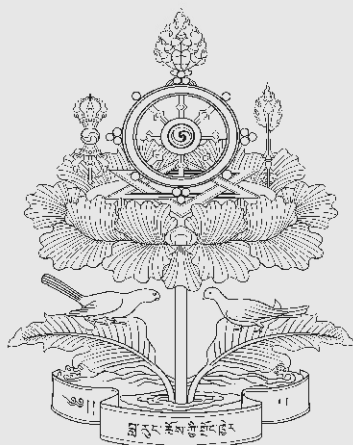

༄༅། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུང་འཛིན་དོན་གོ་སྒྲ་བར་རྒྱུ་བར་
བཤད་པ་ནོར་བུ་གཏ་ཀ་སོགས་
བཞུགས་སོ། །

ལ ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱུ་མཆོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་འདེའདི་ཚེས་སྟེན་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱུར་མི་ཚེས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

༄༅། ། གུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པོད་ཉི་ཤུ་པའི་

དཀར་ཆག

༥ མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་ཚུམ་པར་

དམ་བཅའ་བ། ༡

དང་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་

དགོས་ཚུལ། ༡

གཉིས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཉིད་

བཤད་པ། ༡

༡གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ། ༡

༡དངོས་བཤད་པ། ༡

༡རྟོགས་བྱ་བ་དེན་གཉིས་དོས་བཟུང་བ། ༡

༡རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ༡༠

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ།	༡༩
འཕྱོད་བ་སྒྲོང་བ།	༡༩
༡བརྗོད་བྱ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༩
༡གཞི་ལ་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༩
༡འདིག་རྟེན་པལ་བའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༩
འདོན་སྒྲུབ་བའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༥
༡ལུང་གི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༥
འདིགས་པའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༦
འཁོམས་ཙམ་བའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༧
༡རྣམ་བཤེན་བའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༡༧
འརྣམ་རྒྱུ་བའི་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༢༡
འལམ་ལ་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༣༠
འའབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༣༥
འཛོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཕྱོད་སྒྲོང་།	༣༧
འདི་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ།	༤༡
འལམ་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བ།	༤༡

༡དངོས་བཤད་པ།	༥༧
༡གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ།	༥༧
༡རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་	
དབྱད་པ།	༥༥
༡རྒྱ་མཚན་མ་མེད་པ།	༥༥
༡ཐིན་ཅི་ལོག་དགག་པ།	༥༥
༡ རྒྱ་མེད་པ་དགག་པ།	༥༥
༡ རྒྱ་མིན་པ་རྒྱ་འདོད་པ་དགག་པ།	༥༥
༡ ཤེས་ལྡན་དབང་ལྷན་རྒྱ་མིན་པ་དགག་པ།	༥༥
༡ རྒྱ་དབང་ལྷན་ལ་དབྱད་པ།	༥༥
༡ དེས་བསྐྱེད་བའི་འབྲས་སུ་ལ་དབྱད་པ།	༥༥
༡ འབྲས་སུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	༥༥
༡ ཤེས་མེད་བཅའ་བོ་རྒྱ་མིན་པ་དགག་པ།	༡༠༠
ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༠༥
འབྲས་སུ་སྐྱོན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་	
དབབ་པ།	༡༠༥

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས།	༡༡༡
རང་གི་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པ།	༡༡༡
གཞན་ལ་བརྟེན་བརྟེན་མེད་དུ་འབྱུང་བ།	༡༡༡
མཇུག་བྱང་།	༡༡༥
པར་གཞིའི་པར་བྱང་།	༡༡༥
༥ བཀའ་ལན་ཉིད་བྱེད་སྒྲུང་བ།	༡༡༩
༥ གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་ལན་མདོར་བསྟུན་པ་རིགས་ལམ་	
རབ་གསལ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བྱེད།	༡༢༩

༄༅། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་ཚིག་དོན་གོ་སླ་བར་རྣམ་བར་
བཤད་བཞོན་སྤྱུ་ཏྲ་ཀ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཚུགས་ཡེ། འཕགས་མཚོག་འཇམ་དབལ་དགེས་པའི་འོད་ཟེར་ནི། །
གང་ཐུགས་བསྐྱེད་གོ་སར་ལ་གནས་ཤིང་། །རྒྱལ་སྤྱུ་སྤྱོད་པའི་དྲི་བསྐྱེད་
སྤྱོགས་ཀྱི་མཐའ། །ཁྱབ་མཛད་ཞི་བའི་ལྷ་དེར་གྲུས་ཐུག་འཚལ། །ཟབ་མོ་
ཐེག་མཚོག་དཔུ་མའི་ལམ་བཟང་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་མཐུད་དང་རང་གི་སྤྱོན་གོ་མས་
ལས། །གཞན་དུ་སྤྱོ་ཆེན་བཙོན་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །རྟོགས་བར་དཀའ་
ན་བདག་ལྟས་སྤྱོས་ཅི་དགོས། །འོན་ཀྱང་དམ་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྱེད་སྟེ། །
དངོས་སྤྱོབས་རིགས་པའི་སྤྱོན་ས་མཁས་པའི་ལམ། །མཐོང་ཆོ་སྤྱོགས་འཛིན་
གྲུ་གྲུའི་བགོད་པ་ཀྱུན། །རབ་སྤངས་དོགས་མེད་ཞི་བའི་གནས་འདིར་རྒྱ། །
འདིར་འཕགས་བ་འཇམ་དབལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། །རྒྱལ་སྤྱུ་སེམས་
དབའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རང་བྱུན་ཚུད་པའི་རྣམ་ཐར་ལུང་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཚར་
གྱིས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐ་གྲུ་རྒྱུ་ཤོར་བཅིང་བ་དབལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོན་ས་མཛད་པའི་བསྟན་བཙོན་ཆེན་པོ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་ནི་འདིར་བཤད་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྒྱིན་
སོགས་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། སྤུལ་བ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
དོན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྒྱིན་སོགས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་
སྐྱེ་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་མོད། འདིར་དོན་དུ་ཞེས་པ་
ནི་གང་དུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་དུ་ཆས་པ་ན་དཔུང་གི་ཆོགས་བཞི་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
དོན་དུ་འགོ་བ་བཞིན་དུ། འབྲས་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། འདིས་
སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་སྒྲོང་ཞིང་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཀྱི། པར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྣམས་པར་མ་ཟད་པར་ཕྱིན་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བབྱང་ནས་གདོད་པར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་སུ་བགོད་
པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ལས།
རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེང་བེར་ན། རྒྱ་ཁྲུང་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་གསལ་གསལ་བ་དེར་འདོང་ངོ། །དེ་དག་རྒྱ་ཁྲུང་གསལ་དང་
འགོགས་ཤིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་འདོང་ངོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་ན་

ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ག་ལ་བ་དེར་འདོད་དོ། ། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་
 ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་གྲོགས་སུ་སྐྱིན་སོགས་ཐབས་
 གྱི་ནུམ་པ་འདི་ཀྱང་གསུངས་པས་ན་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དོན་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་
 པ་ལེའུ་འདིའི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་
 བར་ཐྱིན་ཀྱང་ལ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། ཡན་ལག་ཅེས་པ་དང་དོན་དུ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རྒྱས་པས་འདིར་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཞན་
 དུ་གཟུང་བར་མི་བྱུང་། རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་
 བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཅུང་ནས་ཞི་བར་འདོད་པ་ནུམ་པ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་འབད་བས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་ལ་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ནུམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལམ་བདག་མེད་
 དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་སྟོང་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། རྟོགས་བྱ་བདེན་གཉིས་དོས་བཟུང་། རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རིམ་
 པ་བསྟན། རི་རྒྱར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྩལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདི་
 ལྟར་ཀྱང་བྱང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་
 པ་སྤང་ཅམ་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རི་རྒྱ་བསྟོང་ཉིད་དོན་དམ་
 གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གནས་པར་འདོད་དེ། ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།

འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་
གསན་རང་གིས་རིག། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་
གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྒྲུ་སྒྲིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དེར་སྣང་བ་སྒྲུ་མ་
དང་མི་ལམ་སྒྲུ་ཤད་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་འདི་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་
བརྟགས་ན་སྒྲུ་སྒྲིགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་
ཏེ། །འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་
ཆེད་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་
དེ། །མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་
དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེའང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
དུ་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིན་བཞི་བཞི་དག་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དགོངས་པ་
ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་
དམ་པ་དེ་ལ་འང་སྒྲུབ་དང་གནས་པ་སྒྲིགས་བཀའ་པའི་སྒྲུ་མེད་དང་གནས་
མེད་སྒྲིགས་མེད་དག་ག་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ནི་སྣང་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐའ་བཞི་དང་
བུལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིག་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་མཁུ། མཐུན་
པའི་དོན་དམ་ཞེས་བརྟེན་མཛད་དེ། རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སྟེ། དེ་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་གོམས་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བའི་ཡོ་

ཤེས་སྦྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ཐོག་མར་དངོས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན། རང་རྒྱུད་
 བའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་ནི། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱུ་གཟུགས་སོགས་མེད་
 བར་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད། བདེན་ཡོད་ཙམ་འགོག་པའི་མེད་རྒྱུད་
 རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མཛད་ནས། དེ་ལས་སྤྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། རྒྱུ་ལས། སྦྱེ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྤྱིད། ཅིས་དང། བདེན་གཉིས་
 ལས། ཡང་དག་ཏུ་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
 གནས་སྐབས་ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་
 ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་འགོག་མི་རུས་པས་ཆོས་རྣམས་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་འཛིན་པར་ཐུགས་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང།
 དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 སྦྱར་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་
 བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་རང་ས་ན་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྒོ་དོར་ཅིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་
 ལེགས་ལྟར་འབྱེད་གྱིས། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་གྱི་སྐྱས། །མེད་པར་
 ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྤྱིང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་

པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་རྫོང་པ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་པ་ཞེས་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་སྟོགས་སུ་ཆད་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་སྣང་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། གང་སྟོང་པ་ཞིན་པ་
 དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་པ་ཡིན་པས་ན་སྣང་སྟོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོ་འདོགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་མིན་
 ཤེར་བྱེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་
 སོགས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་
 ཉིད་ཅུལ་དུ་འདོན་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོང་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དེའང་བཀག་པས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཞེགས་ཏེ་སྣང་སྟོང་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ལྷ་
 བ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་དུ་སོང་བའི་གནད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོགས་
 ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཛིན་པར་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་
 མཚན་དུ་ཆགས་སོ། །

མཁས་མཆོག་ལུ་སྟོན་ལ་སོགས་པས་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་འདི་བོད་གྱི་
 རྟོག་བཟོར་ཟད་དེ། རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱུང་བར་མཛད་མོད། མཐར་ཐུག་གི་དོན་
 ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞུང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་
 པའི་བྱུང་པར་མ་སྐྱར་བའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལྷ་བས་སུན་བྱུང་བ་ལྷ་བུའོ། །དེས་

ན་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ལ་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཅུལ་
དུ་བཏོན་ཏེ་འཆད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་
དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་བྱང་འཇུག་སྒྲོས་
བ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅུལ་དུ་འདོན་པས་འདིའི་ལུགས་ལ་རྣམ་
གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གྲགས་
པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་འཇགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཆོན་
ཉིད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྒྲོས་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་
བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མེད་དགག་ཙམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་
ཀྱང་། འདིར་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དགག་
པ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་
དངོས་པོར་ཞེན་པས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བས་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་
བ་ཞེན་དུ། རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་སྒྲུང་སྒྲོང་བྱང་དུ་འཇུག་པས་ན་
དགག་སྐྱབ་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཞིག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་
སྒྲོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། །དོ་མཆོང་བས་
ཀྱང་འདི་དོ་མཆོང་། །མྱ་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མྱ་བྱང་། །ཞེས་དང་། རིམ་
ལྡན་ལས། སྒྲུང་བ་དང་ནི་སྒྲོང་བ་དག །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་

དུ་ཡང་དག་འདེས་གྱུར་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་བཞིན་
 འོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྐགས་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་ཡིན་གྱི། མདོའི་མིན་ནོ་ཟེར་ཡང་།
 མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 ཐབས་གྱིས་བཅན་ཐབས་སུ་ཤར་བའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
 ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་སོ་སོ་སྟེ་
 བོའི་དབྱད་སྒྲོམ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཅིག་ཆར་ཁེགས་པ་མིན་གྱང་། དེས་འཛོག་
 གི་ཚུལ་དུ་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་དམིགས་མེད་གྱི་དོན་ཟུང་འཇུག་གི་དབྱིངས་
 ལ་གོ་མྱོང་སྟེ་བར་མ་བྱས་ན། བས་གྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་གྱི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་
 དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱང་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཆོག་སྟེ་དུ་
 ཡང་ཅི་སྟེ་མི་བསྒྲོམ། དེ་སྟེར་དངོས་བོའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་
 དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཀུན་དང་བུལ་
 བས་ན་སྟོ་ཡི་སྟོད་ལུལ་མིན་ཏེ། སྟོ་དང་སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དམིགས་ཤིང་འདྲ་བྱེད་པ་
 དང་། སྟོས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་སེམས་དང་དག་གི་སྟོད་ལུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བརྟགས་ན་རྣམ་པར་དབེན་པས་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་
 པ་ཡིན་གྱི་དབྱད་བཟོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་
 ཡིད་གྱི་སྟོད་ལུལ་དུ་གྱུར་ན་དེ་དོན་དམ་པའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཀུན་

འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པོ་དང་འདྲ་བར་ཁས་
 གྲུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་
 བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པས་སྒོ་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་ཞེས་ཁྱད་པར་
 མཛད་ནའང་། འདི་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་ངལ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཆོ་སྟེ་མེད་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བུལ་བ། །དེ་ཆོ་དེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
 དེ་ཡི་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་
 ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཛོད་རུང་གི་ དོན་དམ་པར་གཞུང་འཛིན་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་
 འདི་གཞུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན་ཆོག་དེ་དངོས་ཤུགས་མི་འགལ་ལམ།
 ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཤེས་བྱར་ཁས་
 གྲུངས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་གཅོད་དུ་ཡིན་ལ། འདིར་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་
 དུ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། ཡོངས་གཅོད་དུ་འང་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་ན་སྟོང་
 ཉིད་དངོས་པོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོགས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ་
 སོ་ནས་ཀྱང་མིང་ལ་ངལ་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོའི་
 རྟོགས་སམ་སྟེར་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། ཞི་ལྟ་ག་

གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་དང་། མི་ལྡན་པ་འཛིག་རྟེན་
 གལ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤང་པོ་གསུམ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གལ་པ་འི་
 མཐོང་བ་ལ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་འི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་པ་
 རང་གསེས་ལ་འང་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་འི་སྤྱོད་ཁྱད་པར་གྱིས། གོང་མ་གོང་མ་
 རྣམས་གྱིས་འོག་མ་འོག་མ་འི་མཐོང་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཞོད་ཅིང་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐོང་བ་འི་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ལྷན་པ་གང་
 ལ་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དེས་འོག་མ་སྤྱན་འབྱེན་རྩལ་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་
 མིན་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་འི་སྤྱོས། །དེ་མེད་སྤྱོད་ལ་
 གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་འཛིག་རྟེན་གལ་པ་སྤྱི་
 དངོས་པོ་རྟག་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་བྱེ་མདོ་བ་རྣམས་གྱིས་རྩལ་དང་སྦྲད་ཅིག་
 མར་མཐོང་བས་གཞོད་ལ། །དེའི་རྩལ་ཐུན་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་
 ཅམ་པས་སྦྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པས་གཞོད་པ་དང་། །དེའི་སེམས་བདེན་གྲུབ་
 ལ་དབུ་མའི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་ཅིང་བསལ་བ་བཞིན་ནོ། །
 །དེས་ན་རི་མིན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་འི་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དེ་མིན་དུ་གཞོད་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་། གང་མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་དེ་ལ་སྦྱོན་མེད་
 པས་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ་ནམ་མཁའ་མཆོན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན།
 །ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་དཔུ་

མ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གངས་ལ་ཐེབ་པས་ན་སུས་
ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་ཞིང་ཕྱོགས་གཞན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཕལ་པའི་སྒོ་ལ་རི་ལྟར་གནོད་དེ་འཇིག་རྟེན་
ཕལ་པ་ནི་སྒྲེ་སྟགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཞེན་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་དེ་
ལས་ལྷོག་པས་ན་ཕན་ཚུན་གནོད་པར་འགྱུར་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དངོས་ཀྱི་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་སྐྱབ་མོང་དུ་རྒྱུན་པར་འདོད་པའི་དཔེ་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་འདི་
སྒྲུང་ནི་སྒྲུང་ཡང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་འདི་བཞིན་དུ་གཟུགས་
སྟགས་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་ངོར་
བསྐྱབ་པར་རུས་གིང་། སྒྲུང་བ་ན་མི་བདེན་པས་བྱབ་པས། སྒྲུང་ཡང་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། འཇིག་རྟེན་པས་རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པར་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་བདེན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྒྲིན་སྟགས་ལམ་ལའང་སྒྲོབ་པར་མི་རིགས་
ཉི་སྒྲུ་མའི་རྟ་ཉོ་བའི་ངལ་བ་ལྟ་བུ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུའམ་
དགོས་པའི་དོན་དུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དགོས་
པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། འདིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་རི་སྒྲིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་

འབྲུག་པ་དབྱིངས་སྤྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་བ་འདི་རྒྱན་
མི་འཆད་ཅིང་ཕན་གཞོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཞི་ཞིང་
ཕན་བདེའི་ཐབས་སྤྱུ་ལམ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ལམ་དང་འབྲས་
སྤྱུ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱུ་མའི་དཔྱད་ཆེན་པོ་སྤྱུ་ལ་ནས་དགའི་
འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱུ་སྤྱུ་གཉིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་
སད་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་བཞིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་འཕྱོར་བ་དང་ཕལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་
འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཚུད་སྟམ་ན། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ཚུད་པ་
མིན་ཏེ་སྣང་བའི་རང་ཚུལ་འགོག་པའི་དཔྱད་མ་པ་སྤྱུ་ཡང་མེད་དོ། །དངོས་པོ་
མཐོང་བ་ན་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་
སྟོངོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི། སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྤྱུ་མ་
སྤྱུ་སྤྱུའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འདོད་པས་ན་དེ་གཉིས་ཚུད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྟོང་
ལ། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུད་སྟོང་དང་། རྗོད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཚུད་སྟོང་།
དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་སྤྱུ་ལ་
ཚུད་སྟོང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཛིག་ཏེན་ཕལ་བ་དང་། དོན་སྤྱུ་བ་དང་།
སེམས་ཅམ་པའི་ཚུད་སྟོང་གསུམ། དང་པོ། འཛིག་ཏེན་ཕལ་བ་རྣམས་འདི་
སྟམ་དུ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་
པ་འདི་སྟམ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བདེན་སྟམ་ན། གཞུགས་སོགས་ནི་མངོན་སྲུང་

ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དབང་དོན་སྤང་དང་མ་སྤང་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པས་
འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་སོགས་སུ་གྲུབ་པར་བཞག་པ་དེ་
ནི་དབང་ན་སྤང་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡིན་པ་ལ།
གཙང་བ་དང་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཚུད་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ། དོན་སྒྲིབ་
ནམས་འདི་སྟུམ་དུ། དངོས་པོ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཞི་
ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལུང་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། རྟོན་པས་སྒྲུང་ཚུལ་ཙམ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དགོས་པ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པའི་འཛིག་
རྟེན་པ་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་
པར་བརྟན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས། །དགོས་པའི་དབང་
གིས་གསུངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས། །དགོས་པའི་
དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་ནི་ལུང་སོགས་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་
གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད་
དེ་མེད་དོ། །དེ་དག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་དོན་དམ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

མཁུ་པར་བཞག་པ་འགལ་ཏེ་དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་འབྱུང་རོ། །
 དེ་ལ་ཀྱུན་རྫོང་བྱ་བའི་ལྟ་བུ་འགལ་ཞེན། རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་འགལ་
 ཏེ། དང་པོ་ཀྱུན་རྫོང་བའི་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་སྒྲིད་ལུལ་
 དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འཛིག་རྟེན་པ་མཁུ་མའི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་དྲོ་མ་
 ཞིག་པའི་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་སྒྲིད་ཅིག་མར་མི་འདོད་ལ། དེས་མཐོང་བར་
 མི་རྣམས་པས་ཀྱུན་རྫོང་མིན་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིད་ཅིག་མར་
 མཐོང་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་
 ཞེན། འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བུམ་སྟགས་རྟག་པར་མཐོང་བའི་མ་ཡིན་ཀྱང་
 འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་རྒྱས་རྟག་པར་འབྲུལ་བ་སྒྲིས་པ་ཡིན་པས་
 འཛིག་རྟེན་རང་ག་མའི་སྒྲོས་སྒྲིད་ཅིག་མར་མ་ཤེས་ཀྱང་། ཐ་སྒྲིད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཁུ་མའི་སྤྱོད་ཅིག་མར་མཐོང་ཞིང་དེས་
 བ་ན་སྒྲིད་ཅིག་མ་དེ་ནི་ཀྱུན་རྫོང་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བདེན་
 གཉིས་གང་དུ་འང་མ་འདུས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ལལ་པའི་སྒྲོ་
 རྟག་འཛིན་ལ་ལྟོས་ན་སྒྲིད་ཅིག་མར་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཐ་
 སྒྲིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་
 ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་ན། འཛིག་རྟེན་པས་
 བྱད་མེད་གཙང་བར་བཟུང་བ་འདིས། མི་སྤྱུག་པ་གོ་མས་ཤིང་བྱད་མེད་མི་
 གཙང་བར་དེས་པར་རྟོགས་པ་ལའང་གཞོན་པར་ཐལ་ཏེ། སྒྲོ་དེ་གཉིས་ལ་དེ་

ཉིད་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བྱད་པར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མི་གཙང་པར་
 མཐོང་པས་གཙང་འཛིན་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཚུར་ནམ་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་མཚོད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེ་འབྱུང་ཞེན། རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་མཚོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་
 བྱི་འབྱུང་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡོད་ལ་མཚོད་
 པས་བསོད་ནམས་དངོས་ཡོད་ཅིག་འབྱུང་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ།
 བསོད་ནམས་དང་སངས་རྒྱས་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་ལས་
 བསོད་ནམས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྒྱ་མ་འདྲ་ན་རྒྱ་མའི་ཏྲ་སྲུང་འགགས་པ་སྤྲར་མི་སྤྱེ་བ་བཞིན་དུ་
 ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་བར་འཐད་ཅེན། ཇི་སྟེད་དུ་རང་རང་སྤྲང་བའི་
 རྒྱུ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟེད་དུ་རྒྱ་མའི་སྤྲང་བའང་མི་ལྡོག་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ན། ལས་ཉོན་སོགས་སེམས་ཅན་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་མ་ལྡོག་པ་དེ་སྟེད་
 དུ་སེམས་ཅན་གྱང་ཅི་སྟེ་མི་སྤྱེ། དེས་ན་རྒྱ་མའི་སྤྲང་བ་འགགས་པ་སྤྲར་མ་
 སྤྱེས་པ་ནི་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ལོག་པས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ནི་ད་ལྟའི་སྟེད་པ་
 འགགས་གྱང་སྟེད་པ་གཞན་པར་མ་ཆད་དུ་འཁེབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆད་པས་
 རྒྱུ་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི། འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅན་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་

ཡུན་རིང་ལ། ལྷ་མ་ནི་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 སོ་སྟམ་ན། འདི་གཉིས་མཚུངས་པར་འདོག་པ་ནི་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་སྒོ་
 ཀྱན་ནས་འདྲ་བར་བཞག་པ་མིན་ལ། ལྷ་མ་རིང་ངམ་ཐུང་ཡང་རུང་སྟེ་སྤྱང་
 ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བར་བཞག་གོ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
 ལྷ་མ་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་བདེན་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་རིང་ཡང་ལྷ་མ་ལོག་
 པས་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་སྤྱི་བ་སོ་སོ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྱད་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྷ་མ་འི་རྟ་གྲང་སོགས་ལོ་
 བརྒྱར་སྤྱང་ཡང་རུང་། ཡུད་ཙམ་དུ་སྤྱང་ཡང་རུང་མི་བདེན་པར་བྱད་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞན་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷ་མ་འི་སྤྱིས་
 ཐུང་དང་འདྲ་ན་ཇི་ལྟར་ལྷ་མ་འི་སྤྱིས་ཐུང་བས་ད་ཀྱང་སྒོག་གཅོད་གྱི་དངོས་གཞི་
 མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བས་ད་ཀྱང་སྒོག་བཅད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། བརྒྱད་བརྟེན་སོགས་གཞོད་པ་
 དང་། ཟས་གོས་བྱིན་པ་སོགས་གྱིས་ལན་པར་ཡང་མི་འབྱུར་པས་གཞི་དེ་ལས་
 དགོ་སྒྲིག་འབྱུང་བ་མི་འབྲད་དོ་སྟམ་ན། ལྷ་མ་འི་སྤྱིས་ཐུང་ཐུང་སྤྱིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བས་ད་བ་དང་བཙོམ་པར་སྤྱང་བ་དག་ལའང་། རང་གི་
 རན་སེམས་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་ལས་སྒོག་གཅོད་པ་སོགས་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་མ་འི་སྤྱིས་ཐུང་ལ་ལན་
 གཞོད་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྤྱི་མ་ལྟ་ཐུང་སེམས་

དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ལན་པ་དང་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལས་
བསོད་ནམས་དང་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱུ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་སེམས་ཡོད་མེད་
གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏྲུ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་དང་སེམས་ཅན་མི་བདེན་
པར་འདྲ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་
ལ། གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དེ་བྱིར་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བ་མིན་ནོ་སྒྲུ་
ན། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
དེས་བདེན་པར་ག་ལ་འབྱུང་ཏེ། འདི་སྒྲུ་མའི་སྒྲགས་དང་རྣམ་སྒྲགས་
རྣམས་ལ་སྒྲུ་མའི་སེམས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སེམས་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བདེན་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་མི་བདེན་
པར་གཞག་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུ་མ་དེ་འདྲ་
ཚུལ་གཅིག་མིན་པར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་གཅིག་གིས་
འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་རྣམ་པ་འཛིག་རྟེན་གང་ནའང་སྤྱིད་པ་མིན་ནོ། །
དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཆར་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་སྒྲུལ་
གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྒྲུ་མ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
སྒྲུ་མའི་རྟ་དང་བ་ལང་དུ་སྒྲ་བ་ལ་རྩ་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་
བདེན་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྱུང་འདས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
རྣམས་ན་ཟེ། བྱིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན། འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པར་འདས་ཡིན་ལ། སྤྱི་སོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་འཁོར་བ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། མཉམ་པར་འདས་དང་འཁོར་བའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱིར་འཁོར་
 བར་འགྱུར་ཏེ་འཁོར་བ་ཟད་ནས་མཉམ་པར་འདས་ཐོབ་པ་མིན་པར་འཁོར་བ་ཉིད་
 མཉམ་པར་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྤྱད་པ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་པ་བཞེད་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡལ་གྱི་སྤྱོད་
 ལམ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 གི་མཉམ་པར་འདས་དང་། སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་མཉམ་པར་འདས་ལ་བྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སོ་སོ་སྤྱང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ཆད་ན། འཁོར་བར་
 མ་ཟད་སྤྱི་མའི་སྤྱང་བའང་མི་ལྟོག་མོད། རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ཆད་ན་ཀྱུན་རྫོབ་
 ཏུ་འང་མི་འབྱུང་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
 མ་རིག་པ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དྲུང་
 བས་འཕྱེན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །
 སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བལྟམས་པ་སོགས་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱོན་ལམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོབས་ལས་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་
 སྤྱོན་གྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ལ། རྣམ་བཤེན་རྒྱུ་གྱི་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྣམ་རིག་སྤྱི་བ་

ནམས་ན་རེ། འདི་ལྟར་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྤང་བ་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་ཤང་དང་
 མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་
 གྱི་བྱང་པར་ལས་གནས་དོན་ལུས་གྱི་སྤང་བ་སྤྱོད་ཆོག་པར་སྤྲོན་བ་ཞིག་སྟེ།
 དེའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་ཀྱང་སེམས་ནི་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ན་ཡང་སྤྱོད་
 སོགས་གྱི་ཉམས་སྤོང་འཛིན་པར་གྲུབ་པས་སོ་སྤྲུམ་དུ་བསམས་ཏེ། བྱོད་དཔུ་
 མ་བ་ལྟར་ན། གང་ཆེ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་བྱི་དོན་མེད་པར་མ་ཟད། འབྲུལ་
 པའི་སྤོ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གང་གིས་དམིགས་པར་འབྱུར་
 ཏེ་ཡུལ་ཅན་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན་རེ་ཞིག་མགོ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གང་
 ཆེ་སེམས་ཅམ་བ་བྱོད་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེ་ཆེ་སྤོ་
 ཡོད་དུ་ཟེར་ཀྱང་དམིགས་བྱ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཏེ། དམིགས་བྱ་ཡུལ་དང་
 དམིགས་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་ན་དམིགས་པར་
 མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཡུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཏྲ་སྤང་བཞིན་དུ་ཡུལ་དོན་གྱི་གོ་ས་དེ་ཉིད་དུ་དོན་བཅ་
 སོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་བྱ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་གང་ཞེན། ཡུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གང་ཆེ་སེམས་དེ་ཉིད་དམིགས་བྱ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་
 ན། དེ་ཆེ་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མཐོང་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་
 ཡིན་པས་མཐོང་མི་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་མི་མཐོང་སྤྲུམ་ན། འཛིག་རྟེན་གསུམ་

གྲི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་གྲིས་ཀྱང་སེམས་གྲིས་སེམས་མི་
མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། རལ་གྲིའི་སོ་རང་གིས་རང་མི་གཙོད་
བ་དང་། སོར་མོའི་ཕྱེ་མོས་རང་ལ་མི་རེག་བ་དང་། ཡང་ཟོར་ཅན་རང་གི་ཐུག་
བ་ལ་ཞོན་བར་མི་རྩས་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་ངོ་། །
དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་
གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་གྲིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་གཙོད་བར་མི་རྩས་བ་དང་། སོར་
མོའི་ཕྱེ་མོ་དེ་ཉིད་གྲིས་སོར་མོའི་ཕྱེ་མོ་ལ་རེག་བར་མི་རྩས་བ་དེ་བཞིན་དུ།
སེམས་དེ་ཉིད་གྲིས་སེམས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་རྩས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདིའི་གནད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་སེམས་བདེན་བར་གྲུབ་པ་ན་ཆོད་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་
ཉམས་ཏེ། གང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་ཉིད་རང་མིན་ལ། གང་མ་སྒྲུང་ན་གཟུང་
བྱུང་མི་རེག་ས་བས་དོན་དམ་བར་ཤེས་བས་རང་རེག་པ་ཞེས་བཤད་བཀའ་ས་
བ་ཙམ་སྟེ་ཡང་དག་པ་ནི་མིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་བ་ན་ལེ། རང་གིས་རང་རེག་
པ་ནི་ཅི་སྟེ་མེད། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་བྱམ་སོགས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་
བའི་མར་མེ་དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་བར་རང་གིས་རང་
གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་
ཞེས་པ་འདི་འང་ཐ་སྐད་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་མར་
མེ་ལ་ལུན་གྲིས་བསྐྱེབས་པ་མེད་ན་དེ་མར་མེས་རི་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།

གསལ་བྱ་མེད་ཀྱང་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། མར་མེ་འདྲི་ཉི་ལྷལ་སོགས་
པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་འང་དེ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མར་
མེས་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འདུག་ན་མུན་པས་ཀྱང་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་པར་
ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སུམ་སོགས་མཐོང་པའི་གོགས་མུན་པ་བསྒྲིབ་ས་ནས་མི་
སྤང་ན་སུམ་སོགས་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་དེ་དག་འདྲི་སྒྲུལ་དུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་གི་
ངོ་བོས་གསལ་བ་ནི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བེདྲུང་སྒོན་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོན་
པོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེལ་དཀར་པོ་སྒོན་པོར་འགྱུར་བ་འོག་གཞིའི་
རས་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་
སྒོ་བ་བེདྲུང་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒོ་བ་ཤེལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་གཟུགས་དང་
མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་ལྟོས་པ་མེད་
ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་རང་རིག་པ་འང་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་
སྟེ། བེདྲུང་སྒོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒོན་པོར་སྤང་
པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒོན་པོར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱེན་
གཞན་ཅི་ལ་འང་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་རང་ཉིད་སྤང་སྒོན་པོ་མིན་པ་ལ་བྱིས་
སྒོན་པོར་བྱས་པ་ནི་མི་མིན་དེ། ཇི་མིན་སྒོན་པོ་མིན་པ་དེ་མིན་དེ་རང་བཞིན་

གྲིས་སྒྲོ་བ་ཉམས་ལ། སྒྲོན་པོ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་གཞན་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་
 གྱི། སྒྲོན་པོ་རང་ཉིད་གྲིས་སྒྲོན་པོར་སྤྲུང་ཡང་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྲོད་དོ། །དོན་ཡང་
 མ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་མེ་ལས་
 གཞན་དོན་རིག་གི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སྒྲོ་ནི་རང་
 ཉིད་གྲིས་རང་གསལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྤྲོད་བརྫོང་པ་
 འཐད་དེ། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་ཤེས་མཁན་དེ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་
 ཡིན་ནམ། དེ་ལས་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་སྤྲོད་པས་གྱི་
 དབྱེད་བྱ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་ལ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་
 དེ་ཤེས་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤེས་པར་ཡང་མི་སྤྲོད་དེ། དུས་མི་
 མཉམ་ན་ནི་འགགས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པའི་ཡུལ་མི་ཤེས་ཤིང་། དུས་མཉམ་པ་
 ན་པན་ཚུན་སྟོས་པ་མེད་པས་ཤེས་མི་སྤྲོད་དོ། །དེས་ན་གང་ཆོག་གཞན་དབང་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གིས་མི་མཐོང་ལ། རང་ལས་གཞན་པ་དག་
 གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བས་ན། དེ་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བ་ཞེས་ཁྱད་པར་
 དབྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་མཐོང་མ་ཚུངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོའི་ལུས་ཀྱི་འགྲིང་བག་དང་སྤྲུལ་ནི་
 འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཡང་རྣམ་རིག་སྤྲུལ་ས་དེ་
 ལྟར་མཛོན་སུམ་ཚད་མས་བདེན་པར་སྤྲུབ་མ་ལུས་ནས། སྤྲུལ་རྗེས་སུ་དབག་
 པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྤྲུབ་པ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཉམས་སུ་

མྱོང་བའམ། རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། རྒྱ་མཚོ་ལ་མཁུན་གྱིས་
 དན་པ་སྒྲེ་མི་སྒྲིད་དེ་རྒྱ་མཚོ་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་ལྷ་ལྟེ་
 སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལྷ་ལྟེ་
 ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ད་ལྟ་དན་པ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་པ་འདི་དེ་ལྟར་འབྲད་
 ཟེར་ན། ད་ལྟ་སྒྲེ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་དན་པ་ནི་རྒྱ་ལྟེ་འཛིན་རང་གིས་རང་མྱོང་
 པའི་འབྲས་ཏྲགས་མིན་ཏེ། གཞན་སྒྲེ་སོགས་ལྷ་ལྟེ་མྱོང་བ་དེ་དང་ལྷ་ལྟེ་
 ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ད་ལྟ་ལྷ་ལྟེ་ཅན་སྒྲེ་འཛིན་ཀྱང་དན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་
 སྒྲོན་པོ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲེ་འཛིན་ཡན་གར་བཞི་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་མིན་པས་
 ན། ནམ་རྒྱ་མཚོ་ལ་མཁུན་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲོན་པོ་དན་པ་ན་དེ་འཛིན་བྱེད་ལྷ་ལྟེ་ཅན་
 གྱི་རྣམ་པ་དན་པའི་རྟོག་པའང་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་
 པའི་སྒྲེ་འཛིན་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ལ་མཁུན་སུ་མྱོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དཔེར་ན་དཀྱུན་དུས་དུག་ཅན་གྱི་བྱི་བས་སྐྱུགས་པ་ན་སྐྱུགས་པ་ཅམ་མྱོང་
 གི་དེ་དུས་དུག་ཉམས་སུ་མཁུན་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་དཔྱིད་འབྲུག་གི་སྐྱུ་དུག་
 བསྐྱངས་པར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་མཉམ་དུ་བདག་ལ་དུག་ཁྱུགས་སོ་ཞེས་
 རྒྱ་མཚོ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཏོད་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདི་ལྟར་
 ཞིག་ནས་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་གནས་སྒྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲེན་གཞན་དག་དང་
 ལྷན་པ་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་རང་
 ཉིད་རང་ལ་ཅི་སྤྱིར་མི་གསལ་ཏེ། རིང་བའི་སྐྱེ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་ཐག་པ་མཐོང་

དེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེར་མ་དེས་ཏེ་གསང་སྤྱ་གསལ་ལོག་གསལ་གྲུབ་
པར་གྱུར་པའི་མིག་སྒྲུབ་མིག་ལ་བསྒྲུས་པའི་སྒྱུར་བ་ལས། ས་འོག་ན་གནས་
པའི་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིབས་ཤིང་ཆོད་པ་རྒྱུར་རིང་པོའི་སྒྱུད་
ཡུལ་མཐོང་ཡང་། ཤིན་རྒྱ་ཉི་པ་མིག་སྒྲུབ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་
བཞིན་ནོ། །

ཡང་ན་བུམ་པ་དང་མིག་སྒྲུབ་དོ་པོ་གཅིག་རྒྱུར་བ་མིན་པས་ན་སྒྲིབ་གཞན་
ལྟར་བ་གཞན་མཐོང་གི་དཔེར་སོང་བས་རང་མཐོང་གི་དཔེར་མི་རུང་བར་མ་
ཟད་གཞོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་དག་ཀྱང་སྤང་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་ན་རེ།
ཤེས་པ་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་མིན་ན་རང་མི་གསལ་བས་གཞན་ཡང་གསལ་
མི་རུས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་
ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཀྱན་གསལ་
རིག་གི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཞག་བྱ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྤྱིད་
པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་དང་ཤེས་པ་འདི་དག་མ་བརྟགས་ཉམས་
དགའ་བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། འདིར་དགག་པ་མིན་ཏེ་དེ་
དགག་མི་རུས་ལ་དགག་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞིག་འགོག་ཅི་
ན། འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་བདེན་
པར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་། ཐོས་པ་
གང་ཟག་གཞན་ནམ་ཡང་ལས་དང་། ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་སྒྲོ་ནས་

བཞག་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་རང་རིག་པ་འགོག་
 པ་ནི་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པོ་ལས་ལོག་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 རིག་པར་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་ན་རང་སྤྱོད་རང་
 ལ་སྒྲིག་དུ་གྱུར་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཤེས་པས་གཅོད་
 ཚུལ་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་མི་རིགས་
 པ་དང་། མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 རིགས་པའི་དབང་ཚུགས་གིས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པས་གཞོད་ཅིང་། རང་རིག་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྟངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུངས་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་འགོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བཀག་པའི་གཏན་མེད་མ་ཡིན་
 པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ལུགས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་རིག་ཀུན་གཞི་ཁས་
 མི་ལེན་ཟེར་ཡང་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ནི་དགག་བའང་མེད་ལ་རྒྱུ་བ་བའང་མེད་
 གྱི་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཁོཅ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མ་པ་ཡིན་
 བ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་
 ཟེར་ཡང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་མ་
 གྲངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་གྲངས་པས་དབུ་མའི་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཉམས། ཐ་སྙད་
 དུ་ཁས་ལེན་མི་ཡང་བཞི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་སྤྱི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་བཀག་ཆད་ཁས་མི་
 ལེན་ན་ཡུངས་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱང་གཏན་མེད་དུ་ཁས་གྲངས་དགོས་སོ། །དེ་

ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དུ་ཀུན་གཞི་དོན་དམ་པར་བཀག་གི་ཐ་སྟངས་དུ་
མི་འགོག་གྱུར་དེའི་ནུས་གཞག་མཛད་དེ་སྐྱབ་པའང་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རང་རིག་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྟོག་གའི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་གྱི་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་ཆེར་བའང་གྱིན་སྟེ། དོན་དམ་པ་གཏན་
ལ་འབབས་པ་ལ་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་མི་དགོས་མོད། ཐ་སྟངས་ཀྱི་ནུས་
བཞག་དཔྱོད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཐ་སྟངས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་
དེ་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་
ཅི་སྟེ་མེད། རྒྱ་གཤམ་ཞི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ན་རི་སྟེད་ཅིག་བཤད་པ་
འདི་མ་མཐོང་ངམ་ཞེན། དེ་དོན་རིག་ལའང་མཚུངས་སོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་
དོན་རིག་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་མི་འགོག་གོ་ཞེན། བདེ་སོགས་རང་གིས་ཉམས་སྦྱ་
མྱུང་བ་ཡང་ཐ་སྟངས་དུ་རི་ལྟར་འགོག་སྟེ་མི་འགོག་གོ། །

དེས་ན་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རང་རིག་པ་མི་འཐད་གྱུར་བདེན་
མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྟངས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་ཡང་གེས་པར་
བྱ་སྟེ་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་སྤར་ཡང་ཉུང་དོ། །གཉིས་པ་ནུམ་རྩུབ་པའི་རྩྱུང་
སྟངས་ནི། གལ་ཏེ་ནུམ་རྩུབ་པ་ནུམས་འདི་སྟམ་དུ་ཕྱི་དོན་གྱི་ནུམ་པར་སྒྲུང་བ་
སྒྲུམ་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་
དོན་མི་འགྲུབ་པོ། །འོན་ནང་གི་སེམས་ཉིད་དེར་སྒྲུང་ངམ་སྟམ་ན་དེའང་མིན་
ཏེ། སེམས་དང་གཞན་མིན་པའམ་གཅིག་ཡིན་ན་སེམས་གཅིག་པ་ཆ་མེད་

དུ་གྲུབ་པ་ཉམས་པ་དེས་ན་འདི་མཁའ་ལ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཞི་མེད་
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ་སེམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་རང་
 བཞིན་ཤེལ་སྒྲོང་དག་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ་སྟམ་ན། ཁྱེད་སེམས་དངོས་པོར་
 འདོད་ན་ནི་རི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་གཞན་མིན་ཏེ་རྣམ་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་
 བས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞོད་པ་དེར་དོགས་
 རས་སེམས་ལས་གཞན་ཡང་མིན་ནོ་ཟེར་ན་སེམས་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པར་
 ཐལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་མིན་
 བར་ཁས་བླངས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་མེད་དོ་སྟམ་ན་གིན་དུ་མྱོངས་
 ཏེ་གཞན་མིན་ཞེས་པས་གཅིག་དུ་ཁས་བླངས་ལ། གཞན་མིན་པའང་མིན་
 ཞེས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་
 འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བས་མི་འཐད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་དེ་གང་རུང་ལས་
 འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལལ་ཆེ་བ་ལྟར་ན། རྩོ་སོགས་རྣམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 ན་ནི་རི་ལྟར་དེ་སེམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ན་དུ་མི་འགྱུར། གཞན་མིན་
 ན་སེམས་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུག་ཉེར་བར་མཛད་
 དོ། །སེམས་དངོས་པོར་མེད་ན་ལྟ་བུར་དུ་མི་རུང་སྟམ་ན། རི་ལྟར་ཁྱེད་སྒྲུ་
 མ་ལྟ་སྤྱི་སྤྱོད་ན་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་བལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིད་
 ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་སྤྱི་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུར་དུ་འཐད་དོ། །གོང་དུ་དགག་

པ་དང་འདིར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་འདི་ནི་གཞན་
 དབང་གི་སེམས་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་འཁོར་བའི་སྒྲུང་བ་འདི་འགྱུར་མི་
 རིགས་ཏེ། རྟེན་གཞི་མེད་པས་ན་འཛིན་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་དང་། སྐྱལ་མ་
 མེད་པའི་སྐམ་བུ་བཞིན་ནོ་སྐམ་ན། འཁོར་བ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེམས་
 དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་འབྲལ་མི་རུང་ལ། གཞན་ན་སེམས་ཅམ་
 གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་མོད། དེ་འབྲེལ་འཁོར་བ་
 དངོས་མེད་ལ་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 པར་གྱུར་པས་ན། འཛིང་གྲོལ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་གི་
 རུ་ལག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ས་ཤོ་བ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་དངོས་མེད་ནི་གང་
 ལའང་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་སྐྱུ་འབྲས་གྱི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གཞན་དུ་མཁའ་འདྲ་ཞེས་པ་ལ་ལོ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་ཏུ་སྐྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་བདེའོ། །དངོས་མེད་ཅེས་པ་
 ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་གཏན་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་
 མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པས། བདེན་དངོས་མེད་ཀྱང་
 སྒྲུང་བར་གྱིན་ཏུ་འཐད་པ་མ་རྟོགས་ནས་དངོས་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་མེད་
 ལྟ་བུར་བཟུང་བ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་དངོས་
 མེད་དང་སེམས་དངོས་པོ་གཉིས་ནམ་ཡང་མི་འབྲེལ་བས་ན་སེམས་ཅམ་པ་

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་གོགས་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་པུ་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གང་ཆོ་དེ་ལྟར་སེམས་གཟུང་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཆོ་
འཛིན་པས་ཀྱང་སྟོང་ཞིང་གཉིས་སྟོང་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ལམ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་སྟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་པུ་
ཡིན་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་རྣམ་རིག་ཅམ་ཏུ་བརྟགས་
ཤིང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་
ཅམ་གྱི་སྒྲིམ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་གཉིས་སྟོང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། གཉིས་སྟོང་དགག་མི་དགོས་ལ་གཉིས་
སྟོང་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པས་ན་ལམ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་རྣམ་པ་མེད་པར་
ཁས་བླངས་ན་འཁོར་པའི་སྒྲུང་བ་གཞི་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ཚུད་སྟོང་ནི། རི་ལྟར་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སྒྲུ་མ་
ལྟ་པུར་ཤེས་ཀྱང་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཆོ་སྒྲུ་མ་མཁན་
རང་གིས་སྒྲུལ་པའི་བྱད་མེད་མཛེས་མ་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བར་ཤེས་ཀྱང་དེའི་
བྱད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེབ་བཞིན་ལོ་སྟེན་ན། སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་
དེ་བྱད་པ་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཏེ།
འདི་ལྟར་དེས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་གཉིན་པོའི་ཡེ་ཤེས་

གྱིས་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་
 སྦྱ་མའི་བྱང་མེད་མཛེས་མ་དེ་མཐོང་བ་ན། མཐོང་མཁམ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་རྒྱུ་
 ལ་ནི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཆགས་པ་གཏན་
 བས་ལྟོག་གཤམ་ལ་ལྷུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་དངོས་སུ་འཛིན་སྟངས་
 འགལ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་མེད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱང་མེད་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་སྦྱ་མའི་བྱང་མེད་དེ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འགྲོགས་པར་རེ་
 བསོགས་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་ཕ་བའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་སྦྱོས་པ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་ཀུན་རྟོག་གི་སྦྱོས་པ་དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཐག་པར་སྒྲུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ལྟོག་ཅིང་ལྟན་སྦྱོས་རྣམས་
 གཉེན་པོ་རྒྱུ་ལ་གོམས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཞིང་མཐར་སྒྲོ་གཉེན་པོའི་ངང་
 དུ་གྱུར་བ་ན་ས་པོན་སྤྱ་བའང་སྒྲར་མི་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་དུ་ལྟོག་སྟེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་མུན་པ་གཏན་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀའང་ཀུན་རྟོག་གི་སྦྱོས་པ་
 ལས་མ་འདས་ན་སྤང་ཆེན་གྱི་ཁྱུས་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་རྟོག་པའི་བྱ་བར་ཆུད་
 པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྟོག་རི་ལྟར་འགོག་སྟེ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། གང་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་གོམས་པས། དེ་དང་
 འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་སྟོང་པར་འགྱུར་ལ།

དེའི་ཆོ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེའང་གཞན་པས་ལ་བའི་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ་དངོས་
 ངོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་གཏན་
 ལ་ལབ་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་
 གོམས་པས་མེད་པར་ཞེན་པ་དེའང་ཕྱི་ནས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་དང་
 མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་
 འདི་ཤིས་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་
 མེད་པར་བཀག་གུང་། དེ་བཀག་པའི་མེད་པ་ནི་རི་ལྟར་དགག་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་བཀག་ན་སྤྲོད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟོག་སྟེ་མེད་པ་འགོག་པ་སྤྲོབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་
 ན། དེ་ཞིག་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དེའི་
 རོར་བྱས་ནས་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོབ་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བུལ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་
 གཏན་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཆོ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་
 བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་རང་གི་རོ་བོས་སྟེ་བ་སོགས་སུ་མི་དམིགས་
 ན། དེ་ཆོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བུལ་བས་ན།
 སྟོ་ཡི་མདུན་ན་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རི་ལྟར་གནས་ཏེ་གནས་མི་སྟིད་དེ་
 མོ་གཤམ་ཀྱི་བུ་སྟེ་བ་མེད་ན་དེ་གི་བའང་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་

མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་སྟོན་མེད་ཏུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 བྱི་མེད་དོ། །འོ་ན་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་སྐྱབ། སྐར་ཡང་མེད་པ་འང་
 བཀག་ནས་ཡོད་པ་སྐྱབ། དེ་གཉིས་རེས་མོས་སྟེལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་བེར་ན།
 རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཅིང་རྟོན་མཐོང་རྟོག་གཏི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དག་ལ་གྲུང་ཆེན་
 གྱི་བྱས་དང་འདྲ་བའི་ཀྱུ་རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྒྲུལ་དམན་རྣམས་སྒྲུག་པའི་གནས་ཆེ་བའི་རབ་
 ཡིན་པས་དེའི་རྩལ་ནི་མི་ཤེས་ཤིང་། དངོས་མེད་ཏུ་བརྟན་ན་ཆད་སྟོང་ཏུ་
 བཟུང་། སྐར་བཙས་སུ་བརྟན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་། ཟུང་འཇུག་ཅེས་
 བརྗོད་ན་ཐ་གྲུ་དཀར་ནག་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏུ་བཟུང་། བསམ་གྱིས་མི་
 བྱབ་ཅེས་བརྗོད་ན་ཅང་མེད་ཅི་མེད་རྒྱ་ཤང་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མི་འཆར་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་འདི་ཀྱུ་གྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་
 རུས་ན། དེ་དག་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་སྦྱོད་
 ཡུལ་བལྟ་དཀའ་ཞིང་ཤེས་པར་དཀའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞེས་ངེ་སྟེ་
 གསུང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་
 རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། རྗེ་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། རིག་
 སྒྲུགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། གཏིང་
 རྟོགས་དཀའ་བར་མཐེན་གྱུར་ནས། བྱབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བརྟན་ལས། །
 རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་རུང་རེ་བཀག་

ནས་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་མཐར་དགག་
 སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 གཏོད་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཡེ་ནས་འདྲ་
 འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་མ་རྟོག་
 པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་གནད་
 དང་ལྡན་པའི་གོམས་པ་ཡུན་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པས་དེགས་ཤིང་རྩེར་
 མཐོང་གི་དབྱེད་པ་ལལ་ཆེ་བས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་འབད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དམ་པའི་ཞལ་ནས་གདམས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་དོན་གཉེར་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ལོར་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གང་ཡང་སྟོ་ཡི་མདུན་
 ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་
 མེད་པས་ན་བདེན་འདོན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོམ་ཐའ་དག་མེད་པར་སྟོས་
 པ་མ་ལུས་པ་རབ་རྒྱ་ཞིབ་པ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་རབ་
 རྒྱ་བྱེ་བ་སྒྲུབ་སམ་བརྟོག་དུ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་
 དོ། །གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྤང་འདི་སྟོང་
 ཞེས་རྟོགས་ན་འད་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་
 གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་

ཀྱུན་དེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་
བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཏུ་
ཞེན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་
ལྟ་བུ་ཞེ། སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཁེགས་པའི་བྱང་འཇུག་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱང་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་
ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་
དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟུ་བ་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སྟུ་
སྒྲངས་ཤིང་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་རྩོད་སྟོང་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སྟུ་བ་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འབད་
རྩོལ་གྱི་སྟོས་པ་མི་མངའ་བས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་སྟུམ་ན།

དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དག་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་
ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་དོན་བྱའོ་སྒྲམ་དུ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་ཀྱང་། རི་ལྷར་རེ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དེ་བཞིན་གསུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་སྡོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གང་ལ་གང་འདུལ་
དུ་སྒྲུང་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ས་ཡན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་འབད་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
ལས་རྣམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་བྱང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་ན་འབད་རྩོལ་
གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། གཞན་དོན་དུ་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་ནི་ནོར་བུ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེ་
བརྒྱད་པོ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསུང་
པའི་སྐྱུ་དང་འཁོར་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཆོགས་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་ནི་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྒྲོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལས་
སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་ན་ཁམས་བདེ་གསལ་གསུང་སྒྲིང་བོའམ་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྲུངས་གསུམ་མཐར་ཐུན་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་དག་པ་མཛོན་
དུ་གྱུར་པ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེད་ཉིད་
གསུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་སྡོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུལ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་

སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་ཆིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྟེ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། །དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བའི་རྒྱ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་
མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་རྩྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི། །དྲི་གཙང་སྒྲོམ་དང་འཕགས་ཆེན་
དམ་ཆོས་རོ། །སྦྱོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་སྦྱོང་དང་། །རང་གི་ངོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་རྩྱུ། །རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། །
དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
མཆན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལ་ཐོལ་པོ་དེ་དག་
འདི་སྒྲ་མ་དུ། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་
གཏུལ་བྱ་འདི་དང་འདི་ལ་ཕན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གདགས་སོ་ཞེས་ཅུ་ལ་བ་
མེད་ན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་གཤམ་ལ་རུས་སྒྲམ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་མཁའ་ལྷིང་གི་རེག་སྒྲགས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནམ་
མཁའ་ལྷིང་གི་སྒྲུབ་རྒྱན་ནམ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྦྱོང་དང་རྟོ་བ་
སོགས་ལས་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་གང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་ལ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་
དུག་ཞི་བའི་རུས་ལྟར་དུ་སྒྲགས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ན། བྱེད་པོ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་
ཀྱང་ངེ་སྟོན་དུ་མཆོད་སྦྱོང་དེས་དུག་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་ཞི་བར་
བྱེད་ན། ད་ལྟའི་འབད་ཅུ་ལ་ཁོ་ན་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་འཕེན་པས་གཞན་དོན་

སྐྱབ་པ་ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྒྱལ་
པའི་མཚོན་སྟོང་བསྐྱབས་པའང་། སྐྱབ་མཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་མི་
གནས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ད་ལྟ་འབད་ཚེ་ལ་དང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་མཐུན་
པར་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤར་འབད་པས་བསྐྱོར་བ་
ན། ད་ལྟ་ཚེ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ནས་བུམ་སོགས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་
བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་ཚེ་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྤྱི་པོའི་
དགེ་བའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་འཐད་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །
ཡང་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གང་པན་ཚུན་མཚོན་པ་དང་ལེན་པའི་བསམ་པས་
མཚོན་ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་
སེམས་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པས་རི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་གྱི་
འབྲས་སུ་དང་ལྟན་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། སེམས་མེད་ལ་མཚོན་པའི་འབྲས་སུ་
མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐྱེལ་དང་མཚོན་རྟོག་ལ་མཚོན་པ་ལ་
འབྲས་སུ་མེད་དགོས་ནའང་། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་
པའམ། དེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐྱེལ་དང་དེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་མཚོན་
རྟོག་ལ་མཚོན་པ་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་མེ་རྟོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལ་

སོགས་པ་ལས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་གྲུན་ཀྱི་དེ་མི་རིགས་
སོ། །དེའི་བྱིར་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་
པོ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱོད་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་མཆོད་པའི་འབྲས་སུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་ནི་ལུང་ཆོད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱོད་བདེན་པའི་
སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་འང་
ལུང་ལས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སངས་
རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་འབྲས་སུ་འང་མི་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་སུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་
པ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་དངོས་པོ་བསམ་པ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་ན་ཆོད་
མཆོད་པའི་འབྲས་སུ་མེད་པར་རྩོད་པ་འདིས་བདག་ཅག་ལ་གཞོད་པར་མི་
འགྱུར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་སྤྱོད་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ན་རེ།
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་
ན་གོམས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་ལ་སྒྲག་ཅིང་སྤངས་ནས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་རྣོམས་ནས་རྩོད་པ་ལོ། །དེ་འདྲའི་རྩོད་

པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཕ་རོལ་ན་ཉོན་མོངས་
པ་ཅུ་པ་ནས་སྟོང་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་
ལ་སོགས་པ་ལུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་
བྱང་ཚུབ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་གྱང་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལ་མ་བརྟེན་
པར་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་འདི་འཕགས་པའི་སྟེད་པའི་ཡུམ་དུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ནི་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ལུང་ཐེག་ཆེན་དེ་ཉིད་བདག་ཅག་ལ་ལུང་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བརྟུང་གི་
མཐུ་ལས་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་
ཀྱི་ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དྲིའོ། །

དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་
རང་རེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བཀའ་ཡིན་པར་རྩོད་
པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དང་པོ་ཁྱོད་སྟེས་མ་ཐག་པ་སོགས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་
སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་གྲུབ་པས་ན་དེའི་ཆོག་ཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ་
པོ་ཞེས་པ་དེ་མེད་པས་བཀའ་རི་ལྟར་ཡིན། ལུང་དང་སྟེས་བུ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་ཁྱོད་ལ་དང་པོ་ནས་འདི་ལུང་ཆད་མར་གྲུབ་པ་ནི་
མི་སྤྱིད་དོ། །ཁོ་བོ་ལ་དང་པོ་ནས་མ་གྲུབ་གྱང་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བའི་གྲུ་མ་

བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ཐོས་ཤིང་། འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་
 མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ལུང་
 ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་གང་གིས་ཐེག་དམན་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 ཏུ་ཡིད་ཆེས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུན་དེ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་ལ་འང་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་ཁྱོད་སྟོང་དང་ལྷན་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་
 བ་གྲུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན་པས། འདི་འང་འུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་རུང་གི་མི་
 འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་
 ཀྱིས་འདོད་པ་འཕམ་དེའི་དོར་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཁས་སྐྱངས་ཕན་ཚུན་ལུང་དེ་བདེན་
 པ་ཡིན་ན་ནི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་མཁན་
 གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་མིན་པར་དུ་མས་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། གལ་
 ཏེ་ཐེག་དམན་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་རྩོད་པ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་རྩོད་པ་དང་
 བཅས་པའི་བྱིར་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེན། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུང་
 ཡང་དག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 ལུང་སྟེལ་ལ་སྟུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་དང་བཅས་ཤིང་། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་
 གི་སྟོགས་བརྒྱུད་ནས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་དང་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ཐེག་
 དམན་གྱང་ཁྱོད་གྱིས་དོར་བྱུར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་བརྟན་པའི་རྩ་བ་སྟེ་བརྟན་པ་གནས་པ་གང་ལ་རག་ལས་པ་ནི་

ཡང་དག་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ནའང་དགོ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱང་དགའ་བར་གནས་
ཏེ་ཡོད་པར་དགའོ། །དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་ལ་སྦྱས་བརྗོད་གྱི་དབྱེ་བ་ལྷ་གསུངས་
ཏེ། མིང་གི་དགོ་སྤྱོད་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་། སྤྱོད་བའི་དང་ཚུལ་
གྱི་དགོ་སྤྱོད་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་མིང་ཙམ་སྟེ། ཐ་མ་གཉིས་མཚོག་ཡིན་
བས་དེ་གཉིས་བསྟན་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྱོད་མཚོག་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ན་དེ་དགའ་བར་གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་
བའི་རྒྱ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྤྱོད་དེ་ཆོས་གྱི་གནས་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་
མི་ལྟན་པར་འདོད་པས་ནའོ། །གཞན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་
ལའང་སྟེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ནང་མི་མཐུན་པ་སོགས་རྩོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེས་
པ་སྤྱར་བསྟན་པའི་ལུགས་ལས་སོ། །ཁོ་ན་ལ། ཅི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པའི་དགོ་སྤྱོད་མེད་དེ་སྤྱོད་ཉིད་མེད་ཀྱང་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སོ་
སྟམ་ན། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་མི་རྟོག་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་
གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་བའི་དངོས་གཉེན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབས་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེད་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྟེས། །དེ་ནི་བདག་
མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒྲིམ་པ་ལྟག་མ་དེ་
དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་ལྟོ་རྒྱ་མཚན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དྲུང་ནས་
མ་ལྟར་བར་ཉོན་མོངས་སྟོང་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པ་ལ།
ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །མྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་རྩད་ནས་སྟོག་ཐབས་
མི་མྱིད་དེ། ཡུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་སྦྱངས་པར་རེ་ཞིག་བསམ་
གཏན་ལྟ་བུས་མགོ་མནན་ཀྱང་སྦྱར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་འདྲུ་གེས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྟོང་བ་ནི། །
དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུལ་གང་གིས་མིན། །ཞེས་པ་
བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩད་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉོན་
མོངས་སྟོང་གི་གཞན་དུ་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། བདག་མེད་
པ་མཐོང་དགོས་པར་ཁོ་བོ་འདོད་ཀྱང་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་སོགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བ་
འདེབས་པའི་ལྟ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཡེ་
ནས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་གེས་པ་ནི་གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་
ཡིན་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་དེ།

གང་ཟག་གི་བདག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤང་པ་ཙམ་འདི་ལ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་
པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤང་པའི་ལུས་དང་སྤྲུམ་པ་སོགས་སྤང་པོ་
རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཚོས་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་
གཉིས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཙམ་སྟེ། ཚོས་བདག་མེད་ནི་ཚོས་སྤྱི་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་འཁོར་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ལོགས་
སུ་ཐུབ་པ་ཙམ་ལས་སྤོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། དེས་ན་བདག་སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤང་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། སྤང་པོ་
ཉིད་ནི་དེས་པར་ཡོད་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་ལ་དབང་བྱེད་པའམ། བདག་པོར་
རྒྱུར་པའི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་དེ་འདྲ་མེད་པར་གཤམ་ཀྱང་དེས་རར་
འཛིན་པ་བ་མི་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་མ་མཐོང་པར་དུ་རྟག་བདག་སྤངས་ཀྱང་ཟུང་རི་སྤྱིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོར་
དེར་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་འཛིན་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་
ཐེང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་
ཡོད། རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། ཁེས་
སོ། །འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་མ་གཏོགས་རྟག་བདག་སོགས་མེད་པར་བལྟས་ཀྱང་རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་
འཛིན་པ་དེས་བདག་འཛིན་ལྷོག་ཏུ་མི་བརྟུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་

དུ་བཤད་པ་རི་སྟེང་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་དང་སྤྱུ་བའི་དགོངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །འཇུག་པ་
ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོད་ཀྱི་པ་འེ་བདག་སྤངས་ཤིང་། །འདི་ནི་རང་
འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །
དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྤྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་། །རང་བྱིས་ཅིག་ཕྱག་སྤྱུ་ལ་གནས་
མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྤྱུ་ཀྱི་
འཛིགས་པ་འང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བྱུང་ཆེན་
པོ་ཡོད་པར་སྤྲོམས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་མི་དགོས་པར་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི། །གང་
ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །གང་གཏན་ནས་ཡོད་མ་
སྤྱོད་པ་བདག་ནི་རི་པོར་གི་རྩ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་
བདག་མེད་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྤྱུ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པར་ཚུངས་པོ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བདག་
མེད་གཉིས་ཀའང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅམ་དུ་རྩ་གཅིག་ཅིང་
བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་དམ་
སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། །དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རྣམས་པར་དངོས་
སྤྱོད་སྤྱུ་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་

ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
པར་གོ་དགོས་གྱི། སྤང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
པར་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་རུང་པར་འགྱུར་སྟེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བརྒྱུ་
དགོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འཇུག་པ་རང་འགེལ་དུ། སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་
གཉེན་པོར་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་པར་བརྟེན་ཅིང་། སྤང་ཉན་རང་ལ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུས་ནས་ཉན་རང་ལ་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྐྱེམས་པ་མེད་ཅེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བརྒྱ་དྲུག་པོ་
ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཞེས་
དམན་ལ་དགག་པའི་སྒྲར་གསུང་སྟེ་ཉན་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡུངས་འབྱུ་ཕྱིན་
གྱིས་ཟོས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་བར་མ་དོ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ཐར་ལམ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དག་གཉེན་
ཞེས་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྒྲ་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བདག་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་ཉིད་ན་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
གསུམ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་ཡང་གཞི་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གཞི་ཤེས་པ་འབྲས་ཡུམ་

ལ་ཉི་ཤེད་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ་སོགས་འདི་ནི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ། དེས་ན་
 སྐྱེར་སྟོང་ཉིད་ནི་ཞི་ཞི་བའི་སྒྲོ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
 རུང་སྟེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པས་བྱུང་གྲང་། ལས་དང་པོ་བ་དག་
 གིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་བདེན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོས། རྟོགས་ན་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་གཅིག་གྲང་མི་རྟོགས་སྟུང་པའི་
 དམ་བཅའ་ལ་སྒྲོ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཀའ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་སྤང་འབྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་
 སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེར་མཐོང་
 བས་བྱུང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
 སྟུག་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱད་
 དང་། ས་ནས་སར་འཕར་བ་ན་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་བུར་བུལ་དག་གིས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་མཐོང་བ་རེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་བས་
 གོང་མ་འཕགས་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་རང་
 གིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོ་གསུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆུང་དུ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་བས་འོག་མ་ལམ་སྤྱར་ཞིང་
 ཟབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞོད་པ་འདི་མ་ངེས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དག་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་བྱ་སྟོང་
 བ་ལ་བྱུང་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། རྟོགས་བྱ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡོད་པ་དེ་དང་བུལ་

བའི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མིན་ན་སྤང་བྱ་ནམ་
ཡང་མི་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་
བྱ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དབེར་ན་ཉི་མ་ཤར་ཡང་མུན་པ་མི་སེལ་བར་ཁས་
བླངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
དང་མ་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་སྤང་བྱ་མི་འགག་ཅེས་
ཁས་བླང་བར་བྱ་ཡི། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྤང་བྱ་
སྤོང་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ་མཁས་པའི་བཞད་གད་
ཀྱི་གནས་སུ་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་གཅིག་གི་སྤོང་བ་ཉིད་ཆོས་ཀུན་
ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་མིན་ནམ། གཅིག་སྤོང་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ན་དེས་འབྲེས་
སྤྱར་ཏེ་ཀུན་ལ་མཐོང་རུས་པར་ཡང་སྤྱུས་དགག་རུས་སྒྲམ་ན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཅིག་པའང་ཁོ་བོ་འདོད། ཆོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཏུ་དེས་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་ཀུན་ལ་སྟོས་སྤྱར་ནས་གོམས་ན་ཆོས་ཀུན་
སྤོང་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་ཁོ་བོ་འདོད་མོད་དེ། འོན་ཀྱང་གཏུལ་བུའི་གང་ཟག་
ནམས་ལས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལམ་གྱི་འཇུག་
སྟེའི་ཁྱད་པར་ལས་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་
འདི་སྤྲུའི་གཤིས་དགག་རུས་ཏེ་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་ཁམས་
སྤྱ་ཆོགས་པ་འདུལ་བའི་ལམ་སྤྱ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་

ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་ན། དེ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་འབབ་ཅིང་
གཞིལ་བས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པས་བསྐྱབས་པ་འདི་ཀླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱ་སྟེ་རྩུལ་འདིས་རི་རྒྱན་
བཤད་པའི་དོན་དེ་དག་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མིན་པས་ན་རྩུལ་འདི་
རྩུར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་སྒྲོང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩུལ་པོའི་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཤས་སྟོའི་དབུལ་བ་སེལ་བའི་ལོར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྦྱི་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནི་དེའི་ཕྱེ་བྲག་སྟེ་ཉི་ཆོ་བའོ། ཆོས་བདག་འཛིན་
ནི་སྒྲོངས་པ་སྦྱི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་དེའི་ཕྱེ་བྲག་སྟེ་ཤིང་དང་
བ་ལ་ཤ་བཞིན་ནོ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་སེར་སྐྱ་སྐྱགས་
ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱེ་ཞིང་། ཆོས་བདག་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་
ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱེའོ། དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མཁྱེན་པས་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཉན་
མོངས་རྒྱང་བ་སྦྱོང་། སྦྱོང་རྩུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་
པོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་སྦྱོང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་

པར་སྤང་ནས་ས་བརྒྱད་པར་ངར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་
ས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལན་ཆད་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤོང་། ས་
བརྒྱ་པའི་ཐ་མར་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའང་དོ་རྩེ་
ལྷ་ལུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བཙོམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་གསལ་གསལ་པ་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
དོ་རྩེའི་སྒྲུ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་འདིར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐམས་
ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་པོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་ལ།
གནད་འདི་ཤེས་ན་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་འགགས་རང་གྲོལ་ཏེ་དགོངས་པའི་
ཚུ་བོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གྲོང་དུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལུང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་
བཞིན་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུམ་པ་ལ། སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
བཞིན་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་སྤིད་པར་བསྒྲུབས་ནས། སྟོན་གཞན་ཡང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤངས་ཀྱང་དེ་གྲོལ་བའི་
མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་གྲོལ་ན་ཉོན་མོངས་
པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ཏེ་འཆིང་བ་
མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་ཟེར་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་འཕགས་
པ་དག་བཙོམ་པ་མོ་སྐལ་ལུ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལུ་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲིབ་པ་ད་
རུང་མཐོང་བ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ། །སྟོན་མེད་དེ་སྤར་གྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་

འཕངས་པའི་སྐྱེ་ཆོའདི་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འབྱིན་པར་མཐོང་ཡང་། དེ་ཞིག་
 ཡང་སྤྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤྲིད་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་སྤྲིད་པ་
 གཞན་དུ་མཆོམས་མི་སྦྱོར་ཞེས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པ་འདི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྤྲིད་པ་རྣམས་སུ་མཆོམས་མི་སྦྱོར་
 དུ་ཆུག་གྲང་། འོན་ཀྱང་འདི་ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་
 བཞིན་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞེན་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲིད་པ་འདི་རར་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཀུན་རྫོངས་ཏེ་ཡུལ་དུས་བསྐྱལ་
 པའི་དངོས་པོར་མི་ཤེས་པའི་རྫོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཀུན་རྫོངས་མ་ལོག་པས་
 དེའི་འབྲས་སུའི་ཆ་ཡང་མི་སྟོན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲིད་པ་སྦྱེ་
 བ་ཡིན་ན། ཆོར་བའི་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལའང་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆོགས་
 གངས་ཆང་གི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། མ་དེག་བག་ཆགས་གྱིས་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་ཟག་མེད་གྱི་ལས་དང་། ཡིད་གྱི་ལུས་བསམ་མི་བྱུང་
 འགྱུར་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་མ་སྦྱངས་པས་གོ་ལ་བ་གཏན་དུ་བ་མིན་ལ། སྤང་
 བོ་སྤྲ་བ་རྒྱུན་གྲང་མི་འཆད་པར་གདོད་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྤང་
 བྱ་གིན་དུ་སྤྲ་བ་མི་སྦྱོང་བའང་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་གིང་བསྐྱོམ་

པ་མེད་པ་དེས་ན་ལོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པས་གྲོལ་
ན་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཀྱི། དག་པཅོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་ཅེས་དཔེ་ལ་ལར་
བཤད་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་བྲིད་པ་ཙམ་སྟེ། ལ་རོལ་པོས་
ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་
འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དག་པཅོམ་མོྟལ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱ་འབྲེལ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས་པར་བཀྲལ་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་གཞུང་
གི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྲ་ཡས་པར་མི་བྱའོ། །

ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྲུབ་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེད་པ་མངོན་
གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིན་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་བཤད་སྒྱུར་མཛད་ཀྱང་། རྒྱུས་
བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དྲངས་པའི་སྟེད་པ་
དུ་མ་ཡོད་པ་འགལ་ལ། རྒྱེ་མས་དྲངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཙན་མིན་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད། གཞན་ངོར་
ཐལ་བ་འཁེན་པས་མི་སྒྲོན་སྟམ་ན་ལ་རོལ་པོས་འཛིན་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེད་
པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་དེའང་མི་འཐད་དོ། །སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་
གཞན་ངོར་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྤྲུལ་མེད་ལ་སྟེ་མ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པས་མི་སྒྲོན་སྟམ་
ན་། ཟུང་པར་གང་ཡང་མ་སྒྱུར་བར་སྒྱིར་ཉོན་མོངས་ཙན་མིན་ཡང་ཞེས་དང་།
ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱས་པས་སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཙན་མིན་

པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཅི་ལ་
སྟོན་ཏེ་ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དེ་འང་དཔེ་དང་དོགས་སེལ་སྟོན་
དུ་སོང་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཡོད་
རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་དག་འབྲེལ་
མེད་དེ་འདྲ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་འཕྱུང་བ་གནས་མེད་
ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །

འོན་སངས་རྒྱལ་ལའང་སངས་ལྷེང་གི་ཆལ་པ་བྲུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་
མ་མཐོང་ངམ་ཞེན་དེ་ནི་རྩོམ་མཐོང་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་དགོས་པའི་
དབང་གིས་རྩོམ་པ་སྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཀྱང་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རུབ་
ཅིང་སྐྱལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་དུ་
ཁའི་ཆོར་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྡི་སྒྲུག་བདེན་
གྱི་ལྷག་མར་ཁྱོད་འདོད་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་ལ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་
པའི་རྒྱ་མེད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ན་མེ། ལུས་ཞིག་
ཆོར་བ་བསེལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་ཟད་ཅིང་འདུ་བྱེད་འགགས། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རུབ་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་འདི་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་མཐའ། །ཞེས་པ་བཞིན་
དུ་གང་དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་སྒྱུ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་ཆོ་ལུང་པོ་ལྟ་རྒྱན་
ཆད་ཅིང་ནི་བར་ཅི་སྟེ་མི་འཕྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་སྟེ་བའི་རྒྱ་མ་ཆང་བས་སྒྲུམ་
ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་དག་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉན་མོངས་

པ་མེད་པས་སྤྱིད་པར་མི་སྤྱེ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ལྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་རྫོགས་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ནི་
 འཁོར་འདས་སྤངས་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱུགས་སམ་སྦྱོས་པ་འགའ་
 ཞིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྟུ་ཞི་བ་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 གང་ཞིག་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལྟོང་ཉིད་དང་བུལ་བ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་
 འགོག་པའི་དབྱིངས་སུ་འགགས་པར་གྱུར་པ་དག་སྤྱར་ཡང་སྤྱེ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་འགགས་
 པའི་ལྟོང་ཉིད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་
 གམ་དེའི་འབྲས་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་ལྷར་སྦྱེས་པ་བཞིན་འོ། །དེས་ན་
 ལྷ་བན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 སྤངས་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལྷང་འདས་གང་ཡང་མི་ཐོབ་
 བོ། །

གཞན་ཡང་རག་གང་ཞིག་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ལ་
 འཇུག་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤྱང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 དུ་འདོད་ནའང་དམན་པའི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་ནི་བཀའ་

མིན་ནོ་ཞེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཆེ་བའང་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་སྟོན་གས་
 དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི། གཤམ་ཏེ་མཚམས་མེད་པའང་ཁ་
 ཅིག་རྒྱ་མི་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཏྲག་པར་བཤད་པ། འཁོར་
 བ་མི་སྤྱོད་བར་བསྟན་པ། གཟུགས་སྟོན་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟོན་པ་དམན་
 པའི་སྡེ་སྟོད་དང་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེན། གཤམ་ཏེ་དམན་པའི་སྡེ་
 སྟོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་མདོ་
 གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་འགྱུར་
 བ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་བརྗོད་བྱ་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་གཞན་གྱི་
 གུང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རྒྱུ་མི་འགྱུར། དེས་ན་སྟོན་པ་འདི་དབང་རྒྱུ་སྟོན་
 ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ཁོ་ན་དང་འདྲ་དགོས་པ་མིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་དང་མི་འགལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྤྱོད་བཤད་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་
 ལའང་ཐེག་དམན་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 རང་གི་ཉིད་ལ་འཕྱུག་པ་དང་། རང་གི་འདུལ་ལའང་སྤྱང་སྤྱིར་དང་། ཟུབ་
 པའི་སྤྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱིར། ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། ཅིས་པ་བཞིན་
 རོ། །ཡུམ་རྒྱས་པ་སྟོན་པ་བཀའ་ཡིན་ན་འོད་སྤྱངས་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པ་ས་
 དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ཤིགས་ཤིང་། དེ་ལས་སྤྱོད་པ་བར་མ་ཆད་པ་
 ལས་གཟུང་བར་ཤིགས་ནའང་དེ་མིན་པའི་སྤྱིར་བཀའ་མིན་ཞེན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དག་གང་ཞིག་འོད་སྤྱངས་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པ་ས་གུང་གཉིད་དཔོག་པར་

མ་གྲུང་པའི་ཟབ་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 མིན་ཞེས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེས་འདི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་སྤྱིག་གིས་བྱེད་
 དེ། ཐེག་ཆེན་ཉིད་ཟབ་པས་རྟོགས་དགའ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་སོ། །མདོ་
 རྟེན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བདག་གིས་མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་ཡིན། །
 ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་བྱིར་ན་རྟོག་གིའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅི་བྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་
 དག་ཐར་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲིག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན། །
 དམན་པར་མོས་ཤིང་ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམན། །ཁྲོགས་པོ་དམན་པ་དག་
 གིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་
 ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གསུམ་
 སྐབས་འཆོལ་བས་གཞུང་གི་ཆོག་མིན་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུན་པའི་ཞེས་འགྲེལ་
 བར་བཤད་མོད། གང་ལྟར་ཡང་རུང་ཆོག་གི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་དག་
 ན་རེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཐོང་ན་འཁོར་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་
 ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མི་བརྩོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། རང་སེམས་སྤོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་
 ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་སྤོངས་སྤྱིད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
 དེ་ལ་སྤྱུག་ཅིང་འཛིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྤྱིད་པར་གནས་
 ཀྱང་སྤྱིད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་འདམ་གྱི་བདུ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་གནས་
 པ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། གཞན་དུ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་

ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་ལ་སྒྲིན་དང་ཞི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོས་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་
བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྟོགས་
ལ་སྒྲིན་འབྱེན་པ་ནི་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་ལ་རག་
ལས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན་སྒྲིབ་གཉིས་བྲལ་
བའི་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད།
དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟུག་བསྟུ་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟུག་རིགས་ནའང་།
སྟོང་བ་ཉིད་སྟུག་བསྟུ་ལ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་འབྱེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིགས་
ཏེ་འཛིགས་པའི་གནས་མིན་བས་སོ། །གལ་ཏེ་འཛིགས་པ་པོ་བདག་འགའ་
ཞིག་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཡུལ་ཅིའང་རུང་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ནའང་།
བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། སུ་ཞིག་འཛིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིགས་
མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁུམ་པ་སྤངས་ཏེ་ལྷུང་དུ་བསྒྲོམ་པར་གྱིས་
གིག་ཅེས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། གཉིས་པ་ལམ་བདག་མེད་དུ་རིགས་པས་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས།
དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདག་དགག་ ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་ དེ་ལྟར་
བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་

ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིན་པའི་འཛིགས་ལྟ་
 འདྲིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་ན་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདྲི་ལ་ཡོད་དགོས་
 གྱི། འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་འདིར་བདག་
 དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་གཤམ་རབ་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱས་ན། མོ་སྤྲོད་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
 དང་། སྒྲི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། མེན་མོ་ཉི་ཤུ་དང་། རུས་པའི་དུམ་བུ་སྤྲོད་
 བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྩ་མས་དང་། རུས་ཀྱི་ཁྲག་དང་སྤྲོད་པས་དང་། བད་ཀན་ཏེ་ཕོ་བ་
 མོགས་པེ་སྤྲོད་པས་ཀྱི་རྩམ་པར་ཡོད་པའི་གཤམ་རབ་པའི་ཁམས་དང་། རྒྱ་མེར་དང་
 ཁྲག་རུལ་པའི་རྩམ་པའི་རྩག་དང་། རུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་དུ་སྤྲོད་པས་གི་རྩམ་པའི་
 ཞག་དང་། རུས་ཀྱི་རྩལ་དང་། སྒྲོ་མཚན་དང་། སྤྲོད་པ་སོགས་པའི་ནང་ཁྲོལ་
 གཞན་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་དང་། གཅིན་དང་ག་དང་པགས་བ་དང་། རུས་
 ཀྱི་དྲོད་དང་། དབུགས་འཕྱིན་རྒྱུ་སོགས་ལུས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་།
 རྩ་བ་སོགས་སྤྱི་གཞུང་སྤྱི་ལོ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྩམས་པའི་ཆ་དུ་མ་སྤེལ་
 བུ་བ་རྩལ་ཐུན་མང་པོ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚོགས་པ་ལམ་
 ཡ་གུལ་བདག་མིན་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། དན་པར་གནས་མིན་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་སྤྱིར། ཞེས་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྩམ་པར་གཤམ་རབ་པའི་ཁམས་རྒྱུག་གྲུང་བདག་མིན་
 ཏེ་དུམ་དང་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་རོ། དེས་ན་སོ་ནས་པགས་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་
 ཁམས་དང་། མེ་ཁམས་དྲོད་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་། སྤྱི་གཞུང་མ་ལའི་

ཁམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་པོ་འདུས་པ་ལ་གང་ཟག་
 ཅེས་བཏགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་གྱི། ང་ཞེས་རྣམས་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་
 ལ་དབེར་ན་མུན་པ་ཚབ་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མིག་མིགས་ལ་བས་ཐག་བྱ་ལ་སྐྱུལ་
 ཏུ་མཐོང་བ་ན་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་སྒྲེ་དེ་སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་མ་ལྟོས་བར་མི་ལྟོག་
 གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུང་པོ། མུན་པ་ཚབ་ཚུབ་དང་མིག་མིགས་ལ་
 བ་ལྟ་བུ་འབྱུལ་སྤྱོད་མོངས་པ། སྐྱུལ་འཛིན་ལྟ་བུ་ནི་རར་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་
 མུན་པ་དེར་ལག་བས་ཏུག་ཅིང་སྐྱུལ་བཅའ་ཡང་སྐྱུལ་དང་ལག་པ་མ་ཡང་ཀྱང་
 ད་ཅུང་སྐྱུལ་འཛིན་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་སྒྲག་ཏིང་པེ་འདུག་པ་བཞིན་དུ། མགོ་
 བོ་བདག་ཡིན་ནམ། ལག་པ་བདག་ཡིན་ནམ་ཞེས་མིན་པར་ཤེས་ནས་ལུས་
 ཀྱན་ཏུ་དབྱེད་དེ་བདག་མ་རྟོན་ཀྱང་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་མི་སྤྱོད་བཞིན་དབྱེད་
 པ་གནད་དུ་མ་སོང་བའོ། །དེ་ལ་མུན་ཁང་དེར་མར་མེ་གསལ་བ་བཏེགས་
 ཏེ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱས་ནས་གང་སྐྱུལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐག་པར་ངེས་ན་
 འདི་ན་སྐྱུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་ལུལ་སྐྱུལ་མེད་པར་
 མཐོང་ནས་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་རང་ཞི་བ་བཞིན་དུ། ཡུང་ལྟ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་
 བཟུང་བའི་བདག་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་ཐེམ་མི་གྱི་དབྱེད་ཐག་
 ཚད་པ་ཞིག་ཡུང་ན། དེ་གའི་རྒྱན་གོམས་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག། བདག་བེམ་པོར་འདོད་པ་

དགག་པའོ། །དང་པོ། བྱངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉི་
བྱ་ཅ་ལྟར་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ནམ་འབྱུང་ཀུན་
ཟ་བ་པོ་ལམ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ལ་བྱེད་པོ་མིན་པ། རྟག་པའི་དངོས་པོ།
ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བུལ་བ། བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད། དེའི་སྟོན་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་སྟེ། རུལ་སྒྲུག་བསྐལ་དང་། སྒྲིང་སྟོབས་བདེ་
བ། ལུན་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ན་གཙོ་བོ་
ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་འབྱུང་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟེ་བུམ་པའི་རྒྱ་འཛིམ་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེར་
སྤྱོན་ས་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་། བར་ནས་སྒྲིམ་བུ་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་གཉིས་འདྲེས་
པ་ལྟ་བུར་མཚམས་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དེའི་དབང་
ལས་ར་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཅན། སྒྲིང་སྟོབས་ཅན།
ལུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་
ནས་དང་པོ་ལས་སྒྲུ་རེག་གཟུགས་རོ་དྲི་སྟེ་དེ་ཅམ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་
དག་གི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་ས་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ། །སྒྲིང་
སྟོབས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་མིག་སོགས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དག་ ལག་
པ། ཀླང་པ། རྒྱལ། མདོམས་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལུན་མོང་དུ་ཡིད་
ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ། །ལུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཉིས་
ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ལུ་དང་།

ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མུ་
 དང་། སྒྲིས་སུ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྟེ་མུ་བཞིའོ། །
 སྒྲིས་སུ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་བཅའ་པོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྒྲིས་སུ་ནི་རྟག་
 པའོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི།
 ཅན་ཤེས་པའི་རྣམས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོ་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུང་ནས་ཡོད་པ་བདག་
 གིས་འོངས་སྤྱད་པའི་ཆེ་བདག་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་མ་བྱས་པས་བདག་
 གི་བར་སྒྲོམ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་
 ལ། རྩེ་བྲག་པ་སོགས་གྱིས་བཅའ་པོར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་བཀག་པས་
 གཞན་ཀྱན་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་གྲངས་ཅན་
 པའི་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ནི་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
 སྒྲུ་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཞིག་ན། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོན་སྒྲུ་འཛིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲུ་འཛིན་བཞིན་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ།
 དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མི་
 འཛིན་པ་ནི་ཤེས་པ་མི་རྟག་པས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་སྒྲུ་ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མེད་པས་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་ལྟ་སྟེ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་དེས་ཅི་ཞིག་ཤིག་
 པའམ་ཤེས་ནས། རྒྱུ་མཆན་གང་གིས་ན་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་རྫོང་
 པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་བཟུང་བའམ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའོ་ཞེས་

སེམས་ཤིང་རྣམ་པར་འཛོག་ན། ཤིང་ཡང་རྒྱ་སོགས་ཤེས་པའི་ཤེས་པར་
 ཐལ་ཏེ། ཡུལ་མ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་
 ཉིད་ཡུལ་དུ་གནས་པ་མེད་པར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་སུ་ངེས་ཏེ།
 ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཡུལ་མ་
 ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ་
 རྒྱ་དེ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲིའི་ཤེས་པ་འང་རྒྱ་ལོག་པས་ན་ད་ལྟ་ག་ལ་
 ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིའི་སྒྲིད་ཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་སོ་སོ་ཡིན་པས་
 ཤེས་པ་སྒྲིད་ཅིག་གཉིས་པར་སྒྲིད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཁོ་ན་ཟེ། རྒྱུན་དེ་ནི་
 མེད་དེ། རྒྱར་རྒྱ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིས་གཟུགས་སོགས་གཞན་ཞིག་
 ཤེས་པས་ན། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་
 པར་ཅམ་མོ་སྟམ་ན། རྒྱར་གྱི་རྒྱ་ཤེས་ཉིད་རྟག་པས་ན་གཟུགས་སོགས་མཐོང་
 པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་ཐོས་པ་འང་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་རྒྱར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཆེ་མི་ཐོས་པ་ནི་ཡུལ་རྒྱ་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། ཡུལ་མེད་པ་དེས་
 ན་ཡུལ་དེའི་ཤེས་པ་འང་མེད་དེ་འགས་པ་རྒྱར་བཞིན། གཞན་ཡང་བྱུང་བདག་
 ཤེས་འིག་གི་སྒྲིས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་འདོད་ན། རྣམ་འགྱུར་མཐའ་
 དག་ལ་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་འང་ག་ལ་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་རང་
 བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་
 ཐད་དད་པས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ཡུལ་རྒྱ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་ཐད་དད་པ་ཡིན་

སྤྱུང་བ་མི་སྤྲོད་དེ་ཕ་ནི་སྤྲོད་སྤྱོད་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་སྤྲོད་
རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་ཕར་འགྱུར་མི་སྤྲོད་དེ་སྤྲོད་སྤྱོད་དུ་མི་སྤྲོད་
བའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བཏགས་པ་ཙམ་ནི་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་
འགོག་པར་མི་འདོད་མོད་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་འགྱུ་བ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་ཕ་ཡང་ཡིན་ལ་སྤྱུང་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་
གསུམ་གྱི་སྤྲོད་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པས། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མཚོག་ །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགོ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། །
རྒྱ་མ་ལྟ་སྤྱར་ཤིན་ཏུ་གསོག་ །ཅིས་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྤྲོད་སྤྱོད་
དུ་ལ་དང་ཐུན་པའི་རོ་བོ་ནི་སྤྲོད་པ་ལ་ཕ་ཡང་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་
ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དོན་དམ་པར་སྤྱུ་ལ་སྤྲོད་སྤྱོད་སྤྱུར་འཛིག་ཅིང་
སྤྱུ་ལ་སྤྲོད་སྤྱོད་ཕར་བཞག་སྟེ་གང་དུ་འང་བཞག་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་
དོན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་
གྱི་ཆོན་ལང་རྒྱ་འཛིན་ཡོད་དོ་བསམས་ན། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་
ཅད་འཛིན་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྒྱའི་དུས་ན་ལང་རྒྱ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་
འགྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོན་ལང་འཛིན་པ་
དང་ཁ་ཅིག་ཆོན་མི་འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །དོན་ཀྱང་མ་གྱུ་བ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་
པ་དེ་རྒྱ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འང་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བས་དམིགས་དགོས་

ན། གཞུགས་འཛིན་དེ་ནི་སྐྱེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ནམ་
ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སྐྱེའི་ཤས་ཡོད་པར་
ཡང་མི་མཐོང་ངོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་འཛིན་དེ་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་མ་མཐོང་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གར་མཁན་
གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་ལྟའི་ཆ་བྱད་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་དོ་གཞོད་སྤྱིན་གྱི་ཆ་ལྟགས་
བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱར་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གཞུགས་ཤེས་གྱི་ནམ་
པར་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྤྱར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དྲག་པ་མིན་
པར་ཐལ་ཏེ། སྤྱར་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་སྤྱར་མ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཐོབ་ནས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་
སྤྱང་བར་གྱུར་གྱུར་ད་ཅུང་སྤྱར་གྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ན། དེ་འབྲེའི་
གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱོན་མེད་པའམ་
མ་བྱུང་བའི་གཅིག་ཅིག་གོ་ཞེས་བསྟིང་ཆོག་མཛད་པ་སྟེ། རི་ལྷར་ན་གཅིག་
ཅས་པ་ཆོས་གང་གི་ངོ་བོར་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་དང་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་
ཐ་དད་དུ་བཞག་མོད་གྱི། འདི་ནི་སོ་སོར་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་འགལ་བ་མངོན་སུམ་པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་
མཐོང་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་
གར་མཁན་གྱུང་ནམ་པ་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པའི་སྐབས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་
སྐད་ཅིག་གཞན་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གཅིག་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེར་

ཡང་དབྱང་པ་མཚུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱུང་གྲྭ་ལ་སོགས་པས་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤངས་པ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་
 ལ་ལྟོས་པའི་ལྟར་སྤང་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་ཏེ། ཤེལ་སྒོང་དཀར་པོ་
 ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཤེལ་གྱི་གཤིས་ལ་མི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ཚུལ་གཞན་
 གྲྭ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆ་མི་བདེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་།
 རང་གི་ངོ་པོ་བདེན་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟོན་ཤིག་ཅེས་སོ། །
 དེ་ལ་ལན་དུ། ཡུལ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཤེས་
 པ་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་གཅིག་
 ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིལ་སུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་
 ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་མི་སྤྲིད་པས་
 སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་བདག་དང་སེམས་མེད་གཙོ་བོ་སོགས་ཉིད་
 བཞི་པོ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཤིང་བྱང་པར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་གཞན་བསལ་བ་འཕམ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་
 པ་ཙམ་ལྟོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བདག་སྤྲོད་པ་ཡིན་གྱི། རོན་ལ་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་
 ཤེས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་པོ་གཅིག་ནི་མི་སྤྲིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་བསལ་
 བའི་ལྟོག་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ནི་རང་སྤྲེལ་དང་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་མེད་པ་སྟེ་འདིར་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྟན་པ་ལོ། །
གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱར་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དག་མི་བདེན་པའམ་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་དུ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་
སུ་པ་ཞིག་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཚམས་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་
སྒྱི་ཡོད་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕ་
རོལ་ན་སུ་མོང་དུ་འདྲ་བའི་རྟོན་ལམ་སྒྱི་གཅིག་སུ་ཞིག་གང་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཡང་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ། རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འདི་ལྟར་གེས་བྱ་ནི་ཆོག་གི་
དོན་དུག་ཏུ་འདུ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། བྱེ་བྲག་
འདུ་བ་རྣམ་པ་དུག ཅིས་པ་ལྟར་གྱི་རྩམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགུ་སྟེ། བདག་དང་།
དུས་དང་། རྩལ་དང་། རྟོགས་དང་། བམ་མཁའ་དང་། ས་ཆུ་མེ་རླང་དོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ལྟག་པའི་རྩམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བཞི་མི་རྟག་པའི་རྩམ་སུ་འདོད།
རྩམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ལས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད། ཡོན་
ཏན་ཉིད་བཞི་སྟེ། གངས་ཚད་ལྡན་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་རྩམ་གཞན་གྱི་
ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་སྤྱད་སོགས་བཅུ་གསུམ་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་འདོད་དོ། །ལས་ནི་བརྒྱུད་བསྐྱམ་འདེགས་འཛོག་འགོ་བ་ལྟ། སྒྱི་ལ་
ཁྱབ་པ་དང་ཉི་ཆོ་བ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན།
འདུ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའང་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འདུ་

བ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དབྱེ་བ་མང་ངོ། །བདག་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
 རྒྱབ་བ་དང་རྟག་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཤེས་བ་མིན་ཏེ། ཤེས་བ་ཡིན་ན་མི་
 རྟག་ཅིང་མ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་ན་བདག་ལ་ཤེས་བ་མེད་ཀྱང་། ཤེས་བ་
 དང་འདྲ་བས་ན་བདེ་སྟགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ཞེན་གྱི། རྟོན་ལ་བདེ་སྟགས་
 ནང་གི་བེམ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་པར་ཡོད་དེ་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་མེད་
 པའང་བདག་མིན་ཏེ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྒྲུམ་ལ་སྟགས་བ་བཞིན།
 བདག་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བདེ་སྟགས་གི་རྟོན་དུ་འདོད་ན་སེམས་མེད་པ་དག་
 ནི་ནམ་ཡང་བདེ་སྟགས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འོན་ཏེ་བདག་
 རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེའི་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་བདག་
 གིས་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འདོད་པའོ། ཤེས་བ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་འཛིག་
 པར་ཐལ་ཏེ། དེ་ཡུལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ན་སྒྲར་མི་ཤེས་པའི་བདག་ད་ལྟ་ཤེས་པར་གྱུར་པས་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟག་ན། སེམས་པས་ཀྱང་བདག་དེ་ལ་ཡུལ་
 ཤེས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། བདག་འགྱུར་
 མེད་ལ་སྒྲར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པར་བསྒྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཚོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྟོ་སྟགས་སུ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ཤེས་པ་མེད་པའི་བཅའ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་
འདི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཀྱི་མ་རིགས་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ལ་ལྟོས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲོང་ལ། ལས་འབྲས་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་མི་འཐད་པར་
རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནམས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་
འདོད་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་མིན་ན། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་འཆོལ་
བའི་ནམ་བཞག་མི་འཐད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ནི་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་
དུ་འགོ་བཅི་སྤྱིད་པས་འབྲས་སུ་འདི་དུས་སུ་མེད་ཅིང་། སུང་པོ་སྐྱད་ཅིག་གིས་
སྒྲེ་འགག་བྱེད་པས་ན་ལས་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ནས་བྱེད་པ་པོ་འགག་ཅིང་
ཞིག་པས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲིན་མི་སྤྱིད་ལ། དེ་ལ་མ་སྒྲིན་ན་གཞན་
གྱི་ལས་གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་མི་འཐད་པས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་ལས་
སུ་འགྱུར་ཞེས་ཆོལ་བ་ན། རེ་ཞིག་མགོ་བསྒྲེབ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་དང་། འབྲས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞིར་
གྱུར་པ་སུང་པོ་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ནི་འུ་བུ་གཉིས་ཀས་འདོད་ལ། སུང་
པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་རྟག་པ་དེ་ནི་སེམས་མེད་པ་འམ་རྟག་པ་ཡིན་པས་
ན། རྟག་པ་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྩོད་
པ་འདི་འུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་འདི་རང་རེ་གཉིས་ཀས་སྤང་དགོས་ཀྱི།
ཁོ་པོ་ལ་སྒྲིན་འདི་སྒྲུབ་པར་སེམས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་

སྒྲིན་དེ་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་ནི་སྤང་བར་བྱས་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱས་
སོ་ཞེས་སྒྲིན་བ། ལས་བྱེད་བ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་ཞེས་བ་འདི་འདྲ་རྒྱུད་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་བཞག་སྟེ། རྒྱ་མ་འགགས་པར་ལྷན་བཞིན་དུ་དེའི་
འབྲས་སུ་མཐོང་བ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་དགོས་པས་སོ། །
དེས་ན་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་དུས་ན་རྒྱ་འགགས་པས་བྱབ་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱབ་མེད་པའི་དབང་ལས་འབྲས་སུ་འབྱིན་པར་ནི་དེས་ལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་
སུ་དེ་འདྲ་རྒྱའི་ཚོགས་པ་གང་དུ་ཆོང་བ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་གྱི།
གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་ས་བོན་ས་ལ་བྱབ་པ་བྲག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་མུང་པོ་ལྷའི་རྒྱན་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་བྱེད་བ་པོ་དང་། འབྲས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་བ་པོ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཞག་
མཛད་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོའི་ཚུལ་ལུགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་
ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ནི་ཐོང་བ་བཞིན་དུ་བྱུགས་པ་སྟེ་དོན་ལ་མི་སྤྱིད་
དོ། །དེ་འདྲ་གཟུགས་རྒྱས་གཞོན་དང་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་གཅིག་པར་རྟོགས་པར་
སྒྲུལོད། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་བ། འདས་པའི་སེམས་འགགས་
ནས་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་བྱིར་བདག་
མིན་ཏེ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེས་སེམས་
ད་ལྟ་བུ་འདི་བདག་གོ་སྟོམ་ན། ད་ལྟའི་སེམས་དེ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་

བདག་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཁྱོད་བདག་ནི་ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་། འདི་ནས་
ཡ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་ཞིག་ཏུ་རྫོགས་པ་ས་སྒྲེས་སེམས་ཀྱང་བདག་མིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། བུམས་པ་ཉིར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །
གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་
བཞིན་རྒྱུད་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་ནི་སྤྲོང་པོ་
རྫོན་པ་སྒྲ་བའི་ཆ་མེད་པ་ཁོང་སྤྲོང་གསོལ་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ལྟ་ནི་སྤྲོང་པོ་སྒྲ་མཁྲེག་
གི་ཆ་འགའ་ཡང་མི་རྟོག་པར་པར་པར་མེད་འགོ་བ་བཞིན། རྣམ་པར་དབྱུང་
པས་བཅའ་ན་བདག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ།
གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲ་
ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོང་རྗེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་ཡུལ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་
པར་སྤྲོང་རྗེའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་ཏེ། འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ནི། ཏྲག་ཏུ་མ་འགགས་མ་སྒྲེས་ཉིད། ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲའི་
དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་འཕྲོངས་ན་སྤྲོང་རྗེ་པ་མཐའ་དང་བུལ་བ་ཡོངས་སྒྲུད་ག་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །གནས་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། ཁོན་ཀྱང་འགོ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤང་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་རོར་སྤང་
རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་མི་རུས་པས།
མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་

ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དགོས་
པའམ་འབྲས་སུའི་དོན་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཁས་སྐྱབས་གིང་ཁུར་དུ་བབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོངས་པས་བདག་ཏུ་བདགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་
གིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་སྒྲིང་
རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་ན་བདག་ཡོད་
པ་ལྟ་བུར་དོན་མེད་པར་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་
དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་ནི་
བདག་དོན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དག་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྟག་བསྐྱལ་
བར་མཐོང་བ་དང་། བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་སྒོ་སྟགས་ཀྱིས་འབྱུང་
བ་དང་། གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱལ་ཡང་གཉིད་འཐིབ་པོ་བཞིན་དུ་སེལ་བྱས་
བར་མཐོང་བའི་སྒྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་མེད་ན་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པའི་
འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་དེ་སུ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲས་སུའི་
དོན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བདེན་
ཏེ་ཐོབ་པ་པོ་སེམས་ཅན་དང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཡང་
ཟུངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའང་དེ་ཉིད་དུ་ན་བྱུང་བར་མེད་ཅེས་
འདོད་དོ། །ཁོན་གྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒྲིང་ཆུལ་གྱི་ངོར་ཡོད་དེ་བཤད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་རྫོངས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ཀུན་ཉོན་འཁོར་བའི་སྟོགས་

དང་། དེ་ལྟོག་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཅིང་། བྱུང་འདས་ཞེས་
གཞན་ན་མེད་གྱི་སྒྲོ་ཁོར་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཟད་པ་ལ་བཏགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས་དེ་བྱིར་ཐར་པ་ཁོར་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་རྣོངས་པའི་དབང་གིས་གཞུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་བཟུང་པ་ལ་འཁོར་
བ་སྒྲུང་ཐོར་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལྟོག་པའི་བྱུང་
འདས་ཀྱང་ཡོད་དེ། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་མི་མི་གཞན་དང་སྦྱོད་ཡུལ་
མཐུན་པར་གནས་ཀྱང་ཁོའི་སྒྲུང་ཐོར་ལ་འབྱུང་ཐོའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་
ཅི་ལོག་གི་སྒྲུང་བ་ཡོད་ལ་དེས་དེ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་དང་བལ་
བའི་བདེར་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་སྤྲིད་དང་
ཞིབར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་འཛིང་གོལ་འཐད་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །རང་
བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་ཐོབ་པར་རེ་ནས་ལམ་སོགས་ལ་བྱོད་
སྒྲོབ་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། རྣོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ཡོད་པས་ན། རེ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་
མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་བྱུང་འདས་
ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཐོབ་བྱུང་སྟེ། བའི་རྣོངས་པ་ནི་བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཉེ་བར་ཞིབར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །

མཐར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་ན་སྤོང་ཁོང་མོ་ལ་འཇུག་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་སྤོང་མི་རྣམས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་མ་ཚུད་པར་གནས་སྤང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལ་སྒོ་བ་པར་ཅི་སྟེ་མི་བྱེད་དེ། གནས་སྤང་མི་མཐུན་པ་འདི་སྤང་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤང་མ་རྣམས་ཤིང་ནམ་སྤངས་པར་གྱུར་བ་ན་ཐོབ་པ་འདང་མེད་ལ་སྤང་བ་འདང་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་འཇུག་གྱི་དེའི་བར་དུ་འབྲས་བུའི་རེ་འདོད་ཟད་པར་མི་རྣམས་སོ། །འོ་ན་བདག་ཏུ་སྤོངས་པ་འདང་དགག་པས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་སྒོ་དེས་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་ཡང་འགག་པར་བྱེད་དེ་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་ཐེག་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཕམ། བའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་སྤོངས་པས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྤོངས་པ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ། སྤོངས་པ་དེ་མེད་ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་འཁོར་བར་འཁོར་ཁོང་སྒྱེ་བར་མི་འཇུག་ཏེ། བར་དང་སྤྱི་ཚོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཟད་འཇུག་ཁོང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྒྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རི་ལྗང་བྱོད་བཏགས་པའི་བདག་ལས་སྒོ་ལྟོག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་

བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་སློ་གཏན་དུ་
 བསྐྱོག་པ་མེད་དེ་ཐོག་མེད་ནས་གཤིས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་གཉིས་
 མི་མཚུངས་ཏེ་བདག་ས་པ་ཅམ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ལ་སོ་
 སྟེའི་ངོར་མི་སྣང་བར་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་ལ་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་དགོས་
 མོད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་
 པའི་སློ་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། སྣང་བས་སུན་པ་བཞིན་དུ་
 ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམྱེས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་བདག་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱེན་གྱིས་རེ་
 ཞིག་སེམས་གོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སློ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་དེ་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་
 བས་དེ་དང་སེམས་བྲལ་དུ་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་ཏེ། ཁྱིམ་རྣམས་ནི་སློ་བྱུང་བ། ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱོག་
 ཅེས་པ་འདིར། དེ་ལས་ཞེས་པ་བདག་འཛིན་སྐྱོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།
 བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་སྟོང་གས་སྐྱོམས་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བྱུང་
 ཡང་འབྲེལ་འགྲིགས་པ་དཀའ་ལ། འདིར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་བཟང་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱས་ན་དོན་དུ་འཐད་དོ་སྟམ་
 པ་ཁོ་བོ་གཅིག་པུའི་རྣམ་རྟོག་གོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བདག་མེད་ལ། ཡུས་དྲན་
 པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་

བཞག་པ། ཚེས་དྲན་པ་ཉི་ཤེད་བཞག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་
 མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ། ལུས་
 ཞེས་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་འདི་ལྟར་སྟེ་མཆོད་རྟོགས་པའི་ལུས་ཞེས་ཅིལ་པོ་གཅིག་པུའི་རྣམ་པར་
 བཟུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ལག་སྟགས་ལ་ཡོད་དགོས་ནའང་། བོལ་གོང་སྟགས་རྒྱང་
 པ་དང་། ཞེས་རྒྱང་པ་ནི་པུས་མོ་མན་ཆད་གྱི་སྦྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་བྱིན་
 པ་དང་བརྒྱ་སྟགས་སུ་སྟོས་པ་དང་། ས་གཞིའི་ངོས་ལ་བརྟེན་པའི་མཐིལ་
 ཉིད་རྒྱང་པའི་མིང་སྟགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །བྱིན་པ་སྟེ་རྩེ་དང་དང་།
 བརྒྱ་དང་། རྟེན་པ་དང་། ལྟོ་བ་དང་། རྒྱབ་དང་། བྱང་དང་། དཔུང་པ་དང་།
 ཕྱི་བ་ལོགས་དང་། ལག་པ་དང་། མཚན་ཁུང་དང་། སྟག་པ་དང་། བུ་ཁྲོལ་
 རྣམས་དང་། མགོ་དང་མགྲིན་པ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུས་མིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དུར་ཁྲོད་དུ་འཕོར་བའི་ལུས་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞིན་
 ད་ལྟ་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རུང་པའི་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་པར་རང་ས་ན་ཡོད་
 བ་དེ་རེ་རེ་ལུས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་ལག་པ་སྟགས་བཅད་ཀྱང་ལུས་གནས་པར་
 འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ལག་སྟགས་ཆ་ཤས་དུ་མའི་ཚོགས་པ་ཅན་འདི་ལ་
 ལུས་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་འདི་སྟམ་དུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལུས་མིན་ཡང་།
 ལུས་ནི་དེ་དག་ལ་བྱབ་ནས་ཡོད་དོ་སྟམ་ན། ལུས་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་འདི་
 ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནམ། ཆ་ཤས་ཅན་ལུས་དུ་མས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱབ་པ་

ཡིན། གཤམ་ཏེ་ལུས་ཞེས་པ་འདི་ལག་སྟོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་གས་
 མམ་ཕྱོགས་དེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་ན། ལུས་དེའི་ཆ་གས་
 རྒྱུ་ལག་སྟོགས་ཆ་སྟོ་སྟོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། ཆ་ཅན་ལུས་
 དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ན་གནས། ལག་སྟོགས་དེ་དེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་
 རྩལ་བྱེད་ལུས་མ་དམིགས་སོ། །གཤམ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ལུས་དེལ་
 རོ་འམ་ཆ་ཆར་བ་དེ་ལག་སྟོགས་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལག་སྟོགས་ན་ནི། ལག་སྟོགས་
 ཡན་ལག་གི་གྲངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་འང་
 ལུས་དེལ་བོ་གཅིག་སྤྱི་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་སྟེ་
 མཆེད་དུག་གི་སྟེ་དང་དེ་དག་གི་ནང་ཀྱན་ཏུ་དེགས་པས་བཙལ་ན་ལུས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ལག་པ་སྟོགས་ལ་ལུས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་
 དོ། །ལག་སྟོགས་རྒྱུ་ལག་སྟོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་
 ཅན། ལུས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལུས་མིན་
 སྟོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་གཅིག་མིན་པར་བརྟན་ལ། གཤམ་ཏེ་ལུས་འདི་
 སྟོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །
 དེས་ན་ལུས་མེད་ཀྱང་ལག་པ་སྟོགས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོངས་
 པ་ཡིས་ལུས་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་
 མི་དང་འབྲུ་བའི་དབྱིབས་སྤྱུ་བཞོན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་དབང་ལས་ཐོ་ཡོར་ལ་
 མིར་འབྲུལ་པའི་སྟོ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ན་ཇི་སྤྱིད་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་

གྱི་རྒྱུན་ཚང་བ་དེ་རྗེས་དྲུ་ལུས་འདི་ནི་རྒྱུས་སུ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་མ་
 ཚང་ན་རྒྱུས་པའི་ལུས་སུ་མི་འཛོག་སྟེ་མཚན་འགྱུར་བ་འཕམ། མེར་མེར་བོ་དང་།
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་བྱས་པའི་སྐབས་བཞིན་དུ་ལོ། །དེ་འདྲ་བར་བྱད་མེད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རི་རྗེས་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་ལ། ལུས་སུ་གདགས་
 པའི་རྒྱུན་ཡན་རྒྱུན་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་དྲུ་ལག་
 པ་སོགས་དེར་ལུས་སུ་སྤང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མིན་
 ཏེ་ཤ་དང་རུས་པའི་དུམ་སུ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ལར། རི་རྗེས་རྒྱུན་
 ཚོགས་དེ་རྗེས་དྲུ། ཤིང་ནི་རྒྱུས་པ་ལྟར་སྤང་བ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལྟར་
 ན་ཤིང་ངམ་ཐོ་ཡོར་ལ་འགྲེང་བ་སོགས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། སྤང་བ་
 མི་གསལ་བ་སོགས་རྒྱུན་ཚོགས་པ་རྗེས་དྲུ་རྒྱུས་པའམ་བྱད་མེད་དུ་སྤང་བ་
 བཞིན་དུ་ཞེས་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ། ལུས་མེད་ཀྱང་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་ནི་མཛོན་སུམ་མཐོང་
 བས་ཡོད་དོ་ཞེན། ལུས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་སོ་
 སོ་བའི་ཡན་ལག་ཅམ་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལག་པ་ཞེས་བདགས་
 པ་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། སོར་མོ་དེ་འང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ།
 ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཐོགས་སོ་སོའི་ཆ་སྟེ་བ་ན་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྟེང་གི་ཆ་
 འོག་མིན་ལ། འོག་གི་ཆ་སྟེང་མིན་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པར་གནས་སོ། །
 ཆ་དེ་འང་རགས་པའི་རྩལ་ནས་རྩལ་ཐུན་གྱི་བར་དུ་སྟེ་ཞིང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་

དེ་ལས་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཆར་སྒྲུང་བའི་དབྱེ་བས་རྩ་མར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་
 གཏུགས་ན་ཕྱོགས་གྱི་དབྱེ་བ་གང་རྩ་མར་ཆ་གཅིག་བདེན་གྲུབ་ཅིག་མི་ཉིད་
 དེ་ཆ་གས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱིས་རགས་
 བ་བརྩམ་ཆེ་ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་གི་རྩལ་དྲུག་གིས་བསྐྱོར་བ་ན། དབུས་
 རྩལ་དེ་ལ་རྩལ་གཞན་དྲུག་པོ་དང་རེག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་ན་ཆ་དྲུག་རྩ་འགྱུར་ལ།
 མེད་ན་རྩལ་དྲུག་པོས་གོ་ས་གཅིག་ལས་མ་ཞོན་པས་གོང་བུའི་རྩལ་ཚོགས་
 གྲང་རྩལ་སྤན་ལས་ཆེར་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྒྱུར་བ་ན། །སྤྱ་
 རབ་རྩལ་ཆ་དྲུག་རྩ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྩལ་སྤན་
 ཅམ་རྩ་འགྱུར། །ཞེས་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལག་བསྟོགས་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་དང་གཞུགས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་རགས་བ་སྤྱ་བ་དང་། སྤྱ་མོ་རྩལ་དང་།
 རྩལ་སྤྱ་རབ་དང་། དེ་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བས་གཞལ་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 ཉེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞུགས་སྤྱ་གྲུབ་བ་མེད་བ་དེས་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་རྩ་མར་
 གྲུབ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་ལ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེད་བ་དང་སྤན་པའི་གང་ཟག་སྤྱ་ཞིག་ཆགས་རིགས་ཏེ་མི་
 རིགས་སོ། །གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལུས་རང་བཞིན་མེད་བ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་
 སྒྲེས་བ་གང་ཡིན་ལ་བུད་མེད་གང་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་བ་ལ། ཆོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཆོར་བའོ་ལ་
 དབྱེད་བ་བཞི་ལས། དང་པོ། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་མར་

གི་ངོ་བོས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་རྒྱད་ལ་རབ་དགའ་
སྟེ་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་ཅིང་དགའ་བ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟར་མ་
ངེས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་སྟུག་བསྐལ་ལ་
གཞོད་པའང་དེས་ཤེས་ཅུས་པས་ལོགས་སུ་སྟོངས་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
བདེ་སྟུག་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ལ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་
དེ་གཅིག་ཤོས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་འདོར་བ་མི་བྲིད་
པས་སོ། །དེས་ནི་ནང་སྟོ་ཡི་སྟངས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བསྟན་ནས།
ད་ནི་བྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ། གངས་ཅན་པ་སོགས་འདོད་པ་ལྟར་
བདེ་བ་བྱི་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ནའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་བཟང་
བ་དང་རོ་མངར་བ་སོགས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ལུ་ཤི་བའི་བྱ་ངན་
གྱིས་གདུངས་པ་དང་འཛིགས་པས་སྟོངས་པ་སོགས་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་ལྟན་
མོ་སོགས་གྱིས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞིམ་སོགས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
བདེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་ནང་སྟོ་ལ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱང་ནང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་
སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མི་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མས་རྒྱ་
སྐར་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་
ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། ཉམས་སུ་མ་
སྟོང་ཡང་ཚོར་བར་འཛིག་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཡང་ཚོར་བར་ཐལ་ལོ། །

རིགས་པ་འདིས་གདུང་ལྡན་ཞིམ་སོགས་མི་དགའ་བའང་གདུང་བ་སྟོབས་
 ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མི་ཕྱིང་བའོ་ཟེར་ན་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་དབྱང་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གཏན་ནས་མ་ཕྱིང་བ་ཆོར་བར་
 མི་རུང་བས་ན་དགའ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཕྱིང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྟུག་བསྐལ་
 གཏན་མ་ཕྱིང་བ་ནི་མིན་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་སྤྱོད་མེད་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཕྱིང་བ་མི་
 ཤེས་པས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་མང་པོའི་ནང་ན་ཚུ་ཆུའི་ཐིགས་
 པ་སྤྱོད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྟུག་བསྐལ་སྤྱོད་དང་བདེ་
 བ་བྱས་མཚུངས་སུ་འགྲོགས་པ་ནི་མེད་དེ། ཡོད་ན་བདེ་སྟུག་གཉིས་དུས་
 མཉམ་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུད་གྱི་
 སྟུག་བསྐལ་འདི་ཡི་རགས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཆ་ནི་བདེ་བས་བསལ་བར་
 འདོད་པ་མིན་ནམ། དེ་སྤྱར་ན་འདིའི་སྤྱ་བའང་ཅིས་མི་སེལ་ཏེ། དེའི་གཉེན་
 པོ་སྟོབས་ལྡན་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་
 འོན་པའི་གཞིར་གྲང་ཤིག་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་སྟོབས་ཆེན་ཕྱིང་བཞིན་
 པ་ན་དེའི་འགལ་སྒྲར་གྱུར་པའི་སྟུག་བསྐལ་སྤྱོད་བའང་ཕྱིང་བ་མེད་དོ། །ཡང་
 ཁོན་རེ། སྟུག་བསྐལ་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་བྱས་པ་འབྱེན་མ་བྱས་པར་
 བདེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་སོང་བས་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་
 གཞན་དགའ་བ་ཅུ་མ་སྟེ་དགའ་བ་སྤྱོད་མེད་ནམ་པར་ཕྱིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེལ་
 དཀར་པོ་རྩལ་དམར་པོས་ཁ་བསྐྱར་ནས་དམར་པོར་སྤྱང་ཡང་ཤེལ་དཀར་པོ་

མེད་པ་ནི་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། དགའ་བ་ཙམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྤྲོ་མོ་ཉིད་
 དེའང་དགའ་བ་དེའི་རིགས་ཡིན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ན། དེ་དོན་
 ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་དགའ་བ་
 སྤྲོ་མོར་སྤྱོད་བའི་དགའ་བ་ཙམ་དང་། དགའ་བ་རང་ཉིད་སྤྲོ་མོར་སྤྱོད་བའི་
 དགའ་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ཞེས་བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་དེ་མེད་བཞིན་ནམ་གྱིས་
 བཙལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་མདུད་པ་ཐོར་བ་འདིས་ཅི་བྱ། དཔེ་དག་ཀྱང་རང་
 ཉིད་མ་གྲུབ་པ་རྒྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་
 འགལ་སྐྱེན་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྦྱིས་པས་ན། རྒྱ་མ་ཚང་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནི་
 དེ་ཆེ་སྦྱིས་པ་མིན་ནོ་ཞེན། ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་
 པར་ནང་གི་རྟོག་པས་བདེ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་བརྟགས་པ་ཡིན་
 པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གསལ་པོར་འོངས་གིང་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཉིད་བདེ་བར་སྦྱིས་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་ལ། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དུ་སྦྱིས་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེན་ལས་རེས་འགའ་བར་
 དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་བདེ་བ་དང་།
 དོར་བར་བྱ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་གྲུབ་གྲུབ་མོ་ཞིག་ཏུ་བརྟགས་ནས་དེ་འདོར་
 ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ནི་འབྲུལ་བ་སྟེ་བདེ་སྤྱུག་ཅེས་པ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་
 པར་མ་བརྟགས་གྱི་བར་དུ་བདེ་སྤྱུག་རང་མཚན་པ་སྤྱི་དང་ནང་ཀུན་ཏུ་འད་མི་
 གཞན་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྤྱུགས་ནད་ཅན་དང་བཤེས་པ་ལ་མར་སྤྱོད་དང་།

གཙང་སྒྲ་ཅན་དང་མག་པ་ལ་ལུད་ལུང་དང་། མི་སྒྲུག་པ་གོམས་པ་དང་ཆགས་
 ཅན་ལ་ལུད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྟགས་
 དེར་འབྱུར་བ་སྟེ་བདེ་སྟགས་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་
 དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་བདེ་སྟགས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་
 འདོར་ལེན་གྱི་ནུས་པར་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་
 འདིའི་གཉེན་པོར་རི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ནུས་པར་དབྱུད་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 བསྐྱེལ་པར་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ཀླུ་ནས་
 སྒྲོན་པ་བཞིན་དུ་འབྲུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་འདི་ལས་གཞན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ནུས་པ་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་པའི་ཞིང་ས་བཟང་པོ་
 ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་བསམ་གཏམ་དེ་ནི་ནུས་འཕྲོར་བ་ནུས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཟས་ཡིན་
 ཏེ། རི་ལྟར་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་དང་དགའ་ཞིང་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 དུ་ནུས་འཕྲོར་བ་ནུས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་
 རྟོགས་པའི་ལུས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནུས་འཕྲོར་བ་ནུས་ནི་ཚོར་བ་
 མེད་པར་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་རོལ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཚོར་བ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་
 ལ་གཡང་ཞིང་རྒྱུག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་དོན་གཉིས་
 པོ་འདི་དག་བར་དང་བཅས་པ་ཞིག་གམ་བར་མེད་ཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་

ན། དེ་དག་གང་དུ་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་ཚོད་པ་ལ་སྤྱད་པ་མི་སྲིད་པ་ཤར་
 ལུབ་ཀྱི་རི་བཞིན། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་དང་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 མིག་རང་ཉིད་རང་ཉིད་དང་སྤྱད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁོ་ན་རེ།
 ཐལ་མོ་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་ན།
 འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་སྒྲུང་བ་འདི་འདྲེན་གྱི་པས་ཞེན་པ་ཅམ་སྟེ་ཡང་དག་པར་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དབང་དོན་རགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྤྱད་པ་མེད་དེ། གང་མདུན་སྤྱད་ན་རྒྱབ་མ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཚུལ་
 གྱིས་དབྱུང་ན། རྩལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་རྩལ་རྣམས་བྱི་མ་སྤྱད་ལ།
 མཐར་བར་མཚོད་བའི་དབང་དོན་གྱི་རྩལ་སྤྱད་པ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 རྩལ་སྤྱད་པ་བྱི་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཆ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དང་
 བའམ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའང་མཉམ་པར་
 རྒྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ངོས་གཅིག་གིས་སྤྱད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 མ་སྤྱད་ན་བྱི་ཆ་མེད་མིན་ཏེ། ད་རུང་མ་སྤྱད་པའི་རྩལ་བཞག་ནས་སྤྱད་རྩལ་
 དེ་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ་འཇུག་ལ། ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱད་ན་ཕན་ཚུན་ཞུགས་
 ཤིང་ཐིམ་དགོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
 ཞུགས་པ་མེད་དོ། །མ་ཞུགས་པ་ལ་རྩལ་གཉིས་ངོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མེད་
 ཅིང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤྱད་པའང་མེད་དེ། ཆ་མེད་སྤྱད་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཀྱི། སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་སྤྱད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཆ་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟར་འཐད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་དེ་
 ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱད་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པ་ཡིན་པར་
 ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་ན་ཁོ་ལོ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས་དང་སྤྱད་པ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་ཚད་དུ་དགོངས་པའོ། །དེས་ཡུལ་དབང་གེས་གསུམ་
 འདུས་པ་ཞེས་པའི་དབང་དོན་འདུས་པ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ཡང་རྣམ་
 ཤེས་ནི་རྩལ་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པ་ལ་ཡུལ་དང་སྤྱད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ།
 གང་ལུས་མེད་ཀྱང་སྤྱད་པ་ཡོད་ན་རྣམ་མཁའ་དང་ལག་པ་སྤྱད་པ་དང་། མོ་
 ག་ཤེས་ཀྱི་བྱ་དང་ཡང་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཡོད་པས་ན་དཔེ་འདི་མི་
 རུང་དོ་སྟམ་ན་ལུས་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་དབྱུང་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །གལ་
 ཏེ་སྤྱད་ཅིང་རེག་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དབང་གེས་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟམ་
 ན། དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་
 པ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྐར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱ་རེག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ངལ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གི་དོན་
 དུ་ཡིན་ཏེ། གང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བདེ་བ་མེད་ལ། ལྷག་
 བསྐྱལ་གང་གིས་གང་ཟག་གང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མའི་སེམས་འབྲུལ་

པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ། འདི་ལྟར་སྟེང་བ་ལྟོག་མེད་དུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲེ་བས་ན་དེའི་རྒྱ་ཚོར་བ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེན། འདི་
ཡང་མོངས་བ་ཙམ་སྟེ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གང་གི་ཆོ་ཚོར་བ་པོ་
བདག་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེས་མྱང་
བྱའོར་བའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཆོ་ཚོར་བྱ་དང་ཚོར་བྱེད་དོན་ལ་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེང་བ་ཅིའི་
ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་དང་
ཚོར་བ་པོ་མེད་ན་མཐོང་སོགས་འདི་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་
མཐོང་བའམ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཀུན་མཚོན་
བར་བྱས་པའི་མཐོང་ཐོས་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་
བ་ནི་མི་ལམ་སྒྱུ་མ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། མི་
ལམ་རི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་རི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྟེ་
དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེས་
ན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་ན་མི་མཐོང་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཚོར་བ་དང་དེ་མྱོང་བའི་སེམས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཞེས་དབྱུང་
ཆོ། དུས་མཉམ་པར་གྱུར་ན་ནི། མྱོང་བྱེད་སེམས་དང་མྱང་བྱའོར་བ་གཉིས་
དུས་ལྟ་བུ་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དེ་སེམས་དེ་ཡིས་
མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ནི་གང་གང་གི་སྟོན་དུ་མེད་

པས་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་ཤིང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བའི་བྱིར་མི་ཕྱོང་དོ། །གལ་ཏེ་
 དུས་མི་མཉམ་པར་ཚོར་བ་སྤར་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་བྱི་མར་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་
 སེམས་ཚོར་བའི་རྣམ་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཚོར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་དུས་
 ན་མེད་པས་དངོས་སུ་ཕྱོང་བ་མིན་པར་དྲན་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་འདས་པ་ད་ལྟ་མེད་པས་གསལ་པོར་
 ཕྱོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདས་པ་ལ་དྲན་པ་དེའང་བརྟགས་ན་རྒྱན་ཏེ་
 འདས་པ་ཉིད་ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བྱེད་གྱི་སེམས་
 འདས་པ་ནི་འགགས་ཟིན་པས་དེས་ཕྱོང་མི་སྲིད་ལ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་
 ཀྱིས་མི་ཕྱོང་བར་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་ཚོར་བ་འདས་པ་
 ནི་དྲན་པ་ལས་མི་ཕྱོང་ལ། ད་ལྟ་ནི་ཕྱོང་མི་ཤེས། མ་འོངས་ནི་མེད་པས་ད་
 ལྟའི་ཤེས་པས་ཕྱོང་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ལྟར་ཚོར་བ་རང་གིས་རང་ཕྱོང་བར་མི་
 རིགས་ཏེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རང་རིག་པ་བཀག་པ་བཞིན་
 འོ། །ཚོར་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་ཕྱོང་བར་བཤད་མ་
 ཐག་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ན། ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་མེད་
 དེ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཚོར་བ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་འོ། །དེ་ལྟར་
 ཕྱོང་བ་པོའི་བདག་མེད་པར་སྤང་བའི་ཚོགས་པ་མི་ལམ་སྤྱུ་མ་ལྟ་སྤྱུ་འདི་ལ་
 ཚོར་བ་སྤྱུག་བསྤུལ་བ་ཞེས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིས་ཇི་སྟེ་གཞོན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་ན་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་

པ་ལ། ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། རང་གི་དབང་པོ་ལ་མི་
གནས་ཤིང་། བྱིའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་མི་གནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་འང་གནས་པ་མིན་ལ། རང་ལུས་ཀྱི་དབུས་དང་། བྱི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
རྣམས་ལ་འང་སེམས་མི་རྟོན་དོ། །བརྗོད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
ནི་རྟོན་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཞིག་ལུས་ཉིད་ནི་ཡིད་མིན་ལ། ལུས་ལ་འབྲེས་
ཤིང་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་འང་མིན་ཏེ། ལུས་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་འགའ་
ཡང་མེད་པ་དེ་ནི། ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རང་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

གཉིས་པ། ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤར་མིག་ཤེས་སོགས་ཡོད་
ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་རྟེ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་
ཅན་སྒྲེ་བ་མེད་དོ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་དུ་སྒྲེ་ན་འང་ཤེས་པ་དེ་ཅི་ལ་
དམིགས་ནས་སྒྲེ་རྟེ། ཤེས་པ་མ་སྒྲེས་པར་དམིགས་སྒྲེ་ན་མི་སྒྲེ་པས་སྒྲེད་མི་
རུས་ལ། དམིགས་སྒྲེ་ན་སྒྲེས་ན་ཤེས་པ་འང་སྒྲེས་ཟེར་པས་སྒྲེད་བྱེད་དུ་མི་
འོས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་བྱིས་ཡོད་ན།
དེ་ཆོ་ཤེས་བྱ་གང་ལས་སྒྲེ་རྟེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་འགགས་པའི་བྱིར་། དེ་ལ་
སྤར་འགགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ད་ལྟར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འགགས་པ་
མིན་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུར་ལ། མེད་ཀྱང་སྒྲེད་ན་ས་པོན་ཆོག་པས་སྒྲུ་གྲུ་

དང་། རི་བོང་རྩམ་ཀྱང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་སྒྲིང་པར་ཐལ་ལོ། །ཞིག་མ་ཞིག་
ཀྱང་དེ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

བཞི་བ་ཆོས་དྲན་བ་ཉེར་བཞག་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་མེད་དུ་སྒྱིར་བརྟན་
བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
དངོས་དང་། ཚུད་སྒྲོང་གཉིས། དང་པོ། ལྷར་བཤད་བ་དེ་ལྷར་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
སྒྲིབ་མེད་དོ། །གང་སྒྲིབ་མེད་བ་དེ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་དེ། དོན་
དུན། འགག་བ་མེད་བ་སྒྲིམ་མེད་བ། །ཁད་བ་མེད་བ་རྟག་མེད་བ། །འོང་བ་
མེད་བ་འགོ་མེད་བ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ཞེས་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་བ་ལ། བརྒྱབ་བྱ་མི་འཐད་བ་སྒྲོང་བ། རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད་བ་
སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྷར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་
ཡང་སྒྲིབ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་སྒྲིབ་འགག་དང་འགོ་འོང་ལ་
སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཀྱན་རྫོབ་
མི་འདོད་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཀྱང་མེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའང་ག་ལ་ཡོད་
དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་
གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཙམ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
ཁད་བའང་མེད་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གོ །དེ་སྐད་དུ་འང་མདོ་ལས། སྒྲིབ་མེད་བ་བདེན་

བ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་འདོད། །བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་
 བོར་འདུག་ན་བདེན་གཅིག་གྱང་། །ཁྱུ་བ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །
 ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་མེད་གྱང་ཐ་
 སྟད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཐྱིར། སྒྲིང་
 འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཡ་གྲུལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་
 ཞིག་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་གཞན་སྟོ་ཡིས་འདོག་དགོས་ཤིང་། དེས་
 བཞག་པས་དེར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་ཟད་པ་སྤིད་དུ་སྟོ་མི་འཛད་ལ། སྟོ་མ་ཟད་
 པ་སྤིད་དུ་སྟོས་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འཛད་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མྱང་འདས་ཞེས་པ་འདི་ནམ་ཡང་མི་སྤིད་དོ་ཞེ་ན། ཅམ་
 ཡང་རྒྱུན་མི་ལྟོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འདི་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིང་བ་སྒྲུ་བད་དང་
 མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་པོ་རང་གི་ངོར་
 སྒྲིང་བའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་གཉིས་སྒྲིང་སྟོས་པ་ཡོད་པས་
 གཅིག་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་
 དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་
 ཡིན། གཉིད་ན་གཅན་གཟན་དང་རྒྱུ་པོ་སོགས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་

བ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་བ་མེད་ཀྱང་གཉིད་སང་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་
 གཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགགས་ཀྱི་གཞན་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་སང་བ་
 དེ་ལ་མི་གཞོད་བ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། འདི་ན་རི་ལྷོར་སང་བཞིན་རི་
 སྤིང་དུ། །མ་སང་དེ་སྤིང་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་
 ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ལྟ་བུར་འདྲ་ག་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིས་ན་ཡང་སྒྲེ་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དེ་དེས་པར་ཡོད་ན་རང་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བམ་སྒྲོས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་མེད་པ་ཡིན་
 པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་
 རྣམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཤི་དེ་རྒྱལ་ན་མས་ཆོས་སྒྲུ་ཞེ། །དེ་ཆོ་སྒྲེ་
 བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་
 མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་སོགས་སྒྲོས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་ཞི་
 བའི་བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལྟག་མ་མ་ལུས་
 པར་ལོག་སྒྲེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་རང་
 དུ་རྒྱལ་བ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་རང་བཞིན་ཉེ་བར་
 ཞི་བཞོན་ནོ། །འདིའི་རྣམས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲོས་པ་ལྟག་མེད་དུ་

ལོག་པས་ན་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཉིད་བརྟེན་པས་སེམས་འགགས་པ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། སོ་སྟེའི་ཀུན་རྟོག་
གིས་སྒྲགས་ནས་སྒྲོས་པའི་སེམས་མ་འགགས་སམ་སྒྲམ་པ་དང་། འགགས་
པའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་བསམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
ལ་སྐུར་འདེབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྐར་བའི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདེན་པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་འཐད་པའི་ཚུལ། བདེན་པར་
གྱུབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་
བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེན། ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དག་ངོ་པོས་
མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཡན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་གྲགས་པའི་ཐ་
སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཆེས་
འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་ཟེ། རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་སྒྲོས་
པའི་ཆོས་ཀུན་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་སྐད་དུ། གང་ཆོ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དབྱུད་པ་ཡི་ཤེས་པའམ། རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་
དཔྱོད་པར་བྱེད་ན། རྣམ་དཔྱོད་དེས་རང་གིས་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དབྱུད་
མི་རུས་པས། དེ་ཆོ་རྣམ་དཔྱོད་དང་པོ་དེ་ཡང་ནི་གཉིས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་

དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་དུང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེན། དེ་དུང་བྱ་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ནམ་པར་དེ་དུང་པར་བྱས་
 བས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པ་
 དེ་ཡི་ཆོ། ནམ་དུང་ལ་ནི་འདིའི་ཞེས་གཞུང་པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། ནམ་ཞིག་དམིགས་གཏང་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་མེད་པ་དེས་ན་ཡུལ་ཅན་
 དེ་མི་སྐྱེ་རྟེ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བས་ན། ནམ་དུང་དེ་འདྲ་ཆུ་ལ་རྒྱབས་
 བཞིན་དུ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་
 རོ། །གཉིས་པ། དཔོན་པོར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡུགས་སྤར་ན་དོན་ཤེས་འདི་
 གཉིས་ཤིན་དུ་བདེན་དཀའ་པར་གནས་ཏེ། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་དབང་ལས་དོན་
 ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་ཤེས་པ་ཚད་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་
 བ། ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་
 དེའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་གིས་དོན་དམ་པར་མི་གྲུབ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུ་བྱེད་གཞན་མེད་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་
 བྱའམ་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་མཛོན་སྤུམ་པ་འདི་འདྲིན་པས་གྲུབ་བོ་ཞེན། ཤེས་
 བྱ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲི། དེའི་རྟེན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཤེས་
 བན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་རྒྱུ་བྱེད་ཅེན། དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་
 མ་གྲུབ་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་སྟེ་རིང་

ཐུང་བཞིན། དེའི་བྱིར་གང་རུང་གཅིག་རྒྱབ་པ་ན་གཅིག་ཤོས་དཔེར་མི་རུང་
 རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་འདྲ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་
 ལ། གལ་ཏེ་ཐུ་མེད་ན་ཕ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཕར་འཛོག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཕ་མིན་ན་ཐུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་
 མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛོག་བྱེད་ཐུ་མེད་པར་དེའི་རྩོན་དུ་ཕ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
 འདིར་དོན་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་བརྒྱབ་བྱུང་བ་དེ་སྤར་མ་གྲུབ་པ་ཐུ་ལྟ་
 ཐུ་དེའི་རྩོན་དུ་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་གཅིག་ཤོས་ཕ་ལྟ་ཐུ་དེ་ཡོད་མི་སྤྲིད་པས་མཐར་
 དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། འདི་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་མི་
 རྒྱ་རྟེ། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་འབྲས་ཐུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཤེས་བྱེད་ཡོད་
 པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་གྲུ་ནི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷ་གྲུ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། དཔེ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་ལ། ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་འབྲས་ཐུ་ལྷ་གྲུ་ལ་རྗེས་
 གུ་དབགས་ནས་འདི་ལ་རྒྱ་རྩོན་སོང་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་འདྲ་ས་ལྷ་གྲུ་གཉིས་སོ་སོར་དམིགས་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་རྩོན་དུ་མ་སོང་བར་ལྷ་གྲུ་
 མཐོང་བ་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་ཤེས་བྱེད་རྟོགས་པར་བྱེད་

པ་ལ། རྟགས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་པར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རོན་དམ་
པར་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
ན་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་བྱོགས་ལ་ཐ་སྟོན་འཐད་དཀའ་ཞིང་། བརྟགས་
པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
མ་མེད་པ། རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། འབྲས་སུ་སྟོན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བརྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་མེད་པ་དགག་པ། རྒྱ་མིན་པ་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱར་འཕེན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཆེར་མའི་རྩོད་དང་། མ་
བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་སྤྱིད་པ་རོ་
བོས་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་འབྲས་སུ་ཀུན་ལ་རང་སྤྱོད་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་བཞིན་སྟེ་བ་ནི་མཐོང་མི་
སྤྱིད་དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྟེ་བའམ། །གང་འགྱུར་ན་
ཡང་རྣམ་འགྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་རྒྱར་བཅུ་བརྟུང་། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། །
ཅས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མདོན་སུམ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ་རྟེན་དཔག་ཀྱང་
སྤྱད་དོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་
རྒྱ་ལ་མ་མཐོང་བས་དབྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་མི་འཐད་སྟུམ་ན། རྒྱ་
ལ་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་

སྒོང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ས་བོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་ས་བོན་
 ལས་འབྱུང་པར་མཐོང་བས་ན་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱའི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱའི་རྩ་པའི་དབྱེ་བའང་
 སྣ་ཚོགས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་
 གང་གིས་བྱས་ཞེན། གཞན་སྐྱུ་ཀྱང་མ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་ས་བོན་དེའང་རང་
 གི་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཀྱི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྩ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ན་ད་ལྟའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འདིས་ནས་
 ཀྱི་ལྷ་ལྷ་སྐྱེད་ཀྱི། སྣ་ལའི་ལྷ་ལྷ་མི་སྐྱེད་ཟེར་ན། ད་ལྟའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འདིས་
 རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་རྩ་པ་སྣ་ཚོགས་གང་རུང་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 རྒྱ་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ལས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བ་སྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཕང་
 བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྐྱུ་ཀྱང་འབྲུགས་པར་རྩ་པ་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ནའང་། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བར་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་ལྡན་དུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་ལྡན་དབང་ལྷན་རྒྱ་ཡིན་པ་དག་ག།
 ཤེས་མེད་བཅའ་པོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དག་ག། དང་པོ་ལ་རྒྱ་དབང་ལྷན་ལ་དབྱུང་བ།
 དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དབྱུང་བ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བའོ། །
 དང་པོ། དབང་ལྷན་པ་སོགས་ན་རེ། རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་དབང་ལྷན་གིས་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་
 བོ་གང་ཡིན་སྒྲོལ་གྱི་ཅེས་དྲིས་པས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཟེར་
 ན། དེ་ལ་འབྱུང་བ་ལས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲུབ་ས་དེ་རྒྱ་ཡིན་
 པར་ཁོ་བོ་འང་འདོད་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་མིང་བཏགས་གིང་།
 བདག་ཅག་འབྱུང་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཅམ་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་མིང་
 བྱི་སྟེ་བོའི་འདོད་པས་གང་འདོད་སྐྱར་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་སྐྱབ་པའི་
 ཆོག་ས་ཆེན་པོའི་ངལ་བ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་འདི་བྱ་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་ནི་ཏྲག་གཅིག་མཆོད་འོས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་
 ལྟན་པར་འདོད་ན། ས་སོགས་འདི་རྣམས་ནི་དུ་མ་དང་། མི་ཏྲག་པ་དང་།
 སྟོ་ཡི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། མཆོད་བྱའི་ལྟ་མིན་པ་དང་། རྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 འགོ་མ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་
 ལྟན་པའང་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེ་
 ལས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པས་སོ། །དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་
 ཡིན་ནོ་ཞེན་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་བྱེད་རྩལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་ཀྱང་མིན་ཏེ་སྐར་ནས་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་དེའི་ངོ་བོ་
 བྱི་རྩུ་རྩལ་མཐོང་བས་བསམ་པར་མི་རྣམས་པས་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་ཅེ་ན། དབང་
 ཕྱུག་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱེད་པོ་འང་མིན་ཏེ། དེ་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་
 ན་དེ་བྱེད་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པ་ནི་བསམས་གིང་གེས་

ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། རི་ལྷ་ཁུ་ཡིན་པ་ཅིའང་མ་ཤེས་པར་དེ་བྱེད་པོར་སྐྱེ་
 ཞིག་གིས་བརྗོད། རྒྱ་བྱེད་པོ་མ་ཤེས་ན་འབྲས་སུ་འདི་རྣམས་དེས་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་སོ་སོར་ཤེས་ཤིང་
 རྒྱ་འབྲས་སྐྱེད་ས་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་མོ་གཤམ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེས་
 གྲང་བྱེད་པོར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་དབང་ལྷག་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ནི་
 རྟག་པ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཤེས་པ་སོགས་ཡིན། དང་
 པོ་ལྷར་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་སུ་ཆ་བདག་དེ་དང་ས་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྷན་དང་། རྒྱ་དབང་ལྷག་རང་གི་དོ་བོའང་རྟག་པར་འདོད་པ་
 མིན་ནམ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་རྟག་པ་དེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རི་ལྷར་རུང་
 རྟེ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བལ་ཞིང་། འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་དང་བལ་
 བའི་ཐུང་། གཉིས་པ་ལྷར་ན། རྩོར་སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་སོགས་
 དམིགས་སྒྱེན་སོགས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་བྱུང་
 བའི་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་ནི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལས་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དབང་ལྷག་དེས་
 འབྲས་སུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྒྲོས་ཤིག ཅེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་མི་
 སྤྱིད་པའི་ཐུང་། མདོར་ན་རྟག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ལ། མི་རྟག་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བས་དབང་ལྷག་གིས་ཅིའང་མ་བྱས་ཏེ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མཚོན་དང་
 སྒྲན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །ནག་པའི་སྤྲ་དང་འབྲུབས་ཡིན་ན། །འབྲེལ་
 མེད་སྤྱོད་དུ་མ་ཅི་ཡི་ཐུང་། །རྒྱ་ནིད་དུ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་དབང་ལྷུག་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན། དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་
 ཐོག་མ་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ཀྱན་ལ་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
 བ་འབྲས་སུ་འདི་ནི་འདི་ཙམ་ན་ཡོད་ཀྱི་འདིའི་སྟོན་དུ་མ་ཐུང་ཞེས་བཞག་པར་
 མི་རྣམས་པར་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་ཀྱི། དེས་འགའ་བར་དམིགས་པ་མི་
 འཐད་དོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་སྒྲེས་པ་དང་ཐུད་མེད་འདི་དག་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མེད་
 བས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་དབང་ལྷུག་གིས་སྟོན་བཅུད་འདི་དག་དེམ་
 ཅན་དུ་བྱས་པས་ན་འབྲས་སུ་ཁ་ཅིག་བྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡོད་
 པས་སྟོན་མེད་སྟུམ་ན། དབང་ལྷུག་གི་འབྲས་སུར་གྱུར་ཏེ་ཅིག་ཀྱན་དུས་ཏྲག་
 ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ལྷུག་ཁོན་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་དབང་ལྷུག་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ཅི་ལ་འད་ལྟོས་པ་མིན་ན་འབྲས་སུ་
 ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་རྒྱ་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཁོང་པས་འབྲས་སུ་ཅི་ཕྱིར་མི་སྟེ་སྟེ་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། མ་ཁོང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་སུ་གང་གིས་སྟོན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེན། ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུན་ཀྱང་དུས་ཀྱན་ཏུ་མི་ཁོང་བ་ག་ལ་སྤིང་དེ། དབང་ལྷུག་དེས་བྱས་པ་
 མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན། དབང་ལྷུག་དེས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་
 པ་འདི་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །
 གལ་ཏེ་རྒྱུན་གཞན་ལ་དེས་པར་ལྟོས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་གྱི། དབང་ལྷུག་རྒྱ་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཁོན་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ན་འབྲས་

ལུ་མི་སྤྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱེན་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ལྷན་ལའང་སྤྱེད་
དབང་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལས་སྤྱེ་བར་མཐོང་བཞིན་དོན་
མེད་དབང་ལྷན་གྱང་རྒྱར་རྟོག་ན་རྒྱ་ལྷན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་འབྲེལ་ལས།
གང་དག་ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད། །དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ། རྟོག་པ་
ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱ་རྣམས་ལྷན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ལྷན་འདིས་འབྲས་ལུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆོག་ས་པ་ལ་ལྷོས་སུ་རྒྱག་
གྱང་། ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་སོགས་རང་གིས་མི་
འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་ལ། འབྲས་ལུ་རྣམས་རི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དབང་གིས་བྱེད་ན་འང་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་
གིང་འདོད་པའི་ལྷན་སྒྱུས་ཟེན་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ། །གཞན་
ཡང་འདི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་འང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་ལྷན་
ག་ལ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་ལུ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། རྟག་
པ་དེ་དོན་བྱེད་པས་སྣོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱེ་སྟེགས་དཔྱེད་པ་པ་
སོགས་རྒྱལ་ཐ་རབ་རྟག་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་སྤར་རྒྱལ་ཐ་
རབ་བཀག་ཟེན་པས་འདིར་འཆད་མི་དགོས་སོ། །ཡང་གངས་ཅན་པ་ནི།
གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགོ་བའི་རྒྱར་འདོད་ཅིང་། དེའང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་རྒྱལ་དང་
ལུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཀུན་རྒྱ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་

རྒྱ་གཙུག་པོ་ཞེས་པར་རབ་རྒྱ་བརྩོད་དེ། མ་མི་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་འགྲོ་བ་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་གྱུར་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཙུག་པོ་གཅིག་བདེན་ལ་
ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་འགལ་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་མིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་གཅིག་རྒྱ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གཙུག་པོ་དེ་མེད་དོ། །
དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དག་གྱུར་མེད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གའི་
ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱི་རང་ཚུལ་ལས་འདས་པར་
འབྱུར་རོ། །རྒྱ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་འབྱུང་སྣ་སོགས་གྱུར་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་རིང་དུ་འབྱུར་བའམ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བར་
འབྱུར་ཏེ། འཛིན་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཆོར་བ་ནི་སེམས་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། སེམས་མེད་གོས་ལ་
སོགས་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ། དངོས་པོ་སྣ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་སྦྱོན་ཞེན། དོན་དམ་པར་དངོས་
པོ་རྣམས་མེད་པར་བཀག་ཟེན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་
འགལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུའང་བདེ་སོགས་སུ་འདོད་ལ། སྣམ་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་བདེ་སོགས་སུ་འདོད་པས་གང་སྣམ་སོགས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུའང་འདི་ཡིན་ལ། སྣམ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུའང་འདི་ཡིན་
པ་ནི་བཤད་གང་གྱི་གནས་ཏེ་མི་འདི་འདིའི་སྐྱེད་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེད་ཡང་ཡིན་ཞེས་
བརྩོད་པ་བཞིན་ནོ། །བདེ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་

ཉམས་སོ། །མདོན་སྒྲུབ་དང་ཡང་འགའ་ཏེ། བདེ་སྟགས་དེ་ལས་སྒྲུབ་སྟགས་
འབྱུང་བར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཅན་དན་གྱི་སྟེང་བ་
སྟགས་ལས་བདེ་སྟགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་པ་
དེ་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་ཆ་གསུམ་འཇུག་པས་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟགས་
ནི་གཞན་དུ་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། བདེ་སྟགས་ནི་སྒྲུབ་
སྟགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བདེ་སྟགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་པར་དམིགས་པར་ཐལ་ཏེ། བདེ་
སྟགས་དམིགས་སྒྲུབ་རུང་བ་གང་ཞིག དེ་སྤྱིར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཡོ་མི་
སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲ་རྟག་པར་དམིགས་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མེད་པས་
མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེ་སྟགས་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་
བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པས་ན་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་མ་དཔེས་ཞེ་ན། བདེ་སྟགས་
གཏན་མི་གསལ་ན་ནི་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ་དེ་ལྟར་
བྱོད་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་མོད། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེ་སྟགས་གསལ་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཏེ་བདེ་
སྟགས་དམིགས་སྒྲུབ་ཞིང་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟག་པར་གནས་
པའི་ཕྱིར་མིག་ལྟན་གྱི་མདུན་ན་མར་མེ་བཞིན། གལ་ཏེ་བདེ་སྟགས་རགས་
པ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མོར་གྱུར་ནས་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་
དེ་ཕྱོང་མི་རྒྱས་ཞེ་ན། བདེ་སྟགས་རྟག་གཅིག་དེ་ནི་སྤྱི་རགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་

མི་འདྲ་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱར་གྱི་
རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོར་ནས་གཞན་ཕྱ་བར་གྱུར་པས་ན་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན།
ཕྱ་རགས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་སྐྱབས་དེ་དག་མི་རྟག་པར་གྱུ་བོ། །བདེ་
སྐྱབས་གསལ་བ་དག་སྤྱི་མའི་གནས་སྐྱབས་དོར་ནས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཁས་
ལེན་ན། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱང་མི་རྟག་
པར་ཅིས་མི་འདོད་དེ་གང་ཡང་རྟག་ཏུ་སྒྲུང་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་
ནི་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱ་རགས་སུ་གྱུར་གྱུར་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མ་དོར་བས་རྟག་པ་ལས་
མི་ཉམས་ཞེ་ན། རགས་པ་དང་བདེ་བ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དམ། གཅིག་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་རགས་པ་འགགས་གྱུར་བདེ་བ་གསལ་བ་མི་འགག་པར་རྟག་
ཏུ་མྱོང་དགོས་ལ། རགས་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་
འདོད་ན་བདེ་བ་གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བོ། །དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། བདེ་བ་མི་གསལ་བར་གྱུར་གྱུར་གཙོ་བོའི་གློང་དུ་རུས་པའི་དོ་བོར་
བག་ལ་ཞབ་ཡིན་ཅིང་སྤྱར་གསལ་བ་ན་སྤྱར་ཡོད་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱར་གཏན་མེད་པ་འགའ་ཡང་དེ་སྒྲེབ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་
མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་ལས་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། དེས་ན་གང་
སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་ཕན་ཆད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙོ་བོའི་གློང་ན་ཡོད་པས་
བྱུང་ཅེས་འདོད་ན། འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་མི་དམིགས་

བ་ཅིའི་ཐྱིར་ཡིན་ཅེས་དྲིལ། །དེ་ལ་སློའི་ཡུལ་དུ་སྤར་མི་གསལ་བ་བྱིས་གསལ་
 བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་ཁང་གི་སྤུམ་བ་མར་མེ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ཁྱོད་
 གྱི་རྩ་བའི་རིགས་བ་ཉམས་ཏེ། གསལ་བ་ནི་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པར་གསར་དུ་
 སླེབ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པའམ། ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་བ་ཉིད་
 དེ། གསལ་བ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཞག་
 ཏུ་མེད་དེ་དང་པོ་ནས་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རང་གི་ཁས་སྤངས་ནང་
 འགལ་ལོ། །ཡང་རིགས་བ་དང་འགལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དངོས་
 གུ་གནས་ན། ཟན་ཟ་བ་ན་ཁྱོད་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་
 ཁྱོད་རས་ཉི་བའི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་པོན་ཉོས་ལ་དེའི་ནང་ནས་རས་
 སྤངས་ཏེ་གོས་སུ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོན་པེ། དོན་དུ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་མྱོངས་པའི་རབ་
 རིབ་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་ངོ་ཞེན། རྒྱ་ལ་འབྲས་
 སུ་གནས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་བཞག་
 བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཚང་བས་ཅི་སྟེ་མི་
 མཐོང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྦྱིར་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་དེ་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་དངོས་སུ་འདོད་
 བ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པའང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 ཟན་ཟ་ཞིང་མི་གཙང་བ་མི་ཟ་ལ། གོས་འདོད་པས་རས་ཉི་ཞིང་རས་བལ་

གྱི་ས་པོན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་མ་མཐོང་ངམ། ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་མཐོང་
བས་གཞོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་
བས་དེས་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
གསལ་བ་མངོན་དུ་མཐོང་བའང་རྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྒྱན་ན་རྒྱ་འདི་ལ་
འབྲས་བུ་འདི་ཡོད་དེ་ཕྱིས་མངོན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཇལ་བྱེད་རྒྱན་པ་ཡིན་བས་གཞལ་བྱ་མི་འགྲུབ་ན་
དབུ་མ་བ་བྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་དོན་དམ་པར་ཚད་མར་གྲུབ་པ་མིན་
ན། དེས་གཞལ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པའང་རྒྱན་པར་མི་
འགྱུར་ངམ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱན་པ་དེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་
དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གཞལ་ཞིང་བཅད་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་
བའང་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདིར་བདག་
ཅག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་དོན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་
གྲུབ་ཅིག་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། བརྟག་པར་
བྱ་བའི་དངོས་པོ་བྱམ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མ་རེག་པའམ་མ་བརྟེན་པར་ནི་བྱམ་
མེད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དེ་ཡི་དངོས་མེད་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཕྱིར་བྱམ་མེད་དང་བྱམ་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གངས་པའམ་ཉི་ཚེ་

བའི་སྟོང་པ་དེའང་གཞན་དངོས་པོ་དེ་བཀག་པ་ལས་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས།
འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་མེད་
ཀྱང་གསལ་བར་དེ་ངེས་པར་རྒྱན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འོན་དངོས་པོ་ཀུན་
མེད་ཅེས་བསྒྲམས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། དངོས་ཡོད་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་རྒྱན་
པར་མགོ་མཉམ་ཞིང་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རེ་ཞིག་
ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པའི་དངོས་ཞེན་གྱིས་སྤྱིད་པར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དེའི་
གཉེན་པོར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་མས་པ་ཅམ་སྟེ། དངོས་དངོས་
མེད་གཉིས་ཆར་རྒྱན་པ་དེས་ན་ངེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་བྱ་བྱུང་ནས་ཤི་བ་མིས་ཏེ་
སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་ན། ལུ་མེད་སྒྲམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། ལུ་དེ་ཡོད་སྒྲམ་པའི་རྣམ་
རྟོག་གི་གོགས་ཡིན་ལ་དེའང་རྒྱན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤིང་གཉིས་
ཟུང་དུ་བདར་བའི་མེས་ཤིང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་ཀུན་བདེན་
མེད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་བཞག་པའི་
དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནགས་འཐིམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་
ནས་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆོན་ལས་ལེན་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ་འང་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
གསལ་བ། །ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ། །ཉི་མ་
སྒྲ་གཅན་གཟའ་བྲལ་ལྟང་ངེར་འདུག་པ་དང་། །མེ་བཏང་རྩ་དང་ཤིང་དང་

ནགས་ཚལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་
 ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ན། །
 བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་མི་དམིགས་ཏེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
 ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་
 དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟན་པ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པས་དངོས་པོ་འགའ་འང་རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་རྟག་པ་ལས་
 ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་པོན་ལས་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 ཏུ་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ལ། བད་གི་སྟེ་མཆེད་ནི་མ་དེག་པ་
 བས་ཆུ་ཤིའི་བར་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཏུ་བརྟེན་ནས་སྟེའོ། །དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་རང་
 རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་ནས་དང་། ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡི་རྒྱེན་
 རྣམས་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མི་གནས་ཏེ། རེ་རེ་བས་སྟེད་པར་མི་རུས་ལ། འདུས་
 པ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྣམས་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་སྤྲང་
 བའི་ཆེ་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་འབྲས་བུ་ཉིད་དེར་འོང་བ་མ་
 ཡིན་ལ། རྒྱ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲུབ་ཟིན་འདིར་གནས་པའང་མིན་ཞིང་། འགག་པའི་ཆེ་འདི་ནས་གཞན་
 ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའང་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སྟོང་

པའོ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སོ་སོ་བ་ཞེས་པས་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་དགག་
བ་དང་། འདུས་པ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྟེ་མུ་བཞི་པོ་བཀག་
པར་ཡང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་པས་བདེན་པར་བྱས་པའི་བྱིན་དག་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་
སྐྱེ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་དེ། སྐྱེ་མས་སྐྱལ་པའི་རྟ་སྐྱང་ལ་སོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་
ནས་འོང་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་དེ་གཉིས་མཚུངས་
པ་ངེས་པར་མཐོང་བར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལ་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འདི་སྐྱང་
པའི་ཆེ་གཞན་ཞིག་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་། འགག་པའི་ཆེ་འདི་ནས་གཞན་
ཞིག་དུ་འགྲོ་དགོས་ནའང་སྔ་ཕྱིའི་མཐར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ། འབྲས་བུ་གང་
ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་དག་ནི་ཉེ་བའམ་ཆོགས་པར་བྱུང་པ་ན་རྒྱ་དེ་
ཁོ་ནའི་རྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་གི། རྒྱ་དེ་མེད་ན་
རང་གི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་མི་སྤྲིད་པ་དེས་ན་གཞན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
བཅོས་མ་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་བདེན་
པ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བརྟག་
ཆད་འགྲོ་འོང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྟན་
ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷན་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། རྒྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་

འདི་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མུན་བསལ་ལྟར། ཁ་རིག་
 ཐིབས་པོ་བཙམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ། འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་
 གམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། འབྲས་བུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་
 རྒྱུའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་པམ་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྤྲི་རུང་ངོ་། །
 འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱས་བསྐྱེད་དོ་ཞེན། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་
 མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པ་ལ་སྦྱིར་རྒྱ་མེད་
 ཅིང་རང་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་ཟིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་ཙམ་པོ་
 དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ཀྱང་། རྒྱ་འདིས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་
 དངོས་པོར་བྱེད་དོ་སྒྲམ་ན་དེ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐལ་ཅིག་ཚོགས་ནས་
 འབད་ཀྱང་ཚེས་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུར་ཏུ་
 མེད་དེ། རྒྱ་ཅི་ཚོགས་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྩ་ཡོད་པར་བསྐྱུར་མི་རུས་པ་བཞིན་ཏེ་
 མེད་པ་གང་གི་ཡང་ལྟོས་བྱུར་མི་འགྱུར་ངོ་། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་བསྐྱུར་
 ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་། དངོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་དོར་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་
 བ་དང་། དོར་ནས་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 མེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པམ་ཚུན་
 སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དོར་ནས་དངོས་པོར་གནས་པ་ཏུ་འགྱུར་
 བའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་སྤྱིད་པ་ནི། འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་

གནས་པ་དེ་ནི། མེད་བཞིན་པའི་ཆོན་དངོས་ཡོད་སྲིད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་དངོས་
པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་ལ། དངོས་པོར་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་
སྲིད་དུ་ནི་དངོས་མེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དངོས་མེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་
དོར་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ན་དངོས་མེད་
དངོས་པོར་རི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ་འབྱུར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཉིད་
ཡིན་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་འབྱུར་བ་མི་སྲིད་ན། དངོས་མེད་དངོས་པོར་འབྱུར་
བ་ཞེས་པ་ཆོག་ཅུམ་སྟེ། གང་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ཅུམ་གྱིས་དངོས་པོ་ཡོངས་
སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་གྱུར་པ་ནི་མེད་དོ། །ཁྱུར་པ་མེད་
གྱུར་ཡོད་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་འཛིན་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་མོ་གཤམ་གྱི་
འཕྲོ་ཡོངས་སྒྲིབ་པར་ལྷ་བར་བྱོས་ཤིག དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འབྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དངོས་པོ་འང་མེད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྦྲངས་
པས་ན་རིགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སྒྲིབ་པའདད་པ་དེ་འདིར་ཡང་བསྐྱུར་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྱུར་
ན། དེ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སྒྲིབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དངོས་པོ་འང་
བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་
པོ་རྟག་རྒྱུ་འང་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་སྟེང་པ་སྐྱ་
ཆོགས་པའི་འགོ་བར་སྐྱང་བ་འདི་ནི་སྐྱང་ཡང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་ཚུགས་སྤྱབ་པའི་སྒྲིང་པོ་མེད་པས་ཚུ་གིང་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་པ་འང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་དེ་གང་བཅིང་བ་མེད་ལ་གྲོལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ལ། རང་གི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་
པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་བརྩེ་ལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟོད་སྟོགས་ཐོབ་པ་དང་ཤོར་བ་ཅི་
ལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་འཇམ། བརྟན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་
སྤྱུག་བསྐྱེད། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རིགས་
པས་བཅའ་ལ་བར་བྱས་ན། ཡུལ་གང་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་གང་ཟག་སྤྱུ་ཞིག་སྒྲིབ།
ལེགས་པར་དབྱུད་ན་གསོན་པོའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་འདིར་རི་ལྟར་
འཛི་བར་འབྱུར་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་འབྱུར་དང་། རྣམ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་ལ། གཉེན་བཤེས་ཀྱང་གང་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་
འདྲ་བར་གནས་ལུགས་དབྱུད་པའི་སྒྲོ་ཅན་བདག་ལྟ་སྤྱུ་ཡོངས་སྤྱུ་བཟུང་
བར་བྱས་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ།
འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་མི་དགའ་ལ་འཐབས་པ་
དང་། གཉེན་ལ་སྟོོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་ཡིད་རབ་ཏུ་འབྱུགས་པ་དང་དགའ་བར་
བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལྷ་ངན་དང་། འདོད་པའི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་

དང་། གཞན་ལ་ཅོད་པ་དང་། བདག་གཞན་ལུས་པན་ཚུན་གཅོད་ཅིང་
འབྲིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་པ་མང་བ་དག་གིས་ཉེ་བར་
བསྐྱབས་པའི་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཅན་དག་གིས་འཚོ་བར་བྱེད་
ལ་དོན་རྒྱུ་ཆོའི་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྐྱུ་ཁིང་དུས་འདའ་བར་གནས་
སོ། །འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་རེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ལས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་མང་པོ་དག་ཏུ་ཡང་ཡང་འོངས་ཏེ་འདོད་བདེ་ལ་
སྤྱད་ནས་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཤི་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་བསྐྱུ་ལུན་
རིང་ཁིང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་རྣམས་སྤྱུང་བར་འགྱུར་ཁིང་། མཐོ་དམན་
བདེ་སྤྲིག་རེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིད་པའི་སྤྱེ་བ་བརྒྱད་མར་གཡོ་ཁིང་འབྱུན་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྤྱིད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདོད་ཆོངས་སྤྱིད་
པའི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་ཁིང་། སྤྱིད་པ་དེར་ནི་བདག་ལྟའི་རང་རྒྱུ་ཅན་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པའི་རང་
བཞིན་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དབང་གིས་ན་སྤྱིད་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་འདི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཕུན་པའི་གྲོང་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་བུལ་བའི་སྤྱིད་པ་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་
པའི་སྤྲིག་བསྐྱུ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་པ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེར་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་ལས་ཉོན་
ཀྱི་དབང་དུག་པོས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབས་རྒྱུང་ཁིང་།

དག་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོའང་མུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཅུང་
 ཟད་གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་འང་ཡུན་རིང་པོར་གསོན་པའི་བྱ་བ་ལུས་གྱི་རིམ་
 གོ་སྒྲ་ཆོག་པ་དང་། ཉན་མེད་པའི་བྱེད་བ་སྐྱབ་སོགས་བསྟེན་བ་དང་། བཀྲེས་
 བ་དང་། དལ་བ་དང་། གཉིད་དང་། བྱིན་གྱི་ཉེར་འཆོ་སྒྲ་ཆོག་པ་དང་།
 བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགོགས་པ་སོགས་དོན་མེད་གྱི་བྱ་བས་ཆོ་མི་དོན་མེད་
 བར་ལྷུང་དུ་འདའ་ཡི། སྤྱིད་བ་ལས་གོལ་བའི་རྒྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བློས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། འཁོར་བའི་གནས་དེར་རྣམ་
 གཡེང་གོམས་པ་བྱུགས་དུག་པོ་རྒྱ་ཁྲུང་བཞིན་དུ་བབས་པ་སྒོ་བུར་དུ་རྒྱུག་པའི་
 ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དེར་ཡང་དན་སོང་དུ་ལྷུང་བྱིར་ལྷུང་
 ལུང་བུད་ལ་སོགས་པ་ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཏྲག་
 ཆད་གྱི་ལྷ་བ་སོགས་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཞོར་
 བ་འདིའོ་ཞེས་དམིགས་རྣམ་ཐུག་པའི་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་
 བཀལ་དཀའ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པའི་བྱིན་གྱི་ཉེན་རྟེན་དཀའ་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་རྟེན་པར་ཤིན། སྤར་ཡང་
 དལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་འཕྱུང་བ་དང་། དེའི་
 བསྟེན་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བོ་སྤང་བའི་
 དུས་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། ཞེ་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནའང་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་

ནང་དུ་བྱིང་བ་མི་མཐོང་བར་སྤྱིད་པ་ལ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་
གྱི་ཚུ་བོར་གནས་པ་འདི་དག་ལ་དམིགས་ནས་གྱི་རྟུན་མུ་ངན་བྱ་བར་རིགས་
སོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་བསིལ་བའི་རིག་བྱ་འདོད་པའི་བྱུས་ཡང་ཡང་
བྱས་ནས། ཡང་ཆ་བ་འདོད་པས་ཡང་ཡང་མེ་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྤྱེལ་མར་བྱེད་
བ་མཐོང་ན། གྱེ་མ་སྤྱེས་བྱ་འདི་སྤྱིང་རྗེ་ཞེས་སེམས་པ། དེ་ལྟར་གྱིན་ཏུ་སྤྱུག་
བསྐྱལ་བར་གནས་ཀྱང་སྤྱིད་པས་དྲངས་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་བཞིན་
དུ་གྲོ་བ་དང་། འཆི་བ་འོང་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བག་བརྒྱུད་ཏེ་རྩོལ་བའི་
སྤྱིད་པས་གནས་པ་རྣམས། ཐོག་མར་འཆི་བདག་བརྫོགས་ཏུ་མེད་ཅིང་བཅེ་
བ་མེད་པས་བསད་པར་བྱས་ནས། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་
བཟད་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་བུལ་བས་ན། སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
གྱི་མེས་གདུངས་པ་རྣམས་ལ། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱིན་ལས་ལེགས་
བར་བྱུང་བའི་རང་གི་བདེ་བའི་འཚོགས་ཆས་སམ་ཡོ་བྱེད་ཟས་གོས་གནས་
མལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པའི་ཚོགས་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞེ་བར་
བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟུམ་དུ་བསམ་བ་ནི་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་
བ་དང་། ཡང་ངེས་ལེགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནམ་ཞིག་འཁོར་གསུམ་གྱི་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གྲུས་གིང་གིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་
 ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡུང་བར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 བློ་སྟོན་པར་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མཐོང་ན་
 གཞན་བདེན་འདོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་
 བའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ཞིང་འདི་ནས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་
 སུའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། སྤེབ་སྒྱུར་མཛུགས་གིང་
 དོན་ཡང་བརྗོད་བ་ཡི། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཉིར་བཞུགས་
 གྱུར། །ལལ་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཕྱིར་སྤེབ་སྒྱུར་གྱིས། ཅི་བྱ་གོ་བདེ་
 ལྷག་པར་འདི་བརྗོད་དོ། །རྗེས་བརྗོད་གྲོག་པ་བྲག་ཅས་ཡིད་ཆོས་ཞིང་། །
 རྟོན་པ་བཞེས་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པ། །དེད་དུས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་
 གཞུང་སྒྲོས་བཞེན། །བརྗོད་གྱུང་སུ་ཡིན་པར་དགའ་བ་སྐྱེད། །འོན་གྱུང་
 གཞན་དྲིང་མི་འདོག་རྣམ་དཔྱེད་ཅན། །དེ་རྣམས་སྤུགས་དབུས་ཁུ་ལ་ལན་
 ལྟ་བཞེན། །སེམ་པར་འགྱུར་ལ་སོམ་ཉིད་སྒྲུབས་བྲལ་ཕྱིར། །ལྷན་ལྷན་ནང་
 བས་གསེར་བཞེན་ལས་ཉོན་གྱིས། །ཡོངས་གང་བདག་གི་ཁ་ནས་ལེགས་
 བཤད་འདི། །ལེགས་པར་སྒྲེལ་ལས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་མཐའ་
 ཡས་འགོ་བའི་གཏི་མུག་མུན། །ངན་སེལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མར་བདག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཀ་མ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་
མཛད་པའི་རྒྱེན་བྱས་ནས། གནས་ལུ་རིག་པའི་པཎ་ཆེན་དཔལ་གྱི་མཚན་
ཅན་ལས་ཚུལ་འདིའི་བཤད་ཁྱིད་ལེགས་པར་ནོས་ཤིང་། བོད་དུ་བཞུགས་
པའི་རྒྱ་འགོལ་ཐམས་ཅད་དང་། བོད་གྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་
བཤད་པལ་ཆེ་བ་ཀུན་གྱིང་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་སློལ་
འཆར་བར་བྱས་པ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཆོས་ས་སྟག་ལའི་
སྟོན་ར་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱུན་གསེང་དུ་བྲིས་ཤིང་། ལྷ་བ་དེའི་
ཆོས་བརྩལ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་བཀྲིས་པ་འདི་གང་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བུལ་བའི་རེས་པ་རྟེན་པའི་རྒྱར་
གྱུར་ཅིག་མདྲ་ལམ། །མདྲ་བྱུང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་མཐུས། །བདེ་གསེགས་
ལུང་རྟོགས་དབང་བསྐྱར་ལས། །རིན་ཆེན་སེམས་གཉིས་སྐལ་བཟང་རྒྱུད། །
སྟོན་པར་སྟེན་མཁས་ཞི་བའི་སྟ། །ཉམས་དང་དགོངས་པས་འཕགས་ཡུལ་
གཞུང་། །རྣམ་མང་དབུས་ན་བཱེར་བཞིན། །བྱང་འཕགས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་
འཇུག་གཞུང་། །རྒྱ་བོད་མཁས་པས་ལན་བརྒྱར་བཀྲལ། །ཐོབ་བྱུང་མ་
རྟོགས་བྱའི་སྟིང་པོ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉིད་ཕྱིར། །ཡན་ལག་གཞན་
དག་འདིར་གཞོལ་ཞེས། །ཟབ་ཅིང་བརྟགས་དཀར་འདོམས་མཛད་གང་། །
སློ་མཆོག་རྣམས་སྟེས་མོད་དེ། །སློ་མིག་དོག་ལ་གཞུང་དོན་གནད། །སློ་
ཐག་ཆོད་པར་མཆོན་དཀའ་སྟེད། །སློ་གསལ་པལ་ཡང་རྣམ་པར་འབྱམས། །

དེ་སྤྱད་ཚད་མའི་གཞུང་མ་བཅོས། །གཟུར་གནས་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་འཆེལ། །
 དངོས་སྟོབས་ཚད་མའི་རིག་པར་བཅས། །བཀའ་ལྟངས་ཚད་མར་མི་འགལ་
 བ། །བསྟན་བཅོས་ཚུམ་ལ་སྒྲལ་ཆེན་པོ། །མི་ལམ་མཁས་པའི་ལེགས་
 བཤད་གང་། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྱུལ་མེད་དུ། །ལེགས་ཉོགས་
 དཔྱོད་ལྡན་མཐར་ཐུས་ཕྱིར། །གཅིག་ལས་གངས་མེད་སྒྲུལ་པའི་བཟོ། །
 དག་བཤེས་ངག་དབང་ཤུག་ཡི། །དངོས་རྒྱལ་ལས་བྱེད་དད་ལྡན་གྱིས། །
 འབྲེལ་བཟང་རྒྱན་དུ་བཅོན་པས་བསྐྱབས། །དེ་དག་མཁའ་བྱུང་འགྲོར་
 སེམ་སྟེ། །སྦྱོར་སོགས་སྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །བདེན་གཉིས་གནས་ལྷགས་
 མདོན་གྱུར་ཅིང་། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅིས་རྣམ་དཀར་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྱུ་དད་བཅོན་གྱིས་འབྲེལ་བ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པའི་
 རྟོ་གོས་ཀྱིས་གསུངས་ལ་ཁ་བསྐྱར་ཅུང་ཟད་བཀྱིས་པའོ། །སྐྱ་དུ་ག་ལྟ་ཁྱོ་
 རྩ་བ་ཏུ། །

༡༡། བརྒྱལ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ཡིས། ཤེགས་པར་བཟུང་བས་ཡང་དག་
ལམ་མཆོག་ལ། ཤོ་ལ་བ་མེད་པར་འདྲེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན། འཇམ་
དབྱངས་སྤྱུ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཐུག་འཛེལ། འདིར་སྦྱོད་འཇུག་གེས་རབ་
ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བདག་གིས་བྲིས་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་སྒྲ་བའི་ལན་གྱི་བྱེད་
པར་བྱང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱིར་བོད་སྒྲ་རབས་པ་དང་བྲིས་
གྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་བྱང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མཆིས་པ་ལས།
བདག་ནི་སྦྱེ་བ་འདིར་སྒྲ་འགྱུར་པའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྦྱེས་གིང་བསྟན་འཛིན་
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལོད་པ་ལས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་དང་
དེ་འཛིན་ལ་གྲུས་པ་ཡར་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་ལས། དམ་པའི་མིང་ལུགས་ཟབ་
མོ་སྟན་འཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ངན་སྤང་ཁྲོལ་ངན་པའི་གཤོན་གྱིས་མ་བྱེད་ཅམ་གྱི་དངས་
པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་གྱི་བཤད་པ་བྱང་ཟད་དེ་བྱས་པ་རྣམས་
སྦྱོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་རང་གཞན་གྱི་བཞེད་
པའི་བྱེད་པར་དང་དགོངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པར་མ་བྱས་ན།

རྟོགས་དགའ་བ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་དགོངས་
 པ་ནི་ཕྱོགས་མགོ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་ཆོག་
 གི་འཐེན་ཚུད་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དག་
 རིགས་པ་མི་ཤེས་པས་སྒྲར་ཡང་བརྟེན་པའི་སྒྲུལ་དུ་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་
 གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་དགོངས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་བཞེད་
 གཞུང་རྣམ་དག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་། དེ་འཛིན་པའི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ལ་འང་
 བརྟམ་པར་མཐོང་ནས་ཕན་པའི་བསམ་པས་མི་བརྟེན་ཀ་མེད་ཀྱི་གནད་ཕྱོགས་
 མགོ་ཙམ་རེ་སྒྲས་པ་ལས། མང་པོ་སྒྲ་རྒྱ་མཆིས་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་བདག་རང་ངོས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་དག་
 གིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་ཀུན་ལ་དད་པ་བྱུང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་།
 བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་དག་ལ་འང་རང་ལུགས་བརྟེན་པའི་ཁར་ལ་
 གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་། མཁས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 རི་ལྟར་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ལྟར་ཡིན་ནོ་
 རྣམ་དུ་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་ལས། སྤང་ལུགས་ཀྱིས་སུན་ཅི་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ངན་སྐྱེད་མི་
 རུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བ་གང་བྱུང་སྒྲ་དོན་མེད་ན་
 ཡང་། གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲས་པ་ཙམ་བྱུང་བན། དེང་
 སང་གི་མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཞེན་ཆགས་སྤང་ནི་ཆེ། གཟུང་བ་ནི་མི་
 གནས། གསར་རྟེན་གི་སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཆོག་གི་བརྟེན་སྒྲོས་ཀྱི་འཐེན་ཚུད་

དང་ཆོག་རིས་ཀྱི་འབྱུང་མཉམ་ལ་ལོ་མང་འབད་ཀྱང་དོན་གནད་ཟབ་མོ་ཚུལ་
བཞིན་རིག་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ལལ་གྱི་བསམ་པ་རོལ། དམན་པ་འདིས་
ཀྱང་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལའང་གྲུན་ཀར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཁོང་འབྲུགས་པ་ལས་གནད་བསམ་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་མང་དུ་མ་སྒྲོས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱིན་ལས་འགྲན་
ཟུང་དང་བལ་བ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པ་འདི་གཞུང་གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་
བཤད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་ཤེས་མོད། རྗེ་རབས་ཀྱི་
དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་བྱུང་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། རྗེ་རབས་
པའི་གཞུང་འཛིན་པ་དག་གིས་རང་ལུགས་གཅིགས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་
རིགས་བསལ་དེ་རྒྱབ་པ་ནི་རྒྱུ་མཐའ་སྒྲིབ་བྱུང་འཁྱུང་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་
སྒྲིབ་པ་གང་བྱུང་ལ་གཞན་ཁྱོད་གཞན་གྱི་རང་མཚངས་སུ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་
རབས་པའི་ལུགས་འཛིན་པས་གཞན་བཀའ་པ་སོགས་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་
ལུགས་འཛིན་པ་གཞན་གྱིས་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པའི་བསྐལ་བ་
བྱུང་བ་ལ་རང་ཉིད་ཁྱོད་རང་མཚངས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་དང་གཞན་
གྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཁོ་
ནའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་བློ་གྲོས་གསལ་བར་

གྲགས་པ་ཏེ་པོ་བྲག་དཀར་སྐུལ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་
 བས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གནད་བཟོད་པ་སྐྱོ་གསལ་དགའ་བའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་
 བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་བཟོད་གསལ་པོར་མཛད་པའི་གཞུང་ལེགས་པ་ཞིག་
 བྱིས་ཏེ་བདག་ལ་བཀའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འབྱོར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པར་
 མ་ཟད་མ་བྱས་དབྱར་ར་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བའི་གསོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་གང་དག་
 རང་ཉིད་ཆོས་སྒྲོག་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ལྷགས་བཟུང་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་
 སྐྱ་བ་ལ་བཀའ་བ་ནི་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་ཡ་རབས་དམ་པའི་སྒོལ་ཡིན་པས།
 དུས་ངན་གྱི་རང་ཉལ་རང་གི་མེ་ཏོག་ལོག་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་ནམས་ལ་སྦྱང་ནས་
 གཞན་ལྷགས་རྗེས་བཟོད་ལ་དགའ་ཡང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་རི་བཞིན་རྗེས་
 སུ་མ་འབྱོལ་བའི་སྒྲ་བཙོང་རོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ཀའང་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལན་ཚུམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 སྐུམ་དུ་དཔེན་པར་ཅི་མི་སེམས་སུ་གནས་ན་ཡང་། བོད་སྤྱི་ཕྱི་བཞེད་པའི་
 སྒྲོར་དེ་དག་ལ་གསལ་ཁ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་སྤྱིར་དོན་གཉེར་ཅན་
 དུ་མས་ནན་ཏན་བསྐུལ་བ་དེས་ན་སྐྱོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བ་དེ་ལ་ལན་
 གྱི་བྱུང་པར་བྱུང་ཟད་བཟོད་འོས་དུས་སུ་བཟོད་པ་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་སྐྱོས་ཅི་དགོས་ཉིད་ལའང་མི་གྲུས་པ་མེད་མོད་གྱི། དབུ་གུ་དང་ར་
 སྐུལ་སྐྱ་དང་སྐྱ་བཞུན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་
 བཀའ་ལན་གྱི་སྐྱ་བ་བྱུང་ཟད་བཟོད་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རང་ནས་

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱད་པ་ལས་ཐུགས་གནོད་པར་མི་མཛད་པར་
ཞུའོ། །དེ་ལ་བྲག་སྐུལ་གྱི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཤེར་ལའི་འགེལ་པ་ནོར་
བུ་གཏ་ཀ་ཞེས་པ་དེར་ཅོམ་པ་བོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྒྱས་རྒྱུད་པའི་སྟོན་གྱིས་ལུང་
རིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་གནད་ཆེ་བ་འགའ་མཆིས་པ་ལ་ཟབ་མོའི་
གནད་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་
གི་བཞེད་པའི་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། རང་སྡེ་དངོས་སྐྱབ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་གནོད་མེད་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་
གྱི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དེར་
འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་སུ་འདོད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འམ་དེའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་རྟོག་རྣམས་བཏགས་
ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ལུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་འཛིན་པའི་
སྟོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་སུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་། དེ་ལ་ཁོ་
བོས་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གཏན་
ལ་འབབས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཅོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཀྲལ་བ་ལེགས་བཤད་མཚུངས་པ་

མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་
 པ་ནི་ཐལ་རང་གི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འཇུག་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེས་ནོར་བ་ལྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཆོས་གང་ཡང་དཔྱད་བཞེད་དུ་མི་གྲུབ་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 ལ་ཐལ་འཇུག་པས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
 པའི་བྱད་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི།
 རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་
 སུ་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཐ་སྟད་ཆོད་གྲུབ་བཞེད་པའི་
 གནད་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་རྗེས་གྱི་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་
 གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འཇུག་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁས་ལེན་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པའི་ཆོད་དོན་
 དམ་དཔྱད་པ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པར་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྲལ་དམིགས་པ་
 མེད་པ་མཉམ་གཞག་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གཞན་
 དང་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོོ་ལ། རྣམ་

གྲངས་མིན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་
པའི་གཞུང་སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་
པ་ལས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་དོན་དམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་
སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་དང་བྱི་མ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་
རང་རང་གི་སྤྱིའི་དབང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟར་དོན་དམ་བཟགས་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་པོ་དང་མཉམ་རྗེས་
སྒྱུར་རྒྱུ་འདིར་གོ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་འདི་གོ་ན་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྣངས་
ཞིག་མ་ཞིག་གི་གནད་ཀྱང་གོ་རྒྱས་ལ། ཚུལ་འདི་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་
བཞེད་པ་མེད་མདའ་བར་སྟལ་བའི་ཤོག་དྲིལ་སོགས་ལས་གསལ་བས་དེར་
བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདིར། རྟོག་གི་
ལ་གྲགས་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མཛོན་
པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་
མཚན་དུ་གསུང་བ་དང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནམ་
མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བད་སྒྱུར་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གྲུབ་བམ་མ་
གྲུབ་དཔྱད་རྒྱུའི་རང་མཚན་ནི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་གནད་
མཐུན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་

ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟུག་པ་ཙམ་སྟེ། བ་སྟན་དུ་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པའི་
མེ་དེ་དམར་འབར་བ་དང་ཆ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་མཚན་
མཚོན་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཚན་མཚོན་བྱེན་མེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆ་ཞིང་སྟེག་
པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་དག་གཅན་གཅིག་ཏུ་
སོང་བ་ལས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བྱུང་པར་མེད་ཚུལ་འདི་གོ་བ་གལ་ཆེད། །དེས་
ན་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་མ་གྱུབ་ཀྱང་བ་སྟན་དུ་གྱུབ་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་
གིས་གཅིག་སྟུང་མི་འབྱེན་པར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་གཞི་གཅིག་ལ་
ལྷན་པར་སྐྱབ་པ་རང་སྟུང་པའི་འདོད་པའོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པ་འཕམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་དེ་ནི་
རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མེན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་ལ་བརྟུན་
ཅིང་དེ་ལྟར་གྱུབ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དོན་
དམ་དཔྱེད་པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པ་རུལ་ཙམ་རྟེན་ནའང་
དེ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ངོར་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་
པ་ནི་རང་སྟུང་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ་ལེན་ན་དབྱམ་པར་མི་རུང་ཞིང་ཐར་
པའི་ལམ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བ་སྟན་དཔྱེད་པའི་ངོར་ཡུལ་རང་
གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པར་སྐྱབ་ཡང་དེས་ཡུལ་དེ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་གལ་འགྱུར་ཏེ་བ་
སྟན་ཆད་མས་གྱུབ་པ་འཐད་དགོས་ལ། དེ་བ་སྟན་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་ཡང་

མ་གྲུབ་ན་གང་དུ་འདྲ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་
སྟེ་རི་ལྷར་སྒྲུང་བའི་དོ་བོ་འམ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་སྟོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་
བ་མེད་ཆ་བ་དང་རྒྱུད་གཤེར་བ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དབྱེད་
བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་དོ་བོ་འམ་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དབྱེད་
བཟོད་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལག་རྒྱུས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་
པས་ཡར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆར་ཏེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་སྒྲུ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་དབུ་མ་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པའི་སྒྲེ་རྒྱུ་པ་
ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྟོད་འཛོག་རྒྱུ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་
ལྷར་ན་ཐ་སྟོད་རྣམས་འཛོག་པའི་ཆེ་དོན་དམ་དཔྱད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་
ཐ་སྟོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་སྟོན་པས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དོན་དམ་གཟོད་རྟོགས་དགོས་ཏེ། ཐ་སྟོད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་སོགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་
ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
སྟོས་ཡར་བཏགས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་

སྒོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་རྒྱས་ཏེ་རྒྱས་ན་ཐམས་ཅད་
 ཡེ་ནས་དབུ་མ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཁྱིམ་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལའང་
 སྒོ་གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་གྱིས། །བཟུང་བ་
 གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་
 མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྒོ་གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་
 རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 །ཁས་ལེན་གྱི་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་
 འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕྲུལ་འཛིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་
 གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་མ་དབྱེད་མ་བརྟགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ངོར་གྲུབ་གྱི་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་
 རྟེན་ན་གཞོན་མེད་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱེད་ཚུལ་དེ་པོར་ནས་རྟོག་པས་ཡར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་གྲུབ་ཁས་ལེན་
 བ། །རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་ལྷན་བྱེད་པ་པོ་དང་གཙོ་བོ་དང་

རྟག་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་ཐུམ་པ་སོགས་ལ་
ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱད་མེད་ཅིང་། རྟག་པས་
ཐར་བཏགས་པ་ལ་འདྲ་བྱད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པས་ཐར་
བཏགས་པ་དེ་ཐ་སྟད་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་འབྲུལ་
པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་མ་འབྲུལ་བ་
གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་གཞིགས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་འབྲུལ་བས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་མི་མངའ་བའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་དུ་སྒྲོས་ཐར་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐ་སྟད་
དུ་ཆོས་དེ་དག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་
ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདི་སྐབས་རྟག་དཔྱད་ཀྱི་རྟག་པ་དོན་མེད་ལ། རོ་བོ་
ཉིད་རྟག་གིས་ཐར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་རོར་
ཀ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཐར་མ་བཏགས་ན་དེར་སྤྱོད་ན་ཀ་བ་མེད་
པའོ། དེས་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་བཏགས་ན་ཀ་བས་དཔེན་པའི་ཚུགས་
སྤང་རབ་རིབ་ལྟར་སྒྲོས་ཀ་བ་བཏགས་པས་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་ཐ་སྟད་དུ་འདྲ་བྱེད་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དེའི་བྱིར་རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་རང་མཆོན་མེད་པར་མི་སྒྲེབས་དེས་ཐར་
བཏགས་པ་མི་སྤྱིད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པའང་མེད་མོད། སྤྱོད་ན་འདྲེས་འཇིན་
ཀྱི་རྟག་པས་ཐར་བཏགས་པ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བེར་ན། མིག་

ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་མེད་མར་འབར་བར་སྒྲུང་བའི་ཆོ་དེའི་སྤྲེང་ན་ཆ་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཆ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་
 མེད་པའི་བྱིར། དམར་འབར་བ་ཙམ་པོ་འང་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་མེད་
 ལ་སྒྲུ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་སྤྲིད་པས་ཡུལ་འདོགས་བྱེད་མེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །བརྒྱ་ལ་རགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཕམ་དེར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་
 པས་བཏགས་པའི་སྒྲུམ་ན་འདི་ཐ་སྟོན་དུ་བུམ་སོགས་ལ་བྱི་རོལ་ན་གང་གས་
 གཞི་མེད་ན་མི་འཐད་པ་གོང་དང་བྱེད་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུམ་དུ་རྟོག་
 པས་ལར་བཏགས་ཡིན་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཆད་གྲུབ་མཉམ་དང་མི་གྲུབ་
 མཉམ་མི་དགོས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་འདྲའི་བྱེད་པར་དེ་ཡུལ་ཅན་གནོད་མེད་གྱི་
 དབང་པོའི་དབང་གིས་དང་། ཐ་སྟོན་ཤེས་པའི་ངོར་དེའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱེད་པར་གཉིས་པོ་གང་ལ་འང་མ་བརྟེན་པར་གང་གྲུབ་ལ་གང་
 མ་གྲུབ་ཅེས་འཛིན་ཚུལ་རི་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་སྒྲུ་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱིས་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟོས་
 ལར་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནས་ཐ་སྟོན་གཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་ཚུལ་ནི་འཛིན་རྟེན་རྒན་པོ་ལྟར་བྱ་བར་
 གཞུང་ན་གསལ་ཁེང་ཡོངས་སུ་གསལ་ལ། བྱེད་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་སྟོ་
 མ་བསྐྱར་བའམ་སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་འཛིན་རྟེན་རྒན་པོ་ལྟར་ཐ་
 སྟོན་བྱེད་པར་བཞེད་ན། འཛིན་རྟེན་རྒན་པོ་རྣམས་གྱིས་དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་

པར་སློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་དབང་གིས་སུམ་པ་ཡོད་མེད་
གྱི་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་སློལ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་
སུམ་པའི་ཞེས་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་ལས། མ་དབྱེད་ཀྱང་སློལ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་
གྱི་ཐ་སྣང་འཛིག་ཤེས་པའི་གྲན་པོ་དེ་མིན་དམ་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག་དེའི་
ཕྱིར་ཐ་སྣང་འཛིག་ཆོ་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་རྟོག་པས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་ལུལ་
རང་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་ཐ་སྣང་ཚད་གྲུབ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འཇུག་པ་ལས།
མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་ལུ་སྟེགས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རི་
བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། ལྷ་མ་སྒྲིག་ལྷ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། ཁྱེད་
དག་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅིས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་བརྟོན་ནས་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་འདི་རང་གཞན་
འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པར་འཛིག་
རྟོན་ཐུན་མོང་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུར་བའི་ཐ་སྣང་ཐུན་མིན་
བྱེད་སྒྲུལ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་འཛིག་
རྟོན་གྱི་ངོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་ཞེགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟོན་ངོར་བྱས་
བདག་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིས་དང་། ཁྱོད་དང་འཛིག་རྟོན་འདིར་ནི་ཚུད་ཀྱིས་
དང་། བྱི་ནས་སྟོབས་ལུན་བདག་གིས་བརྟོན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཆོག་
གསལ་ལས། འཛིག་རྟོན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། ལྷ་ལས་

འབྲས་ཁུ་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་
ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་མ་དུག་པ་ལྟན་སྟེན་འབྲུང་སྟེ། དེ་ཆེན་པོར་བ་ལས། རི་
མིན་མུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་མིན་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་རི་མིན་མུང་པོ་བདེན་
ཀྱུ་བ་རྩ་འཛིན་པ་དེ་མིན་དུ་དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྟེན་ཉིད་
འབྲུང་ལ་འཛིན་ལྟ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་མུང་པོ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྤོང་
དགོས་པར་བརྟན་ཏེ། ཀླང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་
ཡོད་ན་དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བར་བརྟན་པ་ལུང་འདི་འདྲོན་
འདི་བཞིན་ཟླ་བས་ཀྱང་བཞེད་པས་འཐད་ལུན་དུ་འཛིན་གྱི་གཞན་དུ་སྦྱོད་
འྲིག་ཞོར་བུ་གེ་ཏ་ཀར་འཕོད་པ་ཉིད་དུ་ལུང་འདི། འཇུག་པ་ལས། བདག་
མེད་མཐོང་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤངས་གིང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀླང་བཞིའི་
དོན་དང་གཅིག་དུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་འདྲིས་དམན་པའི་
རང་མཚང་ངོམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འདྲོན་

གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ལམོར་བའི་ཙུ་བ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་
མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྤིད་དུ་ལམོར་བ་ལས་
ཐར་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལམོར་བ་ལས་མ་ཐར་བའི་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་
ནི་སྟུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མངོན་
སྟུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གྱིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་
སྐྱུ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བཀྲལ་ཏེ་བཤད་ནས་བསྐལ་བར་རྩོམ་མོ། །དེ་ལ་
ཁོ་བོས་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་སྤོང་
བ་ལ་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤང་དགོས་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་མ་སྤངས་
ན་ལམོར་བར་སྟེ་བའི་ལས་འགྲུབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། བྱོད་འདོད་
པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་འབྱུང་ན་ཡང་ལུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
ཆ་མེད་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ལུང་པོ་བདེན་མེད་དམ་ཆོས་བདག་མེད་རགས་
པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་རྟོགས་པར་རུས་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་ཆ་མེད་ཙམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པར་མི་
བྱེད་དེ་དེ་ནམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སྟུམ་མཐོང་ཆོད་ལ་བརྟེན་ནས་
ང་ཞེས་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སྟུམ་

མཐོང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་ཀྱིས་དང་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པར་མ་གཤམ་གྱང་སྐྱུལ་འཛིན་ལྟོག་
 པ་སྤྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་སྤྲིད་ལུང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་
 ལུའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
 པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐེང་པ་ལས། འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དབང་པོའི་
 ལུལ་དུ་སྐྱར་བའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཆ་བཅས་དང་དེ་ལ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྒྱ་པའི་
 ཞབས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་ལུང་པོ་རྣམས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 དགོས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་སོགས་གྱིས་གསལ་བ་དང་། མདོ་ལས་
 ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་དོན་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཉན་
 ཐོས་པའི་ལུགས་གྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇུག་པ་རང་
 འགེལ་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་གྲོལ་
 བ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་

བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོན་ཡིན་པས། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་
མཛོགས་ན་ལམ་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤྲིད་པར་བྱ་བས་བཞེད་གྱི་ཆ་མེད་གཉིས་
སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་མཛོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་
ཚུལ་ལོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་
མཛོགས་ན་ལུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་མཛོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་
བདེན་པར་འཛིན་པས་སོ་སྐྱམ་ན། ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་མ་དོར་གྲུང་དེ་
བསགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་
ངར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་འང་ལྷོག་ལུས་ཏེ། ལུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་
སུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆེ་དུ་མ་དེ་བཞིན་ང་དུ་མར་འཛིན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་གང་རུང་
གཅིག་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ལུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཛོགས་གྲུང་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་མི་མཛོགས་ན་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རིགས་པ་དང་རྣམ་བཟུན་གིང་
རྟེན་རིགས་པ་ཁོན་ས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཙུ་བ་དུང་ནས་སྤྱང་
བ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྫོགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ལུས་པར་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་གང་དང་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་བདག་མེད་
གྱི་ངེས་ཤེས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྤང་སྐྱེ་བས་

བདག་འཛིན་དུང་ནས་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་དུ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དང་དེ་
 ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་སྦྱང་ཡང་དེས་ལྷན་སྦྲེས་
 ཀྱི་རར་འཛིན་མི་སྦྱེད་དོ། ཅིས་ཀྱང་སྦྱེད་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་སློ་ཡོད་པ་ལའང་མི་ལྷོག་པར་མཆོངས་ན་དེ་འདྲའི་
 སློ་ལྷག་བཅས་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ལའང་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱང་མ་དཔྱོད་
 ཅིག་དེས་ན་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྦྱོང་པར་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་
 འཐད་པར་སེམས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པ་
 དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དོ་ཤོས་སྦྱོང་པ་མིན་པར་ཕུང་པོ་རྟག་
 བདག་གིས་སྦྱོང་པ་ཙམ་ལ་འཆད་དགོས་པས་དེ་ལྷན། བདག་མེད་རྟོགས་
 ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤངས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་རར་འཛིན་ལྷན་
 སྦྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུང་ནས་འབྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་ཕུང་
 སྦྱེའི་དོན་དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་སྒྲ་བའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་
 ཅོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་
 ཤེས་པའི་སྦྱོང་ཉིད་འདི་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་
 ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 བྱུ་ཆེར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཁོན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་བཤོ། །

ཡང་བྲག་དཀར་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་སྒོ་གྲོས་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས། འདིར་དེར་སངས་གི་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཀ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཉམ་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་ཉམ་
 མོངས་མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་
 སྐབས་སྒྲོས་ཏེ་དགག་ཁུལ་བགྱིས་པ་ནི་སུ་ཏོ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཐབ་པ་བཞིན་
 དུ་གཞོད་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདིའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་
 བྱི་ཡང་མིན་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདིར་མི་རྟག་སྐབས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 མི་གྲོལ་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་ལ་མི་གནས་
 པའི་དག་བཅོམ་མོདླལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་དང་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཀྱི་འཆི་འཕོ་
 སྐབས་ལ་སྒྱུར་ནས་གྲོལ་བ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་མིན་ཅོད་པ་སྐབས་རང་གིས་
 རང་ལ་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་པོས་མི་རྟག་སྐབས་རྟོགས་པའི་ལམ་
 ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། ཉམ་མོངས་
 མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ།
 ཕ་རོལ་པོས་མཛོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་པས་འབྲེལ་མེད་
 ཀྱི་ཐལ་བ་ཞེས་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་རྒྱལ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
 བང་ཆ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་དེ་འདྲ་མི་མཛད་པར་བྱ། རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་ཡང་ཤིང་
 རྟེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་ན་སྤང་བྱའི་གནས་མ་
 ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐབས་

ག་ཟེངས་བསྟོད་དེ་རྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལན་རྩུང་ཟད་ཅིག་ལྷན་སྐྱེས་གསོན་
 ཅིག་ ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་ཐད་འདིར་བྱིད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་
 དེར་སྟོད་འཇུག་ག་ཞུང་ཆོག་གི་བབ་དང་མི་འགྲིག་ས་ཚུལ་མཆོན་ཅོམ་ལས་
 མ་སྦྱས་ཀྱང་། ད་ལན་རྩུང་ཟད་སྦྱོས་ན་སྐབས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 མི་གྲོལ་དཔུང་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གོང་དུ། གང་བྱིར་ལུང་ལས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད་ལ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་མིན་
 པའི་ཚུལ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་
 བཀོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་སྟོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡོད་མེད་
 དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཅོམ་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་ཀྱང་དཔུང་
 པ་སྐབས་སུ་ཆེས་བབ་པ་ཡིན་ལ། ཅིས་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་དོན་མེད་
 ཀྱི་ངག་ཞིག་ཡིན་ན། ག་ཞུང་འདིར་སྐབས་འདིའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡི། །ཁུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད། །
 ལྷུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྦྱོམ་མི་བྱེད། །ཅིས་
 སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་
 པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་པར་ལྟ། བྱིད་ཀྱི་འདོད་པའང་
 གལ་ཆེ་བ་ལོས་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ག་ཞུང་ཉམས་པར་ཡངས་
 པས་འགའ་ཞིག་ནི་བྱིད་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཁོ་བར་མི་མཛད་
 པར་ལྟ། རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་པ་ཅོམ་གྱིས་ཆད་མར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་

ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཡོངས་
གྲགས་དུ་མའི་གཞུང་ཞལ་འཆམས་ཆེ་ཞི་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤད་རྒྱུན་
མ་ཉམས་པའང་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱང་བོད་པལ་ལས་
མི་དམན་ཙམ་བཞུགས་ཆོད་འདྲ་བས་བོད་གྱིས་ངེ་བདེར་འཆད་པ་ལས་དམན་
དགོས་པ་མིན་པ་འདྲ་སྟམ་ཞིང་ལུགས་དེར་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་
ནི་དབྱུད་པར་བྱ་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་པ་འདིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་
དགོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་
ཟད་པར་སྤངས་པས་གོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པོ་ཞེན། ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཤིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེའི། མངོན་གྱུར་སྤངས་
པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གི་ལམ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སྟུར་བ་འདི་ལ་དབྱུད་ན། མངོན་གྱུར་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དེ་གཏན་ནས་མ་
སྟུར་ན་ནི་སྐབས་གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་འབྲེལ་མེད་གྱི་ངག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྟུང་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པས་གོལ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ལ། དེ་
ལྟག་བཅས་དག་བཅོམ་ལ་སྟུར་ནས་འཆད་ཚུལ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྟུས་
པས་ཕྱིར་རྟོལ་ལ་ཐལ་བའི་ཡང་མི་འཇུག་གོ། །དེས་ན་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞེས་
པའི་བྱད་པར་འདི་གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་མགོར་གྱུར་བ་ལྟར་ན། ཚིག་ཟེན་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ཆོ། ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་
 བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 རྒྱུད་འཇུག་གཞུང་གི་ཚིག་ལ་དངོས་འགལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པར་
 བརྟན་པས་འབྲེལ་ཚུལ་ལེགས་སམ་དཔྱོད་ཅིག གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 དུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་རྟགས་སུ་འགོད་
 ཀྱི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་མི་བྱེད་དེ་སྒྲུམ་ན།
 མི་རྟག་སོགས་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་
 སྤངས་དུས་ནས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་བཞིན་དེ་འདྲའི་རྟགས་
 དང་བྲལ་བ་དངོས་བྱུགས་གང་དུ་འདམ་མི་སྒྲིན་པར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཚུམ་པ་པོ་ཚིག་བརྗོད་
 ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་རན་པ་ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་
 གལ་མངའ། གོང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་
 བདེན་བཞི་བརྩ་དུག་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་འདིར་ཡང་
 དོན་གྱིས་རྟགས་སུ་གོའོ་སྒྲུམ་ན། མི་གོ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
 དངོས་སུ་བཀོད་པ་པོར་ནས་དོན་གཞན་ལ་སྟེགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཚིག་གི་

འབྲེལ་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་གི་སྟངས་ནས་དེ་འདྲའི་དབྱེད་
པ་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་པོར་ནས་རགས་པ་ཙམ་དུ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དེ་ལྟར་
བསྒྲིགས་ན་ཡང་། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་སྐྱབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཙུངས་ཀྱི་
གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གོལ་ན། ཅོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པའི་དེ་
མ་ཐག་དུ་གོལ་བར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་བྱུང་བ་ཚད་མ་དང་ཁས་སྤངས་
གང་གིས་ཀྱང་མ་གྱུབ་པས་ན་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་འདེབས་རིགས་གྱི། མི་འདོད་
བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་མཁན་སྟེ་ཡང་མི་སྤྱིད་བཞིན་
དུ་འདིར་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཅོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་གྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།
ཞེས་འགོད་པ་འདི་འཐད་དམ་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག དེ་ལྟར་མངོན་གྱུར་
ཙམ་སྤངས་པས་གོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པ་ལ། མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་
པས་མི་གོལ་བ་ཕྱིར་ཚོལ་བས་ཀྱང་འདོད་བཞིན་དུ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་
དུས་ནས་གོལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ནས། དེ་འདྲའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་
པའི་སྟོང་བ་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྟེད་པ་ངེས་པར་མེད་ཅེས་སྒྲུ་
བའི་ཕྱིར་ཚོལ་སྒྲུབ་པོ་དེ་འདྲེལ་ཞེ་བ་ལྟས་དགག་པ་མཛད་པར་མི་འོས་སོ། །
དེ་མེན་ཏེ་ཕྱིར་ཚོལ་བས་མི་རྟག་སོགས་བཙུངས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གོལ་བར་འདོད་
ལན་བཏབ་པའོ་སྟུམ་ན། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མ་ཐག་དུ་ཞེས་པ་དེ་མངོན་
གྱུར་སྤངས་པ་ལ་མི་སྟོགས་ན་རི་ལྟར་སྒྲུར་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག ཉིད་གྱི་

ཞལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགོ་ཚུལ་རྒྱར་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་
 བརྗོད་འདི་མཐར་སྐྱལ་ལ་འཁོར་ཡོད་གངས་ཙན་པའི་སྒྲོ་གསལ་བརྒྱད་མར་
 བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་སྒྲོས་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག་འདི་སྒྲོར་ཆོག་གི་
 སྟོང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྒྲུ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སང་ནི་ཐམས་ཅད་
 ཆོག་ལ་འཆེལ་ཡང་ཆོག་ལུས་ཐུ་མོ་མུང་ལུས་པའི་སྒྲོ་གསལ་ཙན་དགོན་པའི་ཕྱིར་
 དང་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། སྒྱིར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་
 སྟག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ན། མདོ་ལས།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། སྒྲུབས་
 དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལུང་ཚད་མེད་པ་དང་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ལས་
 རི་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ལ་འགལ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་
 ན་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་མེད་ཅེས་
 སྒྱུར་བ་བྱུང་བ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་བྱུང་བ་
 པའི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་རྩ་པའི་ལྟར་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་འོས་མ་མཆིས་
 པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཡོངས་སྒྲོལ་གསལ་པའི་བདེན་བཞིའི་ལམ་
 ཀྱིས་གོལ་བ་ཡོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མཛོན་པའི་རྒྱལ་ཙན་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་བརྟེན་ནས་བྱུང་གསལ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པར་རགས་
 པའི་བདག་མེད་གཙོར་གྱུར་བདེན་བཞི་བརྒྱ་སྟག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མི་
 གོལ་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་གལ་ཆེན། དེ་ལྟར་མཛོན་གྱུར་ཙམ་ཞེས་པའི་བྱུང་

པར་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཁོན་ར་སྒྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་
པའི་སྟོགས་ས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལས་འོས་
མེད་པས་དེ་ལའང་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་
གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་ཞེས་མགོན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་
པར་ཡང་མངོན་གྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་མི་རུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་པར་ཞེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཟིན་གྱིས་ལས་ཀྱང་། དེའི་
ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་
པ་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྒྱུད་པས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་
དུ་སྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛིག་ན། ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཞེས་པའི་ཁྱད་
པར་དེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སྒྱུར་ནས་ཁས་སྤངས་གྱི་དྭགས་བྱས་
ནའང་མི་བདེ་ལ། དམ་བཅའ་ཁོན་ར་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་བདེ་བས་ཆོག་འབེལ་
འགྲིགས་དཀའ་ཞིང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་གཤམ་ན་གིན་ཏུ་མི་བདེ་བ་གཤམ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བས་ཅི་དགར་སྒྱུར་རུང་ན། དྭག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
འཛིན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་པར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲའི་
བདག་འཛིན་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་པར་ཐལ་ཞེས་དང་། འདོད་

མི་རྒྱུ་ཉེ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་འཇཉག་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་དེ་དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་པ་འདྲི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་
 པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་མུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་
 དངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དང་། བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དང་བཅས་
 པའི་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་གྱུར་ན་ཅུང་ཟད་དེ་བདེ་ཡང་
 གཞུང་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ལ་དགོས་པ་དང་ཡ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་
 མ་སྟོས་སོ། །དོན་བརྒྱུས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་
 མི་གོལ་བར་སྐྱབ་འདོད་ན་དེས་མི་གོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཐོག་མ་ནས་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི། ཁར་འགོ་བ་ལ་ལྟག་པ་བསྒྲོར་བའི་དཔེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གཞན་
 བརྗོད་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྐྱབ་པ་འདྲི་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །
 ཡང་བྲག་སྐུལ་ཞལ་ནས། སྤྱོད་འདི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་མངོན་
 གྱུར་པ་རེ་ཞེས་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྟས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱིར་ན་སྟེས་བུ་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་
 དུ་མ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་སོགས་སྐྱུས་ཉེ་དགག་ཁུལ་བགྱིས་ཀྱང་། བ་རོལ་
 པོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་

དངས་པའི་སྐྱོད་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན་སྤྱིད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་
སྤྱིད་པ་སྤངས་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ད་དུང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིད་པ་ཉེར་པར་ལེན་བྱེད་
གྱི་རྒྱུན་སྤྱིད་པ་མི་ལྟོག་སྟེ། རྩོད་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིད་
པ་འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཤེར་མདོ་
ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་མ་
རིག་པ་ནི་དེ་དག་གིས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་སྤངས་མ་རུས་ལ། དེས་ན་འཛིག་
ལྟ་དེ་དག་གིས་དངས་པའི་སྐྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་རྩོད་
པ་སྒྲ་མའི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་མཐར་གྱིས་རྩོད་པ་ནི་དོན་གྱི་མཐས་པའི་སྒྲོལ་ལོ། །
དེས་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་
པའི་སྐྱོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་
དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཞལ་བཞེས་མི་འདུག་
ཅིང་། བ་རོལ་པོས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བ་རོལ་པོས་འཛིག་ལྟ་ས་
དངས་པའི་སྐྱོད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ཆེད་དུ་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། ཀུན་མོངས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་སྟོན་
བྱས་ན་འོས་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པ་སྒྲ་མའི་འགྲོས་གྱིས་ཤེས་པ་དེའི་སྤྱིར་མཐས་པ་
ཆེན་པོའི་གསུང་དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་དོན་མེད་གྱི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པ་
འདི་དག་ནི་འཕེན་རྩུབ་མ་ཆོད་པར་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་མཐས་པས་
མཐོང་ན་བཞད་གང་གི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལལ་ཆེར་ལོག་།

རྟོག་གི་སྒྲིག་ཏུ་འདུག་པས་རེ་རེ་ནས་དགག་པ་བསྐྱིད་ཏུ་མི་ལོངས་ཀྱང་སྐབས་
 ཟུག་ནས་པ་འགའ་ཞིག་ལུང་རིགས་བྱུང་ཏུས་དགག་པར་བྱ་ལ། ཞེས་བརྗོད་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལན་ཅུང་ཟད་ཅམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་
 འཇུག་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་
 སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དམ་བཅའ། ཆོར་བ་སྐྱབ་བྱེད། ཀྱུན་མོངས་དཔེར་བྱས་པར་
 ཟད་ལ། དེར་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་བྱངས་པའི་བྱུང་པར་དང་
 ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ནམ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་
 སྐྱུར་དགོས་པ་འདི་གཞུང་ཚུམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་གསལ་
 པར་སྐྱུར་རིགས་ཤིང་། ཆོག་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཚུམ་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཞེ་འདོད་
 ལ་ཡོད་པ་ཁན་ས་མ་འབྱོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པའི་གནད་སྟོར་ནས་དོན་
 མེད་རྒྱུར་སྒྲོར་གྱི་དག་རང་གིས་རང་ལ་རལ་བ་སྤྱོད་པ་དེ་འབྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་འཕྲེ། སྐྱུར་མ་ལས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱིག་སྤང་གི་དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་ན་ཡང་། རིགས་པ་རྣེ་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་བཏག་
 བདེ་བ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བས་ཡིད་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ནག་འོག་
 དབྱེ་བས་ལ་དགའ་བ་ཅན་མིན་པར་ངེས་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་གི་རྟོད་པའི་
 འགོས་ན་འདིར་བྱུང་པར་སྐྱུར་རྒྱུ་དེ་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལུས་པ་གང་
 ཡང་མི་སྤང་སྟེ། གོང་གི་རྟོད་པ་དེ་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་ཆོག་འདི་ལ་མར་
 གཞུགས་ནས་ཤེས་དགོས་ཤིང་འདིས་ཀྱང་གོང་རྣམས་ཤེས་དགོས་ན་འདི་

རང་ལའང་བྱད་པར་དེ་ཅུམས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་ཟད་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་
གིས་བྱེད་གྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་དང་འདིར་ཡང་མི་འགྲིགས་པར་མཐོང་ངོ་། །རི་
ལྟར་ན་མེད་འདི་ཞེས་པ་དེ་རེ་ཞིག་ཉར་ལེན་མེད་པ་ནི་མེད་ཅེས་གོང་ན་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ལན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་
ན་ནི་བ་ལྟའི་རང་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་
དེ། ཡ་རོལ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱད་ལ་ཡང་སྤྱོད་
ཉར་ལེན་གྱི་མེད་པ་ཡོད་དེ་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིས་མ་སྤངས་པས་དེས་དྲངས་པའི་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་
གསུངས་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་བྱིར་གྲོལ་བས་ཡང་སྤྱོད་ཉར་
ལེན་གྱི་མེད་པ་མེད་པར་ངེས་ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མེད་
པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པ་གཞིར་བཞག་མཛད་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་
ཞེས་སོགས་ལན་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། དེ་ནི་བྱིར་གྲོལ་བའི་ངོར་ཀུན་རྫོངས་
ལ་དབེར་བྱས་ནས་མེད་པ་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་སོ་སྟུམ་ན་པ་
རོལ་པའི་ངོར་མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་དུ་
རྒྱལ་གྱུང་དེས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཐན་ལ། ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་རྒྱ་
ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་ངོས་དྲངས་པའི་མེད་པ་ཡོད་མེད་ཡིན་ན་དེ་ནི་གཞུང་
ཚིག་གིས་མི་སྟོན་ཏེ། འཁོར་རྩའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིས་གྱིས་དྲངས་པའི་མེད་
པ་ལ་མཛོན་པའམ་ཤེར་མདོ་སྤུའི་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་

ལ། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྤྱོད་
 འཕེན་རྒྱས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་
 མི་རིགས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཡང་སྤྱོད་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུག་མོན་མོ་སྟུམ་ན། ཅུ་པའི་
 ཚིག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་དང་ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོས་
 པས་སྦྱར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་གོ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེ་
 འདོད་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོ་སྟེ། ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གོང་གི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ནས་དོན་སྟོན་དགོས་པ་ལ། དེ་
 ཡང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་
 དམིགས་པས་ལ་ནས་དེའི་དཔེར་ཀྱན་མོངས་བཞིན་དེ་དེ་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་ན་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ངས་པར་གོ་རྒྱས་
 ཀྱི། དངོས་སྐྱབ་བཞུད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་
 ཞེས་དབྱུང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡོད་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 གཉིས་པོ་དང་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་ན། མེད་རྒྱུ་ནི་བདག་འཛིན་སྐྱེ་མས་དྲངས་
 པའི་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མཛོན་གྱུར་ལ་བཤད་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ཉོན་

མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ཙམ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྟེང་པ་མིན་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་སྟེང་པ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བརྗོད་
 པ་ལ་སྒྱི་བརྗོད་པ་ནི་འབྲུལ་ཏེ་ལྷ་ས་བྱིན་མེད་པར་བརྗོད་འདོད་པས་མི་མེད་
 ཅས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དགག་སྒྱ་སྒྱར་ཚུལ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཉོན་
 མོངས་ཅན་མེད་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་དེགས་པ་ལ་མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་
 མེད་དོ། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཞེས་འབྲུ་བསྟན་ཏེ་བཤད་དོ་སྟུང་ན་ཅི་དག་འཕྱི་
 དགར་བསྟན་ཡང་འགྲིགས་དགའ་བའི་རང་བཟོའི་རལ་བ་དང་དུ་སྒྲངས་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། ཡང་མེད་རྒྱ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་མས་དངས་པའི་སྟེང་པ་ལ་བཤད་
 དགོས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅས་དྲི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་གི་རང་གི་རྣམ་པས་དེ་སྟོན་མི་རྣམས་
 ལ། བོད་གི་ཚིག་གི་ཤུགས་ལས་ཀྱང་མི་ངེས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་
 རྒྱ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་རྒྱའི་སྟེང་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ངེས་
 རུ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེང་པ་དང་པོ་མཛོན་གྱུར་
 བའང་མེད་ལ་སྟེ་མ་ཡང་མེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་པ་
 ཅི་ལ་སྟེགས་ཚིག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་བའི་ཚིག་འབྲུམས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོར་
 བ་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པར་སོང་
 བས་ན་བྱུང་བར་དུ་མ་མཛོན་གེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་སྒྱུར་དགོས་པའི་གཞུང་
 དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་འདོད་པའི་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་པ་

འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཀུན་མོངས་
 བཞིན་དུ་སྟེན་པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 མིན་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུག་ཉེར་ཏེ་བཤད་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་གཞུང་གི་
 བརྟན་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཡང་ཆོག་དེས་འཆད་ཚུལ་གཞན་ལྟར་བྱས་ནས་ཞེ་
 འདོད་ཀྱི་སྟེན་པ་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟར་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེན་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་པ་འོལ་གྱི་དོར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་
 ཞེ་འདོད་འཁོར་བའི་ཡང་སྟེན་འཁོར་བའི་སྟེན་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 བཅན་པས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སྦྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐྱིན་ཆེ་བདག་དེ་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་
 དོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོགས་ལུས་པར་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཞེད་དོ། །
 གོ་བཤད་དེ་འདྲའི་དབྱུང་པ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་ན་ཆེས་མང་ཡང་ཕྱོགས་མཚོན་ཙམ་
 ལས་མ་སྒྲུབ་སོ། །གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ལ། གཞན་པ་ལ་
 མོ་ཆེས་གང་ཟག་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ནི་ལྟན་སྟེས་
 ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་གང་ལྟར་ཡང་སྟེས་བྲག་ཅིག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་བསོགས་པའི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནམ་མི་འདྲ་བ་མེད་
 པར་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཅིག་བྱས་དངས་ནས་ང་བདེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་
 ཙམ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། ཉག་པ་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་

དེ་འདྲའི་བདག་བདེ་བར་བྱའོ་སོགས་སྒྲུབ་ནས་མི་འཇུག་པ་ནི། གང་དག་ཏུ་
འགོར་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཏྲག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །
ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་
འདྲའོ། །འདིར་གནད་མི་འགལ་བར་ཆིག་གི་འགྲེལ་བ་ཙམ་ལུགས་སོ་སོས་
རི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རེ་ལ་ནམ་ཏམ་ཆེན་པོས་བརྟག་པ་དང་དེ་ལ་ལན་
གི་བྱུང་བར་མ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་མོད། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་
ན་ཞེས་པ་ནས། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་འདིས་མདོ་སྟེ་བསྐྱ་
དཀར་པོ་སོགས་གི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་གྲུ་
སྐྱབ་ཡབ་སྤྲས་གིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། རི་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།
གང་ཐྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་གཞུང་
འདིར་ཡང་སྐྱབས་འདིས་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཐེངས་ཐེངས་གི་
སྒྲའི་མདོ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་དགྲ་བཙོམ་པ་རྣམས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གི་ལྟག་མ་དང་བཙས་པ་ལགས་
ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་བས་བའང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་།
བཙོམ་ལྡན་འདས་འཆི་འཕོ་ནི་འདི་གཉིས་ལགས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེན་རྒྱན་
ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་
ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་ཉིང་མཚམས་

སྐྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་དག་བཙམ་བ་རྣམས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་
པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམས་ལགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་
ལགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྐྱམ་དུ་དག་བཙམ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་སོ། །གནས་ཀྱི་ས་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་གནས་
པའི་ས་སོགས་བཞི་གསུངས། ཡང་འདི་བཞིའི་ནང་ན་མ་རིག་པའི་གནས་
ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉོན་རང་གི་ཤེས་པས་མི་བརྗེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་
མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྲིང་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཙམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་གནས་
ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་མ་མཆིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བཙམ་
བ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། བཙམ་ལྡན་

འདས་བཟང་ངན་རབ་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ཚེས་ཅན་དག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་དག་གིས་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གྲོལ་བ་དང་
ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་གཅིག་སྤྱུང་འདས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་སྤུའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་
ཁྱེན་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་མཐར་སྤྲུག་གི་རྣམ་གྲོལ་མིན་པ་དང་། རྟོབས་དང་
མི་འཛིགས་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་དག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་སེང་གའི་སྒྲ་སྒྲོག་པར་གསུངས་ཤིང་། མཐར་སྤྲུག་ཐེག་
གཅིག་ཚེས་ཀྱི་སྤྱར་གྲོལ་བ་རིགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་
བདེན་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་རྟོགས་པ་ལས་མཐར་སྤྲུག་གི་གྲོལ་
བ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་ཞིང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་འཕོག་པའི་
བདེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་སྤུ་ཉན་རང་གི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་
པ་དཔུང་ལོང་གིས་ཉི་མ་བལྟ་མི་རྒྱས་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མཐར་སྤྲུག་ཐེག་གཅིག་སྤྱུང་བའི་སྐབས་
སྤྱུ་མདོ་དྲངས་ཏེ། འོད་སྤྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་
དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅིས་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མྱ་

རན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་བལྟ་བར་
 མི་རྒྱས་བཞིན། ཞེས་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་བྱི་མ་མེད་པ་ལྟར་མཐའ་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་མཐར་ཐུག་གི་མུང་
 འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་བསྟན་
 པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྟིགས་མའི་དུས་
 འདིར་ཡང་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་ཡངས་པའི་སེམས་
 སྤྱུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་རྩུང་ཟད་གསལ་བར་བརྟོན་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་མི་
 གཞོད་པར་ཁུའོ། །ཡང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་སྟོངས་པ་སྟེ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་དེའི་
 བྱེ་བྲག་སྟེ། ཤིང་དང་པ་ལ་ཤ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་
 སྤང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཞེས་དང་། དེས་
 རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱན་བདགས་
 ཀྱི་ཆ་སྟོང་ལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱིབ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤངས་ནས་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་པན་ཆད་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་འབའ་ཞིག་སྟོང་
 པར་འདོད་ནས་བོད་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་མི་བསྐྱེ་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་
 མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་

སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉན་
མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཉན་མོངས་
པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བདེན་
འཛིན་གང་ཞིག་ཉན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་
ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བོད་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བོད་སྤྱ་རབས་པའི་ལྷགས་
འཛིན་བདག་གིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་
ལྷགས་ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཉན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཉན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འཕེན་པ་འདི་ནི་འཕེན་ཅུད་མ་ཆོད་པའི་
མདའ་འཕེན་པ་དང་དཔོན་སྤྱ་འདྲ་བར་ཟད་དེ། བོད་སྤྱ་རབས་པའི་ལྷགས་
ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདེན་འཛིན་ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞལ་བ་ཞེས་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་
རིགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་སྤྱ་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་འཛིན་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཆད་སྒྲིབ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་ཉན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གཏན་ནས་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྐྱེན་འབྱེན་སྐྱབ་པོ་ན་རེ། དེ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ་རིགས་པ་དང་
ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། རིགས་པས་མ་གྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་
པར་འགྱུར་ལ། འདིར་མ་རོལ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་
ལ་བརྟག་པ་ཚུང་ཟད་བྱ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། མེས་ས་
ཅན་རྣམས་པས་ལ་གྱིས་ཉིན་པ་ག་ཟིགས་ནས་དེ་གོལ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་ཏུ་ཅུ་ཤེས་བརྩམས་སོ་ཞེས་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཏུ་རྟོག་པས་ཆགས་སྣང་སྒྲེ་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཤེས་པས་གཏི་མུག་གི་མུན་
པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཆགས་སྣང་མི་སྒྲེ་བར་གསུངས་
པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱིད་པའི་ས་པོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་
ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་པོན་
འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་
དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་
པའི་ས་པོན་ཏུ་གྱུར་པ་འགགས་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་ཅིས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་
ལས། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རང་
བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་པ་དེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་དང་། རིགས་

བ་དྲུག་རྩ་བ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་
 འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་བར་
 འབྱུང་། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྦྱེ་སྟེ། །དེ་སྦྱིར་དེ་
 བྱི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ལུང་འདི་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་བར་ཞེན་བ་དེ་ལ་ཁོར་བའི་རྩ་བར་
 བརྟན་བ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བརྟན་བ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྣང་
 སོགས་སྦྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་སྦྱོང་བར་གསུངས་པས་
 བ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྦྱིབ་དུ་བཞེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྦྱིར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་
 བར་ཞེན་པའི་སྦྱོངས་པ་ལས་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོངས་བ་དེ་ལ་ཉོན་
 མོངས་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་དེག་བ་ལས་ཆགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་།
 རྟེན་འབྱུང་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ལྟོག་བ་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྦྱིའི་
 ལུགས་ལ་གྲུབ་པས་སྦྱིར་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་
 ཤེས་གཉིས་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་སྦྱིབ་ཁོན་སྟོན་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྦྱོབ་དཔོན་
 གྱི་ཞལ་ནས། སྦྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ། །བརྟན་བཅོས་ཀུན་
 ལ་རབ་དུ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ལས་
 ཆགས་སོགས་སྦྱེས་ནས་རྩི་ལྟར་འཁོར་བར་འཇུག་སྟམ་ན། ཉོན་མོངས་སྦྱོན་
 རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྦྱོ་ཡིས་མཐོང་བྱུར་ནས།
 །ཞེས་སོགས་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་འཁོར་རྩ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བར་གཞུང་

འདི་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་ཤེས་སོ། །མ་ཤིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱིབས་ནས་སྟེ་སོགས་ལྟར་སྒྲུང་
བ་ཀྱུན་རྫོབ་དང་། དེ་སྟེའི་དོར་བདེན་ན་སྟིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཤིག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་མྱོངས་པ་དེའི་དབང་གིས་
བདེན་པར་སྒྲུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་
ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྒྲུང་གི་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་སྟེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་
དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཡང་སྟོང་
ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཟུ་དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་པར་
ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་ཤིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེན་འཛིན་ལའོར་བའི་རྩ་བར་དངོས་
སུ་མ་བརྟན་ནམ་སྟམ་ན། བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་
མ་ཤིག་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལས། མ་ཤིག་སྐྱིབ་པས་ཡང་གིད་མྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
དག །ཅིས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མ་ཤིག་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་དེ་
དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ངའམ་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་ལས་ལའོར་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་ནི། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས།
ནང་དང་མྱིར་འོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་
ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྟེ་བ་ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་

ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཟད་
ནས་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷོག་ན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆ་གིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་ལྷོག་པར་ལུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་
ལས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་མ་རིག་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་
པར་ཡང་ལུང་སྔ་མའི་འཕྲོས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །
དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་
དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གཏི་མུག་བཙུམ་ན་ཉོན་
མོངས་ཀུན་ཚམས་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྷོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་
མཐོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་
གནས་རྟེན་ནས། །ཉོན་མོངས་སྒྱུ་ལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འབྱུར་
ཏིག་པ་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་
རྣམས་ལས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པར་བཤད་པའི་
སྤྱིར་རོ་སྒྲམ་ན། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་ནི་
བདེན་ཏེ། མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པ་དགག་།

རྟུ་མེད་ཅིང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་
 པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ནས་ཡང་རྟུ་འབྱུང་
 མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་རྟུ་བཞེད་
 པ་ཡིན་ན་གོང་རྟུ་དངས་པ་དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་ཞིག་ལས་
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་།
 སྒྱིར་མོངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཀྱན་རྟུ་ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་མིང་འབྲུག་པས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ཆོད་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་མེད་རྟུ་འབྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཐལ་འབྱུར་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་འཛིན་
 ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཁྱད་པ་མེད་
 བཞེན་ཆོག་གི་འཐེན་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་འབྱུབ་སྟེ། འབྱུབ་ན་
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ལུང་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཆོག་
 པར་མདོན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་
 བཞེན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་
 བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་སྟོང་། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་འདྲའི་ལུང་རང་རྒྱུད་
 པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདྲུང་བས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་མཆོན་ནས་དེ་འདྲའི་ལུང་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་པ་རོལ་གྱི་
 ཞེ་འདོད་མི་འབྱུབ་པའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་

པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆད་མེད་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ལུང་དེས་ཉོན་
མོངས་ཡིན་ཆད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་ན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
དེའི་བྱིར་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། འཛིག་
ལྟ་ལས་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་
རྟོག་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
སྒྲིབ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་མིན་ལ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཀྱང་
ངར་འཛིན་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་འཁོར་པའི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པ་མིན་ན་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་
པ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། འཁོར་པའི་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ལྟོག་ན་དེ་ལས་
བྱུང་བ་འཁོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལྟོག་ངེས་པས་ཐར་
པ་ཐོབ་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་
སྒོང་མི་རྒྱས་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་སྤངས་པ་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་ཀྱང་
དེ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒྲེ་སྟེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་
གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་ལན་རྩུང་ཟད་བརྗོད་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ས་

བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བས་མ་བྱུང་
 བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཛོན་སྐྱུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་
 གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་
 ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་
 རྟོགས་གྱི་ཡུན་དུ་འགོགས་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ་མ་དག་ས་
 བདུན་པའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་གྱི་མཁུན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འགལ་བ་
 མེད་ན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
 སེམས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོས་བདག་
 མེད་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ལུང་གི་དོན་ནི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པ་དེས་བདེན་
 འཛོན་གྱི་བག་ཆགས་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་སོ་སྟུང་ན་དེ་མིན་པ་འོག་
 ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོང་སྟུང་ན། ས་བདུན་པ་པའི་བྱང་འཕགས་
 གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་གྱི་མཁུན་པ་དེ་གངས་
 མེད་གཉིས་གྱི་ཆོགས་དམ་པས་ཟིན་ཀྱང་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་རྩུང་བཟད་ཀྱང་མི་
 གཞོད་པ་དེ་བཞིན་ད་རུང་གངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་བསགས་པས་ཟིན་

ཀྱང་མི་གཞོན་པ་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མི་སྤྱད་དེ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་
 སྤྱིའི་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་པས་གང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་
 བ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་
 པ་སྤྱང་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཡང་གོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
 གང་ཞིག་ཤེས་སྤྱིའི་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅུ་བ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་སྒྲུལ་
 བ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་རྟོགས་པ་ལྟར་བས་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་སྤྱིའི་བདེན་
 འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་
 མ་ཟེན་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་གོམས་པ་ཁོ་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་
 ཆགས་ཤེས་སྤྱིའི་གྱི་མིང་ཅན་དེ་དུས་ཐུང་དུས་ལྟར་དུ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
 ཀྱང་སྤྱད་པ་ལ་དངོས་སྤྱོད་བས་གྱི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་དེ་སྤྱར་འཁོར་ཉན་
 ཆེ་བས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གྲ། དེས་ན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྤྱིའི་དུ་མིང་བདགས་པར་མཛད་པ་ནི། ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྤྱིའི་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མིན་པས་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་
 རུང་གི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྤྱིའི་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་
 སྤྱིའི་ཅེས་མིང་འདོགས་ལུགས་ཅམ་ལས་དོན་སྤྱར་བས་བའི་བཞེད་པ་དང་
 བྱེད་མེད་པར་རང་གིས་སེམས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེས་སྤྱིའི་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཆད་མས་རྟོགས་

པ་མེད་དེ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཅམ་ནི་དེ་དང་མི་ལག་ལ་ན་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟོན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲངས་པའི་གང་ཟག་གྲུང་དཀའ་བར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བག་ཆགས་གང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གོགས་མི་བྱེད།
 མངོན་དུ་གྱུར་གྲུང་གོགས་མི་བྱེད་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་དེ་བས་གྲུང་མི་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲངས་པ་མེད་པའི་ལྷགས་
 བཞག་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲ་རབས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་
 ཡ་པའི་ཁ་ཐོར་ལ་གཙང་ཞེན་ལྟར་ཞེན་ལྟས་འཇུས་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ད་ནི་བདེན་འདྲིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བསམ་པར་བྱ་
 བ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཐུགས་མངའ་སྒྲུལ་པའི་
 སྒྲུའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྤང་སོགས་ཞེས་བྱ་མཐའ་
 དག་གི་རྟོང་གི་རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་
 བར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་
 པའི་བདེན་འདྲིན་མ་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་རྟེ་འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །
 སྒྲེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དང་བོང་ཞེས་བདག་ལ་
 ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདྲི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཚོ་རྩན་

འཕུན་ལྷར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགོ་ལ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་
མིག་སྟགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་འཁོར་བར་
འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་
འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་སྤོང་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སྟགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་བརྟོག་ཏུ་མེད་
པའི་བྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇུག་འགྲེལ་གེས་བྱེད་ཏུ་
དངས་པ་འང་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་ཉིད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྔ་མ་དང་
མཐུན་པར་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་
ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་ཞེས་སྟགས་གེས་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཉོན་རང་འཕགས་
པས་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མ་རྟོགས་པ་སྟགས་འཁྱོགས་བཤད་ཀྱི་བ་མོས་
ལྷགས་བཟང་གི་བརྟོག་ཞེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཁྲགས་གེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ལུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་རས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱང་བའི་སྒྱུ་མ་དེ་མ་ཟད་བར་དུ་སྒྱུ་མ་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་

ཕྱ་མོ་སེལ་མི་སྐབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཉིལ་
མར་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱམ་པ་དང་སྐྱམ་སྐུ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱམས་ལ་དེ་དག་དང་འཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་
ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་
ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཡིན་
ཡང་དང་དུ་སྤང་བར་རིགས་སོ། །

འོན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་
པར་རྫོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྒྱམས་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཤིང་། ཡོད་དེ་དེས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རིགས་པའི་རྒྱམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ནས་རྫོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་རིགས་ཆད་
ལྟན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགྲིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྤྲོད། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལན་ཀྱི་རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལ་
སྤྱོད་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི།
རིང་དུ་སོང་བར་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཇུག་ཞེས་པའི་ཐད་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་གནད་འདྲིར་མདོར་བསྟུས་སུ་བརྗོད་པར་བྱས་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཅུ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་རང་
 འཛིན་སྤང་མི་རྣམས་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་དགུང་པར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྟར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་
 དང་མི་རྟག་པའི་སྤང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པས་ལམོར་བ་ལས་གོལ་རྣམས་ལ། དེ་དང་སྤང་སོགས་
 ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ། ཆོས་བདག་མེད་བརྟན་པ་ལ་སྟོང་ག་ཞིའི་བྱུང་པར་ཙམ་
 ལས་སྟོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་མེད་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་རང་ཚུལ་
 ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རགས་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་
 ཡོད་ཙམ་ལས་རྣམས་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་
 རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བརྟན་པས་ཆོས་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་
 འཐད་པར་སེམས་པ་བརློག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་
 ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉན་ཐོས་པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་
 ལྟན་སྦྱེས་མ་ཞིགས་པར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་མེད་
 པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་ཐར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་
 འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། ཅུ་བར་ཡང་། རྟག་

བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆོད་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །
 ཁྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཞུགས་སོགས་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་
 ཆགས་སོགས། སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤོང་ཉིད་མི་འདོད་པ་ལྟར་
 བརྟེན་པའི་བདག་ཅམ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་བདག་ངོ་པོས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་མི་སྤོང་ལ། དབུ་བརྟོས་པ་ལྟ་བུ་མའི་ཆོས་ཆོགས་པ་ལ་རགས་པ་
 གཞུགས་སུ་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་རགས་འཛིན་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས་ན་གཞུགས་
 རར་བཞེན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ག་ལ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་
 ལ་དམིགས་ནས་ང་འདི་དང་འབྲུད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་གཞུགས་
 སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ངར་འཛིན་མ་སྤངས་
 བས་ཏེ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་འགྲེལ་གྱི་བབ་རྣམས་དང་
 བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །ཡུང་པོ་འལ་པོ་འམ་རགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ཡང་
 ཆོས་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་རུང་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་
 དང་གང་ཡིན་ཀྱང་བདགས་པ་ཅམ་ལས་དེ་དང་དེ་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་པ་
 བློ་དེ་དང་དེའི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་དེའི་གདགས་
གཞི་ཆ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྤྱིད་དུ་ཆོས་དེའི་
བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་རགས་པའི་རྫས་མ་
གྲུབ་པ་ཙམ་རྫོགས་ཀྱང་དེས་བུམ་པ་བདག་མེད་དུ་རྫོགས་པར་མི་བརྟུང་དེ།
རྟག་བདག་སོགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྫོགས་
ཀྱང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་རགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་རིལ་པོ་བ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་
བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་པོ་
ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་
དེ། རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱི་གཞི་ཡུལ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཙམ་
ལས་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱས་པར་རྣམ་
བརྟན་གིང་རྟའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་རྣམ་བརྟན་གིང་རྟའི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་ང་བདགས་པ་ཙམ་ལས་ང་ངོ་པོས་མེད་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་བྱས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་ཚུང་བས་ཤེས་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་
རིགས་པས་རྫོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་གྱི་མཐར་
ཐུག་པ་ཡང་འབྱུང་རིགས་ཏེ་རྫོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་
རྟག་སོགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་

ན་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱང་ཅིས་མི་སྤོང་སྤྲེལ་སྤོང་ན་བདེན་
 མེད་ཉོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 བདེན་འཛིན་སྒྲིམ་མ་སྤྱང་བས་རང་འཛིན་མི་ལྷོག་གོ་སྒྲིམ་ན། རང་འཛིན་
 ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཅམ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་ན་འང་དེ་མིན་པར་
 འཇུག་པ་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྐད་དུ་བདག་རྫས་སུ་
 མེད་ལ་སྤང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་
 བདག་གཉིས་པོ་སྤྲོང་བར་ཤེས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྷོག་པ་རིགས་པ་སྒྲི་
 བའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྤྲོང་བར་ཤེས་གྱང་གདགས་པའི་གཞི་ཅམ་མ་ལོག་
 པས་དེར་འཛིན་མི་ལྷོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་གྱང་སྤང་བ་
 ཐམས་ཅད་མ་ལོག་པ་མིན་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ལྷོག་པར་ཡང་
 དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྤང་
 བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་མི་སྤྲོད་དོ་སྒྲིམ་ན། སྤང་པོ་ཅམ་བདེན་པར་བབྱང་
 ཡང་ངའོ་སྒྲིམ་དུ་བདེན་པར་མ་བབྱང་ན་སྤང་པོར་བབྱང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་
 འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྒྲིང་སྤང་
 པོར་འཛིན་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤང་དོན་ནི་གོང་དུ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་ཟིན་
 པས་འདིར་མི་སྤྲོད། །གལ་ཏེ་སྤང་པོར་ཡང་བབྱང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཡང་བབྱང་
 བ་ཅམ་གྱིས་རང་འཛིན་པ་སྒྲི་བ་མིན་ན་མ་སྒྲིམ་དུ་ལས་དང་པོ་བ་དག་སེམས་
 ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་

གཅིག་སྤྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་དེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཚེ། དེ་
ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་སློབ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་བདག་དོན་དུ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་མང་པོ་ཡོད་
སྟམ་པའི་སློ་ལྟན་སྟེས་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་སྤྱི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་
གཞི་ཞིག་ནི་གདགས་གཞི་སྤྱང་པོ་འདི་ལ་མེད་ངེས་སུ་མཐོང་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་
ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཐག་པ་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་སྒྲུལ་
དུ་མི་འཛིན་པ་དང་འབྲུམ། །རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕ་བ་
ཅམ་གྲུབ་མཐས་དོན་དམ་དུ་ལས་བྱངས་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབྱེད་པས་དོན་
ལ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་ཅམ་ལས་བདེ་སྟག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་པོ་འདི་སྤྱང་
བ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆ་བཅས་སུ་སྤྱང་གི་ཆ་མེད་སྤྱང་མི་ལུས་ལ། ཆ་མེད་དང་
སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ང་མིན་པར་རིགས་པས་ངེས་ཤིང་མངོན་
སྟམ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ཅི་
ཡང་མི་སྟེན་དོ། །

དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་སིལ་སྤྱི་རྣམ་པར་མངོན་
སྟམ་མཐོང་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་པོར་སྤྱང་བ་ཡང་
ཆར་དང་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གཡོ་
ཞིང་འགྲུལ་ལ་དེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཞིགས་པར་གསུངས་པས་ན་གཞི་
དེ་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་ང་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་རི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་འཛིན་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་སློས་མ་གཞིགས་མ་བརྟགས་པར་
 རེའོ་སྒྲུལ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ར་དེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་
 ལྟར་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མེད་པར་སློས་པར་བརྟགས་ཅམ་
 དུ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ན་སྤང་པོ་ཐ་བ་ནས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རར་
 འཛིན་ལྟོག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟག་འཛིན་གྱི་སློ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐད་ཅིག་ནམས་སོ་སོ་བ་ཡིན་
 བར་ངེས་པའི་ཆེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློ་ངེས་པར་ལྟོག་གི་རྟག་པར་འབྲུལ་གཞིའམ་
 གདགས་གཞི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་རྒྱན་ཆད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 འདི་སྒྲུལ་དུ། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྒྲུག་བསྐལ་བར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 འདོད་པ་ན། །རེའོ་སྒྲུལ་པའི་སློ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས། །
 ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་ན་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྒྲུག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་པའི་ཆེ་རེའོ་སྒྲུལ་དུ་
 བསམ་པའི་སློ་ལྟན་སྒྲེས་ཅི་ལྟར་མི་སྒྲེ་སྒྲུལ་ན། བདེ་སྒྲུག་གི་ཉམས་སུ་ཁྱོང་ཡང་
 སྤང་པོ་རགས་པའི་སྟེང་ནས་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་སེལ་བུ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཟག་
 བཅས་གྱི་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་སྟིད་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྒྲུག་ཁྱོང་
 བ་ཅམ་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་རར་འཛིན་སྒྲེ་མི་དགོས་ཏེ་དུ་
 མ་ཆོས་ཅམ་གྱི་སྤང་པོ་ལས་བདེ་སྒྲུག་ཁྱོང་བ་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་

རྟུང་མིགས་པ་ཟད་པའི་ཆེ་བ་དེ་སྤྲུག་གོམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལའང་བདག་གི་བར་མི་འཛིན་ཏེ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ནི་བདག་རྟུང་འཛིན་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྤོང་ལྟ་བུའི། །རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་ཅན་དན་དང་སྤེལ་མཉམ་པའི་སྒོ་འབྱུང་སྟེ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐ་སྟོན་རྟུང་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྲུག་མྱོང་བ་ཙམ་དག་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་སྤང་བོ་བདེན་མེད་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་སྤང་བོ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་བདེ་སྤྲུག་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་དུང་ནས་མ་སྤུངས་པ་སྟེའི་ལུགས་ལའང་མི་སྤིད་དོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་གོམས་པ་ལས་དེའི་དོན་མཛོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་། སྤང་ཡང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་མང་ནས་ཞི་བར་འདོད་པ་ནི་ལམ་ཡང་དག་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟེན་ཅིག་དང་རྟུལ་སྒྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམ་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་ཡང་དཔུབ་དོས་

པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཅུས་གིང་། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་གྲིས་ནི་རགས་
 པ་བཅོམ་ཞིང་སྒྲོས་གཞན་བསལ་དུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་
 དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟོང་པར་མི་འདོད་པ་ལ། འདིར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་གཞི་མེད་དུ་བསྒྲོག་ཅུས་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་དག་གི་
 ཞེ་འདོད་ལ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་
 འཐད་དོ་སྟམ་པ་ལ། དག་མི་དགའི་ལས་སོགས་བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་ཆ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་
 རུལ་ཕྱན་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། རྒྱན་
 དང་ཚོགས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་བཏགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རང་
 གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་བོར་བརྟན་པའི་
 ཆེད་དོས་སྒྲུབས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཀའ་ལན་ཅུས་
 ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་གིན་དུ་འཐད་ཅིང་དངོས་
 པོར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་རྩལ་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་དེ་འདྲའི་བརྫོད་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀའ་ལན་ཅུས་ཏེ་དངོས་
 སྒྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་
 དུ་མི་སེམས་པར་མ་བྱེད། ལྷ་གྲུའི་སྟེ་བ་བདེན་པར་ཡོད་དེ་ས་བོན་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་

འགལ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་སོགས་ཁོ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གྲང་ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་གྲང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་སྟོང་མི་དགོས་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་སོ་སྟམ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ནི་བདེན་གྲང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་འབྲས་སུ་སྐྱོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པས་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་སུ་སྐྱོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གིང་རྟ་དང་བུ་མ་པ་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་རགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་མེད་པའི་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་བོ་ལ་རིལ་བོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འཕྲུལ་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་དང་རང་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་དམིགས་རྣམ་གྱི་འཇུག་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྤང་བོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཁེགས་པར་དུ་བདག་འཛིན་ལྷོག་མི་སྤིང་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ན་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་ཅིང་། རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ནི་ལྟར་འགོག་

ན་ང་ཞེས་པ་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གེས་ཤིང་། གང་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་དུ་དེ་ཞེས་ས་
མི་སྤྱིད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཐོང་པ་ལས་ངེས་པར་ཐར་པའི་
ཉན་རང་དག་བཙུམ་པ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལམ་རྒྱུན་ཉིད་
འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་དང་དོན་གཅིག་
པའི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་
དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལའང་ངོ་བོ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་
ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱོད་དང་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའང་ཉན་རང་འབྲས་གནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ་ཆ་མེད་
གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞིགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཆོས་
དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རིགས་པ་གང་
ཡང་མེད་དེ་རེ་ཞིག་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ལམ་དམན་པ་
དེ་འདྲ་སྤྱིད་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་
པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དང་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འབྲེན་
རྒྱས་པར་གྱུབ་ལ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་པ་ནི་
དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་འབྲེན་མི་རྒྱས་ཏེ་ཐུན་བུ་གི་ཡོངས་འཛིན་སོགས་
ལམ་མཆོག་གི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་རྩོད་ལ་མེད་ལྟར་གྱུབ་ཏུ་འབྱུང་
བར་མི་རིགས་ལ། ཐེག་ཆེན་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སོགས་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བས་སྤང་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་མཚམས་ཟིན་པ་ནི་བསིལ་ལྡན་ན་སྤྲོད་སོ་སོའི་ཡིག་
འཛིན་གིས་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཐུར་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལའང་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྱུབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་
མི་ཐར་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་རྒྱས་ཤིང་། ཉན་རང་
གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་དང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་
གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་

ཏུ་མ་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་དང་བསྐྱེན་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ཡང་མིག་རྗེས་གྱི་ཆུ་ལྟར་འབྱུང་བར་
 བཞེད་དེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བཙམ་དགོལ་གྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་
 དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་
 ཉིད། བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ། སྐར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་
 དག་ནི། ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་
 རྟོན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་མམ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་
 ཡོད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་བྱུང་
 བར་ལས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བརྩོས་པ་
 འདྲ། ཆོར་བ་རྩ་ཡི་རྩ་བུར་འདྲ། ཞེས་ཏུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་འདི་ལྟར་རགས་པར་སྐད་བའི་ཐུང་པོ་རྣམས་སྦྱུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
 ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྐྱས་པའམ་རགས་པ་
 ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། ཅིའི་སྤྱིར་མདོར་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཐུང་སོགས་
 འདུས་པ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྐྱས་པའམ་སྟོགས་
 ཙམ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བུམས་འཇམ་དབྱངས་

གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་པ་གཅིག་
པའི་གནད་གིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བར་ཤེས་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་
རང་གི་སློ་ཡི་རྩལ་གྱིས་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དེས་ན་གོང་
དུ་བྱེད་གྱིས་དངས་པའི་རིགས་པ་དུག་རྩུ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དང་གཞན་
ཡང་དེ་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་དག་ཀྱང་འདི་ན་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ལུང་སོགས་ཀྱང་རྫོང་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་
ལས་གཅིག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཆགས་སོགས་ལྟོག་པའི་ཐབས་
མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ན་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་མ་བྱུང་
བམེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དམན་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་སྤྱིབ་
གཉིས་སྤང་བྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་གཉིས་སྤང་ཐུན་
ལྟར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉེན་པོ་སྤྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་
སྤང་བྱ་འགག་ཅིང་མཐར་སྤང་བྱའི་ས་པོན་སྤྱོད་པའང་ཟད་པར་འདོད་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བ་

ལའང་སེམས་ཙམ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་དུ་བཞེད་པ་ལ་བྱད་མེད་ཅིང་
བརྗོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོན་བྱད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
གྲི་གནད་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཡང་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཀླན་བཏགས་སྟོན་དུ་མ་སྤངས་པར་ལྟན་
སྟེས་སྤང་བ་མི་རིགས་ལ། ལྟན་སྟེས་ལའང་རགས་རིམ་ནས་ཕྱ་བའི་བར་དུ་
ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་ཁིང་དེའི་མཐར་ཤིན་དུ་ཕྱ་བའི་བག་ཆགས་ཏིལ་ལ་
མེ་ཏོག་གི་དྲིས་གོས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤང་དགོས་པས་ན། བདེན་
འདོན་མདོན་གྱུར་ས་པོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་
མི་སྤོང་བ་ནི་བདེན་མོད་གྱི། བག་ཆགས་སྤོང་བ་ལ་མ་སྤྲུག་གི་བར་དུ་ཤེས་
སྟོབ་གཏན་ནས་མི་སྤོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཏུ་ཅང་སྟོས་པས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཞིག་མི་སྤོང་། །དེས་ན་འདྲུག་པ་རང་
འགྲེལ་ལས། ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཐོབ་བྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཉན་རང་ལ་
ཆོས་མཐའ་དག་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་ཡང་བསྟན་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
མིན་པར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྤོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རུས་
པར་བཞེད་ན་ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་

ཅེས་གསུངས་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལའང་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཅེས་གསུང་
པར་རིགས་སོ། །ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་
པོ་མིན་ན་བྱང་མེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཆེད་དུ་བཀར་ནས་གསུངས་པའང་ག་
ལ་རིགས་ཏེ་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཚྡོགས་མ་ཚྡོགས་གྱི་བྱང་པར་དང་སོ་
སོར་བྱེད་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་པ་དང་སྒོ་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གིས་སྤར་
ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བཅད་
ནས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟམ་ན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ཉིད་གྱི་དགོངས་བཞེད་ཉིད་གྱིས་གསལ་པོར་
བྱས་ཏེ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་
པ་ནི་ཡོད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཚེས་བདག་མེད་པ་སྟོམ་པ་ནི་ཡོངས་
སུ་མ་ཚྡོགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་ཉན་མོངས་རྣམས་སྟོང་པའི་
ཐབས་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཡོངས་སུ་ཚྡོགས་པ་ཡོད་པར་བཞག་
གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རེས་པ་དག་ལ་ལྷ་
བའི་བཞེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲག་མང་མེད་དུ་དང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
ལུང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟེ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་དགོངས་པ་ལོན་མ་
ལོན་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་པོ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་
གྱི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དོན་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་འདི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས། གཞན་ཡང་སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིར།
 ཆོས་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཤི་
 འཕོ་བ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་ཏེ་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཤིང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་དེ་དག་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་
 པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནས་སྤྱར་ཟད་དེ། ཡང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཤི་འཕོ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་གཉིས་སྦྱངས་པའི་བྱིར་སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་
 པོ་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་བྱིར་སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་
 རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་

མཁམས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱུ་ལྔས། །བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། །མངོན་སངས་རྒྱུ་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཡུང་
པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་པར། །རབ་ཏུ་རྣམ་བྱེ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཆོས་ཀྱི་
དངོས་ཡོད་མ་བཤེག་པར། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་མངོན་རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྐམ་ཏུ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་
ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་མེད་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་
གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་བར་ཡིན་ལོ་ཞེས་
མ་སྒྲིམ་སམ་སྐམ་ན། སྤྱིར་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བའི་མོས་སྦྱོད་
ཀྱི་ས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་ཏུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་ལུས་ན་སྒྲོ་ཡི་ལུས་པ་དེ་ཙམ་བཟང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་དག་
བདེན་མེད་ལ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སམ་སྒྲོ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་གང་ཡང་རུང་
བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་གཏིང་ཚོད་པ་རྟོན་པའི་ཆོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་
འདྲ་བ་ཏུ་མ་ནས་བརྟགས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་དེ་ལ་སྤྱར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྟོགས་
རྒྱ་རེ་རེ་མི་སྤྱིད་དེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་བྱ་

གཅིག་གི་ལྷོག་པ་ནས་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་
 འདྲ་བ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་
 དེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་
 དེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་
 ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་སྐྱེ་མ་ལས་སྐྱེད་འདོན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བདེན་དོན་མདོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སམ་བཟང་
 རན་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མདོན་སུམ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་
 པའི་སྐོ་དེ་མེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མང་པོ་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱིས་བཟང་རན་དུ་མི་
 འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱིར་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་སྐྱ་ཆོགས་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྐོ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བཟོ་
 གནས་སོགས་མང་པོ་དང་ཉུང་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རི་སྟེད་པའམ་ཐ་སྟོད་སྟོན་
 པའི་བསྟན་བཅས་ལ་མཁས་མི་མཁས་སུ་འགྱུར་གྱི་རི་ལྟར་མདོན་སུམ་རྟོགས་
 པའི་སྐོ་ཡི་བཟང་རན་དེ་ཅུམ་གྱི་རྫོང་སུ་འགྲོ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་
 གནས་བཏན་རྟ་ཐུལ་གྱིས། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱར་
 བཅས་བྱེད་རྒྱར་ལྡན་འབྱུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལན་
 གཅིག་བརྗོད་པ་ལས་ཤུ་རིའི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་

ཚོགས་བཅད་དེ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ལས་མོདླལ་གྱི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་
 བ་ལྟ་བུ་ཐབས་ཉུང་ཏུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱོས་པ་དེ་དང་། བྱིས་ཀྱི་ཉན་
 ཐོས་པའི་ལམ་ཞུགས་དག་གིས་རིགས་པ་དུ་མས་བདེན་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་
 བས་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་མཚོག་ཟུང་གཉིས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་དེ་བྱི་མ་ལས་དམན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་ཉུང་ཏུ་ས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་
 པོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ན། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་དམན་ལ་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་
 ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམ་པོའི་རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱེད་དམ་རྟོགས་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བོ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་གྲུང་དོན་འདྲ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་སྒོ་ཉུང་ཏུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཏུས་པའི་ཆེ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་
 བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཤེས་པར་ཡང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་
 བྱ་མཐའ་དག་མཐོན་སུམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཏུས་པའི་སྒོ་ལུན་དེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཅུ་མཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་གྲུང་སྒྲ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་རིན་ཆེན་
 རིན་ཐང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་

གྱིདོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་
 པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མདོན་
 བར་ཤེས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ས་དང་མཐའ་
 གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་
 པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྤྱད་པར་རིགས་པས་ན་ཉན་ཐོས་པ་ལའང་དེ་འདྲའི་
 རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྲང་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་བ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་ཤེས་པ་ཙམ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་པ་ལས་དབང་པོ་ནི་རྩལ། ཆོགས་
 བྱི་དམན། དེ་དག་གི་གཞུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲི་ནི་
 མི་རྒྱས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ནས་བསྟན་པའི་རྟོང་ཉིད་
 ལ་ནན་ཏན་ལྟར་མི་བྱེད་པས་གྲང་ཆེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་
 སྤར་དུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བུས་ལ།
 སྒྲ་མ་ལས་བསྒྲེག་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་ཚང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོས་གྲང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་བདེན་
 རོན་མཐོང་མི་བུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལ་འདྲི་ན་མགྱོན་པ་གཟེངས་བསྟོད་
 དེ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ཅིག ལྟར་དུ་རྟོགས་ན་སྒྲུལ་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ་ཆོ་འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་
འདོད་པའི་བྱང་ལེམས་སུ་ཡང་མེད་དོ། །བརྩོན་པ་ཞན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་
མཚོག་ཏུ་བརྩོན་ཀྱང་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་འགོར་བར་གསུངས་སོ། །ཤེས་
རབ་དང་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་བཟང་ཞིང་དེ་དག་རྟོགས་
པ་ལྟར་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་སྒྲར་ཡང་གངས་མེད་གཅིག་
གི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་རང་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའང་ཉན་རང་གིས་དུས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བས་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟེན་དགོས་སོ། །མདོ་ཙམ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་སྟུལ་
པའི་སྟུག་པར་གི་ཞལ་ནས། ཀུན་རྫོབ་དག་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
པར་འདོད། །ཅེས་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་
ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་
གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་པོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་འང་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་སྟོ་
དེས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་
རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་ལུང་པའི་

ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 འདིར་དེར་སངས་ཀྱི་སྨྱོད་འཇུག་ཀྱི་ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུགས་འདིའི་དོན་
 འགྲེལ་བ་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ཀྱན་དང་བུལ་བས་སྒོ་
 ཡི་སྨྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དང་སྒྲ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་མ་དམ་བཅའ་དང་ཕྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་
 བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇུག་པས་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། གཏན་མེད་པར་
 ཐལ། སྒོའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་
 ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
 སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འཇུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་
 མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་
 པ་མེད་ན་མི་འཇུང་ངམ་བདག་གཅིག་གི་འགྲེལ་བར་ངེས་ཤིང་བྱས་དང་མི་
 རྟག་བཞིན་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། སྒོའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་
 དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བདག་

གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྒྱ་གཟིགས་རབ་རྒྱ་མཁྱེན། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་
ཀྱང་། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བརྒྱུག་
རྒྱུ་མེད་དོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་དེའི་འོག་རྒྱ་ཐ་སྟོན་དུ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་ཅན་
དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
རུང་གི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་སྟེ་ཚིག་དེ་
དངོས་ཤུགས་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་སྟོགས་སྟེ་པའི་རིགས་པ་ལ་ཟུར་བྱ་བ་སྟོན་
དུ་སྟངས་ཡང་དེ་ནི་སྟོགས་སྟེ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་པའི་ཁར་རང་གི་ནང་ཆ་
སྟོན་པར་ངེས་ཏེ། སྟོགས་སྟེ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅེས་སྟེ་ས་
པ་ལས། དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་མ་སྟེ་ས་
པས་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་
མིན་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མ་
བྱེད་པའི་རང་མཚང་གིན་རྒྱ་གསལ་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་དག་
གིས་ལུང་རིགས་སྟེ་མའི་གཞོན་བྱེད་བརྒྱུག་ཏེ་གོང་གི་འབྲེལ་དག་འཐད་པར་
འགྱུར་སྟམ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་བྱར་
འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་བྱས་པར་

མངོན་ལ། འདོད་ཀྱང་དགོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་ལ་
 དོགས་པ་མེད་ཅིང་། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའང་རི་ལྟར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 གསུང་ཞེན། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་རྟེན་ན་མི་སྤྱི་པའི་བྱིར་འཛིན་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྟོན་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་གིང་འདོད་ན་རྒྱལ་སྐྱུ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཆོག་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་
 མ་དེའི་བྱིར། ཆོག་རྒྱུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྤོའི་ཡུལ་མིན་
 པར་དམ་བཅའ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་ཡོ། །
 དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཉིས་སྤང་གི་སྤོའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་འཆད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ་དོན་ལ་གནས་པས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་
 ད་དུང་འདིའི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འདི་དང་རིགས་མཐུན་པར་དགོས་མེད་ཀྱི་
 དགག་བཞག་དང་། ལུང་དོན་ལ་དྲང་ངེས་སྐྱབས་མ་བྱེད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཆེས་མང་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོས་དཔེན་བྱིར་རྟོག་དབྱེད་བྱེད་
 དུ་མི་ལངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོར་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་སྟོབས་ཞན། །
 འཕྲིགས་བཤད་ལྷགས་པའི་གཤོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟབ་དོན་གནམ་

འཕང་གཅོད་དུ་སྒྲོན་པ་ལྟམས། །དབྱད་གསུམ་འཕང་ལ་གཞལ་ཆོ་རང་
མཚང་ངོམས། །ཞེས་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲེའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་
བར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་མོད། གཞུང་ཆོག་བཅོས་མེད་ལྟར་སྒྲ་
རབས་པའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་ཅིག་གོས་དང་གནད་མཐུན་
ལ་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྒྲོན་མེད་རེ་ཡོད་པས་གང་ཡང་རིགས་པ་
རྣམ་དག་གིས་སུན་སྒྲུངས་མི་རུས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གནད་མཐུན་ན་
ཐ་སྐད་དུ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྒྲུའི་ཡུགས་ལའང་ཡོད་པ་སྒྲོས་མ་
དགོས་ལ། སྒྲོ་དེའང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་བྱང་བར་དང་བཅས་པ་སྒྲུའི་ཡུགས་
ལའང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རང་གི་ཚུལ་ལ་གཞལ་
ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲེའི་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲོས་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཞིག་ཐ་སྐད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་
དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ། །

དེ་ལྟར་མིན་པར་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་བཞིན་པའི་སྒྲོ་རང་ངོར་ཡང་ཡུལ་དང་སྒྲེའི་
རྣམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར། དོན་
ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མ་སྒྲུང་བ་ཅུམ་ཡིན་ན་ནི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་
ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ངོ། །

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྟུན་པ་དང་བྲལ་བའི་དོ་
 བོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ལུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
 མ་རྟོགས་པ་ལམ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་ནས་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་
 ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ན་ཐ་སྟད་
 གྱུད་བང་དུ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ཇི་སྟེད་
 གསུངས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟུན་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
 བའི་དོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འདྲིལ་མ་ཤེས་
 པར་གསུང་རབ་ཀྱི་གཞུང་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེན་ན། མདོ་སྟེ་རྟུན་ལས།
 དོན་སྟོང་ཇི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་སྟེ་མས་ཤིང་སྟོ་ཉམས་འགྱུར། །
 ལེགས་པར་གསུངས་པའང་སྤངས་པས་ན། །བརྟུག་འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་
 སྟེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ན་དོན་དམ་ཡུལ་མིན་པས་དེ་རྟོགས་བྱ་
 མིན་ཞིང་གཏན་ལ་འབེབས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་དོན་ལ་རྟོག་གཏི་བསམ་པས་བྱུང་བར་བྱས་ནས་དེ་འདྲའི་
 རྟུལ་དུ་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་གསུང་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ལྟར་
 རྟུང་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བཤད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནད་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་

དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ལུས་ལ་རྒྱན་འདོགས་པ་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་རྩྱལ་འདི་ལ་བོད་སྤྱིའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་
གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་སློའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་ནི་བདེན་སྟོང་གི་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སློའི་བྱེ་བྲག་ཡིད་
རྟོག་བཙས་ཀྱི་ཡུལ་ཙམ་མོ། །དེ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཀྱང་དོན་དམ་
རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མམ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
དམ་ཞེས་གཞུང་རྣམས་སྟུ་བདེའ་གདགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་འདྲའི་བདེན་
གཉིས་སྟུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདེན་སྟོང་དང་རྟོན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གཉིས་པོ་
ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་། རི་ལྟར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་གྱི་
དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན། སྟོང་དང་སྣང་བ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་བཙོས་མིན་གསེས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
ཅས་བྱ་སྟེ། རིམ་ལྡེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སྔོན་མའི་ཆར་ནི་
གེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་བ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་
བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་སྔོ་སྔོ་
རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ནས་ཐ་དད་ན་ཡང་གང་དུ་

ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དོན་
 དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་མཐོང་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
 པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་པར་མངོན་
 ཏོ། །ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་སྟངས་ན་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅུམ་གྱི་ལྷག་ཆ་དེ་དོན་དམ་
 ཅུམ་ཡིན་གྱང་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ཏེ། མེད་དགག་ཅུམ་དང་། ལྷག་
 པ་ཅུམ་དང་། རྟག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཅུམ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་ཆོས་ཅུམ་ཡིན་
 པས་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲིས་
 པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱེད་
 པ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་བརྗོད་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
 དམ་ལ་བརྗོད་དོན་མེད་དེ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ནི་ལས་དང་པོ་
 པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟེམ་གྱིས་འདུག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ངོར་བྱས་པ་ཅུམ་ལས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་སྟོ་
 ལ་ཁོ་འདྲ་བ་རྒྱ་བའི་ས་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་ཁྲི་ལ་ལྟ་ཏི་བ་
 འདུག་པའི་དབང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རི་རྩུབ་ཞེན་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་
 མཉམ་བཞག་སྒྲུབ་མེད་དེས་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་

དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེའི་དོར་ཆོས་ཅན་བུམ་སོགས་ཀྱང་མི་སྣང་། དགག་བྱ་བ་དེན་
གྲུབ་གྱི་ནམ་པར་འཛིན་པ་འདར་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ན་བདེན་མེད་ཅེས་པའི་ལྟོག་
པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། བདེན་མེད་ཅེས་པའི་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་དགག་
བྱ་བ་དེན་གྲུབ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་དོར་འཆར་གྱི་རྒྱབ་པ་རང་དབང་
པའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྲིད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་དུ་གར་ན་དོན་དམ་པ་
རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྟོང་པ་དག་དགག་པའི་འོས་སུ་འབྱུང་
རོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གམ་དོན་དམ་མཛོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་འདི་ཞེས་རྟེན་པ་འཕམ་གཟིགས་སོ་ཞེས་
ནན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་སྟོང་ངེ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་རང་གི་
ཞེ་སྟག་གཞན་སྟོང་གིས་དབང་བྱས་པ་མ་ཆོར་བ་ཙམ་དུ་ཟེད་དོ། །དེས་
ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་མཚན་
གཟིགས་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཀྱང་གྱིས་སྟོང་པའི་བདེན་པ་དཔྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་
གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེ་ཡང་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་རྒྱབས་
འདིར་དབྱུང་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
འདིར་དོན་དམ་པ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གཏན་
ལ་འབབས་པའི་རྒྱབས་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་འདར་ཡུལ་མིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་

ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་མི་སྤྲིད་བའི་བྱིར་ན་དོན་
དམ་པ་སྤོའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་
འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་རིགས་པས་བདེན་
སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་
དུ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་སྟོས་པ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་ན་དེ་ལྟར་
བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན།
འཛིག་རྟེན་ན་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོད་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་མེད་ཅེས་
བརྗོད་དོན་མེད་ལ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེས་ཟིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེས་འཛིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་
དོ་ཟེར་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་པས་བལྟ་
བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་
པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་
ཞེས་སྟན་ཏེ། མདོ་ལས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་
བརྗོད་པ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོག་
སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་བསྟན་པ་
ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དབལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་
ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་

པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་དང་། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་གི་བ་
དང་། སྒྲིས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །
སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྒྲིས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཆོས་
ཉིད་མུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། ཞེས་དང་། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་
བརྗོད་པ་ལས། སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། མ་སྒྲིས་མི་
འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཡུལ་བ། །དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
ཟབ་མེད་དོན་བཤད་པ་ལ་སྒྲག་ནས་མ་གྲུས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་
རང་གི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་ཟབ་མོ་སུས་ཀྱང་མི་ཞེགས་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པར་ནི་དམིགས་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མིན་ན་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་ན།
རི་སྐད་དུ། གང་ཆེ་སྒྲེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒྲོ་ཡང་སྒྲེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་
ཆེ་དེ་རྣམ་བརྟན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་
གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་
སྟོད་ཉི་བར་བརྟན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ནས་
སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེའི་རང་དུ་སྒྲིས་པའི་བྲ་བ་

མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདྲ་
 གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚོན་པར་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས། རྟོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་དམ་དེ་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པར་
 བརྟེན་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རང་ངོས་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་རྟོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་
 ཡུལ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བྲལ་བར་བརྟན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཡུལ་མ་བྲལ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བརྟན་པ་དེས་གཉིས་སྐྱད་མེད་པའི་སྟོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་
 མིང་ཙམ་ཞིག་བརྟེན་པ་མིན་པར་གཉིས་སྐྱད་མེད་པས་རྟོགས་ཚུལ་གཏན་
 ལ་ཁབ་པས་རྟོན་དམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་
 མ་ཤེས་པར་གཉིས་སྐྱད་མེད་པའི་སྟོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་
 བྱིད་ཀྱི་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ཙམ་བརྟེན་གྲང་། དེ་ཙམ་རང་རིག་ལའང་
 ཡོད་པར་གཞུང་གཞན་ནས་འདོད་པས་རྟོན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟུང་པ་སྐྱེས་པ་དམ་བཅའ་དང་བྱིས་སྐྱབས་བྱེད་དུ་
 བྱས་པ་འདི་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསུངས་ལ་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
 ཆེས་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཀུན་
 རྫོབ་པ་དེས་རྟོན་དམ་གྱི་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་བཤད་གྲང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་དེ། རང་ངོས་མཚན་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་དེ་དོན་ལ་གཉིས་སྐྱད་གི་

སྒྲོམ་པ་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲོ་
དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཕམ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་བར་ཁས་བླངས་
ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་རྒྱ་
བལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་རྒྱ་བཞག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་གིས་དོན་དམ་མི་གཞལ་བར་བལ་བ་སོགས་སྒྲིན་གང་ཡང་མེད་དེ།
སྒྱིར་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།གང་ཞེན་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་དང་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་སྟན་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་ལ་བདེན་གཉིས་
སོ་སོར་འཛོག་པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་
པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་དང་། གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་
ལུགས་གཉིས་ལས། རྟོགས་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ལུགས་སྒྲིམ་འདི་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པའི་ཕྱིར། དའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་
འཇལ་བས་བྱུང་ཀྱང་དེ་འཇལ་གྱི་སྒྲོ་དང་དོན་དམ་གཏན་མེད་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཏེ།
དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་ཅན་དེས་

འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་པ་
 བཀའ་པའི་ཐ་དད་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་
 བྱེད་པར་མ་ཤེས་པར་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་
 ལ་ཐུགས་རེར་ཞེན་པ་ཁྲོན་པའི་རུས་སྤེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་མཁས་པ་ལ་མི་
 མཛེས་སོ། །འདི་འདྲའི་ལུགས་འདི་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་རྗེ་
 ཙོང་ཁ་པས་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་གསལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་
 ཆེས་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
 རྒྱུ་བ་བདེན་པ་འཛིན་ཅིང་དེ་མཐོང་བ་རྒྱུན་པ་དང་དོན་དམ་པ་ནི་མཐོང་བ་
 ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་བརྟོག་
 པར་འདོད་པའི་ཆོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མིན་པར་བརྟོག་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་
 ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྒྱུ་བ་
 པའི་གངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མི་བགང་བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་

ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་
དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་ན་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མིན་དམ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིམ་བྲལ་
གི་ཕྱོགས་མ་ཤར་བའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པར་
མི་བྱ་སྟེ་ཟབ་མོའི་མདོ་སྟེ་འཛིན་པར་རྫོམ་ཡང་ཟབ་དོན་ལ་རྒྱབ་གིས་ཕྱོགས་
པའི་རང་མཆང་རྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་མེད་དུ་
བསྟན་པ་དང་སྒྲིམ་པ་བྲལ་བར་བསྟན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་
དང་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་ནས་དོན་ལ་རྟོག་གའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་
བདེ་བར་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེའི་དོན་མཐའ་དག་བཀྲལ་
བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེའི་བསྟན་དོན་ཐུན་མིན་རྟོག་གས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་རྒྱུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པས་
སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་ཞུས་བྲལ་པ་ཡིན་ནམ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་སྤྱིད་
བདག་ལྟ་བུ་རྟོག་གའི་དབྱེད་དོར་ཡང་གོ་ཡུལ་སྤྱི་ཆོགས་འཆར་འདུག་ཀྱང་
གཞུང་གི་རྣམ་བཤད་རྩེད་ཟུང་དེ་གིས་པའི་ཆོག་ཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འདི་
ཞེས་བཞེད་པ་སྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་བཞིན་འཛིན་པ་ལས་གསུང་ན་མེད་བཞིན་རང་བཞོས་བཤད་པ་རྩེད་
ཟུང་ཀྱང་བཞུད་མི་རུང་བར་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལགས་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོན་པ་འཛིན་རྟེན་མིག་ནི་རྩམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་

ལྷུང་སྒྲེ་བོ་ལལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་གར་ལྷུང་པ་ཡི། །
 རན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲུགས་སོ། །རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་
 པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །མཆོག་རྒྱ་ཞིར་གཤེགས་འགོ་མགོན་མེད་པ་ན། །
 འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དགའ་མཁུར་དེར་
 སང་འདི་ན་སྒྱུད། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། །སྒྲོག་མར་སྒྲོག་ཕྱིན་
 འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། །སྒྲོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པ་
 འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའང་དྲན་ནས་འདི་སྐད་དུ།
 བདག་འདྲ་དུས་ཀྱིས་མནར་བའི་གང་ཟག་གིས། །ཟབ་དོན་བརྗོད་ཀྱང་ཉན་
 མཁན་དགའ་མོད་གྱི། །རྣམ་དཀར་བསམ་པ་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། །སྤྱོད་སྤྱོད་
 པའི་རང་ཚུལ་རྒྱལ་རྣམས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅིས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །གོང་དུ་
 བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྒྲེའི་སྒྱུད་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་ལ་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། །དོན་དམ་གཉིས་
 ལྷུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲེའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། །གཉིས་ལྷུང་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲེས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། །དེའི་
 ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དོན་དམ་པའི་རང་མཆོན་གཉིས་ལྷུང་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲེའི་ཡུལ་མིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྒྱུན་
 མེད་པར་སྟོན་པ་བཞེད་དུ། །དོན་དམ་པ་སྒྲེའི་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའང་
 དོན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་གཟིགས་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་

སྤྱིར་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་འགོག་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱས་ན་བཞེད་པ་མཐུན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དབྱུང་པའི་སྐྱབས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱུང་
པའི་སྐྱབས་མ་ཐུང་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའང་དོན་མེད་དེ། སྐྱབས་འདིར་ཡུལ་
མིན་པར་བརྗོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱུང་ནས་ཡུལ་མིན་
པར་སྒྲིམ་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དབྱུང་
པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ན་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་
དབྱུང་པའི་རིག་ཤེས་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་
རྗེ་ལྟར་ཐབ་པ་དེ་དོན་དམ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་
པས། དོན་དམ་པར་དབྱུང་ན་ཡུལ་མི་རྟོན་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་པ་གནད་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་སྤྱིར་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་དེ་འདྲའི་གནད་གྱི་བཞེད་
པ་བཀག་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་གནད་གཅིག་པར་འཆད་པ་འདི་ལ་སྐྱབས་མ་
ཐུང་པའོ་ཞེས་འདྲོང་བའི་ཤིན་ཏུ་ཕྱིང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། འོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། སྤངས་པའོ།
 བསྒོམས་པའོ། མདོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ །
 ཞེས་དང་དཔལ་ལྡན་བླ་བུ་པས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱེད་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲོས་པ་མངའ་བར་ག་ལ་
 འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་
 འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་མྱོང་
 བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་
 དང་། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་ནས། རབ་རྩ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་མི་རུས་སོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་
 དངོས་མེད། སྤྱིང་མི་སྤྱིང་ཞེས་སོགས་ནས། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་
 བར་དག་སྤིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་
 པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་

དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་སྒྱིར་བཏང་ཁས་ལེན་ཡིན་ཆོད་བདེན་གཉིས་གང་ཅུང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་མོད་འདིར་དེ་འདྲའི་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མིན་
པར་ཞིབ་མོར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་ན་དོན་ཆེ་བར་གནས་སོ། །འཕྲོགས་བཤད་
གནམ་རུ་འཛིན་པ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། །མི་བཞུགས་རིགས་ལམ་དྲང་པོའི་ཉག་
ཐུན་རྣམས། །སྤྱལ་བྱེད་གཞུ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱར་ནས་སྤྱ། །སློ་མཚོག་སྒྲིན་པོའི་
མཐེབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེ་མཛེས། །ཞེས་གྲང་སྒྲས་སོ། །ཁོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་
པ་དེས་མཚོན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཐན་པའི་བསམ་བས་ཞར་ལ་འོང་བའི་གཏམ་ཅུང་ཟད་
བརྗོད་ན། ལས་དང་པོ་བས་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དོན་གཅིག་
ཏུ་གར་ནས་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་
སྒྲིད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས་དེ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཆོ་རི་ལྟར་
རྟོགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟོག་
པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པ་
དེ་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་
མཐར་ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གདམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་

ལྷ་རྒྱུད་བཀྲམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་དེས་དོན་དུ་བཟུང་ནས་ཅིར་
 ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་
 ཅིང་། དེར་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསལ་བ་ཞག་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་
 བཅོས་པར་འཛོག་སྒྲིམ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྲོགས་ཤིང་རི་སྒྲིང་རང་
 ལྷ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་མ་དོར་བྱི་རིང་ལ་སྒྲོས་བྲལ་བྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
 གནས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་མི་སྟེར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛོན་སྒྲུང་སྐད་བཅས་པའི་སྒྲོས་
 ཡུལ་རྣམས་ཚུ་བླ་ལྷ་རྩེ་མཐོང་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་
 སུའི་དེས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
 རྗེས་སུ་ལྷ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་མཉམ་བཞག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་སྒྲོས་བྲལ་
 བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་རོ་བོ་རྟོགས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཞེད་བྲལ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དཔེས་
 བརྟན་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གོ་བྱེད་བསྒྱེད་དུ་
 ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་
 པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སྟེ་ལ་གཏན་ནས་འོང་མི་སྒྲིང་
 དོ་སྟུང་ན། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་མཆོན་མཛོན་སུམ་རྟོགས་
 པ་འཕགས་པ་ལས་སོ་སྟེ་ལ་གཏན་ནི་འོང་ཡང་། སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་དེས་པའི་

ཤེས་པས་བརྗོད་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དོན་སྤྱི་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་མྱོང་བ་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་མདོ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་
བྱ་ཞིང་། རྣམས་ལས་དབེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་ལ་གང་ལྟར་གྲང་དོན་
ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་ཉིད་དོ། །དེ་འབྲེལ་སྒྲིམ་
བྲལ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་འཆར་བ་དེ་དབྱུང་པའི་ངེས་པ་ཁོན་སྒྲུང་འབྲེན་ཅུས་
མོད་ཀྱི། ཤིན་རྒྱ་རིང་མོ་ཞིག་འགོར་ཞིང་དེ་ཡང་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་པས་གས་
པའི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྒྲེལ། །རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོ་དང་ཁྱད་པར་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐད་ཀར་ངོ་སྒྲོད་པའི་གདམས་པ་གནད་དུ་ཐེབས་པ་ལ་
བརྟེན་ན་མན་ངག་གི་དབང་གིས་སྤྱར་དུ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་རྟོགས་པ་འད་ཡོད་
ལ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་མྱོང་བ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཆོག་ལ་ཐུག་དེ་སྤར་ཐོས་
བསམ་གྱི་དབྱུང་པས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་
མཆོག་རྒྱ་འདྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤར་དབྱུང་དུས་ཀྱི་མྱོང་བ་དང་། ད་ལྟར་
དབྱུང་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞག་རྒྱ་གནས་
པའི་དུས་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་གཉིས་ལ་བསམ་ན། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་
གནས་ལུགས་ལུ་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་། དབྱུང་དུས་ཀྱི་
དེ་མིག་བཅུ་མས་ནས་མདུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། འཛིན་
མེད་ཀྱི་དུས་སུ་མིག་སྒྲེན་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བལྟས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་
རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཆོ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒོད་

པའི་ཚིག་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་། རང་གི་མྱོང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་རོག་ཞན་གྱིས་གཞན་
 དུ་བཤད་ཀྱང་དོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །སྤོན་སྤྱད་རྒྱུ་ཞིང་གནས་
 ལུགས་ལ་རིགས་པའི་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་པའམ།མན་ངག་གི་གནད་དང་མི་
 ལྟན་པ་དག་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་ཀྱང་ཅི་ཤེས་འདི་འགྱུར་ཅི་ཡང་མེད་
 བ་དེ་འདྲ་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ག་ལ་ཉེ་ཡང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་
 དབྱུད་པ་རྗོགས་པའམ་བཞག་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལས་མཐའ་ཀྱུན་ཅིག་ཅར་
 ཞེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱད་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ངེས་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་
 དོན་དམ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཆེ་སྤྱི་ཡོད་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 དུ་བའི་རྟོགས་གྱིས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་རྣམས་
 ཀྱང་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོན་ས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་
 པར་འཛོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཕན་པའི་བསམ་པས་བརྗོད་པ་ལ། ཀྱུན་ཀྱང་ལོག་པར་མི་བལྟ་ཞིང་། །
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོའི་དོན། །བདེ་སྤྱག་ཉིད་དུ་རྟོགས་སྤྱར་ཅིག །
 ཅེས་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱར་ཡང་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་གང་གི་
 ཞལ་ནས། འདིར་དང་སང་གི་སྤྱོད་འཇུག་ཀྱི་ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོར་
 བ་རང་རིག་པ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཐེམ་པོ་ལས་

འོག་ཅམ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་རང་རིག་པར་འདོགས་པའི་རྩལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་བཀག་ན་རང་སློ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སློ་ཡོད་
པའི་རྒྱལ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིག་པའི་དབང་ལྷན་གྱིས་རི་སྟངས་གསུངས་པས་གཞོད་
ཅས་དང་། ལྷགས་འདིར་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་
ཟེར་ཡང་། ཐ་སྟད་དུ་ནི་བཀག་པའང་མེད་ལ་རྒྱལ་པའང་མེད་མོད་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་བཀག་གོ་ཞེས་རྒྱ་བའང་རང་གི་ནང་ཆ་བསྟན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ།
ལྷགས་འདིར་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ། འོན་ཏེ་འདིག་ཏེན་ཐ་སྟད་
ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་རྩ་ན་འང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་དྲན་པ་མི་སྤིང་
པ་ཉིད་དུ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཐ་སྟད་
དུ་རང་རིག་བཀག་པ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་དེ་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་སློ་རང་ལ་
སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ལ་སློ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། དོན་
རིག་གི་ཐ་སྟད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་པ་རྣམས་
ཀྱང་འདོར་དུ་རིགས་ཏེ། གོང་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་བ་འཆད་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྷགས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་
མ་འདྲེས་པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འདར་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ག་ལ་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་
 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་
 དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བྱི་དོན་འགོག་ཏུ་མི་རིགས་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས་འདོད་དུ་ག་ལ་རུས་ཏེ་མི་རུས་སོ། །
 གཞན་ཡང་བྱོད་གྱི་འགྲེལ་པ་འདིར་འཁྱོགས་བཤད་གྱི་ཆོག་ཐེང་འདི་དང་
 རིགས་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་དགག་ཏུ་མ་ལངས་མོད། འོན་
 ཀྱང་འདིར་གནོད་པའི་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ཙམ་བསྟན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་
 ཏུ་དབྱེད་ན་པལ་ཆེར་འགོག་པར་ཡོད་པས་ཞིབ་མེད་སྒྲོས་གོ་བསྟར་མི་དམན་
 པ་རེ་མཛོད། རྒྱལ་གསུང་དྲི་མེད་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ནི། །ཁུངས་ལྷན་ལུང་
 རིགས་རིན་ཆེན་ཐུས་མཛེས་ཤིང་། །དགག་སྒྲུབ་ཏུ་བདུན་འོད་གྱི་ཟེར་འཕྱུང་
 པ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་དབྱིད་དུ་གྲུབ། ཅིས་པའི་བར་གྱིས་
 སུན་འབྲེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ལན་མདོ་ཙམ་བཛོད་ན། སྦྱིར་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། རང་རིག་གི་
 རྣམ་བཞག་སོགས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་གཞུང་ན་གསལ་མོད། དེར་ཐ་སྟོན་
 དུ་ཞལ་བཞེས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ངེས་སུ་གོ་དགོས་པའི་
 རེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཞུག་སེམས་
 དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་ཐ་སྟོན་སྦྱར་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐ་སྟོན་དུ་མི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་ག་ལ་འདྲ་སྟེ་རང་རིག་ལ་དགག་པ་

ནན་ཏན་མཛད་པར་དངོས་སུ་གསལ་བས་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པར་འགོག་པ་དེ་
ཐལ་འབྱུང་བའི་བྱད་ཚེས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེན། དཔུ་མའི་གཞུང་ན་རང་རིག་
ནན་གྱིས་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་
འབྱུང་གི་ཐ་སྟད་དུ་མི་ལེགས་ཏེ་དཔེར་ན་གཞན་རིག་བཞིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་
མི་ལེགས་སྟམ་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་འགོག་ན་རྟག་པའི་སྐྱ་དང་དབང་
ལྷག་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་
པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དགོས་ན་འདི་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའི་ཕྱིར་འཛིག་
རྟེན་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་དུ་འང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རྟག་མོད་ཀྱི། ཉེ་ལྟ་འང་དྲན་
བས་དྲན་པར་རིགས་མིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་
སྤར་རང་གིས་རང་མྱོང་དུ་ལྷག་ཀྱང་ད་ལྟ་དྲན་མི་སྲིད་པར་རྟོན་པའི་རིགས་
པར་འདུག་གི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟད་དུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་དེས་ཀྱི་རིགས་
པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བོ། །
རིགས་པ་ཡོད་དེ་གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ་ཟེར་ན་འདི་རྒྱ་མཚན་
མ་ངེས་པའི་ཚིག་ཙམ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དཔུ་མའི་སྐྱབས་
འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ།

དེས་རང་རིག་མ་གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རང་སློ་རང་གིས་རིག་ན་
 བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ལ་ཙམ་མེད་
 དེ་དོན་རིག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་
 པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ། རིག་པའི་
 ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་དབྱད་ན་
 ཡུལ་ཡུལ་ཙན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་དུ་མེད་ནའང་བྱེད་པ་མི་འཇུག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རལ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་ན།
 དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་དེ་དཔེར་ན་སྟོ་འཛིན་གཤམ་པ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་བར་བཅས་
 པ་དང་མ་བཅས་པའམ་སྟེ་ཕྱི་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱད་ན་གང་ལྟར་ཀྱང་དེས་དེ་
 འཛིན་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི་དབྱད་པ་དེ་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་སོང་གི་འཛིག་
 རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་གཤམ་པ་གཏུན་མེད་པར་མི་འགོ་བ་
 བཞིན་དུ། རང་རིག་ལའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སློ་
 ཉིད་སྦྱེས་ཙམ་ནས་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཁྱོད་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་པོར་སྦྱེས་པ་
 ལ་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་ལ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སློ་རང་གིས་དངོས་སུ་རིག་པའམ་མི་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལས་
 མི་རིག་པར་འདོད་ན་རང་སློ་རང་ལ་སྒྲིག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་
 དོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། སློ་ཡིས་ཉམས་

མྱོང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་མྱོང་བ་འདྲ་གཞན་ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་འཛིན་
 བ་གཉིས་མེད་ལྟེན། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་
 རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྒྱུག་པ་རབ་དྲ་སྒྲེ་བ་
 རྟེ། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདྲིར་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་
 ཡིན། །གཅིག་པ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་འཐད་
 ལྟེན། །དེ་ཡིས་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ལྟར་རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་གསལ་དུ་འཇུག་
 མི་དགོས་ཀྱང་རང་ཉིད་གསལ་བའི་དོ་བོས་རང་ལྟོག་དུ་མ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་
 ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་གཞོན་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། རི་ལྟར་བུམ་པ་མངོན་
 རུམ་ཤེས་པ་ལ་ལུལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་རྒྱད་ལ་
 གང་སྒྲེས་པའི་སྒོ་རང་གིས་མངོན་རུམ་ཤེས་པ་ལ་རང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅི་
 རྟེ་མི་རུང་། དེ་བས་ན་རང་རིག་པ་ཙམ་འཛིག་རྟེན་ན་གཞོན་མེད་བསྐྱེད་
 ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་རང་རི་ལྟར་རིག་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མ་བཏགས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རྟོག་པར་
 མི་འགྱུར་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བཏགས་དབྱེད་མེད་པར་རི་ལྟར་
 རྒྱད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒོའི་དབང་དུ་ན་རང་ཉིད་གསལ་
 རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲེས་པའི་ལྟར་རང་རིག་ཅིས་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་
 གསུམ་གྱི་རྫས་གཞན་མེད་པས་ན་རང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ལ་སྒོས་

པར་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཡོད་པས་རིག་པའི་ཐ་སྐྱོད་ངེས་པར་
 རུང་སྟེ་འདི་ལྟར་བདེ་སྐྱུག་མུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མུང་བྱེད་སྟོ་ཡིན་པ་དང་།
 སྟོ་དེས་བདེ་སྐྱུག་དངོས་སུ་མུང་བའི་བྱ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་སུའི་ལུགས་ལའང་
 ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བདེ་སྐྱུག་མུང་བཞིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་མུང་བྱ་བདེ་
 སྐྱུག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་གྱི་སྟོ་དང་། སྟོ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུང་བྱ་བདེ་སྐྱུག་ཡོད་པར་སྐྱུག་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགའ་སྟེ། བདེ་
 སྐྱུག་མུང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་ན་ཚོར་བ་མེད་པའི་སྟོར་
 ཐལ་བ་དང་། རང་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་མུང་བྱ་བདེ་སྐྱུག་ཡོད་
 ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཚོར་བར་འགྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་བདེ་
 སྐྱུག་སྐྱིད་ནང་ནང་གི་ཐམ་པོར་འདོད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱུག་
 དང་དེ་མུང་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བདེ་སྐྱུག་མངོན་སུམ་མུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
 པ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་དང་འཛིན་ཏེན་པལ་པ་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་
 ཤིང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ལྟར་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་བདེ་སྐྱུག་དངོས་སུ་མུང་བ་མེད་ཟེར་རམ།
 མུང་ཡང་གཞན་རིག་གིས་མུང་ཞེས་ཁས་ལེན་ནམ་བསམ་པར་བྱོས་ཤིག དེ་
 བཞིན་དུ་གང་རི་སྟེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་བདག་གིས་འདི་དང་འདི་
 ལྟ་བུར་དོན་འདི་གསལ་བར་ཤེས་སོ་སྐྱུམ་པའི་ཆོག་དེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་
 པར་ཤར་བ་དེ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བའམ་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པ་

ཡིན་ལ། གང་གིས་ཤེས་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པའི་ཆོ་རུ་གི་སྒྲོ་འདིས་སོ་སྒྲུལ་པ་
 བྱི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་བྱི་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེ་འདྲའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཞིག་བཞག་དུ་མེད་པའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ག་ལ་སྤྱིད་ཅིང་དེ་འདྲ་སྤྱིད་ཅེས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་རྩལ་ཏེ་བསམ་
 བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་རྟོག་དོར་དོན་སྒྱི་
 ལའང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བའི་སྒྲོ་ལ་བསམས་ན་སྟོ་སྒྲུང་དང་དེ་
 འཛིན་དང་དེས་དེ་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུང་
 རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་དུ་སྦྱེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
 མི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་
 རིག་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྒྲོ་རགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཁ་
 བར་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲོ་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་ཅེས་བརྟན་པ་ན་རིག་བྱ་རིག་
 བྱེད་གཉིས་སུ་མི་འཆར་བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ལྟ་ཅི་ལྷོག་པ་ཙམ་
 ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་གིས་རང་རི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་གོ་སྒྲུལ་པ་ཤིན་
 དུ་ཅིང་སྟེ། དེར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་རང་རིག་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ་གཞན་རིག་དུ་འོས་སོ། །ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་གཞི་གཅིག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 གྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པ་བྱི་སྒྲོ་རགས་པས་དབྱུང་བ་ཞུགས་མ་ཤེས་པ་སྟེ་རི་ལྟར་ཡོད་

ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ལར་རང་རིག་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་དབྱེད་བས་བསྟན་ནས་ངེས་པ་མ་སྟེས་བས་རང་རིག་
 གི་ཐ་སྟོད་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟེད་དེ། འདི་ལྟར་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ནས་བསམ་
 ན་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་གང་དང་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་དུས་སྟེ་ཕྱིའི་ངེས་འདོག་
 མ་དགོས་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་འདི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་བཞིན་རང་རིག་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་རྩལ་ལག་ན་
 ཐོགས་བཞིན་བདག་གིས་མ་བྱེད་ཞེས་བསྟོན་འདིར་བ་ལྟ་བུར་ཡ་མཚན་དུ་
 འོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུར་དོན་མངོན་སུམ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྟོད་མི་སྟོར་བ་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དེ། སྟེ་ཡིས་དབེན་པའི་བ་ལང་མངོན་སུམ་མཐོང་ཡང་གཞུགས་
 ཟན་པ་སྟེ་ཤོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་བ་དག་གིས་བ་ལང་སྟེ་དང་ལྟན་པར་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། ཚོར་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རང་རིག་གིས་སྟོང་ཡང་།
 གངས་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་བེམ་པོའི་རོ་བོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟེ་རོལ་བ་དག་གིས་རང་རིག་པ་མི་སྟོང་ཅེས་སྒྲ་བ་འང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 རང་རིག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མེད་རིགས་བས་གྲུབ་བྱ་ཡིན་བས་ན་ལུང་ཁོ་ནས་
 དགག་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་རིག་
 མེད་ཀྱང་དན་པ་སྟེ་ཚུལ་བྱི་བས་སྤྲུགས་པའི་དུག་ལ་དབེར་བྱས་པ་འདིས་རང་
 རིག་ཐ་སྟོད་དུ་བགག་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 དན་པ་སྟེ་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་ནི་སྒྲུབ་མི་སྟོང་ལ། བྱི་བས་སྤྲུག་པ་ཙམ་སྟོང་དུས་

དུག་གཏན་ནས་མ་མྱོང་བ་བཞིན་སྤར་མྱོང་བྱེད་རང་གིས་རང་གཏན་མ་མྱོང་
ཡང་ཕྱིས་སྤར་གྱི་མྱོང་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་བརྒྱུད་བར་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེན།
དེ་ལྟར་གྲིན་ཏུ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱེ་ཚུལ་ཐ་སྟོན་ལས་འོས་
མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་བཞོད་ཚོད་ལ་རང་རིག་ཐ་སྟོན་ཏུ་
འགོག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། མོང་ཚོད་ལ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་མོང་གི་ཐ་
སྟོན་ཏུ་ཞེགས་མི་མྱིན་དོ། ཁྱི་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་མྱོང་བའི་སྒྲོ་ནི་
ཀྱུན་ལ་ཚུད་མེད་ཏུ་གྲུབ་ལ། སྟོ་འཛིན་དེ་ཡང་མྱོང་བའི་སྟོ་གཉིས་པ་ཞིག་
འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟོན་ཏུ་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་མྱོང་བའི་སྟོ་བས་གྱིས་སྟོ་འཛིན་ཞེས་
ཐ་སྟོན་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་སྟོན་པོ་དྲན་པ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་ཀྱང་
དྲན་རིགས་ཏེ་སྤར་མྱོང་དུས་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་
ལ། ཕྱིས་དྲན་དུས་ཀྱང་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱུད་
གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་
སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་བརྟགས་ན་མྱོང་དྲན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་
ཅས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ངག་སྒྱུར་དེས་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་གྱི་སྤར་ཡང་དེ་རིག་བཤམ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་
བ་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་
སྟམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་སྟོ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཀྱང་མིན་ཏེ་
ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་འཛིན་རྣམ་ཐུག་

མེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་བས་ན་མདོ་སེམས་ཀྱི་
གཞུང་སྒྲུབ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཁས་ལེན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ་
འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་བས་དགག་བ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་
བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གོ་དགོས་
པའི་གནད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེན་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་
རྣམས་སུ་མེད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་རིག་གི་གོ་མི་ཚོད་ཅིང་། བྱ་
བྱེད་ལས་གསུམ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་ན་རིག་བྱ་སྒྲོ་འཛིན་དེ་
ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་པར་རང་གིས་
རང་ལ་བྱེད་བ་འཇུག་པའི་བཏགས་དོན་དབྱུང་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
རྟོག་ན་རང་རིག་ཅིས་བའང་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཡན་གར་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་པར་མི་འཐད་ལ་དེ་འདྲ་ཐ་སྟད་དུ་འང་
མེད་ཅིང་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་མེད་བ་དེ་ལྟར་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་
བཀག་བ་དེ་ཁོ་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་
ལྷགས་ལ་གཞོད་བ་བརྗོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་
རིག་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གསལ་གྱི་ཤེས་བ་གཉིས་ཀ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་
ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་བཏགས་དོན་མ་གྲུབ་པར་རིགས་བ་དེ་ཁོ་ནས་གཏན་
ལ་ལབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་པར་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་
བ་གཞུང་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་

བྱིར་རལ་གྱིའི་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམས་ན་རལ་གྱི་རང་གིས་རང་ཐ་སྟངས་
 ཏུ་གཙོད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཅན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་
 ཏེ་བུམ་སོགས་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་དཔེར་མོ་གཤམ་བུ་སོགས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་སྒོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་རལ་རིག་ཅེས་པ་ཡང་
 དག་པར་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་ཏུ་བཏགས་
 པ་དེ་འདྲ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ལན་བྱེད་
 གྱི་སྒྲུབ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཅན་ནི་སྟོན་
 ཏུ་སྒྲུབ་མགོ་བཅད་པ་དེ་བདུད་ཅི་འབྱུངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མ་གྱི་བར་འཛིག་
 རྟེན་ན་རྒྱ་ཞེས་འདོད་པ་ལས་དེ་ལ་མགོ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་མེད་ཀྱང་འཛིག་
 རྟེན་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆིག་གྱུའི་ལུས་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྟངས་དེ་དག་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འཛོག་རུང་
 བར་དཔལ་ལྡན་ལྟ་བུའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་
 འདྲའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རུང་བ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྟངས་དེ་ལྟར་མི་རུང་
 བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་གྲན་པོས་ཀྱང་བུམ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་
 བ་བཞིན་རང་སྒོ་གསལ་པོར་གྱུར་བའི་ཉམས་གྱུར་བསྒྲུ་མེད་འདི་ལས་རང་
 སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའང་ཡིན་པའི་

བྱིར་རོ། །དེས་ན། གང་བྱིར་གང་གིས་ཡུལ་གྱིང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གང་བྱིར་བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་གྱུར་དེ་ལས། །འཛིན་
 བ་འདི་གཞན་དང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་བྱིར་རང་སེམས་རིག་ཅེས་རྟོགས་འགྱུར་
 ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིན་རྟོག་ཐ་སྟད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཅེས་འཛིན་རྟོག་བ་
 དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་ཐ་སྟད་ཅུམ་གྱི་དབང་དུ་རང་རིག་ཁས་སྤངས་
 བཤང་ལུགས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཞོད་པའི་
 མདོ་ལས། ལྷ་ཚོགས་སྤང་བ་རང་སེམས་ཏེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་གཉིས། །བྱི་དང་ནང་དང་ཐམས་ཅད་དུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་
 གནས། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཐོང་ཡིན་ཡང་། །ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་བསམ་པ་
 རྣམས། །ཁ་གཉིས་སེམས་དེ་ལུས་ཅན་གྱི། །ཡིན་ཡང་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ། །
 བདག་གིར་བྱེད་པའང་དེ་བཞིན་བྱེད། །ཡུལ་ལྟ་བུར་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། །རྩ་
 མ་ལ་སོགས་གཟུགས་སུ་གནས། །རྩ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་
 ཡི་དོན་ལ་ཐུབ་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་ཉམ་རྒྱུད་རྣམ་པར་གྱུས། །ཞེས་དང་།
 བདེ་མཆོག་འཁྱུང་བ་སོགས་སྒྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །ཤེས་པོ་མེན་བྱིར་བདག་
 ཉིད་རིག་ ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་
 བ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྒྲོ་རང་གིས་མདོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་
 མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན། །ཤེས་སོ་ཞེན་རང་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་
 ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་རྩལ་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རིག་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱའི་སྒོ་དེ་
དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་འཕམ་དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པ་གང་གིས་ཤེས་དགོས།
དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དང་ཁ་
ཐྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲེལ་མར་སྒྲེ་བ་ཡིན་མིན་སོགས་སྒྲུབ་
དགོས་ལ། དུས་མཉམ་ན་འད་དེ་འདྲའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཏེ།
མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅིས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་རེ་ཡོད་ན་སྒོ་ཐུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲོན་ཚད་མེད་ལ་འཛིན་ནམ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཅིག་
ཀྱང་མི་སྤྱོད་ན་དུ་མ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཐྱིར་རོ། །འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་ན་མིག་
གིས་བུམ་སོགས་མཐོང་བར་བྱེད་ཀྱང་རང་མཐོང་བར་བྱེད་མི་རུས་པ་ལྟར་
རང་སྒོ་རང་ངོར་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་ནས་རང་སེམས་ལ་གང་སྦྱེས་པའི་ཀུན་རྟོག་འདི་
དང་འདི་འདྲར་གྱུར་མ་གྱུར་ཅིས་མངོན་སུམ་ཤེས་མི་སྤྱོད་ན་འད་རང་ལ་སྒོ་རི་
འདྲ་སྦྱེས་པ་དེ་ནི་རྟགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ངེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་
གིས་ཡིན་དབྱེད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་
གཞུགས་མི་དགོས་སོ་སྟུང་ན་རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་དྲི་བ་
ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་ལན་འདེབས་རིགས་ལ། ཤེས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
ཞེས་དྲི་ན་ཡང་བརྗོད་པར་རིགས་པས་ན་རང་རིག་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་
གཅོད་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

མངས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གཙུག་གི་
 འོ་མ་ལྷུང་བ་དང་པལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་སྟེ་ལྷུང་བཏག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ན་
 དེའི་བཞེད་པའི་སྟོང་པོ་རང་རིག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མགོ་མཉམ་པར་ཐ་སྟོན་
 ཏུ་དགག་པ་སྤྱོད་བཅུ་མས་གྱིས་དེ་ལ་ལན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པར་རིགས་གྱི།
 དེད་ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་གྲུབ་
 མཐའི་དབང་གིས་རང་རིག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པོ་ཞེས་
 བཟོད་པར་ནི་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་ཅུ་མ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་རང་
 རིག་ཏུ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པས་མི་འཐད་ན་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་ཡང་ཐ་སྟོན་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རང་ལ་
 རང་འབྲེལ་བ་དང་རང་གིས་རང་རིག་པ་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་འཐད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པའང་ཐ་སྟོན་
 ཏུ་མེད་པར་འཇུག་ཞིང་། ཡང་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་རྟོགས་
 བའང་མི་འཐད་པར་འཇུག་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མི་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་དེས་
 དེ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའམ་དེ་ལ་དེ་མཛོན་སུམ་ཏུ་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་
 པ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་
 རི་ལྷུང་དབྱེད་ཀྱང་གསུམ་ཏུ་སྤྱོད་གི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འཆར་མི་བཏུབ་པས་
 རང་རིག་མི་འཐད་པར་བཟོད་པ་ལྷུང་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ལ་རི་ལྷུང་
 དབྱེད་ཀྱང་གཟུང་བྱའི་རྣམ་པར་མི་འཆར་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཐོར་ཡུལ་ཡོད་པར་

བཟུང་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་མི་འཆར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་
ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་མོད། དེ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་
བའི་རིགས་པ་མི་སྣང་ལ་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །
འོན་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྒྲོའོ། །རྒྱལ་གསུང་དྲི་མེད་བེདུར་ལྷན་པོ་
ལ། །ཉེར་བརྟེན་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས། །རབ་དྲངས་
དགག་སྒྲུབ་སྣང་བའི་མུ་ཁྱུད་ཅན། །འདི་དག་ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་རྒྱན་
དུ་གྲུབ། །ཅིས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་གཞན་པར་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུའི་ཞལ་
ནས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་བཞེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
དེ། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ།
རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐུར་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་དྲྀགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ཤེས་
པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ། ཉན་རང་ལ་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དྲྀགས་པ་ཡོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ཉན་མོངས་སུ་བཞེད་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཛིག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐྱི་མ་དུག་
པོ་རྒྱུང་བྱེད་པའི་བཤད་ནས་མཐུག་ཏུ་དེ་ལྟར་ལྷགས་འདིར་རང་སྡེ་འོག་མ་ཀུན་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་བཞེས་དེ་དག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་

བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ན་རང་རྒྱུད་
 གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་འགལ་བ་རྗེས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 རྫོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་མཚན་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
 གཞན་དུ་ན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་ཅུང་ཆེན་པོས་དངས་ཏེ་ལུགས་
 འདིའི་དགོངས་དོན་དང་མཚན་གྱི་སྒྲ་བཤད་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲས་པ་
 རྣམས་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
 རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀྱན་ཐལ་ཅུང་པོར་ནས་དེ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་ཁས་སྤང་འགལ་བ་རྗེས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཚན་དུ་ཆགས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དབྱེད་དོར་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི། དེའི་དབང་གིས་ཐ་
 སྟད་དུ་དངོས་མེད་ཞིག་པ་སོགས་དངོས་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་
 རང་སྟོང་རང་གིས་ཤེས་པར་གནག་རྩི་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའང་མི་ཤེས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་
 གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་
 གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་འཐད་པ་ཡོད་པ་སོགས་
 ཏུ་ཅང་སྒྲོས་པས་ཆོག་གྱུང་སྐབས་མིན་པའི་སྒྲ་བ་བསྒྲུང་བར་བྱའོ། །མདོར་

ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཀུན་ཐལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་གིང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ནི་
མ་བརྟགས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ཀྱི་དབྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་རང་
རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་མི་མཛད། རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་དང་
བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་
གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་དབྱེད་ནས་ཐ་སྟོད་
ཆོད་གྲུབ་བཞེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྒྱ་
ཆེན་པོ་རྟོགས་མ་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་རང་གི་གཞུང་གི་བབ་ཅམ་ལ་
གཞལ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་
མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་མི་སྟོན་བ་མེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་
གཞུང་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་བཤད་སྒྲུབ་མི་འདུག་པ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
ཤེས་རྩལ་ཏེ། གཞན་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
དམ་ཅམ་ལས་མི་སྟོན་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལས་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་
མཐོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི་དོན་དམ་
མཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྤྲས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
དགོས་མོད། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ན་དེ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་
ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ན་དེ་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
ཅམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་

ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་དབྱེར་
 མེད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་བཞེད་པ་གང་གི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ཅིང་དེ་
 སྐབས་པར་འདོད་པའི་ཚོ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་བྱས་ནས་
 རང་གི་སྤྱོད་པ་གི་བཞེད་པ་ཅམ་བཞོད་པས་དགག་སྐབས་གང་ཡང་མི་རྒྱས་ལ།
 ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུགས་སྐབས་པ་དང་། དེར་
 གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་སྐབས་འབྱིན་གྱི་ཆོར་མ་རྩད་ནས་དབྱུང་པ་ལ་མཁས་
 ཤིང་། སྐབས་ཅི་ཕྱིན་ཅམ་མིན་པར་ངེས་པའི་གནད་དང་ལྡན་པས་པ་ཐོལ་མི་
 མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོན་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྟར་
 སྐར་བ་དང་ལུང་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་
 མཐོང་ན་དེ་རྟོག་པ་པོ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་གནད་དུ་ལོག་པའི་ལུས་གྱིས་རིགས་པའི་
 མཆོན་ཆ་མེད་པར་ཆོག་གི་མཆོན་ཆ་གདེངས་པ་ནི་མཁས་པས་མཐོང་ན་བཞད་
 གད་གྱི་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་གང་ལ་འང་སྦྱོན་ཡིན་ངེས་པ་ནི་ཆོལ་
 བས་བརྟེན་ཀྱང་རུང་མ་བརྟེན་ཀྱང་རུང་ལོར་པ་ཉིད་དུ་གནས་ལ་ལོར་བ་ནི་
 གྲུན་ལ་འཁུལ་པ་སྟེར་བའི་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལུགས་
 སྐབས་པ་ལ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ལོགས་པར་བཤད་པ་ནི་སྐབས་ལ་འང་མིག་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་བཞེད་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 ལུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེན་དང་སྐར་བའི་བསམ་པ་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞེན་

དབྱེད་ན་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་སྟན་ཏི་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་
སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་སྒྲེ་དག་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་དང་ཡུན་གྱི་དཔལ་ལྷན་
སུ་མ་ཆོག་པ་མ་ལུས་པ་དང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།
གཞན་ལ་མ་གུས་སྒྲུང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས། །མ་རྟོགས་ཡིད་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་
དྲངས་པ་ལ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་གཟུང་སྐར་ལེགས་ཤར་བ། །འདི་
དག་ཏེན་འབྱུང་བཟང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུ་བ། །དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་
ཁའི་སྒྲུང་བ་ཅན། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །
རྣམ་རེལ་ཐེག་མཆོག་ཆོས་མཛོད་ལེགས་སྟོན་པ། །སྤྲེལ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་མཆོག་ །ཡང་ཡང་དྲན་པས་བ་སྒྲུའི་འཕྲི་ཤིང་དག །གཡོ་བའི་
ཆལ་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེལ་ཆུང་། །དམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཕྱོགས་ཏེ། །
ཆོས་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་སྒྲུས་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་དར་བ་དང་། །དེ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་གྱུ་བ། །ས་སྟེང་སྟེ་
དཔུའི་མོས་སྒྲུང་ཆོས་ལ་བསྒྱུར། །མཆོ་སྒྲེས་སྒྲ་མའི་ཐོན་ལས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་རྣམ་དཀར་གྱི་ཐུགས་མངའ་བྲག་དཀར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
དཀར་ཁལ་དུ་སྒྲུངས་འདྲའི་ཆོས་སྟེན་ས་བྱིས་པའི་རྩྭ་དཔལ་བཀལ་ལན་དུ་
བྱིས་པ་འདི་ཡང་རྟོག་བན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཤས་དཔེན་པའི་
རི་སྒྲུལ་ན་ཉལ་ཞིང་། །སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གྲུ་དཀར་བའི་རི་ལ་
གནས་ཤིང་རལ་བའི་ཟར་བུ་རིང་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་གང་དེས་རབ་ཆོས་

ས་སྤྲུང་ས་ག་ལྷ་བའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚམས་ལ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེས་བཞི་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཞག་བཅུ་ཉི་ལྔ་གསེང་རེ་ལ་མཁུ་གསལ་པར་བྲིས་ཤིང་ཚེས་བཅུ་
གསུམ་ལ་གྲུབ་པར་བཀྲིས་པ་མདྲུལ་ཤེ་ཡོ་རྟ་མ་དུ། རྩོ་སྟ་སྟེ། མཁས་པའི་
རྣམ་དཔྱད་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཡུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་
པད་ཚལ་བཞད། །ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་སྤྲང་ཅིའི་བཅུད་མཚོག་ལྟར། །
སྒྲལ་བཟང་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་དབྱེས་པར་གྱུར། །ཐུབ་དབང་བསྟན་
ལ་རབ་གསལ་ཞི་བ་ལྟ། །གསུང་རབ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ། །
ཚོག་དོན་ཆ་གསལ་བཀྲལ་བརྟགས་རིགས་ལམ་ནས། །སྟེལ་འདྲི་མི་ལྷ་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྟོ་ལྟན་མཁས་པའི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་དང་། །
རྣམ་དག་གཞུང་བཟང་ཕྱོགས་བརྒྱར་དར་བའི་ཕྱིར། །དག་དབང་ཤུག་ཉི་
མིང་ཅན་དུས་འདས་ཀྱི། །དངོས་རྒྱས་མཐུན་པའི་སྟེན་སྒྲུབ་ལྟན་གྲུབ་རྟེན། །
ཞིང་སྟོང་དགེ་བའི་སྟོ་ཅན་དད་བརྩོན་གྱིས། །རྣམ་དག་སྤྲུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་
བསོད་ནམས་གྱིས། །རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་དགེ་འདུན་དབྱེད་འཕང་བརྟོན། །
ལྟར་བཅས་འཕྲོ་རྣམས་བདེ་བའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལམ་
མཁའི་གྲོང་། །ཀྱུན་རྫོབ་རྟེན་འབྱུང་སྟེ་ཚོགས་གཟུགས། །བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་གཞི་ལམ་འབྲས། །རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཤུ་རྩྱ།

༄༅། །བར་བཟང་བཟུང་ལྟ་བུ་དཔྱད་པའི་རྒྱལ་གྱི་བཟང་བཟུང་དུ་འཛོམས་པ། །

༄༅། །གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་ལན་མདོར་བསྐྱུས་པ་
རིགས་ལམ་རབ་གསལ་དེ་ཉིད་
སྤང་བྱེད་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་བྱི་བྱ་དྲི་སྟོན་བྱ་དྲུ་ཡ། ལུང་དང་རིགས་པ་རྩོམ་པའི་མཆོན་ཆོན་
པོས། །ལས་སྟོན་ལྟ་མིན་རིགས་པའི་སྟོབས་འཛོམས་གིང་། །ཡང་དག་ལམ་
བཟང་འདོམས་པའི་བཀའ་བྲིན་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་རྒྱལ་
གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་གཞོན་ནས་སྦྱོས་དང་བྲལ་ན་ཡང་། །རྣམ་པ་སྦྱ་ཆོགས་
སྤང་བ་མི་འགོག་པ། །རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་གྱི། །
བདེན་པས་ཡང་དག་ཆོས་ཚུལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཆགས་སྤང་སྦྱེམས་པ་མཐོ་
བའི་ཁ་ལུང་དང་། །གཞན་ལ་རྩུབ་སྦྱོངས་འདེབས་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་དང་། །
སྐབས་མིན་རང་བསྟོད་ཆེ་བའི་ཆོག་འབྱུང་རྣམས། །གཟུ་པོས་དབྱེད་ན་གཏམ་
གྱི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ནས་སྟ། །རིགས་པའི་
ལམ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་པ་ཡི། །གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བས་ཆགས་སྤང་མི་སྦྱོང་

ཞིང་། །སློ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ན་དགའ་བར་བྱེད། །འདིར་དེར་སང་གི་
སྐབས་ན་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དབང་ལྷན་ཏུ་གྲགས་པ་དཔལ་རི་བ་སྤྱོད་བཟང་རབ་
གསལ་ཞེས་བྱ་བས། ཤེར་འབྲེལ་གེ་ཏ་ཀའི་ཚོགས་དང་དོན་ལ་དགག་པ་
བརྗོད་པ་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་སྐྱོན་རིགས་པའི་གཟི་འབར་གདོང་ལྷའི་
སྤྱོད་བྱངས་ཞེས་པ་སྤྱར་མེ་བྱ་ལོར་བརྩམས་ནས་བསྐྱར་བར་འདུག་ན་ཡང་
བདག་གི་ལག་ཏུ་ཚུ་སྟག་སྐྱུ་ལྷའི་ནང་བར་མ་སོན་ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་ལྷ་
ལྷན་ཕྱོགས་ནས་རྩོད་པ་ཚེན་གཉིས་དང་། བྱང་ཁ་ནས་གཅིག་བཅས་སྤྱར་
ནས་འབྱོར་མོད་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལྷུང་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་རིགས་པ་ལྷར་སྤྱང་
བ་མང་བས་རེ་ཞིག་ལན་གྱི་སྤྱོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་མ་བྱས་ལ།
དེ་དག་གི་ནང་ན་རབ་གསལ་གྱི་རྩོད་ལན་འདི་པལ་ཆེར་རིགས་པས་དབྱུང་
པ་བྱས་ཤིང་གཞན་གྱི་དྲོད་ལྷལ་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་ནས་འདི་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཆགས་
སྤྱང་སོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཉམས་མཚར་ཙམ་དུ་ལན་རྩུང་བྱེད་བརྗོད་
ན། རྩོད་ཡིག་སྤྱོད་ཕྱི་རྣམས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཡི་
རངས་པའི་གནས་ལས་ཅི་ཡོད། ཁོ་བོས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཁས་
ཚུལ་བཟང་པོའི་ལྷན་རྒྱུ་རྗེས་ལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་བསྟགས་པ་ལས་མི་ཞན་པ་ཙམ་
ཤེས་ནས། དེའི་གསུང་གི་ཟབ་གནད་དུ། དངོས་སྤྱོད་བརྣམས་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་
མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཟུང་བས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
མ་སོང་ལ། རང་ལུགས་མེད་དགག་གི་སྤྱོད་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་

དུག་ཚུལ་གསུང་བ་སོགས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི། དེང་
སང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་གིས་ཀུན་
རྗེ་བརྒྱམས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་
སྟོང་པར་བཞེད་པ་མང་བས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་
ན་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གཤམ་དུ་འཁེབ་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་
རང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་འཛིན་པ་
དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དབུགས་འཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱིས། དེ་ལྟར་
འདོད་པ་དེ་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་
དགའ་སྒྲམ་སྟེ། ལྷ་མགུར་ལས་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་དེ་ཡི་སྒྲོ་གསལ་འགའ་ཞིག །
སྒྲུང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་ཆོལ་བར་
འདུག་ཀྱང་། །ཨ་མ་ཐུན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་
སོགས་དགོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་པལ་མོ་ཆེའི་ཐུགས་མཛོད་ན་སྒྲུང་སྟོང་
ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་རྗེའི་དགོངས་པར་གནས་པ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་
དབྱེད་ན་བོད་སྤྱིའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱམས་དགོངས་པའི་གནད་
གཅིག་པར་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེང་སང་ནི་དེ་དག་དགོངས་པ་གཏན་མི་གཅིག་
ཅས་ནན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བཞིན་དབྱེད་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་
བྱེད་པ་ལས་དགོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། སྒྲོ་བཟང་རབ་གསལ་ཁོང་གི་
ཙོང་ཡིག་དུ། ཀྱེ་མ་ཐུན་བུ་ལྷ་པའི་ལམ་དུ་བཏང་ན་དགོ་སྒྲུང་གི་ཚུལ་འཛིག་

མོད། ད་རེས་འཛམ་གླིང་གི་མ་ལས་མི་མ་ལས་བགྲང་ཡས་བས་ཐིག་ཆེན་ཁྱར་
 དུ་ཁྱེར་བའི་གོགས་དན་བྱེད་བར་འདུག་པས་མི་སྒྲིན་སྒྲམ་དུ་སེམས་དཔའ་
 བསྐྱེད་དེ་སྒྲུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར། བདག་གིས་ཀྱང་
 ཆགས་སྤང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་མེད་བར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གནད་འཆོལ་བའི་བསམ་
 བས་པོད་སྔ་ཕྱིའི་མ་ལས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཞེ་ཤུག་བརྟགས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲུས་པ་ལ་སྤང་ཞུགས་མེད་བར་དབྱེད་ན་སུ་ལ་པན་ཆ་
 མེད་སྒྲམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་ནི། ཅི་སྐད་དུ། རྟོག་གི་རྟེན་ཅིང་
 མ་ངེས་ལ། །མ་ཁུབ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲིབ་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 གཤིས། ལམ་ཡང་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་བྱུང་ན། གང་སྔ་ཞིག་གིས་
 བཀག་ཀྱང་། ཡང་དག་རིགས་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ནད་འབྱེན་པའི་
 སྒྲན་བཞིན་དུ་བརྟ་ཡིས་ལོག་པར་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་མི་བགྱི་སྟེ། བདག་ཅག་
 རྣམས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྟོན་པ་གཅིག་གི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
 ང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་རེས་སུ་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་
 དོན་རྩྱུང་ཡིག་ཏུ། ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡན་ལག་འདི་
 དག་ཅེས་པ་བསམ་གཏན་ལ་འདོད་དགོས་ཀྱི། བར་ཕྱིན་གཞན་གེས་རབ་
 ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་གོགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ལ། མདོ་རྒྱན་ལས། སྔ་
 མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ཅུ་བར། ལུས་པས་བསོད་
 རྣམས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལུང་མང་པོས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡན་

གྲིང་ལ་བམི་བྱ་སྟེ། བར་ཕྱིན་མ་མ་མ་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབས་སུ་བཤད་
ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་ལ། བར་ཕྱིན་གཞན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་གྲོགས་
སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། །གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟེན་
ལྷུར་ན། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་
མང་ཡང་མ་སྟོས་ཏེ། མདོར་ན་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཀྱང་འགལ་
བ་མེད་པས་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ཞེན་པའི་ནི་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་ཙམ་ལ་ཕན་གནོད་
ཅི་ཡང་མི་འདུག་མོད། རྒྱ་གཞུང་ལ་འདྲིས་སྐད་ཀྱིས་རྒྱན་ལུག་གཏིབ་པོ་
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་བརྗོད་པ་ནི་ཉམས་མཚར་ཙམ་སྟེ།
རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་ན་གཞུང་གི་བཞེད་ལུགས་འཐེན་ཅོད་ཙམ་ཀྱིས་
སྒྲ་བ་ཉལ་ཉལ་ཅིག་འཛིགས་མེད་མེད་གཏིང་རོར་ག་ལ་འགྱུར། ཡང་ཁྱོད་
ཀྱི་འྲི་ཀར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དེའི་
གྲོགས་སུ་བསྟན་ཟེར་བ་ལྟར་ན། དོན་ཞེས་པའི་འབྲུ་བརྒན་པ་མི་འཐད་དེ།
དོན་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཤེར་འབྲུང་གི་འགྲེལ་བར། དོན་རྒྱ་
ཞེས་སྒྲར་བརྗོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་སོགས་དྲངས་
ནས་བརྒྱལ་བ་ནི། ཤེས་རབ་སྦྱེད་པའི་དོན་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་
པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱ་ལམ་གྲོགས་
སུ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་པའི་
སྐབས་ན་མ་མ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་གིས་ག་ལ་གནོད་དེ། གྲོགས་སུ་བཤད་

མི་རུང་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་ལ། ཅིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་བ་མི་འཐད་ན། བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་བས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ལུགས་རྒྱམས་ཀྱང་ཞར་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །ལྟ་བུ་ཐིབ་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཞི་འཚོའི་གསུང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བྱུང་གི་དོན་བཞིན། ཤེས་རབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་རྩེ་སྤྱོད་མས་ཀྱང་བཞེད་པའི་སྟོང་པོར་གསལ་བཞིན། བྱེད་ཀྱིས་བྱོགས་གཅིག་པའི་འཆད་ཚུལ་སྟོན་ག་པོ་འདི་ཞིབ་པར་འབེལ་ན་སུ་ལ་གནོད་ཆ་མ་མཆིས་ཀྱང་མང་དུ་སྟོོ་མ་དགོས་སོ། །

ཡང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཐལ་བ་འཕེན་བ་དང་། ཚོགས་གི་རྒྱས་པ་བཏོན་ན་རྒྱལ་པོའི་འདོད་དོན་ལྟ་བུར་གོ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་མི་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་གྲོགས་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་མི་ལམ་གྱི་གཙུག་པོའི་དོན་དུ་བཞག་པར་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། བྱེད་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་པར་ཐུན་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པས་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འདོད་དོན་ཅིས་དམིགས་སུ་བཀར་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ལྟན་ཅིག་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱབས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཉིད་

དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་
ཙམ་སྒྲས་ཚིག་སྒྲ་མ་སྒྲིག་དང་བུལ་བར་སྒྲ་སྟེ་བྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བ་དཔོན་
ཙམ་དང་བྱིད་སྒྲོ་བ་མ་ཙམ་ནི་ཡིན་པར་སྒྲ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ།
ཁོ་ན་དང་ཙམ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་བརྗོད་འདོད་དང་སྒྲུར་ཚུལ་གྱི་དབང་
གིས་མི་ལྟན་ནམ་གཙོད་དང་གཞན་ལྟན་ནམ་གཙོད་སྒྲིགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སོ་སོར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པས། རྒྱགས་པའི་ལུ་ཚུགས་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོར་
བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཙོད་དེ་སེམས་ཙམ་ཞེས་
པས་སེམས་ལས་གཞན་པ་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཆུང་
ལ་ནན་ཏན་བརྟགས་པ་བྱིད་ནི་ཙམ་སྒྲ་འཆད་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཙམ་ནི་ཡིན་
པར་མངོན་ནོ། །

ཡང་འྲི་ཀར། བྱིད་བརྟགས་པའི་བདག་ལས་སྒོ་ལྟོག་པར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སྒྲིགས་བཤད་པ་སྟོགས་
སྒྲ་དང་སྒྲས་ནས། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེར་འབྱུང་གིས་བདག་མཐོང་བ་ལས་
ཀྱང་ངོ་ཞེས་སྒྲིགས་དང་། དགོ་བ་ལྟས། སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བྱིད་
ཀྱི་སྒྲོངས་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྒྲིགས་གསུངས་
པས་བྱིད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་རང་སྒྲོའི་དྲི་མ་འཕགས་ལུལ་པའི་གཞུང་བཟང་
ལ་བསྒྲོ་བའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བརྗོད་པ། གཞུང་སོ་སོས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་སྒྲ་མ་ཁོན་བསྒྲུར་སྒྲོས་མ་བྱས་པ་ཙམ་

ཞེས་གིས་སྒྲིན་ཅི་ལ་འགོ་བྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་
གཞུང་སོ་སོའི་འཐད་ཕྱོགས་བཟུང་བའི་འཆད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ལྟ་དང་
ཤེར་འབྱུང་ཁོ་ནའི་བསྐྱར་སྒྲོས་སུ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཚུད་ལན་འདིར་ལུང་སྟེ་མ་དངས་པའི་དོན་བཤད་པར་འདོད་ནས། སེམས་
ཅམ་དུ་སྟེ་སེམས་ལྡན་དུ་ཞེན་པའི་འབྲས་སུའི་ཚོངས་པ་དང་རྒྱལ་བསྐྱོག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བའི་ཚོངས་པ་འང་ཚོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟག་བསྟུལ་
ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་སེམས་ལྡན་དུ་ཞེན་པ་འབྲས་
སུའི་ཚོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ཚོངས་པ་འང་ཚོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྟག་བསྟུལ་ཀྱི་རྒྱ་མི་བསྐྱོག་ཅེས་འདོད་ན། འོག་ཏུ་ཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་
བཀག་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་
པའི་བདུད་རྟིག་ཅན་བཅུན་པའི་གཟུགས་སུ་འོང་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དེ་བྱེད་རང་
གིས་ཀྱང་རང་སྒྲུས་རང་གི་ཁྱར་དུ་ལེན་དགོས་པས་ཆོག་སྟེ་འགལ་བ་དངོས་
སུ་བརྟན་པར་ཟད་དོ། །འདི་སྐབས། དཔེན་པ་རི་དྲགས་ཆོགས་ལ་ཅི་ཡང་
མུང་། །མཁས་པའི་བྱུ་འཕྲིགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་བཅལ་དུ། །ཞེས་སོགས་པར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ལྟར། མཁས་པའི་བྱུ་འཕྲིགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆོང་བཅལ་ནས་འོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་གཟུགས་བརྒྱལ་བཅད་གི་ཡིག་
འཕྲིན་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་སྟམ་མོ། །

ཡང་ཁྱི་ཀར། བཏགས་ཅམ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤང་བ་སོ་སྒྲུའི་དོར་མི་སྤང་བའི་

སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྐྱ་དང་ར་སྐྱ་ནམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་དགོས་
པས་ལས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་
སོ་སྦྱེའི་ངོར་མི་སྒྲུང་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་བར་སྐྱར་ན་སྐྱ་ཕྱི་
འགལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་འདི་གུ་ཚོམ་གྱི་བརྒྱལ་བ་ཉགས་འབའ་ཞིག་སྟེ།
སྒྲུང་བ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་རྟེན་གནས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། སོ་
སྦྱེའི་ངོར་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་མི་སྒྲུང་བར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐ་དད་པས་ན་ལས་
ཀྱི་སྐྱ་ཅི་ལ་ལྟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོ་སྦྱེའི་ངོར་སྒྲུང་དུ་མེད་པར་རིགས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས།
རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་དང་། སོ་སྦྱེའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་
པར་སྒྲུང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་པ་བྱེད་གྱིས་ཆོག་འདི་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་
པའི་རིགས་པ་ལ་མཁས་པའི་གསུང་གི་བྱེད་ཆོས་ཞིག་ལོས་ཡིན་སྟམ་མོ། །
ཡང་ཁོང་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་པའི་ཆེ་སེམས་དང་སྟོ་ཟད་པས་དེས་བཞག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལུབ་པར་མང་དུ་བཤད་ལ། མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་གཉིས་
ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོས། རྩེངས་འདིར་འགལ་
འདུ་མང་བྲིས་ཁུར་ཆེ་ཡང་། ལེགས་བཤད་སྐད་དུ་བྲག་ཆ་ལྟར་སྒྲོགས་བྱེད། །
ཅས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་པ། གཟུང་འདོན་ཅན་གྱི་སེམས་དང་
སྟོ་འགག་པར་གསུངས་པ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནམས་

གྱི་གཞུང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། མེས་པོ་ལག་ཀྱང་གཞུང་འཛིན་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་མཁུན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཕྱོགས་
རེའི་མིག་ཅན་དག་གིས་ཕྱོགས་རེའི་ཁས་ལེན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གཞུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་འགལ་འདྲར་མཐོང་བ་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་ཟད་དོ། །
ཡང་ཁོང་ན་རེ། བདག་མེད་བསྒྲོམས་ནས་སྤྱོད་ཟེར་བའང་འགལ་ཏེ། མ་
ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་དངོས་མཐའ་ཙམ་དང་། དངོས་མེད་དུ་བཟུང་ན་ཡང་
མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་འཛིན་སྤངས་
ཞིག་པ་དགོས་ཞེས་བྲིས་པས། ལྟ་མགུར་དུ། རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་
བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །ཞེས་པའི་རང་མདོག་བསྟན་ཞིང་ལུགས་མེད་ལུགས་
རྟགས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆར་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་སྟུང་པ།
མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་གཞལ་བའི་སྐབས་སུ་འཛིན་སྤངས་མཐའ་དག་ཞིག་པར་བཤད་པ་
ནི་བདེན་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་རེས་དོར་འཛིན་སྤངས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མི་རུང་
ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་གཅིག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲུབ་པ་སུ་ཡང་མེད་བཞིན།
ཕྱོགས་སྒྲའི་ནམ་མ་འངས་པར། དགག་གཞག་གི་ཉི་མ་འཆར་བ་ཞེས་པའི་
དཔེར་སྤོང་དོ། །

ཡང་ཁོན་རེ། རྟེན་རྟེན། བདག་དུ་འཛིན་པའམ་བཅོས་པའི་དཀྱུལ་ནི་བདག་
ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་སྤོངས་པས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། སྤོངས་པ་མེད་

ན་བདག་རྒྱ་མི་འཛིན། བདག་འཛིན་མེད་ན་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་བར་
བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སྣ་མ་མེད་ན་སྤྱི་མ་མེད་པའི་འབྲེལ་པ་འདི་བདག་གཅིག་
འབྲེལ་ལམ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡིན། ཉང་པོ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་དེ་མེད་
ན་བདག་ཡོད་དུ་བབྱུང་པའི་ཚྲོངས་པ་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་མཚུངས་ཤིང་། གང་
འབྲེལ་པ་དང་གང་གིས་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོར་སོན་ནོ། །
ཚྲོངས་པ་དེ་ལམ་བདག་འཛིན་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲོས་པའི་ཁུར་
མ་ཐེག་པའི་སྐྱེ་སྤྱུགས་ཏེ། ཆས་བསྐྱིད་པའི་གཞུང་གི་ཞུགས་བཅན་ཞིང་ཡིད་
རྒྱ་པའི་འབྲེལ་འགྲིགས་པར་དཀའ་ཞེས་འཛེར་བ་བདེན་དེས་སོ་ཞེས་ཀྱི་མ་
ཀྱི་རྒྱད་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱས་སོ། །ཡང་གཉིས་
པ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་དུ་བབྱུང་པའི་ཚྲོངས་པ་དེ་བདག་འཛིན་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱུང་དེ་སྤྱི་མ་སྣ་མའི་
རྒྱར་ཡང་བསྒྲོག་གོ། །བྱམས་མགོན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་ཚྲོངས་པའི་རྣམ་པ་ཚབ་
ཆེན་འདི་ཀོ་ཅི་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པ་མད་དོ། །འོ་ན་ཁྱོད་གྱིས་ངེ་ལྟར་འབྲེལ་
ཞེན། ཆས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་བརྟན་པས་ན། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
སྤྱི་སྤྱིར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་བསྒྲོག་པ་དེ་ལས། ཡང་ཆས་ཀྱི་བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པ་མེད་དོ་
ཞེན། ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤར་སྤྱིན་བསྒྲོམ་པ་མཚོག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ངེ་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་

དང་བཅས་ནས་རང་བཟློད་ཅད་ཁམ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུས་སོ། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པ། གོང་ལྟར་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གང་འཕེལ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ལས་ངའོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་ལ། གང་གིས་འཕེལ་བྱེད་བདག་ཡོད་ཏུ་བརྒྱབ་བའམ་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ངའོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་འཛིན་ནི་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོག་སེལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོདས་པའི་རྣམ་པ་ཆབ་ཆེན་ཟེར་བ། འཛིག་ལྟ་ལས་ར་རྒྱལ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་ཟེར་ན། དེ་འབྲམི་འཐད་ཅེས་བསམ་པས་པ་ལོལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ལས་སུ་དགོངས་ཁྱོལ་བྱིན་པ་ལྟར་ཉན་ཏུ་བཏུབ་ན་མ་གཏོགས་རིགས་པའི་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཆེར་བྱས་པས་སྒྲུབ་བསྒྲུང་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་འདི་ལ་ཏྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། དེ་འཕེལ་བྱེད་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གཉིས་གྱི་དོན་ཏུ་བཤད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་པས་གཞོད་པ་དེ་ནི་སྟོག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བསྟེགས་སོང་ངོ། །

ཡང་ན་བདག་ངོ་བོས་ཡོད་པར་བརྒྱབ་པའི་སྟོངས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས། བདག་

ཏུ་ཆགས་ཤིང་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འང་རུང་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་
 དུ་ཚྭ་ངས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉོན་
 ཚྭ་ངས་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །
 འོ་ན་བདག་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་ཚྭ་ངས་པ་བདག་ཆགས་སོགས་གཞན་འཕེལ་
 བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་ཏུང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། ལན་ཚུན་རྒྱར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་སོན་གནས་སོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲོན་འདི་
 མེད་དེ། བདག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོག་པར་བྱ་རྒྱའི་ཚྭ་ངས་པ་
 ཡིན་ནམ་མིན་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདག་ཡོད་པར་
 བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུང་རྒྱལ་བ་
 འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་
 གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཛིག་ལྟ་དང་འདྲེས་པའི་མ་དེག་
 པ་དེའི་ཆ་ནས་དེ་བདག་ཏུང་རྒྱལ་བའི་རྒྱར་བཤད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
 འབེལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་། གཞུང་སྤྱི་ལས་ཚྭ་ངས་
 པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚྭ་ངས་པ་མེད་
 ན་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ལ། ཚྭ་ངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་
 པའི་བདག་འཛིན་འཕེལ་བས་ན་ཚྭ་ངས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་དགོས་པར་གྲུབ་
 པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཞོད་མེད་དུ་འགྱུབ་པོ། །དེས་
 ན་འབེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ཞགས་

པ་བཞིན་དུ་སྒོ་ཡི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་འཆད་པའི་སྒོ་དོག་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་
རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དེ་ལྟར་འབྲེལ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དེ། གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་རྣམས་
ལ་ཡུང་པོ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་གང་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཙམ་དུ་བརྒྱུད་པ་བསྒྲོག་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་དོན་མཐུན་གྱིས་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
གིང་རྟ་དང་བུམ་པ་བསྟན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པར་སྒྱུར་ན། དང་པོར་རྒྱ་ཡུང་
པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་བརྒྱུད་ནས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིད་གོས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་
སྤྲུལ་ཅིང་ཡུང་ཅན་མེད་དོ། །ཡོད་ན་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་གི་གཞི་ཡོད་པས། ཐོག་མེད་ནས་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་
རང་གིས་གཞན་ལ་གང་འཕེལ་བ་དང་གང་གིས་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སོགས་
སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡང་དྲན་པར་བྱོས་གི། ཡུང་པོར་མ་བརྒྱུད་ན་ངར་མི་འཛིན་
པས་དང་པོར་ཡུང་པོར་བརྒྱུད་ནས་གཞོན་བདག་ཏུ་འཛིན་ནོ་ཟེར་ན། གིང་

རྟེན་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བཟུང་ན་གིང་རྟེན་མི་འཛིན་པ་ས། གིང་རྟེན་འཛིན་
 བ་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དེར་ཡང་རྒྱ་
 རྟེན་ལྟ་བུ་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པ་ས། དང་པོར་རྒྱ་ལི་འཛིན་པ་
 རྟེན་མ་ཐུག་མེད་ཞིག་བརྒྱན་མར་མ་སྦྲེས་གི་བར་དུ་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་པ་མི་
 སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཞིང་བདེན་གྲུབ་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཡུང་པོར་འཛིན་པ་མེད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འབྱུང་
 བའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱིང་།
 གཞན་ལ་དེ་ཡུང་གི་འབྲེལ་པའི་ཐད་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་བརྒྱལ་བ་ལ་ཉམས་
 མཚར་དུ་ལན་བསྟན་པ་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོར་
 བཏེན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བདེན་པར་བཟུང་བ་
 འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་
 རྒྱལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་མཛད་གི། བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡུང་
 པོ་དང་གིང་རྟེན་དང་ང་ཅམ་དུ་བཟུང་ན་མི་རུང་བ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་མིན་ནམ་
 དཔྱད་ཅིག ཡང་ཁྱེ་ཀམ། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 ཐོབ་བྱར་ལྟ་བུའི་རྫོངས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་གེས་སྒྲིབ་པ་མོར་བཤད་ཅིང་
 ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་གི་བར་དུ་མི་ལྟོག་གོ་སངས་རྒྱས་
 ཆོ་འབྲས་སུའི་རེ་འདོད་ཟད་ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་གིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཡུང་
 འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐོབ་བྱར་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ལྟ་བུའི་

ལོག་གེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་ཏེ།
 ཁྱིམ་ལས། སྤང་སྟགས་ལ་བདག་ཏུ་བརྟག་ཅིང་ཞེན་པའི་སྒྲོ་རོར་བདེ་སྟག་
 བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
 བས་བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྒྲུང་རོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བ་ལོག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཞེས་བཤད་པ་ཚིག་སྟོན་ཡང་
 ཆེ་མོད། མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ན་བདེན་གྲུབ་
 དང་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཅུ་བར། དེ་ནི་རང་གི་
 ཀྱན་རྫོབ་མིན། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྟོན་
 གྱི་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་འཕྱོ་
 བར་ལྟ་བུ་དང་། འཕྱོ་བར་རེ་བ་ཀྱན་གེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟགས་སངས་རྒྱ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་
 བོར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཁྱོད་ནི། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱུ་ལ་བ་དུ་མར་
 རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །སྤང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཐུག་པར་
 གཟིགས། ཞེས་བསྟགས་པ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྒྲས་དང་བཅས་པའི་བསྟོད་
 པ་གཙིག་ཕྱའི་ལམ་སྤང་ནས་གཞིག་པ་ཡིད་སྐྱབས་བདག་པོའི་ཕོ་ཉ་དག་སྤྱོད་
 གི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟུ་བ་སྟེ། དང་འདིར་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚོད་
 སྟོན་གྱི་གཏོར་མ་འདིས་འགྲང་བར་གྱིས་ལ། འགལ་འབྱུལ་གྱི་རྟེན་པ་མི་

བཟད་པའི་སྤང་བོ་ཐོགས་གིང་འདྲད་པས་ན་ན་རྟ་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ཁང་ནས་
བདེ་བར་བཞུད་ཅིག་ཅིས་སྒོས་པའི་ཚིག་གི་མཚོན་ཆ་གདངས་པ་ཁྱོད་དལ་
ཅིག་བཞུགས་ལ་གསོན་ཅིག་ལན་བཞེད་པར་བྱའོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་ལ་འཛིག་ན། བདེན་གྲུབ་དང་རི་
བོང་རྩ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་བཞེད་པ་དོན་མེད་དེ།
རི་རྩ་མེད་པར་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་ངེས་ལུས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་
མེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ལུས་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་
དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་ལུས་ན་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་ལ་བདེན་པར་འཛིག་
པ་ལས་སུའི་ངོར་འཛིག་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དབྱད་ན་བདེན་གྲུབ་
ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡང་མེད་ཅིས་འདོད་དགོས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་རིགས་པ་དེས་སྒྲུ་
སོགས་ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་ངེས་ལུས་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་
པས་དབྱད་བཟོད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་བསྐྱུ་མེད་སྒྲུ་
འགག་སོགས་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་མེད་རྒྱ་གོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཞེས་པ་དབྱད་བཟོད་རྒྱ་མེད་
པ་ལ་འདོད་པས་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་རྒྱ་འདོད་མི་རུང་ན། གཉིས་སྒྲུང་མེད་
པའི་མཉམ་བཞག་ནི་ལོག་གསུམ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་བོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་
པར་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་རོ། དེ་སྐད་རྒྱ་ཡང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། རབ་

རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་གད་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ནས་གསུངས་
 པ་དང་། འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཀྱན་རྫོང་བུ་ཡོད་ཚད་མ་རིག་པའི་དོ་ལ་འཛོག་དགོས་
 པར་གཏན་ནས་མ་བཤད་ལ། ཀྱན་རྫོང་བུ་སྒྲུང་བ་འགའ་ཞིག་མ་རིག་པའི་
 དོ་ལ་བཞག་པ་ཡོད་པས། མྱོངས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་
 བཟུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྒྲུང་དོར་ཡོད་ཅིས་འཁོར་བ་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་
 བྱུང་བར་སྒྲུས་པ་ལ་ཚིག་སྒྲོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་
 ཀྱན་རྫོང་བུ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེན། །ཀྱན་རྫོང་བདེན་
 ཞེས་བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོང་
 ཏུ་ལོ། །ཞེས་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་གྱི་བྱུང་བར་བྱེས་ཏེ་
 གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་གྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོང་བདེན་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པ་འདི་བྱེད་ཅག་གིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་
 འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་དངས་པའང་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག་འདི་སྐབས་སུ། ཁྱི་
 ཀར། ཐོབ་པོ་སེམས་ཅན་དང་། ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
 དང་། སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དོར་ཡོད་པར་གསལ་བོར་བཤད་པ་བོར་ནས་ཚིག་གི་
 དུམ་བུ་འབྲེད་བཟུང་གི་རྒྱན་ལྟངས་དངོས་སུ་འདེབས་པ་ཅམ་གྱི་དགག་པ་

བྱས་པས་བཀག་གོ་ཚད་ན། ཁྱོད་རང་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་ཁྱོས་
ཚོག་བཅོད་པས་ཚོག་པར་གདའ་སྟེ། བདག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁོང་བགད་སྟོབ་
བྱུང་ངོ་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐོབ་བྱེད་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་
གཏོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བས། ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་འདོད་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་
དེ། ཁྱོད་རང་གིས་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཁོང་སྒྲན་དེ་བསྤང་
བར་ཟད་དོ། ཟུང་འདས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཐོབ་བྱར་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ནི་
ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་ཤེས་གལ་ཡིན། ཟུང་འདས་དོན་
དམ་པར་དཔྱད་བཅོད་དུ་འཐོབ་བྱར་ལྟ་བུ་ལ། དཔྱད་བཅོད་དུ་མེད་པར་
ཟུབ་པའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་བཀག་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མི་སྤིང་སྟམ་
པའི་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་བཟུང་བའི་སྟོ་སྒྲོན་གྱི་གདོན་ཆེན་དེ་འདི་ན་
བསྤངས་ནས་ཁྱོ་ཁྱོ་རམ་རམ་དུ་འདུག་ཡོད། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཟ་ན་
ལུང་མི་སྒྲོན་ཀྱང་། ལུང་རིགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན་ཉེས་པའི་ལུང་བསྐྱམས་
ཏེ་གར་འབྱོར་པའི་ཤུལ་ལམ་རྒྱས་ཡོད་དེར་ཅི་བདེར་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བཅོད་
བར་འདོད་གྱི་སྤང་བས་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྷོ་ཀར། སྤིང་ཞིར་མཛོན་ཞེན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བ་ལྟོག་དགོས་པར་བཤད་
འདུག་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱང་སྤང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་

སྤང་བའི་བྱུགས་གྱིས་སྤོང་ཞིར་མངོན་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མངོན་སྲུང་པ་མི་སྤོང་
བར་འདོད་པ་ནི། སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཤོད་གཅིག་ལམ་འཁོར་གསུམ་
དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤར་བྱིན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་འགོག་པའི་
སྤྲད་དུ་ཡིད་སྒྱུབས་བདག་པོས་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་བར་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པར་བྱུང་བོ། །ཆོག་དོན་གྱི་གནད་གང་དུ་སྒྲིགས་པ་མ་མཐོང་བར་
ཆོས་རྩལ་གྱི་ཁ་ཐད་བསྒྲགས་པ་དེས། འཇིགས་མེད་སང་གའི་ང་རོ་ཞེས་
པའི་མིང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་མ་
ཆགས་པར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་སང་གའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །གང་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཅན་ལ་ནི་སང་གའི་སྒྲ་མེད་དེ། བའི་སྒྲ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་གཞུང་དོན་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་སུམ་འཇུག་གྱིས་མང་བའི་ཆོགས་
བཅད་ཆལ་ཆོལ་སྒྲ་བཞི་ཀུ་མེད་རྒྱ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཉམས་མཚར་ཆོགས་
བཅད་བཅུ་མ་ན་དོ་ཆག་ལུ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྤེལ་སྒྲོར་དང་མངོས་
ཉམས་གཞན་ལས་མི་ཞན་ཅམ་སུམ་བེད་བྱས་པ་པོ་ཉིང་ལོངས་པ་བྱས་ཀྱང་
ལས་སྒྲ་སྟེ་ཡིག་གོན་ཅམ་དུ་བས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་ལེ། རྒྱ་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་འཐོབ་པར་རེ་ནས་ལམ་སོགས་
ལ་ཁྱོད་སྒྲོབ་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། མོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲོག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ།
ཞེས་འགྲེལ་པ་བཀོད་པའང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་བྲག་ཆའི་རྩེས་
སུ་འགོ་བ་སྟེ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བྱུང་བཞིན་

པའི་སྟེང་དུ། ཐོབ་པ་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གི་མར་ཡང་མ་ཡིན་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་དགོས་
 པས། མྱོངས་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན་ན། དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དོན་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ན། ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་སྦྱང་བ་ནི་ཁོ་པོ་
 ཅག་ལས་ལ་བཤོལ་བའི་རྒྱུར་འབད་པར་གདོན་མི་ཟེེ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་
 གཞུང་གྱི་འགྲོའི་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མེད་པས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ཏེ་བཟོད་པར་འཆའ་ལོ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་སྦྱོང་
 བར་རིགས་མེད། དེ་ལྟ་ན་འང་ཆོག་འོག་མ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཉམས་ཏེ།
 མྱོངས་པ་ནམ་པ་ཀུན་དུ་བརྒྱུག་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སྒྲུར་ཡང་འབྲས་
 སུའི་མྱོངས་པ་བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱོད་ནི་བྱིར་གྲོལ་
 ཆར་གཙོད་པའི་གནས་སུ། བདེ་བར་གཟིམ་དུ་གསོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 བར་འགལ་བ་འདི་ལྟར། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་སྟེས་ཐོག་མེད་ནས་གནས་
 ལུགས་ལས་གོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རེ་ཞིག་སྟོས་པ་དོན་མེད་དེ། ཀུན་བདགས་
 དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་གོ་དོན་ཞིབ་མོ་ཞིག་མྱོང་རེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོགས་
 བཅད་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འདི་ལ་ལན་བཟོད་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ངེས་ཟིན་ཀྱང་གཞན་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་
 བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་སྟུམ་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་པར་འཛིན་པ་དག་གིས་
 དེ་ལ་བརྒྱལ་བའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅི་ལ་ལྟག་སྟེ། དོན་དམ་པར་

ཐོབ་པ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐོབ་བྱུང་རེ་བ་འདུལ་མི་རིགས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཏུ། མྱོངས་པ་ནི་ནམ་ཀུན་པ་སྒྲོག་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་
 གྱིས་དྲི་ཆོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་གོང་ཏུ་སྒྲོག་པ་རྫོང་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་ལ།
 དེའི་ལན་ཏུ་ཤར་ལེ་ཅུ་བར། འབྲས་སུའི་མྱོངས་པ་མི་བསྒྲོག་པའི་དགོས་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཆོག་ཉོབ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་འབད་བ་རྩོམ་པ་ནི།
 ལས་ལ་བཤོལ་བ་སྒྲས་ཀྱང་མ་བཅོལ་ཏེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་ཏུ་བྱུང་བར་ཤེས་
 མོ། །བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ཐོག་མེད་ནས་གཤིས་ལུགས་ལས་གོལ་བ་ཡིན་
 མོད། འདིར་རེ་ཤིག་ཅེས་སྒྲོས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་གོ་ལོག་ཏུ་བཟུང་
 བ་སྟེ། བྱིས་སྒྲུ་ཡང་གཏན་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གཉིན་པོས་རྟོག་ཏུ་བྱུང་
 བའི་དོན་ལ་རེ་ཤིག་གི་སྒྲུར་བ་འདི་འདྲ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཏུ་མར་
 འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བར་ཟད། གོ་ལོག་ཆོག་བརྟུས་རྟུན་ལྟངས་འབའ་ཞིག་
 བཏབ་ནས་ཁྱེད་གོག་ཆེ་བ་དག་ལ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་ལས་སྒྲུ་གནང་བ་ཁྱོལ་
 བ་མཛེས་པ་བྱུགས་མད་དོ། །

ཡང་ཁྱེ་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་སེམས་གྱི་གཤིས་ཡིན་པས། དེ་དང་
 སེམས་འབྲལ་མི་བྱུང་བར། འོ་ན་བྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་གྱི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྒྲུ་
 བཤད་པ་དང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་མེད་ལས་སྒྲུ་སྒྱུར་ལ་ཞལ་

དུ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་ཟེར། ལན་བརྗོད་པ། རྒྱ་ཀར། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
སློ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་དེ་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་ཞེས་པ་འདུག་སྟེ། དེའི་དོན་
ཁྱོད་རང་གིས་མ་གོ་བར་སྒྲུང་སྟེ། བདག་འཛིན་སོགས་འབྲུལ་པ་རྣམས་
སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་ཞུགས་པས་འབྲུལ་རུང་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་
སོགས་སེམས་དང་འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་
ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མཚར་པོ་དེའི་དོན་ལྟར་ན། ཟུའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ཡུགས་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འདོད་མི་རུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཟེར། །
ཞེས་དང་། གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱིས། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་
སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇགས་པ་ལྟས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་
གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅིས་དང་། སྟུང་པར། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
སོགས། །དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་
དང་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ཁ་ལ་ཁྱེར་གྱིང་དོན་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པར་
སོང་བའི་རྟགས་སུ་ཟུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཆོས་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བམེད་གྱིང་།
སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་ན་ཉི་ཤར་དབྱེ་བ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལ། གལ་
ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གཅིག་པར་ཁྱོད་འདོད་ན། གཅིག་ཏུ་

བཤད་པའི་ལུང་འདི་ནམས་བདག་གིས་བརྩམས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། རི་རྒྱན་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་སྟོས་ལ་སྟོང་ཉིད་བརྩུ་བྱུག་དང་བཙེ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཙུག་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་གྱིས་ཀྱང་གྲིས་པ་རྣམས་མེད་ལས་ལ་སྐྱར་ནས་ཞལ་དུ་འདེབས་དགོས་སྟུང་པ་ཞིག་ཤར་ན། དན་དཔང་ཀའ་པོ་བྱེད་རང་ཅི་འདོད་འདོད་མཛོད་དང་སུས་ཀྱང་བཞོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་གྲུས་སྤང་བས་སྐྱས་པ་མ་ལགས་ཏེ། །རང་སྐྱས་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ལ། །ལེ་ལན་ཅང་མེད་བཟོད་པར་མཛོད་ནས་ཀྱང་། །བརྩེ་བས་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་པོར་དགོངས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་འང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡང་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སེམས་མི་སྟོག་པར་ཐལ། །གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེད་ཅག་གིས། འཇུག་པར། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སེམས་འགག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་པོ་གཅིག་སུའི་རྣམ་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འཐད་སྐྱམ་པ་ཞེས་ནེམ་རུར་ཡང་བྱུང་མོད། འཐད་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་རྟོན་གཅིག་སུའི་ཡིན་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་ཐུགས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་བཟང་བཞིན་དུ་ཞེས་མཆུངས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགྲེལ་བྱེད་དེ་དག་དང་རྟོན་གྱི་སྟོ་བ་དཔོན་

ནམས་ཀྱང་མྱོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱོད་ཀྱིས་རྩོམ་པའང་དམ་པའི་མན་
ངག་གི་རྒྱ་དང་བུལ་བས་འབྲས་བུ་ཁ་ཡར་བའི་འབད་པ་དོན་མེད་པའི་ཆ་རེག་
གི་གདུང་བ་བསིལ་བའི་བསྐྱབ་ཆོག་གི་བདུད་རྩིའི་བསང་གཏོར་ཀྱང་བྱ་སྟེ།
ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་ལན་སྒྲིམ་པ། བྱོད་
ཀྱི་ཉི་མ་འཕུལ་སྟུང་ཙམ་ཀྱི་ཀྱ་རེ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཚོ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་མི་འགག་པའི་གཏན་ཆོགས་
སྲུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་བཀོད་པ་འདི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡོད་
ན་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་སྲུ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་པ་
ཡིན། སེམས་འགག་པ་དེ་སྲུ་ཡིས་མངོན་སྲུ་མཛད་ཅེས་པའི་སེམས་དེ་
གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སེམས་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་
ལ་སེམས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གནས་ལུགས་
གཞུག་མའི་སེམས་ཞེས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མིང་
ཙམ་ལ་མི་རྩོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ལོག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་མེད་
པ་ནམ་པ་ཀུན་རྩ་མི་འདོད་པས། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གདགས་གཞི་
སྟོན་ཞེར་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེས་སེམས་མ་འགག་པར་སྐྱབ་པ་
དོན་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་ཡོད་པའི་གོ་ཚེད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་གཤམ་
ཀྱིས་སེམས་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དོན་
མེད་དུ་བཏང་བས་བྱོད་ཀྱང་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་འབྱུར་

རོ། །རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། མེས་ས་
 གྱིས་སུ་ནི་ལས་རྣམས་སོག་ །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད། །ཅེས་དང་།
 གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་པ་ཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་བཞིན་གསུང་འདོན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་ཕྱ་བའང་མི་མངའ་པའི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་པར་
 འདོན་པ་ལ་དོན་ཟབ་མོ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་
 པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་གསུང་རབ་ཀྱི་བད་བཞིན་
 བྱས་ན་ལེགས་པར་མདོན་ནོ། །ཁྱེ་ཀར། འཕགས་ཡུལ་པའི་གཞུང་བཟང་
 བཞིན་དུ་ཞེས་པས་དམིགས་པས་ལ་པའི་སྒྲ་དེས་འཕགས་ཡུལ་པའི་འགྲེལ་
 བྱེད་དག་གི་ཐུགས་ལ་མེད་པར་གློ་ལྟན་ལ་དོགས་པ་སྒྱུ་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་
 ལུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཤེས་འགའ་བ་འདི་ན་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་གསལ་
 བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་
 ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བའང་མི་འགལ་ལ། སྒྲ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་འདྲ་རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་
 སོགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་སུ་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བས་ཁོ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་
 གོགས་བཟང་པོ་མང་པོ་ཡོད་པས་སྒྲ་བ་དོན་མེད་ཀྱི་ཆ་རིག་གི་གསུང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བསྒྲ་བ་ཆོག་བདུད་ཅིང་བསང་གཏོར་ལ་རེ་བ་ཅི་ཡང་མ་
 མཆིས་སོ། །ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། རིང་སོང་གི་སྒྲ་བས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་

ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་དང་པོ། རྒྱ་ཀར། འདི་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་
 རྒྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་ཀྱི་དགྲ་བཙམ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་
 མི་འཐད་ཅེས་དཔེ་ལ་ལར་བཤད་ཀྱང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་བྱིད་
 བ་ཅམ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་མངོན་རྒྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གོལ་བར་མི་འདོད་
 བ་ཞེན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དགྲ་བཙམ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་
 རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས། ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ལས་སྤངས་སྒྲ་བྱི་ལག་ལ་
 བའི་བསྐྱས་འཛོམས་དཔུལ་བའི་གོང་དུ་རྣམ་རྟོག་ལས་རན་རྒྱུད་གིས་བདས་
 བའི་རྟུ་ཆོག་ཤོར་བ་སྟེ། ཅ་བར། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་
 གྱིས། །ནས། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞེན། །ཞེས་པའི་བར།
 ལྷགས་འདིར་མངོན་བ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་དགྲ་བཙམ་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་
 བའི་བྱིར། འབྲེལ་ཆེན་དུ། གང་སེམས་ནི་དམིགས་པར་བཅས་རྣམས་གྱི། །
 བྱང་ན་འདས་བའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པ་དེ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དམིགས་
 བ་དང་ནི་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། བྱིད་གྱིས་
 ཀྱང་རྒྱ་ཀར། རྟོང་བ་ཉིད་སྤངས་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 གྱིས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བདག་རྩ་འཛོན་
 བ་དུངས་ནས་མ་ལྟར་བར་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཞེས་བ་ནས།
 ལུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པར་རེ་ཤིག་བསམ་གཏན་ལྟ་
 བས་མགོ་མནན་ཀྱང་སྤྱར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་

བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲིས་ཤིང་། འོག་ཏུ་ཚིག་ས་བཅད་
 བྱི་མའི་དོན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པས།
 འགོག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་འགག་
 ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྱུར་ཏེ། སྒར་བདེན་འཛིན་མ་སྒྲང་པར་
 བཀྲལ། དེ་རྗེས་སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞག་པའི་ཉེས་སྟོང་གི་
 ལན་གྱིས་དབུལ་པའི་སྐྱག་ཡུས་གྱིས་དག་བཅོམ་པར་མཚན་བསྒྱུར་བའི་སོ་
 མི་སྐབ་པའི་རང་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྟོན་མེད་མཁས་པའི་ལག་རྗེས་ཤིག་ཡིན་
 སྤང་སྟེ། འདི་སྒྲད་དུ། ཡུང་རིགས་གདེངས་ཀ་སྟོང་གིས་ཉེར་མཛེས་པའི།
 སྒྲ་མཁས་སྒྲ་དབང་ཚོགས་གྱིས་དབེན་པ་སྤྱ། ཅོལ་ཆུང་བྲིས་པ་ལང་ལ་གོར་
 བའམ། །དྲན་རིག་ལང་ཚོ་ཉམས་པས་སེམས་གདུངས་སམ། །ཆགས་སྤང་
 དུག་མདའི་ན་ཟུག་མ་བཟོད་དམ། །མཁས་འདོད་དབྱུག་གུས་དག་ཏུ་བསྒྱུན་
 པ་ལས། །འགལ་འདུའི་སྐྱག་ལས་མཉན་འོས་རྒྱལ་གྱིས་དབེན། །མཁས་
 རྣམས་ཅི་བདེར་ནང་དུ་ཡང་དག་གཞོལ། །ཞེས་ཀྱང་བསྒྲུལ་ལོ། །ད་ནི་འདི་
 རྩུང་ཁྱོད་གྱིས་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་ཞེས་སྒྲས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 བྱི་དབེད་དང་། མཛོན་བཅས་བཤད་པའི་བདེན་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་ནི་དབེ་ཅན་
 དུ་བྱེད་པ་གོང་གི་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཡུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛིན་
 ལ་བྱས་ན་ལམ་དེས་མགོ་གཞོན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། མི་བྱེད་ན་གོང་དུ། ཡུལ་
 ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྟོན་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་

ལྟར། ལུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཅད་ནས་ལྡོག་པའི་ཐབས་
 མི་སྲིད་དེ། ལུལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲིས་པ་འགལ་བས་དེར་བྱས་པར་གསལ་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་ས་པོན་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་བག་ཆགས་མ་སྦངས་ན་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་
 གྱེ་བར་བཤད་པས། དག་བཙོམ་པ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
 བྱད་པར་དུ་ལམ་དེས་བདག་འཛིན་སྒྲ་བ་མི་སྟོང་བར། མཛོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་བ་སྟོང་བར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་རིགས་
 དུ་མ་དང་སྒྲར་གྱི་དཔེ་དོན་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་དུ་བརྗོད་པ། སྒྲ་བས་
 འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དཔེ་དང་། བདག་མེད་སྒྲ་བ་མཛོགས་
 པར་རགས་པའི་བདེན་ལྷན་ཅན་གྱི་ལམ་དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་
 ལ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ཞེས་བྱད་པར་མི་སྟུར་ཏེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་བདེན་ལྷན་ཅན་ཡིན་ན་བདག་མེད་སྒྲ་བ་མི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་སྟུབ་མི་
 ལུས་ཏེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་བཞིའི་ལྷན་ཅན་སྟོམ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་
 པར་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྒྲིས་ན་བསྐྱུས་འཛོམས་
 གྱི་གྲོང་དུ་ལྷན་ཆོག་རྒྱུད་གིས་བདས་པའི་རྟབ་ཆོག་དངོས་སུ་ཤོར་བར་མི་འགྱུར་
 རམ། བྱོད་གྱི་རྩོད་ཡིག་འདིར་འོག་ཏུ་ཡང་། དཔེ་མཛོན་གྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྒྲན་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དཔེ་མཁྱེད་གྱི་
 མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་མཛོན་པ་ནས་དག་བཙོམ་

པར་སྐྱགས་ཤིང་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་དེས་ལྷགས་འདིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་
 སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་ན་ས་བོན་ཡང་སྤངས་རིགས་པ་གང་ཞིག་ས་
 བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ཞིང་། ས་བོན་མ་སྤངས་པར་སྤང་བའི་
 རྣམ་གཞག་གཅིག་བཤད་ན་ཉམས་སྦྱང་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་སྤངས་
 པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉན་སར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་དྲང་སྤོང་དང་། ཅུ་བར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དཔེར་བཞོན་
 པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ས་བོན་སྤངས་
 བ་སྤང་སྟེ་བར་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འབྱུར་
 ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། །ཞེས་སོགས་
 ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་རང་གི་རྒྱ་སྟེན་འདུས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འདུས་བྱས་
 བེ་རང་སྟེར་མ་ཟད་ལྷ་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །ཁྱོད་
 གྱིས་ཀྱང་འོག་ཏུ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་མ་མཐོང་བར་
 དུ་རྟག་བདག་སྤངས་ཀྱང་ཅུང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོས་
 གྲུབ་པའི་བདག་བཀག་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཅེས་ལྷགས་འདིའི་སྤྲོད་ཉིད་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་བ་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པར་རྟག་བདག་གི་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་
 གང་ཟག་གཅིག་བཤད་པ་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཡང་

རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱད་པར་དུ་མ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་
ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི། ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། བདེན་པ་མཐོང་ནས་གྲོལ་
ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་
མིན་དེ། རྟོན་དམ་པ་འཇམ། ཀུན་རྫོབ་པོ། །བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ན། ཁོ་པོ་
ཅག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་བཟོད་དེ་རིགས་པ་
དང་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགོ་བ་ལྟས་ཀྱང་། དེ་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲུད་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་སྟེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་སྟོན་ནོ། །དེ་བས་
མིན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་
ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་ས་བོན་ཅམ་དུ་གནས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་
དང་འབྲུད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་བོར་སང་བ་ལ་བཤད་པས་བྱེད་ཅག་གིས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་མ་བཞེས་པའི་རྩོན་སྤྲུག་བདེ་བས་
བར་གསལ་ཏེ། དཔལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་
ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྲེད་པ་ཡང་བྱེད་ཅག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅས་པ་
ནས། སྒྲུང་ཡང་ཆགས་པ་སྟེ་མིན་པས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ནི་ཚད་མར་མི་བྱེད་པར་ངེས་ཏེ་
སྟོན་པ་སྤྱི་ཡོན་ཀྱང་བརྟག་དགོས་པར་སྤང་རོ། །མདོར་ན་རྩ་བའི་བཤད་

བྱ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁུན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་
 ཆོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།
 བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་
 པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྟེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 དང་སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བས་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་
 དང་། ཞི་བ་ལྷས་འདིར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་གྲུང་འགྲིགས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་ཚུད་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་པའི་མིང་
 གཡེར་པོ་ཆེ་ཅན་འདིར་བཀོད་པ་འདིའི་དོན་ལྟར་ན། མདོན་པ་ནས་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་བདེན་རྣམ་ཅན་དེ་རི་ལྟར་གོམས་གྲུང་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་འཐད་པ་སྦྱབ་དགོས་ཀྱི། རིགས་པས་
 འཐད་པ་མ་བརྟན་པར་མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདེན་རྣམ་ཅན་ཉམས་སྦྱ་
 ལེན་པ་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་སྦྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཁུན་
 ཀྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་དེང་སང་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་མདོ་
 འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་
 མདོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པར་གསལ་ལ། མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
 ཉམས་སྦྱ་ལེན་ཆོད་ལ་སྦྱར་ནས་སྦྱར་འདེབས་མི་བཟད་པ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་
 ཉམས་སྦྱ་ལེན་པར་བྱེད་པ་གསུག་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་ལམ་མེད་

ཅེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅུ་ལྷུང་དང་ཚེས་སྤོང་གི་ལས་རང་གིར་བྱས་པས་བསྐྱུས་
འཛོམས་ཀྱི་གོང་དུ་མི་འགོ་ན་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཡང་དཔྱུལ་བར་འགོ་མི་སྤྱིང་
དོ། །དེས་ན་མདོན་པ་ནས་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཐུ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས། ཐེག་
དམན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མདོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་དག་གིས། མདོན་པ་ནས་
བཤད་པའི་བདེན་ལྷན་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། རགས་པ་
ཅམ་ལ་རྟོགས་སོ་སྒྲུབ་དུ་བབྱང་ནས། དེ་དང་སྤྱོད་ཉིད་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་
ཚུད་པ་སྒྲུབ་དག་གི་ལམ་དེ་འདྲས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྣམས་པར་
རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབས་འདིའི་དོན་ཡིན་གྱི། མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
བདེན་ལྷན་ཅན་དེ་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་བདག་མེད་ཐུ་བ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་
ངེས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་
སྤོང་པ་ཉིད་ལ་ཚུད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བདག་
མེད་ཐུ་རགས་བྱེས་ནས། རགས་པ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་མེད་
པར་མཐོང་པའི་ལམ་གོ་མས་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་རྣམས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་བདེན་འཛོལ་བྱས་ན། ལམ་
དེས་མགོ་ལོན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཞེས་བཀལ་བ་དོན་མེད་དེ། བདག་
འཛོལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་འབྱེན་པའི་ཞིག་ནས་གོ་མས་པས་ཉོན་
མོངས་མདོན་གྱུར་མགོ་ལོན་པ་ཅམ་སྤྱིང་ཅིང་། ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་

མོངས་མངོན་གྱུར་ནམས་ཉམས་སྤང་བ་མིན་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་
 ཉན་ས་དང་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་ཀྱི་མདོ་སྟོན་ལུང་བྲངས་པ་དེ་ནམས་
 ཀྱིས་གསལ་ལ། དེར་མ་ཟད་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། འཛིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་བར་བྱས་པས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་
 ལ་བརྟུས་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤང་བྱས་འོད་སྤང་དང་རབ་བཟང་
 སྟོན་གྱིས་བདག་དག་བཅོམ་པའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ལས་
 བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་
 ཀྱང་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་ཡང་མིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་
 ཁལ་བྱེད་བཞིན་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ལྷག་ཆོད་སྒྲས་པ་ཅམ་ལ་སེང་གའི་ང་
 རོར་མ་རྫོམས་ཤིག་ཆོད་ཡིག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དུ། ཅལ་ཆུང་
 བྱིས་པ་ལང་ཤོར་རམ། དེའི་ཉམས་པའི་སེམས་གདུང་སྟོན་གཞན་
 ལ་སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་རི་སྐད་སྒྲས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ལ་འཁོར་ན་མི་
 མཛེས་པས་བག་ཡོད་མཛོད་ཅིག་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་
 ལས་བཀྲལ་ཏེ་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་སྤྱར་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་བཤད་པས།
 དག་བཅོམ་པ་ལའང་བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་བརྟོན་
 པའི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་དུ་ངེས་ཏེ། ལྷོ་ཀར། བག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་སྤྱར་
 སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྟོན་འདུག་གི་ བདེན་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་
 སྤྱར་བ་མེད་བཞིན་རྟུན་སྤངས་བཏབས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དག་བཅོམ་པ་

ནུམས་ཀྱང་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱི་སྐྱེ་བ་མ་སྦྲངས་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དག་བཅོམ་ལ་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་
སྐྱེ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཁྱེད་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་གཞན་ལ་བསྐྱོ་བར་བས་སོ། །
དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
སྐྱེ་བ་མེད་མོད་གྱི། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་མ་སྦྲངས་པས་ཡིད་ལུས་གྱི་
སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུང་བདེན་འཛིན་མ་སྦྲངས་
པར་བཀྲལ། དེ་རྗེས་དག་བཅོམ་པར་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་སོ་མི་སྐབ་པའི་
རང་ཚུལ་དུ་སོང་ཞེས་པའང་གྱིན་སྟེ། སྒྲུང་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་
མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་སྐྱབ་པ་དག་ལ། གང་ཟག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་མ་རྟོགས་པར་དུ་མྱུང་འདས་མི་ཐོབ་
པར་བསྐྱབས་ནས། སྒྲུང་ཡང་དམན་པའི་མྱུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་ཐེག་
ཆེན་ལ་འདུག་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་སྒྱུར་སེམས་སྒྱུན་ཆད་པར་མི་
འགྱུར་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཞིང་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནུམས་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས་སོ་མི་སྐབ་པར་སྒྲུབྱེ་འགལ་
བའི་སྒྲོན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་རིགས་པའི་འཐད་པ་མེད་པར་སྒྱན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་
སྐྱབ་པ་ནི་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་ལ་མི་མཛེས་སོ། །
ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོ་ཀར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བདེ་འདྲ་མེད་
པར་ཤེས་ཀྱང་དེས་རང་འཛིན་སྐྱབ་པ་མི་སྒྲོང་སྟེ་ཞེས་སྐྱས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་

ཐལ། བ་རོལ་བོས་ལམ་དེས་ངར་འཛིན་སྒྲོང་བར་འདོད་ཀྱི་ཕྱ་རགས་སྒྲེན་ས་
 སྒྲོང་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ནི་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལན་མེད་ཅིང་། །ཁ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན། ཞེས་
 གསུངས་པར་དེས་སོ། །དེས་ན་ཆེག་དེས་བདག་མེད་རགས་པ་བསྒྲོམ་པས་
 ཉོན་མོངས་རགས་པ་མངོན་སྦྱར་བ་སྒྲོང་ཡང་། བུ་མོ་མ་སྒྲངས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཁས་བླངས་མོད། རང་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ཅི་འདྲར་འགོ་རང་གིས་ཀྱང་
 མི་ཤེས་པར་ད་དུང་གསར་ཆིང་ཀར་འབྲུག་གི་མཁས་པ་དག་གི་དྲོད་ཆོལ་བ་
 ཁྱོད་ནི་ར་རོ་བ་ཆེན་པོ་རྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་སུ་གནང་བ་ཁྲོལ་ལོ། ། མདོར་
 ན་ངར་འཛིན་ཕྱ་རགས་སྒྲོས་པའི་དྲན་པ་མངོན་དུ་ཞོག་ལ། དཔེ་དེས་འདིར་
 ཉོན་མོངས་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་
 རགས་པ་འམ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་སྒྱུར་དགོས་པ་ཤེས་
 པར་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུས། ཐོས་བསམ་གྱི་
 ཆོ་དཔེ་བརྗོད་དེས་མི་དགོལ་ན་རེ་དོགས་མཛུབ་ཅིས་ཀྱི་གཡེང་བ་བཤོལ་
 ནས་བེམ་པོ་ཞལ་འགྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱ་ཞེས་
 གདམས་པ་མན་རག་ཟབ་ཤོས་སུ་མཐོང་སྟེ། འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
 རྩོད་པའི་ཆོང་བརྒལ་དུ་འགོ་བར་བགྱིད་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་མཛའ་བོ་ལགས་
 པས་སྒྲིང་གཏམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲེས་བསྐྱབས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །༡༩༡། བཞེངས་
 ཤིག་མཁས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མལ་ལས་བྱོན། །གཟིགས་ཤིག་རིགས་པའི་

མེད་ཆེན་གངས་ལ་འཕྱོ། །གངས་དཀར་ལྷན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཡུད་ཅམ་མཛལ། །
གདིང་དོད་རྟོག་པའི་སྒྱུན་སྒྱུས་གང་དུ་བྱོས། །ཉེ་ཉེ། ཉག་ཆད་ཉམ་ངའི་རྩ་
གཏེར་གྲོང་དུ་བྱིང་། །རྣམ་མང་རིགས་པའི་འབྲུལ་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། །
འགལ་འབྲུལ་རིམ་པ་སྟོང་གི་ལྷན་པོས་མཛན། །མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་དོླེ་རི་
རྒྱ་ཡིས་བཏབ། །ཅིས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ་ཞེས་ངོ་མཐོན་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ལན་
གྱི་རིམ་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་ལན་ཡང་དག་གང་ཡང་
མི་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན། འདི་འདྲའི་ཐལ་ལག་ལ་དོླེ་རི་བྲག་རི་དང་
འདྲ་བར་བརྟགས་ཤིང་། །ཁ་ལ་སྒྲུ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་སོགས་གྱི་ཆེ་བརྟོད་
ཅན་འདི་ལ་མཚན་པ་ཞིག་སྟེ། བ་རོལ་པོས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁོན་ས་རར་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་པ་ལ། རར་འཛིན་སྒྲ་
རགས་སྒྲེན་སྟོང་བར་མ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལམ་
དེས་སྒྲ་བ་མི་སྟོང་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། བ་རོལ་པོས་སྒྲ་རགས་མ་བྱས་
པ་ཅམ་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ན། མཛོན་པ་ནས་བགད་
པའི་བདེན་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པས་ཉན་མོངས་རགས་པ་མཛོན་གྱུར་
ཅམ་ལས་མི་སྟོང་བར་བྱིད་ཅག་གིས་ཐལ་བ་འཕང་བ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་
འགྱུར་ཉེ། བ་རོལ་པོས་ལམ་དེས་རར་འཛིན་སྟོང་བར་འདོད་གྱི་སྒྲ་རགས་
དང་མཛོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་བྱད་སྒྲེན་སྟོང་བར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། དོླེ་
རི་བྲག་རི་དང་ཁ་ལ་སྒྲུ་བཅད་བརྒྱ་ཡང་བྱིན་པ་དང་། ཉ་ཉ་ཉེ་ཉེ་སོགས་གྱི་

ཆོག་ས་བཅད་ཀྱང་སྤྲོད་པར་རིགས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་
 བ་རོལ་པོས་ངར་འཛིན་སྤྲོད་བར་འདོད་ན་སྤྲོད་དགོས་པར་དོན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་མེད་དོ། །
 ཆོག་འདི་དག་ཀྱི་ཀར། བ་རོལ་པོས་མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྲོད་པས་གོལ་བར་མི་
 འདོད་བཞིན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ་ཆེར་ཁྲོས་
 བས་དེའི་ལན་འདི་ཏུར་སྤྲོད་པ་ཉེ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་དང་ལན་འདི་
 གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྲོད་པས་གོལ་ན་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞིན་ན། མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྲོད་པས་གོལ་བ་ཆད་
 མ་དང་ཁས་སྤྲོད་གང་གིས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་མི་རུས་
 ལ། བདག་མེད་རགས་པ་རྟགས་པས་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པ་མི་སྤྲོད་བར་ཐལ་
 བ་འཕང་ན། སྤྲོད་པ་མི་སྤྲོད་བར་ཁས་སྤྲོད་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་
 བའི་འཐད་པ་བརྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོན་གྱུར་སྤྲོད་པས་གོལ་ན་ཞེས་
 རྟགས་སུ་མི་བཀོད་ཀྱི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་པའི་ལམ་གྱིས་གོལ་
 བར་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཛོན་གྱུར་ཙམ་སྤྲོད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 གོལ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་བ་དེས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཁས་
 སྤྲོད་དང་ཆད་མ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་འང་འོག་ཏུ་རྩ་བར་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་
 ད་ཀྱི་འབ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེར་སང་ཆོས་གྲུའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་

པའི་ཁ་ལུད་འདི་འདྲ་མཐོང་ཆོ་གཞན་ངོར་ཉམས་མཚར་ཅམ་གྱི་ཆེད་མིན་ན་
གདིང་དྲོད་སྤྱུས་ཀྱང་རྟོགས་སྤྲོ་ཞིང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ཡང་དེ་ཆོས་
མན་ངག་ཟབ་མོར་མཐོང་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག རིགས་པ་སོང་ན་
ཐད་ཁམ་མེད་ཀྱང་མཛེས། རིགས་མཚོན་རྒྱལ་ན་དཔའ་སྐྱད་བཏོན་ཀྱང་
མཚར་ས། །ཁ་ཤོམ་འབྲུག་སྒྲ་འདྲ་བ་འབྱིན་པའི་རྟེན། ཐལ་ངག་འཁོར་
གསུམ་སྟོང་པའི་བྲག་ཆར་ལྷོས། རིགས་པའི་ལན་ལ་སྒྲོབས་པ་བརྟན་གྱུར་
ཅིང་། སྤྱོད་འབྱིན་ཆོག་གི་མཚོན་མང་བསྐྱུན་རྣམས་ཀྱང་། སྐབས་སུ་མ་བ་
བཅོལ་གདམ་མི་སྤྲོ་བ། འདི་ཡང་ཡ་རབས་ཚུལ་དང་མཐུན་མིན་ནམ། །
ཞེས་ཀྱང་སྒྲས་སོ། །

ཡང་ཁོང་གིས་བཛོད་པ། རྒྱ་འབྲེལ་དག་ཏུ་ཡང་། ལས་གྱི་རྣམས་པ་མཐོང་བ་
དག་བཅོམ་ལ་སྦྱར་བ་རྩ་བའི་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རི་བཞིན་རང་ལུགས་སུ་མ་མཛད་དེ། ལུང་རྣམས་
ནི་སྤྲོ་རི་བཞིན་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་
པས་གདམ་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་
སུ་གཞན་གྱི་ཆོག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལུང་ཅམ་སྤྱབས་སུ་
གྱུར་བ་རྣམས་གྱི་པར་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་མངའ་བས་ཞེས་གསུངས་མོད།
རང་ལྟ་ལ་ཞེན་ཆེ་བས་མཁས་པའི་གཞུང་ལམ་ཆེན་པོར་རྣམ་དཔྱད་གྱི་གོམ་
པ་འདོར་བར་ག་ལ་སྒྲོ། དེས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོས་བཤད་ཟེར་བ་ཡང་སྒྲུབ་

བྱེད་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། འོ་ན་ཅ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དུ་
 འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། སྒྲིབ་པའི་རག་རྒྱས་པར་རྫོང་
 པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཟེར་བ་
 སྟེ། སྟེགས་སྒྲར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
 གུང་ཉན་རང་རིགས་དེས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་རིགས་
 པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་པལ་མོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གཞན་
 དུ་ཡང་། རན་པ་མང་པོས་སྒྲིས་གུང་མཁས་པ་རང་ཉིད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་
 མོང་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། པལ་མོ་ཆེན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་
 ཡིན་སྟེགས་ཡོངས་འདྲིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་བས་འགྲུབ་ན་ཆགས་
 སྒྲར་གི་དུག་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་དུབ་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དབྱེས་དགུར་རོལ་ཅིག ཡན་
 ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་འགྲེལ་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་
 བརྗེད་ངས་རྒྱུན་པོས་ཁྱེད་པ་ཟད་དེ། ཕྱི་མ་བརྩམ་དུས་སྔ་མ་བརྗེད་པའི་
 དན་དབང་ཆེན་པོའི་ཉེ་གནས་ནི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་དུ་གོར་མ་ཆག་གོ། །ཁོ་
 བ་དེ། སྒྲེས་བྲག་ཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འདྲིན་དུ་མས་བྲངས་
 པའི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་འགལ་ཟེར། བདག་འདྲིན་དང་སྟེད་པ་མདོན་གྱུར་
 བར་མདེས་པས་འདིར་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཟེད་ཅག་ལུགས་འདིར་ཀྱན་
 གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོན་བརྗེད་པ་མཁས་པའི་མདུན་
 སར་དོ་ཆ་སྤངས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། ཞེས་

སོགས་དང་། དེས་ཚིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོས་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་རྟོག་པ་
གཉིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་རིག་བྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བརྒྱུག་དུ་མེད་པའི་བྱིར་
གཏད་སོ་མེད་པའི་འཆལ་གཏམ་ཐེང་བར་སྒྲེལ་བ་འདི་དག་ཁོ་བོ་ཅག་དལ་
འབྱོར་ཆུད་གཞོན་པའི་རྒྱར་སོང་ངོ་། །འདི་རྒྱད་དུ། དག་ཤིག་གོགས་ཀྱི་སྤང་
བ་མི་བརྟན་པས། །བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་བདེན་པས་བྱ་ར་མཛོད། །བགྲང་
ཡས་སྒྲེ་པོ་ཆགས་སྤང་གཅོང་ངོང་དུ། །བསྐྱར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་མེད་
བརྒྱུག་པར་རིགས། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །

ཞེས་བཟོད་པ་འདི་ལ་ལན་བཟོད་པ། རྒྱ་གཞུང་དུ་མར་མ་བཤད་ཅེས་བཟོད་
རྒྱ་མ་རྟེན་ནས། རྒྱ་གཞུང་ཚོམ་པའི་བཀ་ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བའི་གོང་འོག་
གི་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་མ་མཁུན་པས་དེ་དག་གི་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་མི་རུང་
བར་ཁས་སྤངས། དེ་དག་གི་ལུགས་བབུང་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ས་
བབུང་བར་གྱུར་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་ཅིང་། བཀ་ཆེན་མང་པོའི་
གསུང་གི་སྤྱོད་ས་བབུང་ན་དན་པ་མང་པོས་སྒྲུས་པའི་སྤྱོད་ས་བབུང་ནས་ཆགས་
སྤང་གི་དུག་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་རྩལ་གྱིས་བརྟུབས་ལ་དགུས་དགུར་ངོ་ལ་ཅིག་ཅེས་
དོན་གྱིས་འཕང་། ཡང་ཞེན་ལྟའི་དབང་གིས་མཁས་པའི་ལམ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞེས་
བཟོད་པ་སྦྱིར་དེ་ལྟར་ལོས་ཡིན། ཡང་ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྒྲོན་བཟོད་པ་བཟོད་ནས།

སྐབས་འདིར་རྒྱ་འགོལ་མང་པོས་བཤད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་ཞེས་རང་ཆོག་
 རྒྱ་མི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདི་ཅི་ཞིག་གཏད་སོ་མེད་པའི་འཆལ་
 གཏམ་ཞེས་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས་སྒྲུས་པ་རྟོག་ཅིག་ཡན་ལག་
 འདི་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 མི་འདྲ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་འཇུག་ཙ་བའི་
 དགོངས་པར་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་བརྒྱུད་གི་ཤར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་ལ་སྦྱིར་འགལ་བ་ཡོད་པར་ནི་མ་སྒྲུས་སོ། །ཡུང་དོན་རིགས་པས་དབྱུང་
 བས་རིགས་པས་འཐད་པ་ཡང་དག་པ་མཐོང་ན་རིགས་པ་དབང་བཅོན་དགོས་
 པར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་དབྱུང་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱེས་བྲུག་ཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་པར་བདག་འཛིན་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེས་པ་མངོན་གྱུར་པར་
 མངས་པས་སྦྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ཡང་ངའོ་སྟམ་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
 དེས་དངས་ནས་བདག་བདེ་བ་དང་འཐད་པར་བྱ་སྟམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 སྦྱེ་བ་དེ་ལས་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་འཛིན་ལྟ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 གཞན་གྱིས་དངས་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གང་ཡང་ཡོད་
 དཀའ་འོ། །མངོན་གྱུར་ཞེས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་
 སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པ་དག་ལ་མངོན་གྱུར་པའི་
 བྱུང་པར་མེད་ནས་སྦྱར་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་བག་ཉལ་བརྗོད་

པའི་སྐབས་ཡིན་ན་བག་ཉལ་ཞེས་དམིགས་བསལ་ཏེ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །
ཁྱེད་ཅག་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་པ་ལྟར་ན། ལེན་དང་སོགས་གྱི་དོན་
ལྟར་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་བཞིན་འདོད་དགོས་པས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་
པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པ་ཚངས་པས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་ནུས་ཟེར་
ན་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དུ་མ་ཟད་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ལ་འང་འཛིན་
སྟངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་སུས་ཀྱང་མི་ཞིགས་
མོད་བཀག་དོན་ཀྱང་མེད་ལ། དེས་བདག་འཛིན་རིགས་མི་འདྲ་བས་དངས་
པའི་སྲིད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །རྟོག་པ་གཉིས་
ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདི་ངོ་པོ་ཉིད་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་
རྟོག་མེད་ཤེས་པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་བ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་རུང་གི་རིགས་
མཐུན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་སྟེ་བར་གཞུང་ན་མས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ། ཡིད་
ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱོད་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། རྟོག་
གཉིས་ཅིག་ཆར་འཇུག་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་དག་
གིས་སྐབས་གྱི་དབྱུད་བྱ་ལ་ཡན་གནོད་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ། །

དོན་ཚུངས་འདི་ཐད་རིགས་པས་དབྱུད་བ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་དེ་ཙམ་
སྟེ་དོན་མི་འདུག་ཀྱང་། སྟེ་བར་ཉིད་གྱིས་གཟིགས་དུས་དེ་ལྟར་ལོས་ཡིན་
ཏེ། ཇོ་བཏྲ་སངས་ཀྱི་ ཡང་ཁོང་གིས་བཤམ་བ། འཛིག་ལྟ་བུ་མོས་དངས་
པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆོན་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཅི་

སྟེ་ཡོད་ཅེས་བསྟོན་འདིར་མོད། ཐྱོགས་སྤྲེལ་ནམ་མཁའ་ལངས་པར་དགག་པའི་
 ཉི་མ་སྟོབ་པའི་རང་ཚུལ་མཆོན་བ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མཛོན་པ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
 ཟུབ་ཅིང་། སྟོན་མེད་པའི་ཆགས་བཅས་ཀྱི་དགྲ་བཙུམ་པ་འདོད་པའི་ལྷགས་
 མིན་པས་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིག ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་
 ལ་འཁོར་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ། ཡ་ཤེས་ཤོས་འདིག་ལྟས་དྲངས་པའི་
 མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་རྒྱས་གཏམ་ཁ་བོ་ཆེ་བསྒྲགས། རྒྱས་མེད་ཀྱི་
 འཕོངས་སྤྱད་པའི་ཉམས་ངན་བརྟོལ་བ་སྟེ། མཛོད་དུ་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཐ་རྒྱས་བཞི་བཅུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་ས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱན། ཞེས་དང་། མྱོངས་ལས་ཐེ་ཆོམ་སོགས་མཐོང་ཐོས་མེད་
 པའི་བབ་ཅོལ་ལོ། །

ནམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱུད་གོས་ན། ཉན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་
 དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པར་ཁས་ལོངས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྟོམ་པའི་སྐྱ་རགས་བཀྲོལ་ཏེ། ཡལ་འདབ་ལྟ་པའི་ལྷག་ཐུན་རྒྱབ་ཏུ་བསྟོལ་
 ཏེ་སེམས་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཅི་བདེར་རང་སོང་ཞིག ཤིང་རྩ་ཆེན་བོའི་
 གཞུང་དུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་དུག་དང་ནམ་གངས་སྟོས་བདུན་
 དུའང་གསུངས་མོད། འདིར་བྱེད་ཅག་གིས་ལོག་རྟོག་སྒྲུ་མའི་འབྲུལ་ལས་
 བྱུང་བའི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་བདེར་བྱོན་ལ་སྤྱད་བྱ་ནམ་

མཁའ་འཕྲོ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་བཞག་ས་ཤིག
ཉན་ཐོས་སྟེ་པས། ཉན་པས་ཀྱང་དུམ་མེད་པར་འདོད་པས་ནམ་གྲོལ་མ་ཐོབ་
པར་སྐྱབས་ཤིག དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་པས་གྲོལ་བ་ལ་ཚུད་པ་མེད་
ཅེས་ཤེར་འབྱུང་གི་འདོད་པ་སྤར་ཡང་དངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལ་སྟོལ་
པའི་རེ་ཐག་ཆད་མོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མ་བརྩམས་པ་ནི་མཚོག་
ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྟོག་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་མཇུག་རྫོགས་ཁུལ་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་སྤང་མོད། ཉེ་བས་
ལྟ་ལོ་མ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་
བརྫོད་པ། ཡན་ལག་བརྩལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་སྟེང་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
བྱུང་ཅིང་། དེ་རྒྱུད་ལྟན་ལ་དབྱ་བཅོམ་མི་སྟོང་པར་བྱེད་འདོད་པ་བདེན་མོད།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྟེང་པ་མངོན་གྱུར་
བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་
ལྟས་དངས་པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བའང་མཐོང་བས་ན། དེ་ལྟར་
ན་གཞུང་རྩ་བར། སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པས་
གཞོད་ལ། དེར་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་
བྱུང་པར་སྐྱར་རོ་སྟུམ་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་
བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མིན་ན་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེང་
པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱགས་ལ་འགྱུར་བོ། །མཛོན་པ་ནས་
བཤད་པའི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཞེས་
བྱུང་པར་སྒྱུར་བར་འདོད་ན། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་སྟེས་
སྒྲུམ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། འཇུག་པ་
ལས། འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་བྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་རྟེ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་
ན། གླ་བས། ཉོན་མོངས་སྟོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་
བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། ཉན་
ཐོས་ནམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་བརྟན་རྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡང་ཡ་ཐོལ་པོས་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་སྒྲས་
པ་ལས་ངན་མཆོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་དང་། རྒྱས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་གཏམ་བྱས་
པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་བཤད་ཚུལ་མ་མཐོང་བའི་བབ་ཅོལ་ལོ་ཟེར་བ་
ནི་དོན་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་བྱེད་རང་གིས་སྒྲས་པ་སྟེ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟས་དྲངས་

པའི་མེད་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཅི་སྟེ་མེད། འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་
 རྒྱ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་དང་། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱན། ཞེས་དང་། མོངས་ལས་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་ནི། ཤོག་ལྟ་དེ་ནས་
 འཇིགས་ཆོགས་ལྟ། ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་
 གྱི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་འཇིག་
 ལྟ་སྤངས་པས་མི་སྤོང་བར་གྱུ་བ་ལ། རྒྱ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་འཇིག་ལྟ་ཡང་
 མི་ལྟོག་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་ལྟོག་
 བར་འགྱུར་བར་ཐལ་བས། རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟེ་བ་སོགས་
 དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཀུན་མོངས་རྣམས་
 ལའང་མདོ་དང་བརྟན་བཅོས་རྣམས་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བརྟན་པ་
 ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཐར་པ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྟོག་མི་
 ལྟོག་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲོལ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས་
 བར་སྟེ་ཞིག་གིས་འས་སྤངས་པ་ཡིན། འཕེན་མེད་པའི་མདའ་གང་དུ་འཕེན།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཁོར་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་དེ།
 ཅུ་ཤེས་ལས། བྱང་དང་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུམ་
 ཟད་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཟད་པས་ན་སྟེ་བ་ཟད། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀླུ་
གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ཁྱ་རན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་
སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ཉན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་
པར་ཁས་ལོངས་ལ་ཞེས་སོགས་བརྒྱལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
རིགས་པའི་འཕུལ་ཅམ་ནམ་མཁའི་བརྒྱ་དང་མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་ལྷ་པོར་སོང་བས།
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་འབྱུང་སྒྲུ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་རལ་བ་དོན་མེད་པས། འོག་
ཏུ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲིང་པོར་བགྱང་བར་བསྐྱལ་བ་ལྟར། བྱིད་རང་
གིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་ལེགས་པར་མངོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པའི་སྒྲ་རགས་འགོལ་ཚུལ་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་བཞིན། མོང་དུ་ཉིད་
རང་གིས་བཀྲོལ་ཟིན་པ་ལགས་པས། ཡལ་འདབ་ལྟ་པའི་ལྷག་ཐུན་རྒྱུ་ཏུ་
བསྒྲོལ་ལམ་མ་བསྒྲོལ་ཀྱང་ཆོག་ལ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་
སྟོན་མེད་རང་སྒྲོས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་གྲུལ་དུ་བཞུགས་ནས། ཉེན་འབྱུང་
གི་སྤང་བ་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་སྟོང་ནམ་མཁའི་བརྒྱུར་ལོངས་
རྒྱད་དེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་སེམས་ཅན་དུ་བཞུགས་ཤིག ཉན་ཐོས་སྟེ་པས།
སྟོན་པས་དུམ་ཁྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ལ། ལྷག་བཅས་དགྲ་
བཅོམ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་དུམ་མི་སྲིད་པར་གཞུང་རྣམས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་

སེམས་མ་འགག་པས། གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་
མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་དྲག་ཏུ་གཡོ་
བ་མེད་པས་ཚོར་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་མལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལུ་མ་ཡིན་
པར་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སྤང་པོ་
དག་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་
ཐ་མལ་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲལ་དུ་མར་བཞག་ནས་
གང་ཟག་རང་རྒྱད་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལས་
ཐུན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་པས་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་
གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ན། ཐ་སྙད་དུ་ས་བོན་
ལྷ་ལུར་གནས་གྱུར་པའི་ཚོན་ས་བོན་འགག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། ས་
བོན་ད་དུང་མ་འགག་ཅེས་སྤྱད་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར། སེམས་འགག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་མདོན་དུ་གྱུར་ཅེས་འདོད་པས། རྟོན་པས་རྣམ་གྲོལ་མ་ཐོབ་ཅེས་
སྒྲ་བ་ལྟ་ཅི། བསམ་པ་ཅོམ་ཡང་མི་བརྟེན་དོ། །ཁྱིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་མ་འགག་
པ་གང་ཟག་ལལ་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པས་སངས་ལྷེད་གི་ཚལ་
པ་ཟུག་པ་སོགས་ལ་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུམ་ཡོད་པ་

ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལོངས་ལ་རྣམ་གྲོལ་མ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲུ་སྒྲོབས་
ན་སྒྲོས་ཤིག། དོན་དམ་བདེན་བ་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ལ་ཤེར་འབྱུང་གི་ལུང་
གིས་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་
ཀྱི་དོན་བཞིན་རིགས་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །བདག་
ཅག་ལ་རྒྱལ་པའི་རེ་ཐག་ཆད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་སྒྲོན་མཛད་རུང་རྒྱལ་པའི་
རེ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱལ་བ་མི་སྤྲོད་མོད་ཀྱང་། བརྒྱལ་བ་ལ་དོན་རྒྱུང་
བར་ཤེས་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྒྲོབས་ལྷན་འོ་མ་
བསྒྲུབས་པའི་ངང་ཚུལ་མི་འདོར་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་རྒྱུར་དེ་ཉིད་ཞེན་
པོ་རུས་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་རྩོད་པའི་ཆོག་འདི་འདྲ་མཐོང་ཆེ་རྒྱལ་པའི་རེ་
ཐག་ཆད་པ་ཡར་ཞོག། ལན་གྱི་སྒྲུབ་མང་པོ་ལ་ངར་གིས་སྒྲོབ་སྒྲེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་
པར་འདུག་ཀྱང་སྒྲུབས་དོན་ཅམ་ཞིག་མདོར་བསྒྲུས་ནས་སྒྲུས་པའོ། །
ཡང་འྲི་ཀར། བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་སྒྱུར་བར་སྒྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་
ཞེས་རྩ་བར་བཤད་ཟེར་མོད། ཆོག་གི་འབྱུང་མ་བསྒྲུན་པར་འགྲེལ་བ་བྱེད་
པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱལ་ལ་ངར་ཆོག་ཀྱང་སྒྲུན་སྒྲུངས་མོད།
ཁྱོད་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེད་པ་འདི་ངར་འཛིན་གྱིས་བསྒྲེད་པའི་
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་ཅི་ལ་སྒྱུར། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས། དེས་ན་
ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱུང། ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །དག་བཅོམ་དམིགས་
ཀྱིས་བཀའ་བས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེད་པ་ཞིག་ཐོན་ཞིང་། དེ་ལ་ངར་

འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འང་ཚིག་འོག་མས་ཤེས་པའི་བྱིར། དེ་
ལྟར་འགལ་མོད། ད་དུང་ངོ་ཚ་བོར་ཏེ་སྒྲུབ་པ། སྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅི་ལ་སྟོན་
ཏེ། ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དེ་འང་དོགས་སེལ་དང་དཔེ་སྟོན་དུ་
སོང་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཡོད་རྒྱ་
ཅི་ཞིག་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་དག་འབྲེལ་
མེད་དེ་འདྲ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་གནས་མེད་
ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གཏིང་ནས་ཞེ་སྤང་གིས་ཡིད་དུ་གསུམ་པའི་ཐ་
སྒྲུབས་འཕྱར་ཏེ། འདྲོན་བྱེད་དམར་ཉིག་གོ་བྱོགས་སུ་གཡོ་ཞིང་རྒྱུད་པས་བྱོ་
བརྒྱུང་བའི་སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲེད་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་བག་ཚབ་མེད་པར་
ཀྱེ་མ་ཞེ་སྤང་མི་བཟད་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་འདི་ལ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་
བསྐྱུས་ཏེ་སྟོོས་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་
བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཡ་རོལ་པོས་ཁོ་རང་
ལ་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ། སྐྱེད་འདི་ཞེས་བཀའ་ཏེ་
སྟོང་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀུན་སྟོངས་བཞིན་ཞེས་པ་
རོལ་པོ་ལ་གསུམ་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར། འདིར་པ་རོལ་པོས་མེད་ཟེར་
རྒྱུའི་སྐྱེད་པ་ཞིག་བསྟན་ལ། འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་གི་རྒྱས་དངས་པའི་སྐྱེད་

པ། ཁོའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས་
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཕྱ་རགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་དགོས་པར་
 གསུངས་ལ། དངོས་ལུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ལ་བཅས་གཞུང་སྤྱི་ལ་གྲགས་
 ཤིང་། དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་སྐབས་སོགས་
 ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱུས་ཀྱང་དོན་སྡུ་མ་དང་བྱི་མའི་དཔེ་ཡང་
 བསྟུས་ལ་འགྲེལ་བའང་སྡུར་བྱངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་ན། སྤྱིད་པ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱུས་པས་གྲུབ་པོ། །དེའི་བྱིར་ཡང་སྐྱུས་དཔེ་དོན་
 གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་རེ་འབྱེད་པར་འཕངས་སོ། །སྤྱིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ལ་འང་དེ་ཁས་ལོངས་ཤིག འཕགས་པས། དང་པོ་
 བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། ཞེས་དང་། སྤྱིད་དང་བྲལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད། །
 ཅས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བས། ཞེས་
 ཀྱང་གསུངས་མོད། རྒྱ་བོད་སྐད་དང་ཡང་མི་བསྟན་པར་རྒྱ་མིན་བོད་མིན་གྱི་
 བེ་ཤ་ཅིའི་གདམས་ངག་ལོངས་ལ་ཐུན་དང་ཐུན་གསེང་ཀྱན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་
 བོར་མཛོད་ཅིག ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མ་ལྟར་བརྒྱད་པ་སྤྱིད་པ་ལས་
 ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་རྩ་བར་ཉིར་ལེན་སྒྲོས་ལ་བྱེ་སྐྱས་
 སྤྱིད་པ་འཁོར་རྩར་འདོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་
 བཞག་གོ། །འདིར་སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པས།
 དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དང་།

འབུམ་ཐུགས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དབྱེད་པ་འབྲེལ་ལ། མོད་ལ་གྱི་ལས་དེ་ལྟ་
ཐུལ་སྒྲིམ་པའང་མི་དགོས་པས་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་ལན་
གདལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞིར་བཞག་ནས་
དབྱེད་སྐབས་སྒོ་བྱུང་དུ་ཤེས་སྒྲིམ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བསྒྲིམ་ཏེ། ཉན་
རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་
པའི་གཞུང་གི་ཕྱིད་ཕྱི་མ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་ཞིག་
བཅའ་ཐབས་ཀྱིས་བཏོན་ཏེ། དེ་དང་སྒྱུར་བ་ནི་སྒྲོ་དོན་གཉིས་ཀ་ལས་རིང་
དུ་འབྲམས་པའི་དང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ཕ་བར་སྒྲིམ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
ཡང་ཞེས་བསྒྲིམ་པའི་བཞིན་དུ་བཀྲལ་ཀྱང་དོན་སྟོན་བཞིན། བྱེད་པར་གཞན་སྒྱུར་
ཏེ་གྲོག་བཤད་མི་དགོས་པས་འབྲུ་བསྒྲན་མ་དགོས་ཀྱང་སྒྱུར་འབྲེལ་བ་བྱེད་
པས་ཕ་བའི་ཚོག་ལ་འབྲུ་བསྒྲན་ནས་བཤད་པ་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་སུས་འཛོག་
སྟེ་འབྲུ་མ་བསྒྲན་ན་ཕ་བ་རང་གིས་ཚོག་པས་འབྲེལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འབྲུ་
བསྒྲན་ལུགས་ལ་ཕ་བ་རང་གིས་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་འང་མི་སྟོན་པ་བསྒྲན་
ན་བཅའ་ཁྲིམས་མེད་ཀྱང་། གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་
པའི་གཞིར་འགོ་འོ། །དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འདི་དང་འཛིན་གྱིས་
བསྒྲིམ་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི། ཕ་བར་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་དང་འཛིན་གྱིས་

བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་བའི་སྤྲད་དུ་འབྱུང་ཉུང་ལྟར་ཡང་གཞུང་ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་མ་སོང་བས། འབྲེལ་བས་ཙུ་བ་
བསུབ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱུང་བ་གང་ཡང་
མེད་དོ། །དགྲ་བཙུམ་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྲད་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པར་བསྟན་ན་དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མ་སོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྲད་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་བྱགས་ཀྱིས་སོན་མོད། ངར་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རི་
ལྟར་སོན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཙུ་བ་ངར་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྟོན་འདིར་
བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་འགལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་རྒྱས་པས་སྤོང་བར་
སོང་ངོ། །

ཡང་ད་དུང་ངོ་ཚ་བོར་ཏེ། སྤྲད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་སོགས་ནས།
གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གཏིང་ནས་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འབྱུར་སྤང་
མིག་དམར་བོར་གཡོ་ཞིང་རྒྱུ་བྱོ་བ་ལྟར་བ་སོགས་ཟེར་བ། འཛིན་ཉེན་པས་
རང་དཔེ་རོགས་བཀའ་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་སྟེ། གཞན་ལ་གཤེ་བའི་ཁྲོས་ཚིག་
མངོན་དུ་འབྱེན་པ་ཡོད་ན། རྟགས་དེ་ལས་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འབྱུར་རྗེས་སུ་
དཔོགས་མོད་ཀྱི། འདིར་གཞུང་ཙུ་བའི་འབྲེལ་དང་ཚིག་རྒྱས་ཅམ་ལ་དབྱུད་
ནས་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་བོ་ཅག་
ནི་དེ་ལྟར་ཁྲོས་པར་མ་གྱུར་བ། རེད་ཅག་ལ་རང་རིག་ཡོད་པས་རང་སྟོང་རང་
ལ་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་འདིས་ངེས་རུས་སོ། །གཏིང་ནས་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོས་ཚིག་

སྒྲུབ་རང་མཚན་དུ་མཛོན་པའི་བྱིར། རིགས་པ་སྒྲུབ་དག་གིས། རིགས་
པའི་དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་རྫོང་པར་བྱེད་གྱི་ཁྱོས་ཆོག་མི་
སྒྲུབ་ཏེ། གཞན་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ཞིང་སྒྲུབ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །སོ་སོའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུས་པ་ཅམ་ལ་བློ་ལྟན་སུ་ཞིག་
ཁོ་རིགས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་གྲགས་དང་ལྷ་གྲགས་དབྱིག་གཉེན་
སོགས་གྱི་གསུང་རྒྱུ་ལའང་བརྒྱལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། རིན་འབྱུང་
ཞབས་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁུའི་གིས། ལྷ་གྲགས་ལ་སོགས་རྟོག་གེ་དན་འཛོམས་
ཐོབ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐལ་འབྱུང་པའི་ལུགས་འཛོན་པ་འགས།
ཆོས་གྲགས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྟོགས་སྒྲུབ་བཀོད་པ་དང་། ཨ་
བྲུ་ཡས། ཞི་འཛོལ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཀག་པ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་
ཆེན་པོ་རྒྱམས་སུ་འདུང་དེ་འདྲའི་རིགས་མང་ལ། བོད་དུ་འདུང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་
སྒྲོས་མ་དགོས་ཏེ། བྱིད་ཅག་གི་སྟོགས་འཛོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བོད་
སྐད་པས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཏ་གང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་ལྟ་ཡིན་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མིན་ལ། ཐར་པའི་ལམ་མིན་ཞེས་དངོས་སུ་
གསེ་ཡང་འདིན་སུ་དག་མིག་དམར་བོར་གྱུར་ནས་རྒྱུ་བརྟུང་ཞིང་ཁོ་ཆོག་
སྒྲུབ་གཙོག་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། སྒྲེ་བོ་རྒྱམས་གྱི་སྒྲོའི་འཆར་སྒོ་དགག་ཏུ་མེད་
པ་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་ཁོ་སྟེ་ཁོ་བོད་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་
ཞེན། གལ་ཏེ་གཞན་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དགག་པ་བརྫོང་།

པ་ཉིད་གཞོད་པ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ན་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་
 ལྷག་གིས་ནམ་འགོ་ལ་དུ། གང་ན་ཆོག་པ་བཞེད་དམ་མ་བཞེད་ཀྱང་། །འགལ་
 བ་ཆོ་ལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །དེས་བཞེད་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ། །གཞོད་
 བྱེད་དུ་ནི་དེ་སྒྲིམ་མིན། །གཞོད་བྱེད་བཞེད་མིར་སྒྲིམ་ཅིན། །གལ་ཏེ་མ་བཞེད་
 བ་དེ་ཅི། །གཞོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད། །མིན་ཏེ་ཅིས་ན་སྒྲིམ་ཅན་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་ལ། གཞན་གྱིས་བཞེད་པ་དེ་དག་རིགས་པའི་ལམ་
 གྱིས་སྟན་ཕུང་རྣམས་ན་པ་རོལ་དེ་ཉིད་པ་སྦྱངས་པའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་སོང་བས་རང་
 ཉིད་གྱི་ལྷགས་དེ་རིད་ག་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གཞོད་མི་རྣམས་ན་
 ཁོ་བསྦྱེད་དོན་མེད་དོ། །ཆོ་ལ་བ་ནམས་གྱིས་ཅོད་དང་སྒྲིམ། །ཁྱོད་དང་འཕྲད་
 བ་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་བག་ཆ་བ་མེད་པར་སྟོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་
 བསྟུལ་ཏེ་སྟོགས་སྒྲ་བ་པོ་ལ་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།
 ཆོག་གི་འཐེན་ཅོད་ཙམ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཆེན་པོ་མེད་པས་བག་ཆ་བ་ཅི་ལ་མངའ་
 སྟེ་འོན་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་གྱི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་སོགས་གྱི་ངལ་བའང་མ་
 དགོས་སོ། །མ་སྒྲིམ་པར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲ་བ་ལ་ཐོ་ཅོས་སྒྲིམ་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་
 པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱིས་སྒྲིམ་པར་གནང་བ་རང་གིར་བྱས་སོང་དོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་
 བསྒྲིམ་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པ་
 བྱི་དེས་པར་བསྒྲིམ་དོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་བབ་ཅོལ་དུ་སོང་སྟེ། པ་རོལ་ལ་

གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེང་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སྟེང་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀུན་མོངས་བཞིན་ཞེས་པ་རྩོལ་
ལ་གྲགས་པའི་དབེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པ་རྩོལ་པོས་མེད་ཟེར་རྒྱུའི་སྟེང་
པ་ཞིག་བསྟན་ལ། འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་རྒྱས་བྱངས་པའི་སྟེང་པ། ཁོའི་
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས། ལྷགས་གཉིས་
གྱི་ཉོན་མོངས་ཕྱ་རགས་ལ་མཁས་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་གཙོ་པོ་ལ།
དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཞན་སེལ་སྐབས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན། སྟེང་འདི་ཞེས་བཀར་ཏེ་
ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་།
པ་རྩོལ་ལ་གྲགས་པའི་དབེ་ཀུན་མོངས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ངར་འཛོན་ཕྱ་མོས་
བྱང་པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྐར་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ཁྱུད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་ཁ་བྲལ་འཇལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། ཡང་སྟེང་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་
རྒྱས་བྱངས་པའི་སྟེང་པ། ཕྱིར་ཚོ་ལ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་པར་ཡང་བསྟན་པས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་སྐར་མར་འདུག་
པས་ཆོག་ཆད་པ་འདྲ་མིན་ན་དངོས་སུ་བསྟོན་དོར་གྱི་གཏམ་ཡ་མཚན་པ་དངོས་
སོ། སྐྱིར་བརྗོད་བྱ་ལ་གཙོ་པོ་ལ་དང་། སྐྱའི་དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་དང་། སྐ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་

གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འཆད་དགོས་པ་ནི་བདེན་ཀྱང་། སྐབས་འདི་ལ་གཙོ་
ལམ་དང་། དངོས་དང་ཞེན་པ་གཞན་སེལ་གྱི་དབང་གིས་ཤན་བྱེད་རྒྱ་ཅི་
ཡང་མེད་པས་དོན་མེད་ཁ་གཡམ་འབྲས་བུས་དབེན་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ཏེ།
ཆོག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བ། མཛོད་ལས། གཡོ་སྐྱ་ཆོངས་པས་འབྲིད་བྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་སོང་ངོ་། །

ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཡང་སྐྱས་དོན་སྐྱ་མ་དང་བྱི་མའི་དཔེ་ཡང་བསྐྱས་ལ་འབྲེལ་
བའང་སྐར་བྱངས་པ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་ན་སྐད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ་
ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །དེའི་བྱིར་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་རེ་འབྲེད་
པར་འཕངས་སོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་རི་བཞིན་འཆད་དཀའ་བའི་གནོད་གིས་
ཡང་སྐྱ་མང་པོ་འབྲུག་གི་བ་བཅེགས་པ་འདི་ཆོག་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལ་མཁམས་
པའི་བྱུང་ཆོས་འདྲ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཉྩེ། གོ་རྒྱ་ནི་ཡོད་རྒྱ་མེད་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་
གཉིས་སྐྱ་འབྲེད་པ་སྐར་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་ལ། དཔེ་ནི་ཡོད་
པའི་དཔེ་ཀྱན་མོངས་ལས། །མེད་པའི་དཔེ་ཅི་ལྟར་འཕངས། །ཡང་སྐད་
པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལོངས་
གིག་ཅེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྐད་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ཀྱང་ཡོད་དགོས་
པའི་འཐད་པ་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །འཕགས་པས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་སོགས་
ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོའི་བར་ལ་དབྱུད་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྤང་ལ། རྒྱ་མིན་
བོད་མིན་གྱི་ཤུ་ཅིའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་དང་། སྐར་སྟོན་པ་སྐྱ་ཡིན་ཡང་

བརྟག་དགོས་པར་སྒྲུང་དོ་ཞེས་པ་ནམས་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཆོག་ཏུ་སྒྲུང་དོ། །
 འདིར་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་སྐབས་སུ། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་
 ཉོན་དང་འབྲས་བུ་སྒྲི་མིན་འབྱུང་ཚུལ་དབྱེད་པ་འབྲེལ་བེར་གྱང་། དེ་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་གཞུང་ཅུ་བར་རྒྱས་པར་དབྱེད་བྱེན་ཏོ། །མོྫྫལ་གྱི་ལས་དེ་ལྟ་
 སུལ་སྟེད་པ་འང་མི་དགོས་པས་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྟེད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་ལན་
 འདེབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུ་ཆེ་དེའི་ལུས་འཕེན་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེད་པས་སྒྲུབ་
 གསོས་བཏབ་པའི་ཉེན་དེ་ལ་རྫོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲིན་པ་ཡང་སྒྲུབ་སྟེད་པས་
 གསོས་མ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྫོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྟེད་པ་ཁོ་ནས་གསོ་བ་མིན་པས།
 སྟེད་པ་ནི་དུས་དང་ས་དང་དཔོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ཞེས་སྟེད་
 པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། སྟེད་པའི་སྟེད་ལས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། ལས་ནི་
 རྒྱན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། སྟེད་པས་གསོས་མ་བཏབ་ན་ལས་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པར་གསུངས་ན་ཡང་། ཕྱིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ན། ལས་ལལ་མོ་ཆེ་ཞིག་སྟེད་པས་གསོས་འདེབས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་བཞག་གོ། །

དེས་ན་སྟེད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་ལན་གདབ་མི་རིགས་ལ། ད་ལྟའི་སྟེད་པ་
 མེད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྱུར་ན་མི་རུང་བ་མེད་མོད་སྒྱུར་དགོས་པའི་གལ་འགག་
 གང་ཡང་མི་སྒྲུང་དོ། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བར་བཤད་

པ་མོ་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་སྦྱར་ན་བདེ་ཡི། ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ལས་གྱི་
 རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ནི་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱ་མའི་ལན་དུ། རེ་ཞིག་ཅེས་དང་། ཡང་སྤྱིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་འང་མོ་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་འབྱོར་གྱི། བྱེད་ལྟར་ན་བདག་མེད་སྤྱུ་བ་
 མཉོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་ནི། སྤྱིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 ཡང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབས་ཟིན་པས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་སྤྱུ་བ་མ་
 སྦྱར་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལན་འདེབས་པ་བཞན་ནས། རེ་ཞིག་སྤྱིད་པ་ཉེར་ལེན་
 གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་ཏེ། འཁོར་སྦྱུང་སྤྱིད་པ་ཡོད་པར་
 དབུ་མ་པས་སྐྱབ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་རིགས་པའི་འཐད་པ་མ་བཀོད་པར།
 ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྤྱིད་པ་མེད་ཅེས་ཆོག་ཙམ་ལན་དུ་སྟོན་མི་རིགས་སོ། །
 གྲུབ་ཉོན་སྟོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོགས་གྱི་ཡན་
 ལག་གྲོ་བུར་དུ་བཤད་པ་སྒྲོ་དོན་གཉིས་ཀ་ལས་འིང་དུ་འབྱུངས་པའི་ངང་ཚུལ་
 དུ་གསལ་ཞེས་པ་འང་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་བརྗོད་དོན་སྟོང་སྟེ། གྲུབ་ཉོན་
 སྟོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོགས་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་
 པའི་སྐྱབས་སུ་བབས་པ་རིག་བྱེད་བདག་པོས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་
 རྗེས་སུ་ངག་གང་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱུ་མ་བཤད་ནས་
 བྱི་མ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་བཅའ་བྲིམས་སྤྱུས་ཀྱང་མ་བཅས་
 ཤིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་དགོས་པའི་

རིགས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོགས་ལ། སྟན་འཕྱིན་
པར་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རིགས་
པས་བསྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུབ་ཡང་། ཚུད་ཡིག་གཏོང་ལྟའི་སྒྲུད་བྱངས་སུ་བྱིས་པ། ཡང་འབྲེལ་མེད་
འདི་འདྲར་སྒྲུས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འང་ཅི་སྟེ་མེད། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱ་ཀུན་མོངས་མི་ལྟོག་པས་དེའི་འབྲས་སུའི་ཆ་ཡང་མི་ལྟོག་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཆོར་བའི་རྟོན་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ་བ་ཡིན་ན། ཞེས་བྱིས་པའི་འང་སྒྲུས་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་སྟུང་བར་སོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་མིན་པ་ལ་འང་སྒྲུ་སྒྲུར་
བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རང་ལུགས་དོས་ཟེན་ན་སྟོང་བ་འང་ཞེས་སྒྲུར་ན་ཀུན་མོངས་
བསྐྱས་པར་འགྱུར་པས་ཆོག་སྟེར་ལ་མཁས་ཉམས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མཐའ་བུལ་
སྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱེངས་སུ་ཡལ་ལོ། །འདིར་བཤད་པའི་འབྲེལ་ལྟར་ན། སྟོང་
བ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མོངས་ཡོད། དེ་ལས་ཟག་མེད་ལས། དེ་ལས་ཆོར་
བ། དེ་ལས་ཡང་སྟོང་བ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་
དང་པོ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཀུན་མོངས་ཡོད་པའི་དཔེ། སྟོང་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱང་བཤད་
པ་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏེ། དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་སྟོག་ཏུ་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
ཀུན་མོངས་དཔེར་བཀོད་པ་ལྟར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་གོང་ཏུ་བྱིས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་ཀུན་མོངས་དེའི་འབྲས་སུ་ཆོར་བ་བློར་ཁོང་། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་བས་

བསྐྱབ་པ་ལྟར་ན། ཀུན་མོངས་རྟགས་ཀྱི་ཆར་སོང་བས་དབེར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུབ། དབེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་
 འགོད་པར་ཐལ་ལོ། །དཔེ་ཀུན་མོངས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་
 བསམས་ནས། དཔེ་ཅན་སྟེད་པའང་དེ་བཞིན་བྱིད་མོད། དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་
 འདྲ་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་རང་བར་ནས་དུམ་ཁུ་ཞིག་ཁ་བྲལ་ཡང་།
 ཁོ་པོ་ཅག་གིས་དཀྱུས་ཀྱི་ལམ་མ་བཏང་བར་གོང་འོག་གི་དམིགས་བཅས་དང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དང་འགག་པ་སྤྲོད་སྟེ་བརྒྱུ་མས་འོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་
 པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྟར་བས། ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་
 བས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། སྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་མེད་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་ཉིད་རྣལ་ཏུ་བརྟོན་པར་
 སྤྲོད་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་།
 གཟུགས་ཆོར་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པས་སྤྲོད་ཡང་སྟེད་པ་འདོད་
 ཆགས་འདྲེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུལ་བས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉན་མོངས་ལྟོག་པ་
 བློ་ནི། འདིར་འོག་ཏུ། གང་ཆོ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། ཆོར་བའང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པ། དེ་ཆོག་ནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། སྟེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྟོག་མི་

འབྲུམ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ན་བརྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར།
དགག་སྒྲུབ་སྒྲོལ་བ་ཀུན་ཚང་བ། །ཁྱོད་གསུང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་གསོལ། །
ཞེས་བསྟགས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡབ་རྗེ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མཐོང་དགོངས་
བཞེད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ཉིད་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྩལ་
གྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པས་དངས་པའི་ཆེད་ཏུ་
བརྟོད་པ་ནི། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་པས། །
མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་འབར་བ་ཁྱོད་ལ་གཏད། །མ་ལུས་ཆོས་མཛོད་དུསྟག་ཀུ་
ཡང་སྟེ། །རྒྱལ་རྣམས་ཉིང་འཛིན་བཞེངས་སྒྲུབ་རྟོགས་མ་གྱུར། །འོན་ཀྱང་
ཆོས་ཟབ་གསང་པའི་སྒྲུ་འབྲུལ་ལས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ཅུར་སྤྲིག་
གར་གྱིས་ཅེན། །རྒྱལ་སྒྲས་དཔའ་པོ་རུལ་གྱི་གངས་སྟེད་ཀྱང་། །ཡ་མཚན་
འབྲུལ་ལ་རིངས་པས་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་བརྟོད་
པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཚོད་སྒྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་གི་སྤྱི་རེ་ཀུན་ཏུ་བྲེས་པའོ། །ཞེས་རྟོག་
པར་བྱེད་དོ། །

ལན་བརྟོད་པ། །སྤྱིར་རྟོག་ལྡན་དོགས་པ་སྤྱེ་རུས་ཀྱི་བཀལ་བ་ཟབ་མོ་ཡིན་
ན་ལན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་སྟོན་རིགས་ཀྱི། །སྐབས་ཀྱི་བརྟོད་པ་འདི་
འདྲའི་རིགས་ལ་ལན་གྱི་ངལ་བ་མ་དགོས་མོད། །གོང་ལོག་གི་སྐབས་རྣམས་
དང་མཚུངས་པར་མདོ་ཅམ་བརྟོད་ན། །སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་
ཞེས་པའི་འང་སྒྲས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟེད་པ་བསྟུས་པར་སོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་

ཅན་མིན་པ་ལའང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཚིག་གི་དུམ་བུ་འབྲེད་བཟུང་
གོ་ལོག་སྟེ། འང་སྒྲུབ་ཅི་ཞིག་སྤྱད་ཚིག་གོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེས་དགོས་པ་ས་
ན། རྒྱ་ཀར། དཔེར་ན་ཀྱུན་མོངས་ཏེ་ཡུལ་དུས་ནམ་པ་བསྐལ་པའི་དངོས་
པོ་མི་ཤེས་པའི་མོངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པའང་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་འདུག་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚིག་
གོགས་ཀྱུན་མོངས་ཉིད་བསྐྱུས་པར་གོ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མི་གོ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་བསྐྱུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཀྱུན་མོངས་
ཡོད་པར་པ་རོལ་བོས་ཁས་ལེན་པ་དང་སྒྲེལ་ནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གོ་
བདེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ངོས་ཟིན་ན་སྟེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་ཀྱུན་
མོངས་བསྐྱུས་པར་གོ་བུར་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཚིག་སྒྱུར་ལ་མ་ཁས་སོ་སྟོམ་དུ་ལྟོམ་
ཡང་མ་མཁས་པའི་དྲགས་སུ་སོང་སྟེ། ཀྱུན་མོངས་ཡོད་པ་བྱུང་བ་བཞིན།
སྟེད་པའང་ཞེས་སྒྱུར་ན་སྟེད་པ་བྱུང་བ་ཟིན་ཏུ་བུར་བྱས་ནས། དེ་ཉོན་མོངས་
ཅན་དུ་བསྐྱུབ་པ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སོང་བས་བརྗོད་ཚུལ་མི་ལེགས་ལ། སྟེད་
པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའང་ཞེས་བརྗོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟེད་པ་བསྐྱུབ་བུར་འགོ་བས་གོ་བློ་བདེ་མི་བདེ་ཡོད་
པས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། བསྐྱུབ་ཀྱུན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་
དང་། སྤྱད་ཟླ་སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡིན་པས། སྟེད་པ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་མིན་པས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚུལ་གཞི་གཅིག་པའི་དོན་ལའང་སྒྲུ་མི་

སྤྱིར་བར་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་ཁ་ཐུལ་ཏེ་བར་དུ་འང་སྤྱི་འཇུག་དགོས་པའི་སྤྱི་བ་
སྤྱིར་མཁུན་ཉམས་དེ་འདྲ་བརྟན་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཅི་ཡང་མི་སྤྱིར་ངོ་། །ཡིན་པ་
དང་མིན་པ་སོགས་གང་གི་མཐར་སྤྱི་སྤྱིར་ཆོད་ཀྱིས་ཅིག་གོས་སྤྱི་དགོས་
ན་ཏེ་ཅང་ཐུལ་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མེད་པ་བཞིན། སྤྱི་རྟག་
པ་ཡིན་པ་འདྲ་མེད་ཅིས་བརྟོག་ན། བྱིད་ལྟར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡང་མེད་ཅིས་
སྤྱི་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་ཆོག་སྤྱིར་མཁུན་ཉམས་དེ་ཁོང་དུ་སྤྱི་ནས་དག་
རྒྱུ་མ་བཏོན་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་འདིར། བཤད་པའི་འབྲེལ་ལྟར་ན་ཞེས་
སོགས་སྤྱིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཞེས་པ་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ཟེར། ཟེད་འདི་ཞེས་
དང་བོར་སྤྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཀུན་མྱོངས་ཡོད་པར་སྤྱི་བ་པ་སོགས་
བྱིད་རང་གིས་རྟོགས་བཞེས་སྤྱིར་བ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དག་ལས་འདིར་གཞུང་
ཅུ་བའི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་བྱིད་ཀྱི་བརྟོག་པ་འདི་
ལྟར་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱིར་ལ། ཀུན་མྱོངས་ཡོད་ན། དེས་ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་
བཀའ་ནས་བརྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཚོར་བ་ཡིན་པར་གཞུང་ཅུ་བས་བཤད་
ཀྱི། གཞན་སྤྱིས་གསར་དུ་འབྲེལ་བ་སྤྱི་གས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དང་
བོ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྟན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་དེས་པ་ཡོད་མེད་སྤྱིར་དབྱུང་
མ་དགོས་ཏེ། ཀུན་མྱོངས་ཡོད་པ་དང་། ཆོར་བ་ཡོད་པ་དང་། ཟེད་པ་ཡོད་
པར་གྲུབ་པ་འདིས་སྤྱི་བས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་འབྲུབ་པ་ལ་གོགས་སྤྱི་སྤྱིར་བ་ཅི་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྲུ་མྱོངས་ཡོད་པའི་དཔེ། ཟེད་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེས་
བསྐྱབ་བྱུང་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་ཁོར་ཟེར་ཡང་། གྲུ་མྱོངས་དཔེར་བྱས་ནས།
ཆོར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཟེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཀྱི། དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་
ཚྲོག་ཏུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་། འདི་སྐབས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་འཕོན་
འཛིན་གྱི་རྒྱས་ཆོག་ལུས་ལ་བརྟགས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་པའི་གྲུ་ག་ཞིག་
བརྗོད་རྒྱ་ཆོལ་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅའ་ཀྱང་ཐུགས་
ཆོས་དེས་ཞིག་མ་རྟེན་ནས་འོ་བརྒྱལ་བྱུང་བས་དགོངས་པ་རྩེད་ཞིག་འབྲུགས་
པར་སྣང་སྟེ་བདེན་མེད་གྱི་དབྱིངས་སྤྱད་པ་བསོ་བར་ཁུལ། །

ཡང་རྒྱ་གྲུ་མྱོངས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཆོར་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱངས་ཆོར་བས་སྦྱབ་
པ་ལྟར་ན། གྲུ་མྱོངས་རྟགས་ཀྱི་ཆར་སོང་བས་དཔེར་གསུང་བ་དང་འགལ་
ལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་པར་
ཐལ་ལོ་ཟེར་བ། དོན་གྱིས་གྲུ་མྱོངས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཆོར་བ་དང་ཟེད་
པ་བྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞུང་རྩ་བར་གྲུ་མྱོངས་དཔེར་བྱས་པ་མ་ཐོལ་ཐོ་
ལ་བྱུང་བེན་གྱིས་དབང་གིས་ཡིན་ལ། གྲུ་མྱོངས་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་སུའི་
ཆ་ཡང་རིམ་པས་འབྲུབ་པའི་མྱིར། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་དཔེར་བྱས་པ་དེ་
སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱུང་མི་བྱེད་ཀྱི། སྦྱོར་བ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སྦྱར་
དཔེར་བཀོད་ན་ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་མི་རུང་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནི་སྟོན་པས་ཀྱང་
མ་མཛད་ལ། ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། །དཔེར་

ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་མར་མེ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་
ཞེས་པའི་སྐབས་ན་དཔེ་མར་མེ་ལ་བྱས་ཀྱང་། གཞན་དུ། གང་བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་སྒྲ་བཞིན། མར་མེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་དཔེ་ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་སྟེང་པའང་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་
ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་དེ་ལྟར་འདྲ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་
བཞི། དཔེ་དཔེ་ཅན་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་མོད། དཔེར་
བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཆོས་མེད་ན་དཔེར་བྱེད་པ་དོན་མེད་པས་འདྲ་དགོས་
པའང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་པོ་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་
གཉིས་པེ་འབྱེད་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོ་དྲག་པའི་ཁུ་ཚུགས་ཁོ་ནས་
དགག་སྒྲུབ་གནད་ཆེན་མི་རྣམས་ཏེ་ཡིག་ཆོགས་མང་པའི་རལ་བ་ཅམ་མོ། །
འདི་སྐབས་ལྟག་ཆོད་དགོས་མེད་ཀྱི་རག་འདི་འདྲ་བ་ལར་ལ་བསྐྱོར་ན་ཡང་
མཚུངས་པ་དུ་མ་འདུག་ཀྱང་དོན་ཚུང་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་བྱེད་རང་བར་
ནས་དུ་མ་ཆོད་དུ་འཆད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དཀྱུས་ལམ་མ་བཏང་བར་འབྲེལ་
བསྒྲིགས་ནས་འཆད་པ། ཟླ་བས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་
ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་
བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། གཟུགས་ཆོར་
ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པས་སྒྲར་ཡང་སྟེང་པ་འདོད་ཆགས་འདྲེན་
པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་

ལའོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་
 ལྷོག་པ་ནི། འོག་ཏུ། གང་ཆོ་ཆོར་པོ་ལག་ལ་མེད་ཅིང་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན། བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་སོགས་
 བས་བསྐྱགས་པའི་བླ་ཤེས་བྲེས་པའི་བར་དུ་བརྟུང་པ་ནི། བྱེད་ཅག་གིས་
 དཀྱུས་ལམ་མ་བཟང་བ་ཡིན་ནམ། ཤེར་ལའི་ཆོགས་བཅད་འདི་སྐབས་ཉོན་
 རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཁུངས་སྤྱི་ཆེ་བས་རང་ལུགས་
 གྱི་ཁས་བླངས་ལ་གཞོད་དོགས་པས་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་པའི་འཆད་ཚུལ་
 གསར་བ་ཞིག་མཛད་པ་གང་ཡིན་རུང་ཡིན་དུ་ཚུགས། རྒྱ་རབས་པའི་རྗེས་
 འབྲངས་བདག་ཅག་གིས་ནི་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པ་མཐོང་
 པའི་རང་ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་གོ་ཆོད་པར་སྒྲུབ་ལ། བྱེད་ཅག་གིས་
 མི་ཆོད་པར་བསྒྲུབ་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་མིན་པར་སྒྲུབ། བྱེད་ཅག་གིས་རྟོགས་
 པར་རྟོགས་ཀྱང་ཉོན་རང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་དུས་ན།
 གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་མེད་མོད། བདག་མེད་
 རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་གོམས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་དམིགས་
 བས་ཆགས་པ་སྟེ་བར་འདོད་ལ། ལའོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་ལྡན་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འང་ལྷོག་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་

ལྷོག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་གཞུང་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་
བསྐྱགས་པ་ནི། བསྐྱགས་ཡུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱགས་པ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཚུལ་ཡོན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ལས་ཅི་
ཡོད། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་དད་པས་བསྐྱགས་པ་དང་། བུམས་པ་
ཟོལ་མེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་བསྐྱབ་ཆོག་བདུད་རྩིའི་བསང་གཏོར་སྟུང་དག་གི་
ཐུང་བར་སྒེལ་བ་ནི་ལེགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོགས་བཅད་དུ། རྒྱལ་རྣམས་
ཏིང་འཛིན་བཞེངས་སྟུང་ཉྱལ་མ་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་འདི་སྤར་གྱི་ཅམ་
སྤྲད་ཡང་སྤྲ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུད་པ་ལྟར་བུས་ན་ཆོག་ཅུང་མི་བདེ་ཡང་དེ་
འདའི་དབྱུད་བས་ཅི་བྱ་སྟུང་མོ། །

ཡང་ཙོད་ཡིག་ཏུ། གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱན་ལས།
རབ་ཏུ་སྒྲིན་རྣམས་བརྒྱད་མར་ཆོལ། ཞེས་དང་། བཀའ་སྒྲུབ་ཏུ། འདི་ལ་
གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇགས་པས་ཀྱང་།
ཟབ་མོ་འཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས། རི་
སྐད་དུ། སྟོན་དུས་འབྲུལ་བའི་ནགས་འབྲམས་སུ་ཤིང་དག །མཁས་གྲུབ་
གྲུ་དབང་བྱེ་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱི། སྟོང་ཐུག་ཉི་མ་འབར་བས་བསྐྱེག་བའི་
ཐལ། རྟོག་སྟེ་སྟེང་པོ་ལོན་ལ་སྒོངས་པ་བྲེལ། རྟེ་བྱིར་ལུང་རིགས་མི་བཟད་
དག་སྐྱགས་ཀྱིས། སྒྲིན་སྒྲིས་དྲགས་པའི་ཐོད་པ་དུལ་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་

དམ་བཅས་བཅུད་ཀྱང་ཡལ་བ་ཡིས། རྟེན་ཐོབ་དམ་བ་སྦྱིན་ལ་དང་འདིར་
བརྩོན། །འདིར་སྦྱོགས་སྒྲ་བཀོན་པ་དང་། དེ་དག་གི་པོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་
ཀར། བདེན་མེད་ནི་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་དང་། མཐའ་ཀྱན་དང་
བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་
རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་སྒྲ་མ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དུ་བྱི་མ་ཉིད་རྩ་ལ་དུ་
བརྟོན་ནས་བཤད་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བས་སྒྲོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་
དང་སྒྲུ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དོ། །ཞེས་སྒྲོས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་བདེན་སྟོང་དང་བདག་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་ནི་མེད་དེ། འཁོར་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བདེན་
འཛིན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱན་མཐུན་པའི་སྦྱིར་དོ།
ཤར་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྤང་
བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་འང་མཚན་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
དུ་འང་འདུས་པའི་སེམས་ལེར་རིགས་དུག་གི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་དགུ་པ་སོགས་དང་།
བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་དུ་འང་། རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་དང་།

རྟོག་པ་བཞི་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོ་བོར་བྱས་ནས། ཞེས་
གསུངས་པ་ནམས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། ཞེས་དངས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་
ཅུང་ནས་ལྡོག་ཐབས་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་
སྤྲུག་ལས་ལོགས་པ་དགག་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་
པར་བཀག་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོར་ཞེན་པས། ཞེས་སྟོགས་སྒྲ་
ཕྱིར་བཞེས་ཤིང་བཤད་དེ་གང་སྒྲས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བ་སྟག་སྟེ། ཁྱི་ཀར།
དེ་ལས་སྒྲར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་
དེ། ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་ཕྱིད་དུ་དབུ་མ་རྒྱུན་ལས། སྟེ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། སྟེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད། ཅེས་པའི་གཞུང་དངས་པས་
ལུང་དེའི་སོགས་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་མི་སྟོན་ན་ཅི་ཞིག་སྟོན།
སྟོན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་དོན་དམ་སྒྲ་མ་ཉིད་སྟོན་ཟེར་བ་སྟན་ཕྱིར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁྱིད་ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བབྱང་ན་མེད་མཐའ་དང་།
ཡོད་པར་བབྱང་ན་ཡོད་མཐར་ལྟར་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་མིན་
པར་བབྱང་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་འང་
འདྲིན་པ་མེད་པས་ཏུ་ཤད་མ་རྒྱལ་ནའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ལྷ་མ་
ལུས་པ་བགོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལེ་ལན་བདའ་བའང་མེད་དོ། །ཤེར་
འབྱུང་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་གཏུག་

མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཀལ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ལན་བརྗོད་
པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་
དཔེ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲུབ་མས་བརྒྱུད་
མར་ཤོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཅོད་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་བདེན་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་མ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཤོལ་བས་
ཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་འདུས་བྱས་འདུས་
མ་བྱས་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་བ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་
པར་བཟུང་ན་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཐད་ལ། མ་བཟུང་ན་སྒྲོས་བྲལ་དུ་
ཡང་མི་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་དེ་དངོས་
དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པས་དེ་ལས་གཞན་རྟོགས་ཚུལ་མེད་སྒྲུལ་
པ་སོགས་ཡིན་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ན་གསལ་བ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁྱོད་
གྱིས་སྒྲུས་པ་སྐབས་སུ་བབས་སོ། །

མདོ་རྒྱལ་བཀའ་སྒྲུབ་ཏུ། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀྱིས་རྫོབ་
སྒྲོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འདོད། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །
ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་སྤྱིར་དང་ཟབ་པའི་སྤྱིར། །ཡོངས་སུ་སྤྱིན་དང་རྣམ་མི་
རྟོག་ །དེ་སྤྱིར་འདི་ལས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། །དེ་ནི་སྒྲ་བ་མེད་པའི་ཐབས། །

འགོ་བ་དེའི་གནས་མིན་ལ་སྐྱག་པས་གདུང་བྱེད་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་ཡུང་ཆེན་བསམགས་བྱས་ཡུན་རིང་དུ། །རིགས་མེད་གོགས་ངན་སྡོན་དགོ་
མ་བསམགས་སྒོ་མ་སྒྱུར། །ཆོས་འདིས་སྐྱག་འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་འདི་ལས་
ལྷུང་། །དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མེད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྗེས་སོང་བྱིར། །སྣ་
ཆོགས་སྟོན་ཅིང་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཉག་ཏུ་སྟོན་དང་ལྷན། །རི་སྐད་བཤད་
བཞིན་དོན་མིན་བཅོམ་ལྷན་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཆོས་འདིས་སྐྱག་མི་འགྱུར། །འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་
དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཆོས་ཐོབ་དེ་ཡོད་དེ་ལས་སྒོ་གོས་
རབ་ཏུ་སྒྲེ། །གང་ཆེད་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རི་ལྟར་ངེས། །བདག་གིས་
མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གའི་
ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་
བདེན་ནི་སྐྱག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན། །དམན་པར་མོས་ཤིང་ཁམས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམན། །གོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བསྐོར་བ། །ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་
ཡིན། །ཐོས་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་སྒོ་ལྷན་ཐོབ་ནས་ནི། །གང་ཞིག་ཐོས་ལ་རབ་
ཏུ་བརྟན་བྱེད་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ལུས་ལ། །ཁྱོངས་པ་གང་
གི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་བྱེད། །དོན་སྐྱ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན། །བདག་ཉིད་

སྒྲུབ་ཤིང་སྒོ་ཉམས་འབྱུང་། །ལེགས་པར་གསུངས་པ་འང་སྤངས་པས་ན། །
 བསྐྱུལ་འབྱུང་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་སྒྲིབ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་བཞིན་གདུག་པ་
 རྟོ། །མི་རིགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལ་འང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་
 སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་བཏང་སྒྲུབ་པ་ཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་
 རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅའི་དབང་ལྷག་གི་གསུང་འདི་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྒྲིང་གི་བདུད་ཅིར་འཛིན་དགོས་པའི་གལ་པོ་ཆེ་སྟེ། སྤྱང་པ་ཉིད་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་
 པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ལ། བདག་མེད་དང་བདེན་སྤྱང་
 ཞེས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུ་འི་བཞིན་དུ་མཆོན་མར་བཟུང་ནས། བདག་ཉིད་སྒྲུབ་ས་
 ཤིང་སྒོ་ཉམས་སོགས་འི་སྤྱད་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཉི་ལྔ་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱིས་ཆོས་སྤང་གི་ལས་
 གསོག་པ་དག་མང་པའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་འི་སྤྱད་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་པར་
 བྱ་བའི་རིགས་སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་། ཟབ་མོ་འཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་
 པ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་སུ། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་ཉོགས་
 དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །བྱུ་བའི་བྱུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་
 ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། བྱིད་
 ཀྱིས་ལུང་འདི་ནུམས་སྐབས་སུ་བབ་པར་བྱངས་ཤིང་། སྒྲོན་དུས་འབྱུལ་བའི་
 བགས་འབྱུམས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲུས་པ་འང་ལེགས་སོ། །བྱིད་ཀྱི་བདག་
 མེད་དང་བདེན་སྤྱང་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་མེད་དེ། འཁོར་ཅུ་མཐར་

ཐུག་བདག་འཛིན་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱིན་དགོངས་པ་མཐུན་
ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། སོགས་ཀྱི་ཡུང་བཞིན་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་དྲུངས་ནས་
འབྱེན་པ་ལ་མེད་པར་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་དགོས་པ་དྲི་ཀར་
ཡང་བཤད་པ་བྱོད་གྱིས་དྲངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་མེད་དང་
བདེན་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ལ་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །
ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་
དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་དམིགས་པའི་སྦྱོས་པ་ཀུན་
ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
རེག་པ་དང་། དེར་མ་སོན་པར་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཁེགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་ནས་སྦྱོས་པ་ཉི་ཚེ་བ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་
སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པའི་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་ན། སྦྱིར་བདེན་
མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་གྱི་དོན་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་
ཡང་མི་བརྗོད་ཀྱང་། སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་མ་ཁེགས་པའི་སྦྱོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་
བདེ་དག་ཡུམ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་
ཅག་གིས་གསུང་དུ་སྦྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་རྗེས་

འབྲངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཆུང་དུ་ན་སྒྲུབ་ཅི་མེད་ཆ་གས་
 བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ཁྱོན་གཅིག་མཚན་མ་ཡོད་ན་ཡང་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་འཆང་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། བློ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མ་མཆིས་ན་
 ཐོབ་པ་ལྟ་གལ་མཆིས་ཏེ་མ་མཆིས་ན། ཅི་དངོས་པོ་མ་འཆལ་བའི་འདུ་ཤེས་
 ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་མཆིས་ལགས་སམ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་
 དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འང་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་སམ་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གང་ལ་དངོས་པོའི་འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། ཆོས་མཚན་མ་མེད་པ་དྲན་པ་མེད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་སོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི། སྤྱོད་མེད་པ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་
ཕྱག་ཉེར་ལྔ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤུངས་
རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་
དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་འདུ་ཤེས་སུ་བགྱིད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་གསོག་ཏུ་འབྱིན་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིང་དུ་སྦྱང་བའོ། །
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་དེས་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ཅིང་
དམིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་གསོག་ཏུ་འབྱིན་ཅིང་རིང་དུ་
སྦྱང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་
ཤིང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་མདོ་ཐམས་
ཅད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་སྦྱང་དང་། དམིགས་མེད་དུ་
སྟོན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ། །ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀྟི་
ཤི་ཀ་གང་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་། ཆོས་གང་ལའང་
མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀྟི་ཤི་
ཀ་ མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རིགས་ཀྱི་སྤུངས་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་བཙུགས་པ་དག་སྟོན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས། བཙུགས་པ་དེས་

རྫོགས་བྱང་ལ་ཞུགས་པ་དག་སྤང་བར་བྱེད་དེ། ཤར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ཆོག་
འབྱུང་བཅས་པར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅིས་དང་། བཅོས་མ་དེ་གང་ལགས་
ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བདག་
མེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་ག་ལ་
ཡོད། གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་།
རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུར་ཤོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོམས་ཤིག ཆོས་ཅི་
ལ་ཡང་མ་ལྟ། གང་ལ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི། གནས་པར་བྱ་བ་འཇམ། འདའ་བར་བྱ་བ་
མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་སྟེ་འགག་བྱང་དོར་མེད་
པར་སྟོན་ན་ཤར་ཕྱིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་གཞུགས་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་
པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་
པ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གསུངས་སོ། །གཞུངས་དབང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་འདོན་པ་མེད་པའི་
ཆོག་ལྷ་དྲུགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་
དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་འོ། །
འདམ་དཔལ་མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཇམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་

དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབས་སྟུ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་
 བཤ། འདྲུས་རྒྱུ་མས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་བྱིར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་བྱིན་པར་
 འདོད། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་
 རྟེ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཡང་དག་ཉི་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །
 གཞུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། འདྲུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
 རྒྱུ་མས་དང་། སྒྲིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་རྒྱུ་མས་ལ། སྒྲིད་པའི་འདྲུ་ཤེས་
 མི་མཐུན་སྤྱོད་སྟེ། སྒྲིན་ལ་སོགས་ལ་རར་འཛིན་མེད། གཞན་དག་དེ་ལ་
 སྒྲིད་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་
 ཆགས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། དཔེན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ཟབ་
 ཉིད། ཆོས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྒྲིང་བ་
 ཡིན། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་
 བཤད། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་བྱིར། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
 འདོད། ཅིས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བར་སེལ་བས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ཅི་ལགས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་འདི་ནི་སོ་སོ་རང་

གིས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཡི་གེ་དང་དག་གིས་གདམས་པར་མི་རུས་སོ། །
 དེ་ཅིའི་ཁྱིམ་ཞེན། ཆོས་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 བཤམས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཆོས་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། དག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་པ། སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྤང་བ་དང་དོར་བ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ། བྱེ་བ་དང་བཙུམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་གི་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གིའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པ། རྟོག་གིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། མཚན་མ་
 མེད་པ། མཚན་མ་དང་བྲལ་བ། མཚན་མའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པ། བྱིས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བདུད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྟོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ། གནས་མ་ཡིན་པ། མི་གནས་པ། ཞིབ། འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། དེ་
 མ་མེད་པ། མ་གོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ། བྱ་ལོ་མ་པ། མཆོག་དམ་པ།
 ལུལ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་བྱུག་མི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འ
 དི་ནི་འདུག་པ་སོ་ཅེས། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་

ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་ནས། སེམས་ཅན་དག་གྲང་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ལ་རབ་
ཏུ་དགོང་དོ་སྒྲམ་ཏེ། དོན་གང་གི་ཕྱིར་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
རྩོམ་བ་དང་། དཀའ་བ་བརྒྱ་དག་བྱེད་པ། རིགས་ཀྱི་སྤྲེའི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་སྒྲུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཆོས་
འདི་རི་ལྟར་མཛོན་དུ་བགྱི། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བགྱི། བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རིགས་ཀྱི་སྤྲེའི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱའོ། །རང་གིས་རིག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
རིགས་ཀྱི་སྤྲེའི་ལྟ་བུ་ན། གང་མིང་དུ་འདོགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དེ་ནི་ཀུན་
རྫོང་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་མེད་མོད་གྱི།
ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པ་བརྟན་པར་མི་རུས་སོ། །
ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་མི་སྦྱེའོ། །མི་འགག་གོ་མི་འཛིག་གོ་མི་ལེན་ཏོ། །
མི་འདོར་རོ། །ཡི་གེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་རྫོང་དོ། །སྦྱོས་བས་མི་རྟོགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྲེའི་དོན་དམ་པ་ནི་བརྫོང་དུ་
མེད་པ་སྟེ་ཞིབ་ཏོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའོ། །
ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་

སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། ཆོས་གཞན་ནི་སྒྲིམ་པ་འདི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། དམིགས་
པ་ཅན་ནི་ཐ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདྲ་དམིགས་ཤིང་། མཛོན་པར་
དགའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་འོ། །
ཞེས་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དེ་དམ་
པ་འདི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་པ་མ་མཆིས་པ་འོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་སྒྲིམ་པ་ལ་
དགའ་བ་ནི་དམ་པ་འདི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ལགས་སོ། །
ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
འཇམ་དཔལ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གསན་པར་བཞེད་གྱི། ཁྱོད་
སྒྲོབས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཅི་ལས་
བརྩམ་སྟེ་སྒྲོབས་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲོབས་པར་
གྱིས་ཤིག་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་གང་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ལགས་སོ། །བཀའ་
སྤྱུལ་པ། མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་རབ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་
པ། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐར་རྒྱལ་ན་མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་
པར་འགྱུར། དེ་ཅིའི་ཐྱིར་ཞེན། ཡང་དག་པའི་མཐར་དང་མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་
ཅན་གཉིས་གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇགས་པ་

སྒྲོམ་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་མདོར་ན་དམིགས་པ་ནི་སྒྲོམ་
སེམས་སོ། །གང་དང་གང་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཐ་ན་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་སྒྲོམ་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོམ་སེམས་ཏེ། དག་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་།
བུམ་ཟེར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོམ་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །
ཞེས་དང་། སྒྲོམ་ཐའ་ཡས་པར་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ཡང་དེ་དག་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་མཐོང་
བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ནི་
བརྗོད་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བརྟན་པའི་མདོ་
ལས། །ཡང་དག་དོན་ལ་སྦྱར་ཡང་མེད། ཆོག་འབྱུ་ཡི་གེ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཆོག་ལས་ཡང་དག་འདས་པའི་བྱིར། །ཡང་དག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཆོག་བྲལ་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་རབ་
གྲོལ་བ། །མཆོག་རབ་རོ་མཆར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས། །ཞེས་དང་། དགོངས་
པ་ངེས་འགེལ་ལས། ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་
གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བརྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་མུག་ཚོངས་པ་འདི་
དག་ནི། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་པའང་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དག །ལུག་དང་བ་ལང་དག་ཏུ་ཡང་སྤྱེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་

པའི་སྒྲུབ་དེ་བོར་ནས། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ལམས་བ་འདིར་ལམས་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། སོ་སོར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་
 སྟོན་ཡོང་ཆད་པ། རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་གོ་
 གྲུབ་ལས་འདས་མཚན་ཉིད། ཅིས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
 མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུངས་པའི། སོ་སོར་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །
 རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདེད་བཞིན་མིན། ཞེས་
 དང་། བྱ་རན་འདས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་
 རྟོ། །མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག །འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྤང་བར་རོ། །
 ཞེས་དང་། བྱ་རན་འདས་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཅིས་བྱ་བ་དང་། བདག་
 མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་གཟུངས་སུ་
 ཟུངས་ལ་སྒྱུ་པོས་ལོངས་ཤིག ཅིས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་མས་པ། གང་
 ཞིག་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་འདྲ་མ་ཡིན། མེད་པ་འདྲ་མ་ཡིན་
 པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དཔག་
 རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
 འདི་དྲི་མེད་དག་དགོ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། བཅས་མཁའ་མཆུངས་ཤིང་
 མཉམ་ལ་གདོད་ནས་འབྱུང་བ་མེད། མ་སྦྱེས་མ་བྱུང་གནས་པ་མེད་ཅིང་
 འགག་པ་མེད། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུག་རྒྱ་དྲི་མེད་གཡོ་བ་མེད། ཅིས་དང་།
 སྤང་བའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲོ་མེད་པའི། །

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འདོད་པས། ཆོས་རྒྱམས་གང་ཡང་མི་གཟུང་ཞིང་། ཆོས་རྒྱམས་གང་ཡང་མི་འདོར་རོ། ཞེས་དང་། གང་གིས་ཆོས་རྒྱམས་བསམ་ཡས་པ། རྣམ་མཁའ་འདྲ་བར་མཐོང་བ་དང་། མ་བཅིང་བ་དང་མ་གྲོལ་བ། རྟེན་ཡི་ཤེས་རབ་བླ་ན་མེད། ཅིས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་། འཛིན་བ་ལ་ནི་གང་གནས་པ། རྟེན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་འགྱུར། ཚུད་བ་དག་ལ་གང་སྟོང་ཅིང་། འཛིན་པར་བྱེད་བ་དེ་མི་ཐར། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིས་པ་འདི། གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་བ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། སྟེ་དང་སྟེ་མེད་གཉིས་ནི་སྒྲིས་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ས་དང་བདུད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཛིན་རྣམས་སེམས་འདོད་པ་ཡིས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འགོ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་བརྟག་གོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་པ་ལྷ་ཀྱ་མེད་གོ་ཡི། བརྟན་བ་ལ་ནི་སྟོས་མེད་པའི། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མི་རྟོག་ ཅིས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་རིན་ཆེན་བྱིན་གྱིས་སྒྲུས་པ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བརྟན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བྱིས་བ་དེ་དག་ནི་སྟེ་པའི་ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། མི་སྟེ་པའི་ཆོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་རྣམས་

གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་
 དེ་ལྟར་གདམས་ན། གཤམ་ཏེ་མི་སྐྱེག་མི་དངངས་ཤིང་། དངངས་པར་མི་
 འགྱུར་ན། གྱི་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ་སྟེ། དེ་ཕྱིས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇམ་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་གྱི་བར་དུ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པ་བས། གང་གི་ཆོས་
 གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སོམ་ཉི་དང་བཅས་པས་ཐོས་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་
 བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་གིས་སོམ་ཉི་མེད་པར་ཐོས་པ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་མ་
 མོས་པའི་དགེ་སྟོང་བརྒྱད་ཁག་སྐྱེགས་ཏེ་ཤི་ནས་དཔལ་བ་དུ་འཕོད་དུ་སྐྱེས་
 པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྟོང་དེ་དག་ཆོས་འདི་མ་ཐོས་
 བ་བསྐྱལ་བ་ས་ཡའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་བཟང་འགོར་མི་སྐྱེ་ཡང་། འདི་སོམ་
 ཉི་དང་བཅས་པར་ཐོས་པས་དཔལ་བ་ནས་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།
 དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་།
 ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་སྐྱེས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཤི་སྟེ། ལྟོས་ནས་བསྐྱལ་
 པ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །བྱམས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཅི་ཙམ་དུ་སྟོོ་འདོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་ལ།
 སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ལ་མི་མཉམ་པར་
བཏགས་ནས་མེད་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་
དང་། ལྟའི་སྤྱུ་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་སྤྱུ་གང་གི་
ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
དུ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ལྟའི་སྤྱུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་པས་དོན་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ལྟའི་སྤྱུ་གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྟའི་སྤྱུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་།
རྩལ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྟའི་སྤྱུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་མ་ཞུགས་པའི་རྩལ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚོར་
ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་རྩལ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟའི་སྤྱུ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་མ་གཤམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
ཡོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་
བྱ་བ་མེད་དེ། ལྟའི་སྤྱུ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་དང་དམིགས་པ་དང་འདུ་
གཤམ་དང་སྒྲོས་པ་ལས་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལུ་མོ་རིན་
ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཁམས། །
ཡང་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་རྟོགས་ནས། །གཉིས་མེད་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་མི་ལྟོག་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་

པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ན་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 བཤུན་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མོས་པའོ། ཞེས་དང་། བརྟུན་
 བའམ་ཡང་ན་བདེན་པ་ཞིག །བརྟུན་པ་ལ་ནི་རྟེན་གྱར་ན། །མཐར་འཛིན་
 བར་ནི་དེ་འགྱུར་ཏེ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད། །གང་ཕྱིར་ཆོས་
 རྣམས་ཡང་དག་མེད། །བདེན་པ་དང་ནི་རྟུན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
 འདས་པའི་ཆོས། །ངས་འདི་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད། །ཅིས་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཕྱ་ངན་འདས་ནས་ཀྱང་། །གང་རྣམས་བརྗོད་པ་འདིར་མོས་པ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བཞུགས། །
 གང་གིས་རྩལ་འདི་ཤེས་པ་ན། །དེས་ནི་ང་ཡི་ཆོས་བཟུང་སྟེ། །དེ་ཡིས་ང་ལ་
 ཏྲག་ཏུ་མཆོད། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པའོ། ཞེས་དང་། ཆངས་པ་ཁྱད་
 བར་སེམས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ལ་དྲིས་པ། །འཇམ་དཔལ་རི་ལྟར་ན་དག་
 སྟོང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན། །སྤྱས་པ། གང་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་
 འགལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་འབྱུགས་པར་མི་བྱེད་པ།
 དེ་ལྟར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལྟ་བར་
 གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་དང་། མཉམ་
 པ་ཉིད་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་མཐོང་བཞི། དེ་ལྟར་ན་མཛོན་
 བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྟོན་དོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་

དུ་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་མོས་པར་འབྱུང་
རོ། །ཚེས་ཉིད་བཟོད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་ན་ཚེས་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །
ཞེས་དང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་འདོགས་པ། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཚིག་མ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚེས་ཀྱི་
ཚེས་ཉིད་རི་ལྟ་བུར། དེ་དག་ཚེས་རྣམས་སྒྲོམ་མོད་ཀྱི། དབྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་མིན། དེ་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་དང་། བམ་
མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཉིས་པོས་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་འཚོལ་བ་དེ་དག་ནི། སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འདི་དག་
ནི་སྒྲེད་པར་བྱ། ཚེས་འདི་དག་ནི་དགག་པར་བྱ་ཞེས། དེ་དག་སྒྲེ་བ་དང་
འཛིག་པ་ལ་སྒྲུད་པས། དེ་དག་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་མི་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སྒྲོས་པ་ཉི་པར་ནི་བའི་གནས་ལུགས་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེར་འདས་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་སོགས་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བའི་ཚེས་
ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་
འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་གསུངས་

བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལའང་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་རྣམ་ཀླན་མཆོག་
 ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བྱག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་སྒྲོས་པ་མེད་པ་སོགས་
 རྒྱུ་མཚུངས་པའི་རོ་གཅིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ། འཇམ་དབལ་གྱིས་སྤྲུམ་པ། སྤྲུམ་བྱ་
 དམ་པ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་
 དང་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡི་གེར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །ཆོག་ཇི་སྟེད་
 པར་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དེ། ཆོག་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱར་
 ཡོད། གང་ཆོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། བདག་དང་པ་རོལ་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སྒྲུ་མི་མཐོང་རོ། །བདག་མེད་ཅིང་པ་རོལ་མེད་པས་ཆོས་
 གང་ལ་ཡང་ཡན་འདོགས་པའམ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་རྗེས་སྒྲུ་རྟོག་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་སྟེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་
 ནི་འཕགས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིའི་མར་མེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། ཞེས་དང་། རི་བཞིན་སྐྱ་
ལ་རྣམ་པར་ཉག་སྒྲུབ་ནས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་ཏེ། རྟེན་གཤེད་ལ་སྐྱོ་
བཟགས་པས། ཁེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་། ཞེས་དང་། སྐྱོ་
གྲོས་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་དོན་ལ་རྟོན་
པར་བྱ་ཡི་ཡི་གེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། སྐྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་བྱིར་འབྲངས་
བའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་བདག་ཀྱང་དོན་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་
ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཡོད་དང་
མེད་པ་མཐའ་གཉིས་ཏེ། ཅི་ཅམ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་རྣམས། སྟོན་ཡུལ་
དེ་དག་རབ་སྐྱངས་ན། ཁེམས་མཉམ་རབ་དབེན་ནི་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
སྐྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་
བཟུང་ཞིང་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མིང་དང་ཡི་གེ་དང་
བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། སྐྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རི་ལྷར་མི་སྐྱུན་པོ་ཁ་ཅིག་ལ་སོར་མོའི་
ཕེ་མོས་དངོས་པོ་བསྟན་ན་སྐྱུན་པོ་དེ་སོར་མོའི་ཕེ་མོ་ལ་བསྟར་བས་ཡང་དག་
པའི་དོན་མི་འཐོབ་པོ། རྟེན་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱོ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་རི་
བཞིན་པའི་སོར་མོའི་ཕེ་མོ་འཛིན་ཅིང་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གི་
བར་དུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས། སྐྱ་རི་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་ཕེ་མོ་སྐྱངས་པ་

དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཐོབ་པར་མི་རུས། ཞེས་དང་། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 རི་ཙམ་དུ་ཆོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཟད་པར་གྱུར་ན་ནི། བྱིས་པ་སོ་
 སོའི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པར་ལྷ་བ་རབ་རྒྱུ་མ་ཞི་བ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ན། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་
 ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་མ་
 རེག་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 བཞིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དབྱེད་པའི་རྣམ་པར་བརྟོག་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་དཔེར་རྣམ་པར་
 བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཆེར་བརྟན་
 ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཞེན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་
 མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་
 མ་ཡིན་པ། གནས་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རབ་རྒྱུ་གནས་པས་ནི་ཤེས་བྱ་དང་ཁྱད་

པར་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་
པའི་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་།
མིག་ཡོར་དང་། འག་ཆ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། རྒྱ་ལྗོངས་དང་། སྤྱུལ་པ་
དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
ཡང་འཕྲོལ་པོ་ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་
ལ་ལའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །
རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ། ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་བཟོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བརྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་དང་། གཞུངས་ཀྱི་
དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་
སྒྲུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པར་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་དང་།
དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། དེ་ལ་ཀུན་
རྫོང་གི་བདེན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རི་སྟེང་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲ་
དང་བརྟན་བརྟུན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་
ན་ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་

ལ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབའ་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་འཆད་པས་མི་སྒྲོ། འོན་ཏེ་པ་ལེ་བདེན་པ་མཛོན་
 ཏུ་མི་བྱེད་པར་མི་ལྟོང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 གཞན་ཡང་བདེན་པ་ནི་གཅིག་ཤུ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་
 པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཤུ་ལའང་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲོ་འདོགས་པར་ལྟོང་བ་རྣམས་བདེན་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་དང་ཆུལ་འདྲ་
 པར་གསུངས་ཤིང་། འོན་ཏེ་པ་ལེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྟན་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་སོགས་
 ཟབ་མོའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྟན་
 པས་ཚོག་གི་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལས། ལྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུ་ཇི་བཞེན་ཏུ་ཆུལ་
 མ་ཡིན་པར་འབྱེད་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྱེ་བའི་གནས་མིན་ལ། དེས་
 མཚན་མར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་
 པར་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཏུ་བརྟན་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་དབེན་

པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་
གསང་བ་སྒོས་མི་ཆུད་པ་དེ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཆོད་མར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་ཉིད་
ཆོད་མར་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་དག་ལ་མོས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་པོ་ཆེ་ལས། །ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་ཆོས་
འདི་དག །ཀླུ་ནས་ཤེས་པར་མི་རུས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་མིག་ནི་རྣམ་སྤྱངས་
ཤིང་། །འདི་ཡི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་དུ་གང་རྣམས་
ཤིན་ཏུ་སེམས་བརྟན་ཞིང་། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབས་པ་དག །སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅིས་དང་། གནས་མེད་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
གནས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ན། །དེ་སྤྱིར་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རན། །བྱིས་པ་
རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་འཁོར། །བརྗོད་པས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཆོས། །སྒོ་ཞན་རྣམས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས། །དེས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱིབ་བྱས་ནས། །བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་རབ་སྒྲོངས་བྱས། །ཤེས་རབ་ཆུང་ལ་ལམ་ཁོར་ཞིང་། །བདག་
གི་སེམས་ལ་མི་མཁས་པ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དག་གིས། །མི་ཟད་ལུས་ནི་
འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། འཕགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ར་དུ་ཉིད་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་འབྱུང་རྗེས་སུ་འབྱང་
བ་ཡིན་གྱི། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་དག་སྒྲུ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡི། ཆོས་རྣམས་མང་
 པོ་བསམ་མི་བྱེད། སྒྲུ་དེ་དག་ལ་གང་ཆགས་པ། དགོངས་པས་བཤད་པ་
 མི་ཤེས་ཏེ། ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡི། དགོངས་པ་དག་ནི་མི་ཤེས་
 པར། ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་མ་བསྟན་པས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་འཆད། །
 འཛིན་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། ངས་ནི་མདོ་སྟེ་གང་བཤད་པ། ཆོག་
 འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་རྣམ་མ་ཡིན། ཆོག་
 གཅིག་རྣམ་པར་བསྟོམ་ན་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པར་འགྱུར། །
 སངས་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་མང་པོ་རབ་བཤད་པ། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། མི་གང་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། ཆོག་
 འདི་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་དགོན་མ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། ལྷའི་བུ་སྟོ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
 ཀྱིས། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་བྱང་སྟོགས་རྣམས་མི་
 སྟོམ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ལ་ཡང་
 རྣམ་སེམས་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པས། འཁོར་དེའི་
 དག་སྟོང་སྟོང་ཐུག་མང་པོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་
 རྟོགས་པས་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་
 བསྟོམ་པས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་། སྟོན་པ་
 བཞུགས་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་བཀག་པར་གྱུར་ན། འདིའི་བསྟན་

པ་དེ་འགལ་བའམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གང་སྟུང་བའི་རྟོག་པ་དེ་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ལུང་གྱུར་པས་མཁྱེན་ནས། ཤུ་རིའི་བྲལ་བྱེད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། བདེན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་
དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པའམ་མངོན་དུ་བྱས་པའམ་བསྟོམ་
བ་ཡོད་དམ། ཞེས་དྲིས་པ་ལ་ཤུ་རིའི་བྲལ། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མེད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྟེས་པ། སྤང་དུ་མེད་པ། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས།
སྟོང་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་ནས་
དགོ་སྟོང་སུམ་སྟོང་ལེན་པ་མེད་པར་བཀ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་ལོ། ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཐོབ་
པ་མ་ལགས་ཏེ། དྲིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་བདག་དང་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཛིན་
པ་རྣམས་ནི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལགས་ཏེ། དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་རྟོགས་པ་བྲལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་
བྲལ་ལ། དྲིས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་བྲལ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁོ་བོས་ནི་གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་རྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་གཟུངས་པའི་སྟོ་ནས་དམིགས་མེད་
ཀྱི་དོན་བཅའ་མོ་བསྟན་པ་ན། དགོ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་མ་
རྟོགས་ཏེ། སྤངས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྲལ་དགོ་སྟོང་ལྔ་

བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ཚེས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མ་རྟོགས་ནས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 དབྱུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ལྟུང་བར་གྱུར་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཟབ་མོ་དག་
 མ་སྟོན་བར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཅིས་འཇམ་དབལ་ལ་སྒྲུས་པ་དང་། འཇམ་
 དབལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་མ་རྟོག་ཅིག་གང་དབྱུལ་བར་འགོ་བའི་ཚེས་
 དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་ཟེར་བ་ནི། རིགས་གྱི་སྤུའམ་སྤུ་
 མོ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་བརྟེན་བ་གང་གིས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་གསྐྱེའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
 ཅིག་ལ། རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ལོ་བྱུད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོན་
 བཀྱར་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་ཚེས་ཟབ་མོ་གཤམ་པར་དཀའ་བ། འཇིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་གིང་ཚེས་སྤྱོད་པ་དང་མཚན་
 མེད་སྟོན་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དབྱུལ་བ་རྣམས་
 སུ་ལྟུང་བར་གྱུར་བ་ནི་ཆེས་ལྷུང་བར་གནས་དེ་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་གྱི།
 དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོན་བཀྱར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཇམ་དབལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རི་
 སྐད་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཐོས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་
 ཞེས་སོགས་བསྐྱགས་པ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཤུ་རིའི་སྤྱ། དགོ་སྤྱོད་དེ་
 དག་ཆེས་ལྷུང་བར་ལྷང་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་གྱི། མི་

གཏི་མུག་ཅན་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་གང་དག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོན་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེའི་ཡོངས་
སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི་མུར་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པར་ནི་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ཚོས་ཟབ་མོ་དག་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་འཁྱུ་འབྱིགས་ཅན་འཛིགས་པ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་འདིས་བྱིས་པ་རྣམས་སྒྲག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་
སྒྲན་རྩལ་མོ་མ་བྱིན་པར་ནད་མི་འབྱིན་པ་ལྟར་བསྒྲགས་དགོས་པར་འཇམ་
དབལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་ཚངས་བས་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ལེགས་པར་གསུངས་
པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་པ་ན། སྤྲིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དེ་མི་འཐད་འཛིན། །དད་
མེད་ཚོས་ལ་སོམ་ནི་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་སྟོན་པར་
འགྱུར། །མ་དད་པ་ཡི་བསམ་བས་སྤྲིག་ཅན་འགྱུར། །སྟོ་སྤང་གང་གི་ཡིད་
ཀྱང་བསྐྱང་མི་བྱེད། །སྟིང་པོ་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་
བས་སྤྲིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །འགྱིང་བར་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་ཁེངས་པ་སྟེ། །
མ་དད་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུད་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། དེ་དག་དད་མེད་རབ་ཏུ་
བྱུང་ནས་ནི། །འདྲེན་པའི་བསྟན་ལ་དེ་དག་སྟན་ཡང་འབྱིན། །མཐུན་པ་གང་
གིས་དགོ་འདུན་མཛོས་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ཚོས་མིན་ཚོག་གིས་འགལ་བར་
བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་བྱི་མ་དེས། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་སོམ་ནི་

ཐེ་ཚོམ་བཅས། །དེས་ནི་ཚོས་ལ་སྤྲུགས་གཏོང་འགལ་བྱས་ནས། །དད་མེད་
 དེས་ནི་ཚོས་ཀྱང་སྤྲོད་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། །འཕགས་པ་སྤོམ་པ་གསུམ་
 བརྟན་པའི་མདོ་ལས། །དམ་ཚོས་མཐུ་ཆུང་བྱས་ནས་སུ། །སྤྲིག་པ་ཅན་དག་
 དཔུང་སྒྲིམ་ནས། །ང་སྤྲུགས་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡི། །དགེ་སྤྲོད་དེ་དག་འདོར་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟན་པའི་
 མདོ་ལས། །སྤྲོད་ཉིད་ཚོས་དག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་བྱེད་ཅིང་། །ཚུད་ལ་དགའ་
 ཞིང་འཐབ་པས་སྤང་བའི་སེམས། །སྤོམ་མེད་རན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །
 སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་བྱང་ཆུབ་གཤམ་ཡོད། །ཅིས་དང་། །དགོངས་པ་དེས་པར་
 འགལ་པའི་མདོ་ལས། །ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྣ་
 ཚོགས་ཚོས་རྣམས་གང་བརྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡང་བརྟན་
 ཏེ། །དེ་བྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་ངམི་སྤྲུ། །དོན་ལ་སྤྲུ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་
 པ། །སྤྲོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་སྦྱར་བ་བཏབ་བྱས་ནས། །དེ་དག་འགལ་བ་སྤོམ་
 ཏུ་སེམས་པ་ན། །རྣམ་པར་ཚོངས་ནས་སྤོ་གོས་སྣ་ཚོགས་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། །སྤྲོད་པའི་ཚོས་རྣམས་མང་བ་རི་སྤྲོད་སྤྲུ། །
 །སྤྲོད་ཉིད་རི་བཞིན་དེ་ལ་གནས་པ་མིན། །ཚོས་ཉིད་ལས་ནི་གང་གིས་འགལ་
 བྱས་པ། །དེ་ནི་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་མིན། །ཞེས་དང་། །དེ་བྱིར་ང་རྒྱལ་
 སྤངས་ཤིང་བོར་ནས་ནི། །ཚུལ་མིན་སྤངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་བར་གྱིས། །གང་
 ཞིག་བདག་ཉིད་བརྟག་པར་མི་འདོད་པ། །དེས་ནི་མི་ཤེས་ཚིག་རྣམས་སྤངས་

ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡི་ལུང་པོ་བཞིན་དུ་སྒྲག་དོག་སྤྲོངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བཀའ་འདི་དག་དངོས་སུ་བཞུགས་བཞིན་པ་དཔང་པོར་གྱུར་པའི་ལུང་དང་།
 འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།
 རང་རིག་རྟོག་གོ་སྒྲམ་པོ་དང་། །མཐར་ལྷུང་དབུ་མར་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ནི་
 སེམས་ཉིད་རང་རིག་དང་། །བརྗོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི། །མི་མཐུན་
 པ་ཡི་སྤྱོད་སྤྲོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་བུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། །ཚུལ་འཆལ་ཆར་གཙོད་
 པའི་མདོ་ལས། དག་སྤྲོད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ན་ལྟ་རྒྱལ་སྤྲོས་
 བསྟན་པ་རུབ་ཅེས་མི་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་
 ན་དགའ་ནས་ད་དུང་བསྟན་པ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་བ་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་ནས། དབུ་མ་རྩ་བར། གལ་
 ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གང་དག་
 རང་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་
 སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཙོམ་ལྟན་དངོས་
 དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་

བ་དང་། མེད་བ་གཉིས་ཀ་དགག་བར་མཛད། ཅེས་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་
 བ་རྟག་བར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་བར་ལྷ། ཉེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་བ་
 ལ། རྣམ་པས་བས་གནས་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཟད་བས་ཐར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ཉེ་དག་སྒྲིས་ལས་
 སྒྲིས་བ་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བརྗོད་བར་
 བྱ་བ་ལྟོག་བ་སྟེ། རེམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ལྟོག་བས་སོ། མ་སྒྲིས་བ་དང་མ་
 འགག་བ། ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
 ཡང་དག་མིན། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་
 དག་མིན། ཉེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་
 བ་དང་། སྒྲིས་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་བ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐད་མེད། ཉེ་
 ཉེ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། མི་
 སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གདགས་པའི་
 དོན་ཏུ་བརྗོད་བར་བྱ། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་
 ལ་ཡོད། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཉེ་
 ཅེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ཟུང་ན་འདས་ནས་
 བྱི། ཡོད་དམ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས། བསམ་བ་འཐད་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། ཉེ་
 ཞེས་དང་། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྒྲིས་འདས་གིང་། ཟད་བ་མེད་ལ་སྒྲིས་
 བྱེད་བ། སྒྲིས་བས་ཉམས་བ་དེ་ཀུན་གྱིས། ཉེ་བཞིན་གཤེགས་བ་མཐོང་

མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད། །འགྲོ་བ་འདི་ཡང་རང་
བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །སྒྲོས་པ་
ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། །སྤྱལ་ཚོས་འགའ་
མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་སྤྲུགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གོ་ཉི་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཤེང་བ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བྱིར་བདག་
དང་བདག་མེད་པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་
བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་བྱིར་སྤུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་ག །མཐོང་དང་ཐོས་
སོགས་སྤུབ་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་རྒྱུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ཕྱོགས་སྤུར་ན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན། །དེ་ལྟས་དམ་པའི་
དོན་དུ་ན། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་རྒྱུན་འདས། །དེ་ཉིད་བྱིར་ན་ཡང་དག་
ཏུ། །ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །
ཡོད་མིན་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། །
གཉིས་མ་ཡིན་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན། །ཞེས་དང་། །སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་སྟེ་མེད་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། །གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་སྟེ་མེད་ཀྱི། །གཞི་རྩ་བྱེད་མེད་
སྟོ་ལས་འདས། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མེད། །བྱ་བལ་རེ་
དོགས་རྒྱུན་ཐག་ཆད། །ཅེས་དང་། །ཅི་ཡང་མི་རྟོག་སྟོང་བ་སྟེ། །ཡིད་ལ་མི་

བྱེད་སྒྲེ་འཆི་མེད། ཁྱེད་དང་། གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། གཉིས་
 དང་གསུམ་སོགས་ག་ལ་སྤྱིད། སྤྱང་སེམས་ཁས་ལེན་སྒྲོས་དང་བྲལ། །
 ཆོས་ཉིད་སྒོ་འདས་སྒྲོམ་དུ་མེད། ཁྱེད་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལས། གྲུན་ཏུ་ཏོག་པས་མ་བརྟག་པ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཡི་ཡིད། །
 དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་མིན། །དམིགས་པ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་འདུད། །
 ཅེས་གསུངས་གིང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཆོག་གསལ་དུ། ཅི་འཕགས་པ་
 རྣམས་ལ་རིགས་པ་མི་མངའ་འམ་ཞེན། ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་འདི་སྒྲུས་སྒྲུས།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་
 ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་
 མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གང་དག་སྟོང་ཉིད་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར།
 ཞེས་དང་། འདུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྟན་པར་
 འདོད་པས། དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དངོས་སུ་བརྟན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཉན་པར་འདོད་པའི་སེམས་
 ལ་རང་གིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་
 པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་
 ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དྲངས་ནས། རབ་
 ཏུ་མ་སྒྲེས་པའི་དོན་བཤད་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞུང་

དེར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་། རང་དང་གཞན།
རྟག་པ་དང་ཆད་པ། བདེན་མི་བདེན། རྟག་མི་རྟག་ བདེ་སྤྱད་གཙང་མི་
གཙང་། བདག་བདག་མེད། སྟོང་མི་སྟོང་། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ། གཅིག་
ཐ་དད། སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཐད་
གྱི་འགྲེལ་པར། གཉེན་པོ་ལྟོས་པ་དང་བུལ་བས། རྣམ་མཁའི་མེད་ཀྱི་གི་ཐེང་
བ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་ལ་གང་དག་འགྲོ་བའི་སྟོན་མེས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་
གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལྷ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་ཐུན་མོང་མིན་
པ་དག་ཡིན་ན། བྱོད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འཆད་པའི་སྐྱུ་ཐབས་
གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་མཐོངས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་
རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སྒྲས་ན། གྲུ་ཡེ་བྱོད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པས། བྱང་འདས་གྱི་ལམ་དྲང་པོ་བོར་ནས་དངོས་ཞེན་ཅན་བྱོད་དམ་
པ་དག་གིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཞིན་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞེན་པས་
བབྱང་ནས། དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། གྲུ་ཡེ་ཉོན་མོངས་

པའི་ནད་ཀྱན་གསོ་བར་མཛད་པ་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་
 བ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་
 ཉིད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་ངེས་པར་ལྷུང་བའམ་ལོག་
 བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བར་གྱུར་བ་རྣམས་ལོག་བཅའ་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྤྱང་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྤྱང་གང་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་
 རོ་། །ཞེས་སོགས་ལུང་བྱངས་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་འདི་
 ལྟར་ཁྱོད་ལ་ཟོང་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་པོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། གྱེ་བདག་ལ་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟོང་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་སྒྲུས་ན། དེ་ལ་ཟོང་མེད་པར་འཛིན་
 ཏུ་གཞུག་པར་ཐབས་གང་གིས་ནུས། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་
 ལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དེ་གང་གིས་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པའི་དོན་ཅན་
 ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བྱེན་པ་དེ་ལ། ཅི་ལས་འདིས་ནི་ཆོས་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་།
 དབུ་མ་སྟིང་པོ་ལས། དངོས་རྣམས་མེད་ཅས་བྱ་བའི་སྟོ། །དོན་བཞིན་ཡིན་
 བར་མི་འདོད་དེ། །རྟོག་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྟོ་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དངོས་

ཡོད་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསལ་
བར་བཤད་ལ། དུམ་མར་སྐྱ་བའི་བཅ་བྱུང་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གདམས་ངག་
ཐོགས་གཅིག་བསྐྱུས་པར་གྲགས་པ་སྒོའ་དཔོན་ལྟ་བུའི་དུམ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྒྲོན་མེར། སྐབས་དེར་ཤེས་བཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་
ཡང་མེམས་པ་མེད་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ། ཤེས་བཅིའི་ངོ་
བོར་ཡང་མ་སྐྱེས་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དུམ་
མ་བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་
མཐུན་ཉིད་འདོད། །དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་དུ་ན་བཀག་
མེད་གསལ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། །དེ་ནི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །
འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་དྲིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། །
ཞེས་དང་། མི་གསུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བཤད། །ཅིས། ཡི་ཙ་བི་དྲི་མེད་
གྲགས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དྲིས་པ་ན། དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
མི་གསུང་བར་བཞུགས་པས་དོན་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཚོག་གིས་སྒྲོས་པས་
རི་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པར་བརྟན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་
ལགས་སོ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདེན་མེད་དོ་ཞེས་དྲི་མེད་གྲགས་
པས་བརྗོད་མི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན། དུམ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དུ་ན་
སྒྲོས་པ་ཡི། །ཚོགས་ནམས་ཀུན་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་
ཤི་ལའི་དུམ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་

མཐུན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་
ནི་རོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་རྗེ་དང་མཐུན་དགོས་ན། ཐོ་བོ་རྗེའི་
བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དམ་པའི་རོན་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། གཞན་
དག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ཅིར་ཡང་མི་བྱུང་ཆོས་ཉིད་དེ། གཉིས་དང་
གསུམ་སོགས་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་བྲལ་ཉག་གཅིག་རོན་དམ་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་། བསྟན་པའི་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་ཡིས། སྒྲེ་མེད་འགག་
མེད་སོགས་པས་མཆོན། རོན་དམ་ཐ་དད་མེད་ཚུལ་གྱིས། ཆོས་ཅན་མེད་
ཅིང་ཆོས་ཉིད་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་ནི། རུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོགས་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྟང་
བཏགས། ཞེས་དང་། ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་
པར་སྤང་། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དམིགས་པ་བྲལ། ཞེས་དང་། མདོན་སུམ་
དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག ཁངས་རྒྱས་པ་ཡིས་དེ་གཉིས་གཟུང་། གཉིས་པོས་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས། རྒྱུ་ལ་མཐོང་བའི་སྟོངས་པས་སྒྲུ། ཞེས་སོགས་
ནས། མདོན་སུམ་རྗེས་དབག་དགོས་པ་མེད། ལུ་སྟེགས་རྒྱལ་བ་བསྐྱོག་
པའི་ཕྱིར། ལམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ལྷུང་ལས་ཀྱང་ནི་གསལ་
པོ་སྤྲ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཞེས། །
སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་པས་སྟ་བྱ་གསུངས། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་བཞིན། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་
པ་ཡི། །ཁྱེད་པོ་སྒྲོ་བ་མ་ལྷོ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས། །
ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཤེར་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགེལ། དཔུ་མ་རིགས་པའི་
ཆོགས་རྣམས་སུ་འདར་བའི་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་
ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དག་རྣམས་སུ་སྒྲོས་
བཤེད་པ་སྟོན་འདིར་དུ་མེད་ཅིང་འབྲེགས་བཤད་ཀྱིས་བསྒྱུར་དུ་མེད་པར་
བསྟན་པ་འདི་བཞིན་ལགས་ན། བརྗོད་མེད་དང་སྒྲོས་བཤེད་པ་འདི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ནས་ཡོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཏུ་ཤང་གིས་གསར་
དུ་བསྟན་པ་མི་འདྲ་ལ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་བཀྲ་ཤུབ་ཟམ་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་ཡོད་
པའི་བྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ཡིན་པ་དང་། བ་
ཆེད་ལོ་རྩེ་བ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱད་པ་འདོན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། རང་
རང་གི་སྒྲུ་མ་བརྗོད་ལ་གཏུགས་ནས་ལུས་དུས། ཅི་མ་དགོངས་ཀྱང་དཔུ་
མའི་སྒྲོ་བ་སྒྲོས་བཤེད་དང་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་འདོག་མཚམས་གང་ཡིན་ཅམ་མི་
དགོངས་མི་སྤྱིད་པས། སྒྲོས་བཤེད་ལས་ལེན་པ་ལ་ཐན་དུ་ལྟ་ཆེས་ན། རྟོན་
པ་སུ་ཡིན་ཡང་བརྟག་དགོས་པར་མདོན་ནོ། །

རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་རེད་མདའ་བར་སུལ་བའི་ཤོག་དྲིལ་དུ། ཐལ་འགྱུར་བའི་
འཕགས་པ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ན།ལས་ལེན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་

མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། རྗེས་སྐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རྣམས་གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འགོག་མེད་ཏུ་འཆར་
བར་གསུངས་པས་རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་
འཕགས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཏུ་གསུངས་པས་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་ཏུ་ཡང་
མཚན་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲུས་པ་བདེན་ཏེ། རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས། གསང་བ་བའི་བདག་པོ་བྱང་
ཆུབ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། རང་གི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་བཙལ་
བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ནང་ན་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་མེད། གཉིས་གྱི་བར་ན་ཡང་མི་
དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། སེམས་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
མ་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོར་མ་ཡིན། སེར་པོ་མ་ཡིན་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་སྣང་བའི་
སྟོན་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་ཚོགས་རྒྱུད་ཅུས་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་སྦྲིང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སྐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་འཐོབ་པར་
གསུངས། ཡང་། གང་དག་སྦྲིང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཟུང་ན་འདས་མི་
ཤེས། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །འཛིག་པས་སྦྲིང་ཉིད་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྤང་པོ་ཙམ་ཉིད་དེ། །བདག་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་

ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། གང་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བའི། རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི། སྒྲོས་པ་ཐམས་
 ཅད་འགག་འགྱུར་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ཡིན། གང་
 གིས་དེ་རྟོགས་འདོད་པ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕ་བའི་རྟོགས་པ་ལས། ཚོས་གཅིག་ལ་
 ཡང་དག་པར་བསམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 རྣམས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་སུ་མཐོང་བའོ། ཞེས་དང་། རྟོ་རྟོ་ཕེ་མོ་
 ལས། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་དངོས་མེད་
 མིན། བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་རྗོད་བྱེད་མིན། དག་པ་ལྟ་བུ་འདས་ཉིད་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ན་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་
 ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲི་བར་མ་འོངས་ཀྱང་འདིས་མཚོན་ནས་གཤམ་
 བར་བྱ་ལ། ཡང་ཁོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུ་མེད་གྱི་རྒྱུད་འདུས་པ་དང་། བདེ་
 མཚོག་སོགས་ལས་བསྟན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡང་གིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། གསང་བ་
 འདུས་པ་ལས། དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད། བསྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
 ཉིད། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ། བསྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །
 ཞེས་དང་། བདེ་མཚོག་ཁྱུང་དུའི་རྒྱུད་དུ། མོས་པ་དུ་མའི་སེམས་ཅན་ལ། །

སྤྱད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་མཛད་དེ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བ། །ཐབས་
 བྱི་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན། །ཟབ་མེད་ཚོས་ནི་སྟོན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་
 མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱོད་པ་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཚོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་བྱ་བ། །
 གང་གིས་འདི་བདག་ཡུལ་མིན་པ། །གང་གིས་ཚོས་ཉིད་མི་ཤེས་ཡིན། །
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྒྲིམ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཏམ། །མ་བྱུང་ན་ཡང་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །བསམ་
 མི་བྱུང་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །འཕེལ་འགྲིབ་སྤངས་བས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའང་བྱན་པར་བྱ་ཞིང་། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། །ཤེས་
 པོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་མི་ཤེས་རྣམ་པར་མི་མཐོང་བས། །གཟུགས་
 མེད་གང་ཏུ་མི་གནས་ཤིང་། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་བརྟན་པའོ། །ཞེས་དང་།
 སྟོམ་པ་བྱུང་ཆུབ་བདེ་མཆོག་སྟེ། །བཏུར་མེད་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 དང་། སྟོམ་པ་དངོས་མེད་རང་བཞིན་ཏེ། །དངོས་མེད་སྟོས་དང་བྲལ་བའོ། །
 རང་རིག་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས། །སྟོམ་པའང་བསྟོམ་ཏུ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 དང་། བག་མོ་མཛོན་འབྱུང་ལས། །གཟུང་བ་ཡུལ་མེད་བསྟོམ་པའི་མཆོག་།
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བྱ། །འཛིན་པའི་སེམས་མེད་བསྟོམ་པའི་
 མཆོག་། །གང་ཟག་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སམ་ཐ་ལས།
 སྤྱོད་མིན་སྤྱོད་པ་མིན་པའང་མིན། །དཔུ་མར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
 ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་སྦྱོར་ན། །ཐབས་ནི་སྤྱོད་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་

དང་། རྣམ་རྟོག་གཏི་ལུག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །
 མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ། །མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། རོན་དམ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་
 ཐེང་བའི་རྒྱད་ལས། དངོས་པོ་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་མིན། །དངོས་མེད་སྒྲོམ་པ་
 བསྒྲོམ་པ་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རོམ་ཉམ་ན། །མ་སྒྲོམ་ན་ཡང་བསྒྲོམ་
 པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱད་ལས། རང་རིག་གཉིས་
 གུ་མེད་པ་ལ། །གཞན་རིག་གཉིས་སུ་འཛིན་པས་འབྱུལ། །ཞེས་དང་།
 མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་འབར་བའི་རྒྱད་ལས། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་
 རོ། །དེ་ཉིད་མཁའ་འགོ་བཞི་བ་སྟེ། །ཤེས་བརྟོན་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཆད་མེད་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྟོན་
 པའི་སྒྲུབས་མིན་མོད། །མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོས་
 པ་འདིས་མཚོན་ནས་སྤྲུགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཆད་མི་རྟོག་པ་དང་སྦྱོས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཀྱི།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་
 ཆོག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱབ་བྱེད་དང་གཞོན་
 བྱེད་གང་དུ་འགྱུར་ཆེད་པར་སྦྱི་བརྟོལ་བསྦྱེད་དེ་རྒྱས་གང་ལ་ཁ་པོ་ཆེ་བསྒྲུགས་
 པ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་རང་མཚང་ལྟ་བུར་སོང་འདུག་གི་སྦྱོན་བརྟོན་འདོད་ཀྱིས་ཆོག་
 རོན་ཅམ་སྒྲུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་གཟིགས་པའི་དམ་པ་

ཆམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས། ཀོ་ཏ་པ་
 ཡི་ས་ཐོན་ལས། ལྷ་ལུའི་འབྲུའི་འབྲུང་བ་མེད། ཆམ་རྟོག་ས་ཐོན་ལས་
 བྱུང་བའི། འབྲས་བུ་ཆམ་རྟོག་བཅས་པར་འབྱུར། ཆམ་པར་མི་རྟོག་ལས་
 རླུས་པའི། འབྲས་བུ་ཆམ་པར་མི་རྟོག་འབྱུར། ཁེས་དང་། དཔལ་ས་ར་
 རའི་སྤྱི་མཛོད་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྤྱུ་ལས། ཡིད་ལ་བྱ་དང་མི་བྱ་སྤྱད་འདོགས་
 ཀྱང་། སློ་འདས་འདི་ལ་བཅའ་དུ་ཡོད་རེ་ཀལ། ཁེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུ་
 རྟོགས་དཀའ་ཁོན་ཉིད། ལ་ཤེས་ཅོལ་བས་སྒྲུབྱིར་འབྲངས་སེམས་ཀྱིས། །
 བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་འཕྲད་པར་དཀའ། ཁེས་དང་། དཔལ་ས་ར་རའི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་པའི་དོ་རྟམ་ཛོད་ལས། རི་ལྷར་ནགས་ན་སེང་
 གའི་ང་རོ་ཡིས། རི་དྲགས་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་གྱུར་གྱང་། ཁེང་ཕྱག་
 ཆམས་ནི་དགའ་བས་རྒྱག་པ་ལྟར། གདོད་ནས་མ་སྒྲེས་བདེ་ཆེན་འདི་བརྟན་
 པས། རྫོངས་པ་ལོག་རྟོག་ཅན་ཆམས་སྒྲུག་གྱུར་གྱང་། རྒྱལ་ལྷན་རབ་རྒྱུ་
 དགའ་བས་སྒྲུ་ཟིང་བྱེད། ཅེས་དང་། བརྒྱ་པའི་དོ་རྟམ་ལས། རྫོང་བ་ཉིད་
 དང་སྒྲེ་མེད་སློ་ལས་འདས་པ་དང་། ལམ་ཐལ་བྲལ་ལ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ན། གནས་ལྷགས་དོན་ལ་མི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཡེངས་པའོ། རྫོང་
 དང་མི་རྫོང་ཅིས་མེད་ལྷག་པའི་ངང་ལ་ཞོག ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྒྲིག་
 པའི་དོ་རྡོའི་སྤྲུགས་དོན་རབ་འབྱེད་ལས། དེ་བྱིར་ཆོས་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤང་
 བ་གྱུན། ཆམ་པར་བཞག་རྒྱ་རུང་བ་གང་མ་མཐོང་། གང་མ་མཐོང་བས་

གང་ཡང་མི་ཞེན་ཅིང་། །མི་སྐྱབ་མི་འདོར་སློ་ཡི་ཆོས་དང་བྲལ། །མཉམ་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་དེ་ལ་བརྟེན། །ཅེས་དང་། །སློབ་དཔོན་གཉིས་མེད་དོ་
རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བ་ལས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་བས། །ཆམ་
བཅས་མ་ཡིན་ལྷན་མེད་མིན། །སྒྲ་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། །དབུ་མའང་
འབྲིང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་ཡུལ་པའི་རིག་འཛིན་
གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་དཔང་པོར་བཞུགས་བཞིན་པ་
ལགས་པས། །གོང་དུ་གསུང་རྣམས་ལུང་དངས་པའི་པཎ་གྲུབ་དེ་སྟེད་དང་
བོད་སྐད་རབས་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ལུགས་དང་མ་མཐུན་ན། །རྒྱ་
མིན་བོད་མིན་པེ་བུ་ཅིའི་གདམས་དག་ལོངས་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛོད་ཅེས་
ཉིད་ཀྱིས་གདམས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དོགས་སོ། །ཁྱིམ་ཀྱང་། །སྒྲ་མེད་པ་ཉིད་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་དེ་ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་གིས་སྐྱབ་
པ་ལྟར་ལུང་དེས་མཐར་བཞི་བྲལ་བ་སྟོན་དགོས་པས། །དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱུད་
པའི་གཞུང་དུ་རྣམ་གྱངས་པའི་དོན་དམ་ཉིད་སྟོན་ཟེར་བ་སྟན་སྐྱུང་དོ་ཟེར་བ་
ནི། །ཐལ་རང་གི་གཞུང་དུ་དོན་དམ་གཉིས་པོ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོས་བྲལ་
གྱི་དོན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཅམ་ལས་མཐར་ཐུག་སྟོས་བྲལ་ཉིད་
དུ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་པས་སྟོན་འདི་མི་འཇུག་སྟེ། །ཚུལ་གསུམ་
གྱི་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་མི་འགོད་གྱི་སྟོན་ནས་རྩ་ཤེས་གྱི་དགོངས་
པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། །ཆོག་གསལ་ལས་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་ཀོད་པ་དང་ལན་བསྟན་

པས་ཤེས་ཏེ། གཞུང་དེ་ལས་དབྱེ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྲུང་པག་
 པར་བྱ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་
 རྩིང་རོ་ཞེས། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ཞེས་སོགས་ལུང་དྲངས་པ་འདི་
 ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་
 པའི་བདེན་མེད་ཅི་མ་སྒྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 རང་རྒྱུད་པའི་རྗེས་དཔག་མི་རིགས་པའི་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མི་འཇུག་གོ། །ཡང་ཁྱེད་
 ཅག་གིས་བདག་མེད་པར་བཟུང་ན་མེད་མཐའ་དང་། ཡོད་པར་བཟུང་ན་
 ཡོད་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟུང་ན་གཉིས་
 མིན་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉ་ཤར་མ་རྒྱ་
 ཡ་ནའི་རྗེས་སྲུང་སོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ལྷམ་ལུས་པ་བཤོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ལེ་ལན་པ་དལ་བའང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གིས། དེ་
 ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དངོས་ངོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ་
 ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མཐའ་ཁེགས་ཚུལ་ལ་སྤྱར་གསལ་དུ་མར་སྣང་སྟེ། འདུས་
 བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འགགས་པས་རྟག་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་
 བུ་སྟེ་བས་ཆད་པ་མིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་
 པའི་རྟག་ཆད་རགས་པ་འགོག་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་
 ཏུ་འདོད་ན། དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་

ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་
ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་
བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་རྫས་སུ་ཡོད་པས་མེད་པ་མིན་པ་དང་།
དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་མེད་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་
དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡང་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང་།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དབུ་མར་བཞེད་པ་རྣམས་
རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལྷ་བ་འཕོག་ཚུལ་ལ་རེ་བྱེད་པས་ལུགས་གསུམ་
པོ་དེ་ལ་དེས་སོ་སོའི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་མི་སེལ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་མི་བརྟོག་མོད། འོན་ཀྱང་བདེན་མེད་དང་ཐ་སྙད་གྱི་སྟངས་བ་བྱུང་དུ་སྦྱར་
བས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འདི་རྗེས་སྟོན་གྱི་འབྲེད་པའི་གེས་རབ་
ཀྱིས་དབྱེད་ནས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པས། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་ངོར་བདག་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྦྱ་སྟེ་བདག་
མེད་པ་འབང་ཞིག་ཏུ་སྦྱོལ། །དེ་ལྟར་སྦྱས་ཀྱང་བདག་མེད་ཅེས་བདེ་ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་དུ་
སྦྱང་བ་ཅུ་མོ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་རྣམ་
གངས་མ་ཡིན་པ་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་

རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་མཐར་ཐུག་དགོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་ན། བདག་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་བདག་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་
 བར་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། བདག་དང་བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་དག །ཉི་
 བར་ཞི་བྱིར་དམ་པའི་བདག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཞི་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པས་ལུགས་དེས་གཉིས་
 ཀ་མིན་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྒྲུལ་དུ་མེད་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་
 ལ། མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྟངས་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཚུལ་དེས་
 མཐར་འཛིན་ཐུང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གཅོད་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་
 པ་ལྟས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
 མིན་པས། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བཞིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཡང་
 ཡང་གསུངས་པ་ལ་རང་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། །ཁས་
 ལེན་ཅན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟུང་བར་སྒྱུར་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཐ་སྟོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དགོས་ལ། བཤད་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མིན་
 བར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མ་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐའ་བཞིའི་བྱི་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཁས་ལེན་

ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེན་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སྒྲ་མའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟེགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ་
བཤད་ན་དོན་སྒྲ་མ་དང་སྟོན་པ་ལས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་
ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་ངེ་ལྟར་སྒྱུར། ལུ་བཞིའི་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་སྒྱུར་
ནས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་སྒྱུར་བར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱང་
མིན་ཞེས་གཞི་གཅིག་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ།
གཉིས་ཀ་མིན་པ་འང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ན། འདིར་ཡོད་
མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་མེད་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་གང་
ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འང་ཡིན་ལ་མེད་པ་འང་ཡིན་པའི་
གཉིས་ཡིན་གྱི་ལུ་མི་སྲིད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་དགོས་པས་
བྱུང་ན། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་དགག་སྒྲ་བརྟེན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་པར་སོང་བས་དེ་འདྲའི་ལས་ལེན་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་
ཀ་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འབྲུབ་སྒྲུན་
ཏེ་མེད་དགག་གི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཆོག་གོ་སྟུམ་ན། བྱིད་ཅག་བསུས་གྲུའི་
ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་འཆད་རྒྱུ་ལོ་ནས། ཐ་སྙད་ཀུན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ཉིད་གྱང་འཇལ་དགོས་ཞེས་གཞན་ལ་སུན་འབྱིན་གྱིར་རོ་སྟོན་པ་པོ་
ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེའི་ལམ་ལས་འདས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་བཞད་གང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་

རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྐྱི་མ་འདི་གཉིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་
ལ་བྱེད་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྐྱ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱར་ཡང་
དེའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་ཀྱང་དེ་
མ་ཐག་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་སྐྱ་མ་སྐྱན་སྐྱར་
པའི་ཆོག་སྐྱ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པར་རིགས། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་གཞན་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱ་དབྱེད་ན་ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་སྐྱ་བསྐྱབ་པར་རུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཐ་
སྟོད་རུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་
ཆོག་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་འདྲ་བས་ཟབ་དོན་དཔྱོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ། ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཡིན་
གཉིས་མིན་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོད་བཞི་པའི་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་མེད་
པར་བཤད་ན་གིན་དུ་བདེ་ཞིང་། དེ་བཞི་མེད་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་
མེད་པར་ཤེས་ཀྱས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟོད་བཞི་པོ་དེའི་ཁོངས་སྐྱ་དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲའི་ཐ་སྟོད་བྱ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྒྲིམ་མཐའ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚུངས་བསྐྱོག་ལས། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲིམ་མེད་
ཁོན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་
དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཁས་

ལེན་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་བྲལ་འདི་བཤད་
པའི་ཆེ་ཁ་ཅིག་མི་མོས་པ་སྤར་ཡང་བྱུང་ན་དེང་སང་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། འཇམ་
དཔལ་གནས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པས་གསུངས་
པ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས། བྱིས་པའི་ཆོས་དང་དགྲ་བཙེམ་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ནམ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེན་མི་རྟོག་གོ། །
ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་སྤྱོད་པ་མེད་ལ། སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ།
ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་
དེ་སྐད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ནམ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ། །
དེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སེམས་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྲལ་
ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་སྦྱང་གི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་
འདི་བཤད་པ་ན་འཁོར་དེའི་དག་སྦྱང་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ལས་ལངས་ཏེ་འདི་སྐད་
ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་ལ་མི་བཏུའོ། །མི་མཉམ་ཏོ། །འཇམ་
དཔལ་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན།
འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པས་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བཞིན་
དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་
པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་ནས། བདག་ཅག་བཙེམ་ལྟན་འདས་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ་སྟེ་ནས་

དོང་དོ། །དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་འཇམ་དཔལ་ལ་སྦྱས་པ། དག་སྒོང་ལྔ་བརྒྱ་
 བོ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་མི་སྟན་པ་ཟེར་ཞིང་སོང་དོ་ཞེས་སྦྱས་པ་ལ། འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། དག་སྒོང་ལྔ་བརྒྱ་བོ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
 རུར་གྱུར་པ་ལ་མི་བཏུའོ། །མི་མཉན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་
 གང་དུ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་སོ་
 ལེགས་སོ། །ཤུ་རིའི་བྱ། དེ་དག་གིས་ཆོག་དེ་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁེན་འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དམིགས་སུ་མེད་དོ། །གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་བཏུ་
 བའམ་མཉན་པར་མི་རུས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་གང་
 ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་ན། གང་དེའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དག་སྒོང་དེ་དག་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་
 ཐོས་ནས་སྤང་ཡང་དེར་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་པ་
 བདག་ཅག་གིས་མི་ཤེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། དག་སྒོང་དག་
 ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དག་སྒོང་དག་འདི་
 ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁེན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
 པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་ལ་འཆི་

འཕོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དག་སྒོང་བཞི་བརྒྱའི་ལེན་པ་མེད་
པར་བྲག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བརྒྱའི་སེམས་ཆེར་
འབྲུགས་ནས། ལུས་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རུ་འཕོང་དུ་སྒྲུབ་གྲང་།
ཆོས་འདི་ཐོས་པས་སྦྱར་དུ་དེ་ལས་ལྗང་ནས། དག་འཕྲན་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་ནས་བུམས་པའི་འདུས་པ་དང་པོར་དགྲ་བཙུམ་ཐོབ་
པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲོས་མཐའ་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་འདོགས་སོགས་
རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲོས་པ་འཕམ་དམིགས་པ་མཉམ་བཞག་རྒྱུ་མི་འགོག་པར།
དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲང་གི་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་འགོག་ན། བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པ་དེ་
ཁོ་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་དགོས་པར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་རིགས་པས་
མི་འཐད་ལ་བྱེད་ཅག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་སྤྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་དེས་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ན་ཞིགས་ཀྱི། དེ་ལ་སྒྲོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་ལ་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་
བྲལ་ན་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བྱང་བ་སྟོང་
ཀྱི་སྤྲང་བ་བསྒྲུ་མེད་འདི་ལ་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་དབྱུང་
བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅེས་བརྟུན་པ་ལ་མ་བཟུང་
བར། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་བཀག་པར་དེའི་སྤྲང་གི་བདེན་

ཐུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གོ། བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་
 གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཡིད་རྒྱ་མེད་རྒྱ་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་དེ་
 འདྲའི་བདེན་མེད་ཤེས་ཀྱང་དེས་ཆགས་སོགས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་ལྡོག་མི་རུས་ཏེ།
 རྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་གོ་མས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་དེར་འཛིན་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཞིག་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་སོགས་
 ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཛིག་སྟེ། ༡ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་
 ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དུ། རང་རྒྱུད་འོག་མའི་བྱེ་བྲག་སློབ་དཔོན་
 དཔལ་སྤྲུལ་སོགས་སྒྲུབ་སྟོང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་བཀའ་པའི་
 སྒྲུབས་སུ། རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྤྲིད་པ་དང་།
 རྟོགས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་སྤང་གཉེན་དུ་མི་འཐད་དེ།
 དག་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་བར་ཤེས་པས་མི་ཕན་པ་ལྟར།
 གཞི་རྒྱུན་སྒྲུབ་ལ་ཞེན་ནས་འོགས་སུ་སྟོང་བར་ཤེས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པའི་
 དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྤྲད་ག་བྱང་མེད་
 འདུ་ཤེས་གནས། །དེ་དག་འདོད་ཆགས་རབ་རྩ་འཁེལ། །འདུ་ཤེས་དག་ནི་
 རྣམ་བཤིག་ན། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་བྱམས་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྐྱེམ་སྟེ།
 དེ་དག་བདེན་གྱུབ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་

འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་གོ་བ་དེ་
 བའི་ཕྱིར་བཤད་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་དེས་ཡུལ་དེ་
 དང་དེར་དམིགས་པའི་འདྲུ་ཤེས་མི་འགོག་པར་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཞེས་
 བའི་གོ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོན་གོང་ལྟར་འཇུག་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་
 གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་
 གྱི་གོ་ཚུལ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་སྒྲུབ་ས་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དབུ་
 མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། དབུ་མ་པ་ལ།
 དངོས་སྒྲུབ་ས་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་འགལ་འདྲུར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དམིགས་མེད་གྱི་བྱམས་པ་དེ་ལའང་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱང་
 བར་སྒྱུར་དགོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལྟར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཞེས་པའི་དམིགས་མེད་དུ་མི་བཤད་དོ་སྟུམ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་
 བར་རྟག་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་
 ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་སོགས་འདྲུ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།
 འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན་བྱམས་པ་མི་མངའ་བར་ཁས་ལེན་རིགས་
 བར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་མངོན་དུ་གཟིགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་འདི་ལ་གྲུས་པ་དག་ལ་དེ་ལས་སྒྲིན་ཆེ་བའི་
ཁས་ལེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུང་དང་དེའི་དོན་བཞིན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གོ་བར་
བཤད་པ་འདི་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་དག་
རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་སྒྲུབ་མེད་པར་གྱུ་བ་བསམ་ན། འདི་འཛིན་པ་པོ་ཐམས་
ཅད་ཏ་ཤར་གྱི་ལྷམ་ལུས་པའི་བཀོ་སྐྱལ་ལེན་པ་ཤ་སྟག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཤར་
མ་བྱུང་བའི་སྟོན་དུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་སེང་གའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ་པའི་མདོ་རྒྱད་
རྣམས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བློན་བྱུང་སེམས་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པས་ཡོངས་སྤྱད་བྱུང་བྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་
ཅིངྱི་མ་མེད་པའི་བཀོ་སྐྱལ་ཉིད་རང་གིས་རང་ལ་བཅད་པར་མ་གྱུར་པར་རྩལ་
བཞིན་ལེན་པ་སྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཅོད་ཡིག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་ཞེས་སྐྱོ་བོད་མཁས་པའི་
རིགས་པའང་ཁས་འཆེ་མོད། རང་གསོད་པའི་མཆོན་ཆ་རང་གིས་བདར་བ་
སྟེ། བདེན་མེད་དུ་མེད་ན་བདེན་གྱུ་དང་། བདེན་གྱུ་མ་ཡིན་པ་མིན་ན་
བདེན་གྱུ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲོ་གསར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་ལུལ་ཡིན་
ལོག་མིན་ལོག་གི་བསྒྲུས་ཆོན་ལ་ཡང་རྒྱས་མེད་པའི་རང་ཆོས་ཏེ་གྱུ་བ་མཐའི་
ཁ་འཛིན་ནི་ཆོག་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་ཁུ་བ་
པ་སྒྲོ་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་བཞི་ལས་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་ ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་

ལོག་ཆོས་ལོག་ ལྷོག་པ་འཕེན་མི་འཕེན། རྗེས་བྱལ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
གསུམ་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱི། ཡིད་ལ་ཉལ་བའི་ལུས་མེད་ཀྱི་གདོན་ཆེན་
པོས་ནི་རྟག་ཏུ་གཙུག་པར་དེས་སོ། །འཕགས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་གྱུ་བ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྗོད་
མེད་ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ། ཤེས་བྱ་ལྟེན་མ་བཞག་མི་འགལ་བ་སོགས་
མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ནི་ཆེས་དམན་པའོ། །དེ་
ཡང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་
ནི། འཕེལ་འབྱི་སྤངས་པའི་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱན་དང་རྒྱུད་བྱར།
འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །ཅིས་དང་།
འདུག་པར། རྗོད་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མདོ་
རྒྱུད་ཏུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་སྟུས་པ། ཚད་མའི་
གཞུང་རྣམས་སུ་ལོག་ལྷོག་གི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་ལས་སྟོས་ནས་བསྟུས་
གྲ་རྣམས་སུ་ཡིན་ལ་ཡིན་ལོག་སོགས་བརྟེགས་ནས་བརྗོད་པ་སྟོ་གསར་བུ་
བདག་གི་ཐལ་ངག་ཁ་བྱང་གི་ཆེད་ཅམ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་བདེན་ན་ཡང་། དེ་ཅམ་
ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་གི་དང་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བདེ་སྒྲག་
ཏུ་གཞལ་བྱས་ན། རི་སྐད་ཏུ། བདག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་
པས། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་
མཁུན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་

གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེར་མ་ཟེན། །གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
པས་དབྱེད་པས་བདེན་མེད་ཙམ་ཞིག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐྱེ་འདི་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། །འདི་
ཐུ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལས་ལྷག་པོར་དཀའ་སྐྱེ་ཅི་
ཡང་མེད་པ་རང་གཞན་སྐྱས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱས་ན། །དེ་འདྲའི་ཟབ་པ་སྐྱགས་ཙམ་
བྱིས་པ་སྟན་མི་ལུས་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་འདི་སྐྱོད་ག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ་བསྟན་
དུ་ཡོད། །རྣམ་པར་རིག་པར་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམས་
ལུང་ཡང་དག་མིན་པར་བསྐྱས་ཆོན་ཁ་བྱང་གི་རིགས་པ་དེས་སྐྱབས་ཤིག་དེའི་
ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་དགག་སྐྱབ་ཀྱན་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བསམ་ན་ལུང་གིས་རི་སྐྱད་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་
པར་ལུས་ཤིང་དེས་བསྟན་དོན་ལ་ཡང་དེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་སྤངས་མ་དགོས་པ་འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །
ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་ན་ཡོད་པར་ལྷོག་པ་སོགས་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བས་མི་ཆེ་འཕུལ་
བྱེད་དེ་ཙམ་ཞིག་མཁྱེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་མཛད་རིན་མི་ཆོག་མོད། །འོན་ཀྱང་ཐ་
སྟོད་གཞལ་པའི་སྐྱབས་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདྲ་མིན་མེད་པ་འདྲ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་
ལེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་སྐྱེ་དོན་མེད་དོ། །ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་འདྲ་མེད་

པ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་
མིན་དུ་སྒྲིབ་པ་མི་རུང་ངོ་། །ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞིབ་འཇགས་
ལུགས་ལ་མཐའ་བཞིའི་ཁས་ལེན་མེད་པར་བརྟུན་ཆོ། བསྐྱུས་ཚན་གྱི་གཞུང་
གིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་སྐུན་འབྱེན་དགོས་པ་ནི་རྟ་ཅང་ཡང་ཐལ་མ་ཆེས་
སམ། དེ་ལྟ་ན་འད་གོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་མེད་པས་ཁས་སྤངས་མེད་
པ་དང་། ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་བཞི་འགོག་ཚུལ་མི་འཐད་
པར་བསྟན་པའི་དུགས་པ་དེས་བསྐྱུས་ཚན་ལ་བྱང་ཡང་བསྐྱུས་ཚན་ལས་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་འགལ་བ་བྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཐལ་བར་བཤད་པ་དེས་བསྐྱུས་
ཚན་ལ་རྒྱས་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཆོད་མའི་གཞུང་དུ་
རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་
པ་དེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ལས་བརྩམ་སྟེ་ཐལ་ངག་བཀོད་པ་ལ། རྗེས་
ལྷོག་གཉིས་དང་དེ་སྟེང་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ཡིན་པའི་ཐུང་བྱུང་དང་།
རྟགས་དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་འགལ་བྱུང་གཉིས་བསྟན་ནས་བཞི་
དང་། དེ་བཞིར་རྣལ་མ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་སྐྱུར་པའི་བྱུང་པ་སྒྲོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་
པ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱིས་བཀོད་པ་འདི་འདྲ་བས་མཚོན་ནས། ཡིན་སྐྱུར་མིན་སྐྱུར་།
ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལོག་ཆོས་ལོག་ ལྷོག་པ་
འཕེན་མི་འཕེན་། རང་དུག་དང་གཞན་དུག་འཕེན་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་བཞག་
འདི་དག་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སྒྲིབ་པར་འདུག་གྱང་། སལ་ཆེ་བ་མཚར་

མཚར་ཉི་འུ་འཕུལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཤེས་ཤིང་བྱང་བར་
བྱས་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཆོག་
ལ་རྟོན་པ་དེ་འདྲའི་འཆད་ཚུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ན་རང་གི་ཁས་ལེན་
ལ་ཡང་ཅི་བྱས་རྗེ་མི་ཐོགས་པ་འབྱུང་བ་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཞིག་འོག་ཏུ་འཆད་
བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་ཅི་ཅམ་སྤྱུངས་ཤིང་མཁས་
ན་ཡང་། གཞན་ལ་ངོ་མཐོན་དུ་སྤྱུང་ཡི་མཚན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །དེའི་
ཕྱིར་ལུས་མེད་ཀྱི་གདོན་སྤིང་ལ་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་ན་ཡང་། མདོ་
ལས། མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བཀལ་བ་ན། །ཁྱོས་པས་ཟེལ་གྱིས་ལོན་
ཅིང་ཆོག་རྩལ་སྤྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་བདག་གིས་ནི་འདི་སྤྲད་དུ། ཆོག་
ལ་ཆོག་ལན་སྤྲོའི་ཞེས་བྲགས་ཀྱང་། རིགས་པའི་ལན་ལས་ཆོག་རྩལ་ལན་མི་
སྤྲ། །ཆོག་མཚོན་འདེབས་པ་མི་སྤྲོན་ན་མས་ཀྱི་སྤྲོལ། །དག་སྤྲོང་ཆོས་འདི་
རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་གདམས། །སྤྲོན་འབྱོན་གང་སྤྲོས་གཞན་ལ་ཕར་འཁོར་
ན། །ཆོག་རྩལ་མེད་ཀྱང་བཞིན་རས་སྤར་ལས་ངན། །རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་
བལྟད་པ་ན་མས་ལ་ནི། །རང་གཞན་སྤྲོད་གཤམ་ཡང་རང་མཚང་ཡིན། །ཞེས་
ཀྱང་སྤྲོས་སོ། །

སྤྲོས་པ་དོན། འཕགས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འོག་ན། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་བཞིན། སྤྲོས་བྲལ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོག་ནས་
རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤང་བའི་སྤྲོན་ཅི་ཞིག་རིགས་པ་སྤྲོད་ཀྱིས་

གཟིགས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བར་འདུག་གམ། དངོས་དངོས་མེད་
སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་
པ་ཉི་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་ལོག་པར་མ་བྟུང་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་ཅམ་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ཐོ་ཆེ་དེའི་དོན་འདི་ན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྟུང་
དོ། །དེ་དག་ཅི་ཡང་ཁས་བླང་བ་མེད་པའི་རན་གཡའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲིམ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་
ནས་ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུ་བས། རྒྱུ་པོ་
ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་པོ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མ་བརྒྱུས་པ་ཞིག་
གིས་དེར་ཁས་མི་ལེན་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་
བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྗོད་མེད་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་གཟིགས་པ་
དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་
སྐལ་བ་ཆེས་སྒྲོམ་པ་འདྲའོ། །བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་
ཡོད་མེད་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་
འདོད་པ་ལ། ཡོད་ན་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པས་དེ་འདྲའི་བདག་
དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་སྒྲུབ་མོད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམིགས་སུ་
མེད་པར་བརྟན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྒྲིག་གིས་ཁས་བླང་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་
སྒྲིལ་འབྱེན་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་གྱུར་དོ། །དམིགས་སུ་མེད་ན་དེ་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རི་ལྟར་ཤེས་པར་རུང་སྒྲུལ་ན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཤེས་བྱ་ལྟེན་མ་བཞག་མི་འགལ་བ་སོགས་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་
 ཟེ། མདོ་ལས། ཆོས་ལྟ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོག་ས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་པོར། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་
 དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་མེད་
 ཏུ་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་
 མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོག་ས་བརྒྱད་ཀྱང་ཆོས་ལྟེན་ནང་ཏུ་འདུལ། དེ་
 ལྟ་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་ནང་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟས་བསྐྱས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ། མཚན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། གཞི་
 དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་དང་། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེན་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པ་ཟེ། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་རིམ་
 བཞིན་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་བཟོད་ཏུ་
 མེད་ཅེས་བསམ་ཆོས་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་
 བདག་ཅག་གིས་འདོད་ཀྱི་འགལ་བར་སྒྲུལ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་
 ཞེས་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ཅུ་ལ་མི་འདོད་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་
 བྲལ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་འཇུག་ཅིང་། དེའི་ཆོད་སྣང་བ་ཐོབ་པ།

ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་པོ་རིམ་
གྱིས་འབྱུང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པ་འདྲ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་མྱོང་སྒྲུ་ཚུལ་ལས། གཟུང་བ་མེད་
ཅིང་འཛིན་སྒྲུང་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་མྱོང་བ་
སྒྲུས་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་
འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ལ་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་
མི་འགལ་བ་དང་། དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་འགལ་བ་
སུས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་ལུས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ཡི་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ལྟ། ཁོགས་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་གྲངས་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་པ་དུ་མ་
ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་མི་འགལ་བ་ཞེས་ཅི་ཡིན་གྱང་བརྟག་གཞིར་
སོང་ངོ་། །ཡང་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འདྲུ་འབྲལ་
མེད་པ་ནི། འཕེལ་འབྱི་སྤངས་པའི་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱན་དང་
རྒྱུད་སྒྲར་འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་བྱེད་མེད། །
ཅས་དང་། འཇུག་པར། སྒྲོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་རྩ་སྒྲེ་བར་འབྱུར། ཞེས་
སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱང་། དེ་ལྟ་ནས་ཞེས་གྱང་འང་
བཅེགས་མ་ཅན་བརྗོད་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བདག་
ཅག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། བདག་ཅག་གིས་སྒྲོང་རྟེན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་

ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་ཀྱིས། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་དང་། སྤང་གི་རྩ་
ཡོད་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་ནི་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་འཕེལ་འབྱི་མེད་པར་གནས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་ན་བསལ་བ་ཞག་གམ་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཡང་འདོད།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པའི་བྱིར་
ན། དོན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་འགལ་མེད་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་
ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་འཕེལ་འབྱི་མེད་པ་དང་། བསལ་བ་ཞག་མེད་
པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་བསྐྱབ་པར་དགའ་མོད་ཀྱི་དེའི་རྒྱལ་རེ་ཞིག་
སྟོབར་མ་བྱས་སོ། །

ཡང་ཚེད་ཡིག་ཏུ། དེ་ལྟ་ནའང་ཁྱེད་ཅག་དབུ་མ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་
ལ་གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་
པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་ནའང་མེད་མཐའ་
ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
བདེན་མེད་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་བྱིར། ཡོད་ཟེར་ཆོད་ཡོད་མཐའ་དང་།
མེད་ཟེར་ཆོད་མཐའ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོར། ཡོད་དང་མེད་
པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་པས་དབུ་མ་ལའང་གནས་པར་མི་བྱུངོ། །
ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱད་པར། གནས་མེད་
གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས།

གནས་བྲལ་དང་། གནས་དང་ཞེས་གསུངས་པས་གནས་མེད་དགོས་ན།
གནས་མེད་པའང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་སྟོབས་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ་འདོད། །
ནམ་པ་ཀུན་དུ་མི་དམིགས་པ། །དམིགས་པ་ཡིན་མཚོག་དུ་འདོད། །ཅེས་
སོགས་གཞུང་ཀུན་དུ་འདུག་པར་འདོད། ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་དང་སྟོབས་པ་དང་འབྲས་
ལུ་རྒྱུ་མས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟོན་གྱིས་ཚེས་དབྱིངས་སྟོང་འདོགས་སོག་གིས་
དང་བྲལ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་མིད་དུ་ཤིང་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་མོད། ལལ་ཆེར་བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྟོབས་ངན་རྟོན་འབྲུམ་
རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟར་ཀུ་ཏ་ཀའི་མིང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་
སྟེ། མདོ་རྒྱུད་བྱང་པེས་རྒྱ་གཏིང་རྒྱབས་ཐོང་གིས། །འཛིགས་པས་གནས་
མེད་མཐའ་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུ་ལ། །རྒྱུ་དཔྱོད་ཀྱིས་གཟིངས་དམ་པའི་མགོན་དང་
བྲལ། །གཏོལ་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྟེན་དུ་འཆང། །ཞེ་མ་ཚེས་ཀྱི་སྟོ་མ་རི་
སྟེད་པ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བྱི་མེད་རིགས་ལམ་ནས། །ལམ་གྱི་ལུས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟོ། །འདི་ཀོ་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་བགྲོད་གཅིག་ལམ། །ཞེས་
ཀྱང་བསྟན་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ། རྟེན་ཅག་དཔུ་མ་བར་མི་
འབྱུང་ཏེ། དཔུ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་གནས་ན་གཉིས་མིན་
གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤོད་མེད་དེ། རྒྱུ་གངས་
པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་གཉིས་སེལ་རྩལ་དེ་འདྲ་རང་གཞན་གཉིས་

གས་འདོད་མོད། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ལ།
 དེད་ཅག་གིས་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་།
 རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་
 མི་མཐུན་པ་འདིར་རྩོད་པ་ཡིན་ན། མཐའ་བཞི་སྟོན་བྲལ་ལ་གནས་ན་གནས་
 མིན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཐལ་
 བ་རྩུང་ཟད་མི་འཇུག་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་འདོད་པར་
 དངོས་སུ་སྒྲིས་པས་མཐའ་བཞི་མིན་པའི་གནས་ས་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འོ་ན་
 ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རི་ལྟར་འདྲིན་
 པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅི་
 ལའང་མི་གནས་པ་ལ་གནས་པའི་ཐ་སྟད་བདགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 ཅི་ལའང་མི་གནས་ན་སྟོ་དེའི་སྟོད་ཡུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདྲིན། སྟོད་ཡུལ་འདི་
 ལྟོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་ཡོད་ན་བརྗོད་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོད་ཡུལ་ནི་མཐའ་
 བཞི་དང་བྲལ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོག་གི་ལམ་གྱིས་
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བརྟན་དུ་མེད་དེ། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས། དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་བརྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། དངོས་སུ་བརྟན་པར་མི་རུས་པས། ཉན་

པར་འདོད་པའི་སེམས་ལ་རང་གིས་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་
ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་འཕགས་པའི་སྡོད་ཡུལ་ཡིན་པས་
བདག་ཅག་སོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྡོད་ཡུལ་དུ་མི་འཇུག་བས། དེ་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་སྒྲམ་ན་ཤིན་ཏུ་
འབྲུལ་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་བཞིན་མཐར་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་སྒྲུབ་སྒྲུངས་ཏེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་ངས་ཤེས་སོ་སྡེའི་ས་ན་སྡེ་བ་
ཡོད་གྱི། དེ་མེད་ན་མཐར་བྲལ་གང་དུ་མི་གནས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོར་སོ་སྡེ་ལ་རྟོང་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་མངོན་དུ་མངོད་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚིག་དེས་གསར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟ་
སོ་སོའི་སྡེ་བའི་ས་ན་གནས་ལུགས་བརྗོད་བྲལ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མི་སྲིད་ན།
དེ་འཕགས་པའི་ས་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བའང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཁས་ལེན་
པ་ལོ་སོ་སྡེ་དག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་བཞིན་འཕགས་པའི་ས་ན་ཡོད་
པའི་འཐད་པ་གང་ཡང་བསྐྱབས་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་དང་
རིགས་པའི་སོ་སོ་ནས་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན་མཚུབ་མོས་ལྷ་

བ་བསྟན་པས་སྒྲ་བ་མཐོང་བར་ནི་སྒྱུར་ན་ཡང་སྒྲ་བ་དང་མཇུག་མོ་འདྲ་དགོས་
 བ་མིན་པ་ལྟར། ལུང་དང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་ནས་སྒྲོས་བརྗོད་དང་
 གྲལ་བ་རྟོགས་ཀྱི། ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོ་ནི་དེ་ལྟར་ཀྱང་སྒྲོས་
 བ་ལས་འདས་པ་ནི་མི་སྤྲོད་དོ། །དོན་དེའི་དབང་གིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་གྲལ་བའི་དོན་ནི། དཔེ་དང་གཏན་
 ཆིགས་དང་། སྒྲ་དང་སྒྲེའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་
 ཆིགས་དང་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་གསུངས་པ་གཉིས།
 མོ་སྟེ་དགོངས་ཚུལ་འགལ་མེད་དུ་འཆད་མ་གཤིས་པར་སྟོགས་གཅིག་པའི་
 སྒྲོ་གོས་ཅན་དུ་སྟོང་བ་དག་གིས་དགོངས་དོན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་བརྒྱུད་ན་སྟོགས་
 གཅིག་ངེས་པར་སྤང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་གཏན་
 ལ་ཐབ་པའི་དོན་ཁོ་ན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གཞན་མེད་
 དེས་སུ་ཁས་སྤང་ན་གཤིས་བྱ་ཡིན་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་གཞལ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོག་གི་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་མིན་
 པའི་ཆོས་ཉིད་མ་མཐུན་པས་སྟོར་ལ་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་མི་རུས་ཏེ།
 མདོ་རྒྱན་ལས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་གཞོད། བྱིས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཟབ་མོ་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ལྷན་གསུམ་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། འདི་ག་རྟོན་ལས་འདས་པར་མདོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་པ་གསུམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་གིང་གོང་དུ་ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་

ཕྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན། སོགས་དངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་
པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིལ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་
དེ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་
སྒྲིལ་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་རུང་ཞིང་ཕྱི་རོལ་བས་བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པོ་འདོད་པ་
དང་འདྲ་བར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཙུགས་དང་
བཅས་པས་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་
རེའི་མིག་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཁབ་མིག་ལྟ་བུས། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་མས་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
བདེ་བ་རོལ་མི་རུས་པས། ཁྱེད་རང་གིས། མདོ་རྒྱུད་དྲང་ངེས་ཆུ་གཏིར་རྒྱབས་
སྒྲེང་གིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་སྒྲིལ་བ་དང་། སྤར་རྒྱལ་མས་སྒྲིབ་པ་
གཏིང་ཟབ་ཡངས་པའི་མཚོར། །ཉམ་ཆུང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་གྱིས་གཞལ་བ་ལས། །
ཟབ་དོན་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་མ་ཕྱིན་པར། །ཆོག་དོན་འཕྲི་ཤིང་གར་གྱིས་འབྱུགས་
པ་མཐོང་། །ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་སྟེ་ལ་འོས་ཤིང་སྟེ་ལ་མི་འོས་ཞེས་དབྱུང་
གཞིར་སོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཁོང་ན་རེ། མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་ལ་གནས་ན་
མཐའ་བཞི་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྱུབ་པ་
དེ་ལ་གནས་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་ཆོག་རང་གིས་སུན་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེན། དེ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་ལ་
གནས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་སུན་གནས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་དོན་ཁྱེད་

མེད་པར་སོང་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་
 ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྤྲད་དུ་མི་འཛིན་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 ང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྦྱོལ་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་
 བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་བསྟན་
 པར་མི་རྒྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིན་ན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འཛིན་ཞེས་པ་དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 རྟོགས་ནས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱེན་པ་ཡི་གེ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་ཞེས་མདོན་རྟོགས་སུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་
 བ་ཤིང་མདོའི་དགོངས་པའི་དེས་དོན་རྟོགས་གྱི། གཞན་དུ་མ་རྟོགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། མདོ་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བརྗོད་དོན་ཉིད་མཐར་བཟོན་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་འབབ་པར་
 ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་དོན་དུ་འགྱུར་པར་གསུངས་ནས། རྣམ་པར་
 འཕྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཚེས་ཉིད་འདི་ལ་རྟོན་ན་
 མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོན་ན། མདོ་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་དང་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོའི་བསྟན་དོན་
 གྱི་དེས་དོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་
 པའི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན་དུ་བབྱུང་ན་དེ་དང་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་དང་

དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དེ་ཡི་ཚུལ་
ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་པའི་མཐའ་དང་བསྟན་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཞོན་
པ་བཤད། །རྣམ་འབྱོར་ཅན་ལ་བྱུང་མཐའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་
པའམ་བཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་
སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་དང་ཡི་གས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
གི་བསྟན་དོན་བྱུང་མཐའ་ནི། གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་གཉིས་མིན་སོགས་ཀྱི་
མཐའ་དང་བྲལ་བ་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྡོད་ཡུལ་ལུ་སྟེགས་
སོགས་ཀྱིས་མུང་བར་མི་རུས་པ་དེ་ལ་གསུངས་པས་ན། མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོག་གི་རྒྱ་བྱིར་འབྲངས་ནས་དོན་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སྟོང་བར་བྱས་ན་མདོ་རྒྱད་
ཀྱི་ངེས་དོན་ཅི་ལྟར་འཆད་དེ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་གི་ཚོག་ཡིན་པས་
དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ངེ་ལྟར་བསམ་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་གཏན་
ལ་འབེབས་མི་རུས་པར་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་བྱིར་
མཐའ་བྲལ་དང་། སྒྲོས་མེད་དང་། བཞོན་མེད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་
དུ་འཛིན་པ། སྒྲོས་བྲལ་དུ་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པས་མཛུབ་མོས་སྒྲིབ་བསྟན་
པ་ན་མཛུབ་མོ་རང་ལ་བལྟ་བལྟར་སོང་ནས་འཛིན་པ་སྤོམ་ཀྱང་བསྟེ། མདོ་
ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དུམས་པ་མཚན་མ་སྤོམ་

ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་མཆོན་མཉམ། ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པའི་མཆོན་མཉམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཆོན་མ་
ཕྱ་མོ་དག་འབྱུང་བ་ལའང་རེ་ཞིག་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་འདོག་ན་རགས་
པ་ལྟ་བུ་སྟོན། ཞེས་དང་། ཆངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།
ལྟ་བུ་ཅི་ཙམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ལ་སྟོོ་འདོགས་པར་
བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སེམས་སྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཆོག་ཏུ་བཏགས་པའི་སྒྲུའི་མར་མེས་ཆོག་
གི་ཡུལ་མིན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་
མཐུན་ཙམ་དུ་སོ་སྟེའི་ས་ནས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྟེན་
འགེལ་གྱི་ཡུང་གོ་ཏ་པ་སོགས་སྤར་དངས་པ་ལྟར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དེ་འདྲའི་ཟབ་དོན་ལ་འཇུག་ཁུས་མི་ཁུས་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་དེ།
སྟོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། སྤངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་། རང་
གི་དབང་པོའི་རྣེ་རྒྱལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་
ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་དོན་དམ་པ་རོ་གཅིག་
ཏུ་ཁྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་
ཁྱེགས་པའི་དགེ་སྟོང་དུ་ཁྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པར་དགའ་བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤང་རོལ་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་

ལྷ་སྒྲོལ་གྱང་ཅི་འཆའ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མཐའ་
དག་དང་བུལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞུགས་ན།
རི་རྒྱད་དུ། ཚངས་པ་བྱད་བར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ན་
ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་ཆོས་རྣམས་སྒྲོལ་
བར་མི་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་ན། དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལགས། བཀའ་
སྩལ་པ། རྣམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མིད་པར་མོས་པའོ། །ཞེས་དང་།
ལྷའི་བུ་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས། རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཉེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། ལྷའི་བུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བསམ་
བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལ་རི་བཞིན་ངེས་པ་མ་སྒྲེས་གྱང་མོས་
བ་ཙམ་གྱིས་གྱང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་ན་ངེས་པ་སྒྲེས་ན་ལྷ་ཅི་སྒྲོལ། མ་
མོས་པར་སྐྱར་བ་བྲབ་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་བསྟན་དོན་ཟབ་མོ་སྤང་བར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་
གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་ལ་
བསམ་ན་དེ་དོན་ཆེ་བར་འདུག་སྟུམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུས་པ་དེ་དག་པ་རོལ་པོ་
ལ་ལན་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་དེ་

བཞེན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དོན་གིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བཀྲལ་
 བ་ལྟར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དོན་གོང་
 གི་འཕྲོས་སུ། བདེན་མེད་ལ་གནས་པ་ནི་བདེན་མེད་མེད་དགག་ལ་དེར་ཞེན་
 པའི་མཚན་མའི་རྟོག་པས་གནས་པར་སྒྲུས་མེད་ཀྱི། མཐའ་བྲལ་ལ་གནས་
 པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་མེད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ག་ལ་འཕྱུར་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་
 ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་དུ་མེད་དོ། །
 ཡང་ཁོང་ན་རེ། ཡོད་ཟེར་ཆོད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་ཆོད་མེད་མཐའ་
 ཁས་བྱུངས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་ན། སྟུང་བར། གནས་མེད་གནས་ཡིན་
 ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས་གནས་བྲལ་དང་། གནས་ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་
 མེད་དགོས་ན། གནས་མེད་ལའང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་རྒྱུ་
 ལས། མེད་པ་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བྱངས་ཏེ། གཞུང་ཀུན་ཏུ།
 དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པ་འབྲས་བུ་མ་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བཤད་མོད། ཅས་ཟེར་
 བ་ལ། ལན་སྒྲུས་པ། བདག་ཅག་གིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་སོ་སོའི་
 དབང་དུ་མ་བྱས་པར་ཡོད་ཟེར་ཆོད་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་ཟེར་ཆོད་མེད་
 མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་སྒྲུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དབྱོད་པའི་སྐབས་སུ།
 བདེན་སྒྲུབ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོས་

སྐལ་གྱི་མཐའ་སེལ་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་
མར་འཛིན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་མི་རུས་པས། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་སྒྲིས་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡོད་པ་དང་
མེད་པའི་མཐའ་བྲ་བའང་སྒྲོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ཡོད་
དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡི་དོན་སྒྲིས་པ་མེད་
པ་ལ་བཤད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་སྒྲིས་པ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་
མིན་པ། དེ་ལ་དབུས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་འཆད་
ཚུལ་ལྟར་ན། མཐས་པ་དབུས་ལ་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ཅིས་གསུངས་
པའི་ཚིག་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མཐས་པ་དབུས་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པར་
བྱེད། ཅིས་གསུངས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབུས་ལ་ཡང་བདེན་
ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་བཤད་པས་ཚོག་གོ་སྟམ་ན། མདོའི་ཡུང་སྒྲིས་བྲལ་
སྟོན་པའི་ཚིག་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་བཤད་པ་མང་པོས་སྒྲིས་བྲལ་སྒྲིས་པའི་ལམ་
དུ་འབྲེན་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གནས་ལུགས་
སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་མཐའ་དང་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་
གི་ཚྭ་གས་སུ་མ་ལྟར་བ་ལ་གཞི་དབུ་མའམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་དང་།
དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་གིན་ཏུ་འཐད་ཀྱི། ལུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཚྭ་གས་གཉིས་སུ་ཆད་ཅིང་། ལུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་ཡང་ཚྭ་གས་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་རིགས་

ཏེ། རྒྱལ་པོ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དེར་བྱེད་ལ། གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དབུས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སྤྱང་བའི་དབུས་ཞེས་པ་
 སྤང་གསུམ་པ་སྒྲོ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་རྟོག་དེ། སྤང་
 གི་རྩ་ཡོད་དང་། རི་བོང་རྩ་མེད་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་ལས།
 རྟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གནས་བྲལ་དང་། གནས་
 དང་ཞེས་གསུངས་པ། གཞུགས་སོགས་འདུ་འཁོད་ཀྱི་གནས་བྲལ་དམིགས་
 པ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་ལ། གནས་
 པ་མེད་དགོས་ན་གནས་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་སྟོབས་མཚུངས་
 མོ་ཞེས་པ། ཐ་སྟད་ཀྱིས་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། གནས་མེད་པའང་མེད་
 པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་གནས་པ་ཁས་སྤང་
 བའི་ཆེ་མི་གནས་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་དང་དོན་དམ་མཐའ་གང་ལ་མི་གནས་
 པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ག་ལ་འདྲ། སྤྱད་པར། གནས་མེད་གནས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་
 དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གནས་མེད་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རྒྱལ་ལས།
 མེད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་པའི་དམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད། དམིགས་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དོན་
 དམ་པར་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད། ཐ་སྟད་དུ་དམིགས་པའི་མཆོག་
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དམིགས་བསྐྱོམ་འབྲས་

ཐུན་མཁས་མ་བཀག་ཅིས་པ། ཐ་སྙད་དུ་མ་བཀག་པ་ལ་ཟེར་རམ། འོན་དམ་
པར་མ་བཀག་པར་ཡོད་པ་དང་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིས་ཅི་
ལ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་སྒྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མེད།
དམིགས་པ་མེད། སྒྲིམ་པ་མེད། འབྲས་བུ་མེད་ཅིས་སྤྲུལ་གྲང་ཁས་མ་བྲལས་
བས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། འོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་དཔུ་མ་པ་སྤྲུལ་
གྲང་ཁས་བྲལས་མི་རིགས་པས་སྒྲིམ་བརྗོད་དེ་འབྲུལ་ལོག་མོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཙམ་
དུ་ཟེད་དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་ཚོས་དབྱིངས་སྒྲིམ་འདོགས་སོག་ཉིས་དང་བྲལ་བ་
མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཤེར་བྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མེད་ཅིས་
པ། དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་འོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དེས་གཞོད་བརྩུང་ཟེད་གྲང་མི་རུས་སོ། །
བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒྲིམ་ངན་ཁྱོད་ཅིས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མད་པར་
སྤང་སྟེ། ཁོ་པོ་བརྗོད་བྲལ་ལས་གྲང་བདེན་མེད་ཁ་བྱང་གི་སྒྲིམ་ངན་ཞིག་
ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དམིགས་མེད་བརྗོད་བྲལ་དང་། སྒྲིམ་བྲལ་ཞེས་པའི་
ལྟ་བུ་མཐོ་ཞིང་ཟབ་པ་སྒྲོ་ལ་བདེ་སྤྲུལ་ཏུ་འཆར་དགའ་ཞིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་
སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་བདེན་སྟོང་ཙམ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བདེ་བས།
རང་སྟོའི་རུས་པ་དང་འཚམས་པར་དོན་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟེད་ཏེ་བསམ་ཁུལ་བྱས་
གྲང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཚན་
ཆེ་བས་སྤར་ཡང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་མ་བྱུང་ལ། བྱིས་སྤྱི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྒྱུ་དང་ག་

པོས་བར་ཆད་བ་མེད་པར་མཚར་བ་དང་ལྟན་ཅིག། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཆོ་
 བློ་རང་མཚར་བ་འདི་ལས་རྩུང་ཟད་དཔུགས་འབྱེན་པའི་སྤྲད་དུ་འཛིགས་
 སྟོབ་ཀྱི་བསམ་བསམ། ནད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་རིགས་པས་དབྱུང་
 དེ་བདེན་མེད་དུ་བསམ་པའི་ཆོན་བདེན་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་སྟུམ་པའི་
 སྟོག་ཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དེའི་ངོར། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ལ།
 དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས། སྟུག་བསྐལ་
 དང་ཉོན་མོངས་བ་ལ། དེ་ཕན་འདི་ཕན་གྱི་ལག་རྩེས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་
 ཐ་མལ་བ་དང་བྱུང་མེད་པའི་སྒྲོམ་ངན་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 སྟུན་གྱིས་གཟིགས་ནས་གང་མས་པའི་མཆོག་ནི་མཆོང་ལ་རྟོལ་བའོ་ཞེས་བ་
 དེ་གནང་བ་ལ་གྲུས་བ་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་བ་ལས་སུན་འབྱེན་པའི་བསམ་
 པས་སྒྲུབ་གང་ཡང་མི་ཕྱོམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ནི་རང་ཉིད་ཞན་པར་གྱུར་
 གྱི། གཞན་གང་ཟག་སྦྱིས་བུ་དམ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཉིང་དེ་འདོན་གྱི་མལ་ན་
 བཞུགས་ཤིང་། མཉམ་རྩེས་སྟེལ་བའི་ཐུན་གསེང་དོན་ལྟན་དུ་འགྱུར་བྱིང་།
 མཉམ་བཞག་གི་བོགས་འདོན་མན་ངག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་པའི་
 ནད་བརྒྱ་རུང་འབྱེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ལ་བསྒྲོམས་པའི་
 ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་པས་ནི། ཐུན་རེ་རེས་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་ཆད་པའི་ནད་ལ་ག་བུར་བཏང་བ་ལྟར་སེལ་གིན་ལོས་ཡོད་སྟུམ་

པའང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་བཤད་རྣམས་ནི་སྔོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་པས་ཀུང་ཀའི་མིང་བྲལ་བའི་གཞི་དང་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་སྒྲིབ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལེགས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་ཞེས་བར་པ་དག་གི་སྒྲོ་བཟོ་རྟོག་བཟོ་འདི་ཀོ་ཞེས་བར་སོང་ངོ་། །ལེགས་པར་བསམ་ན་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རྣམས་ལ། །ངེད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་བཅད་པ་མེད། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཁས་གྲུབ་མཚོ་གཞུང་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོ་སྐལ་མི་དམན་པ། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མཆིས་མོད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོས་དབྱོད་ལ། །ཡང་དག་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཟུང་བར་རིགས། །རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལ། །རྣམ་པར་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཅི་བྱ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཤེས་ཀྱང་སྟན་འཕྱིན་ན། །རྒྱལ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་གནས་རྣམས་ལ། །སྤྱི་ལོ་མཁས་གྲུབ་ཆེ་རྣམས་དགོངས་མཐུན་དུ། །བསྐྱབ་པར་བུས་ན་གངས་ཅན་བསྟན་འཛིན་རྣམས། །ཚུད་པ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐོབ། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

སྤྱར་ཡང་ཚུད་ཡིག་དུ། །ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་འདོད་པར་ཐལ་

བ་དང་། རྣམ་རིག་པས་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་
ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་
དང་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་མཆོག་རྒྱ་གསུངས་ཤིང་། འོད་སྤྱང་གི་
ལེའུར། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དབུ་སེམས་ཀྱང་གྱིས་སོར་བཞག་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ཅག་གིས་ད་
དྲུང་དེ་ལས་འདྲའ་བར་སྒྲུབ་ནི། མཐའ་ལྡ་པའི་གཡང་དུ་མཆོང་བར་འདོད་
པ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ལ་གནས་པར་མི་རུང་ན། དབུས་དེ་གཉིས་
ཀྱང་དང་། གཉིས་མིན་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་གང་ཡིན། དབུ་མ་ཞེས་
པའི་དབུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དབུས་མཐར། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་
སྟོང་མིན། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེར་མདོའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ཀྱན་མཁྱེན་གཉིས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟར་
རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་དགོས་ཤིང་། མདོ་རྒྱན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་
མིན་དེ་བཞེན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་དང་། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་
ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་རིག་པ་དང་། རང་
རྒྱུད་པས་ཀྱང་མཐའ་ཀྱན་དང་བལ་བའི་སྦྱོས་བལ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་རང་གི་
གཞུང་རྣམས་སུ་བཤད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་ཁས་ཀྱང་ལེན་པའི་བྱིར། ཁྱུང་
གྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཅོམ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པས་རྣམ་གྲངས་མ་

ཡིན་པ་ཙམ་འདོད་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་སྒྲིལ་བྱི་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པས། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་སྒྲིལ་སྒྲོར་འདོད་པ་སྒྲར་མ་
བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་པས་བྱི་མ་
འདོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྤྱིད་ཅེས་པའི་
ལུང་དྲངས་པས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་མོད། དེགས་པས་བདེའ་སྤྱད་ན། རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་།
མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཤེས་
ཤིང་། ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་དམ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཅེས་གསལ་བར་སྒྲིལ་
པ་དེ་ལྟ་ན། དེས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་
ཆེན་པོར་འདོད་པར་ཐལ། རྣམ་གངས་པར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ་སྤྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྒྲར་ཏེ་ཀར་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
བ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དབུ་མ་པས་དབྱུད་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་མ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ་བྲལ་ལ་འཇུག་མི་རྣམས་པས་རང་
ལམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་དེས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་
དང་། མི་རྟག་སྤྲུལ་བསྐྱལ་སོགས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་འཛིན་པ་
དང་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་འདོད་ལ་ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ན་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དག་གྲང་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་ལ་གནས་པའི་དབྱུང་པར་ཡང་འདོད་རིགས་ལ། ཉན་
 ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་དབྱུང་
 མ་པར་སྟོས་མ་དགོས་སོ། །རྣམ་རིག་པས་སྟོང་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ལམ་
 དེས་བྱུང་བ་དང་། བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་དེ་འདྲའི་སྟོང་བདག་མེད་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱུང་སེམས་ཀྱན་གྱིས་སོར་
 བཞག་བྱེད་པ་དང་། མཐས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སྤྱུབ་གད་
 པའི་དབྱུང་མཐའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་
 སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞུང་དེ་དག་གིས་བྱེད་ཅག་ལྟར་དབྱུང་
 ཞེས་པ་ཀ་བ་གཉིས་བསྒྲིག་གི་བར་མཆོམས་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་
 གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་རྩོས་མ་བཟུང་སྟེ། དབྱུང་མི་དམིགས་པར་གསུངས་
 པ་ནི། དགོན་བརྟེན་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས། འོད་སྤང་། རྟག་ཅེས་བྱ་བ་
 བྱི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་
 མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ།
 འོད་སྤང་། འདི་ནི་དབྱུང་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་
 བྱེད། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ་སོགས་གོང་ལྟར་འགྲེམ་སྤྱད་ཏེ། འཁོར་བ་བྱུང་འདས།
ཡོད་པ་མེད་པ་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅའི་
དབང་ལྷན་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར། གཉིས་སུ་མེད་
ཅིང་བརྗོད་མེད་པའི། ཆོས་ཉིད་རབ་རྒྱ་གནས་ཕྱིར་རོ། །སྤྱང་བ་མེད་ལས་
གཉིས་དང་ནི། རི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་
རིག་དང་། རྫོང་གི་འཛིག་རྟེན་སྤྱང་མེད་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ནི་བརྟག་མེད་
པ། །བརྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། སྤྱང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །
གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་མདོ་
བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ལགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན།
འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་རྫོད་ཡུལ་བརྟན་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་གྱི། ཟིན་
ཅག་གི་དབུས་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབུས་
དང་མེད་དགག་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་
སྤྱང་མེད་དབུ་མའི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཐར་
བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བའི་དབུས་ནི། རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་མེད་པས་བརྟག་པའམ་དབྱུང་དུ་མེད་པ། གཉིས་

སྣང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་བརྟོན་པ་མེད་པ་ནི་ནང་
 ཡིད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་གནས་
 སམ་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པ། གཟུགས་སོགས་བྱི་ཡི་ཡུལ་སྣང་བ་
 མེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། འགོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐུག་མོང་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྣང་བ་མེད་པས་
 བ། དེ་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོག་ཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་འདོད་པའི་དབུས་དེ་ལ་འདི་འདྲའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་ཟད་འདི་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གཟུང་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་སྦྱོས་བྲལ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་ནས། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྣམ་
 ཀྱན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་དུས་ན་གོང་བཤད་
 ལྟར་འབྱུང་རུང་གི་ད་ལྟ་གཏན་ལ་འབབ་སྐྱའི་སྟོང་ཉིད་དང་། བྱིས་སུ་མངོན་
 སམ་རྟེན་གསལ་ནས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་དུས་ཀྱི་
 སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཐད་དཔེ། དེ་འདྲའི་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། གོང་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོགས་གཅིག་མེད་དགག་
 གི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་ཐ་སྟོང་དུ་
 ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྣང་ལ། མེད་དགག་འབང་ཞིག་པ་ལ་

གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆོད་གསལ་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་བཀག་
བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བདེན་མེད་ཡན་གར་བ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་སྒྲེ་རིགས་ཏེ།
དགག་གཞི་ཡང་མ་སྒྲུབ་། དགག་བྱ་ཡང་མ་བཟུང་བར། མེད་དགག་ཡན་
གར་བ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ན་དོན་དམ་
བར་ཇི་ལྟར་རུང་། དགག་བྱ་བཀག་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མིན་
བར། མི་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་བའི་རྩལ་དུ་ཡོད་ན་བདེན་མེད་ལ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པའི་འཐད་བ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་པའི་
དངོས་ལ་མ་རེག་པ། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་ཞེས་པ་མཐའ་གང་ལ་འང་མི་དམིགས་པ་ལ་
བརྗོད་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་དགོས་ན།
སྟོང་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་གྱང་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྒྲོས་པ་ལས་འདས་པ་
གཏན་མི་སྲིད་བས། ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་། མཚན་མར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
འདོར་ལེན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་སྒྲོན་པ་མེད་པར་གསུངས་
པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྨིར་ན། སྒྲེ་
འཕགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྩལ་གང་ལ་བསམས་གྱང་དབུས་ངོས་
འཛིན་རྩལ་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་ལོ། །དེའི་སྨིར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་
དབུ་མེམས་གཉིས་ཀས་སོར་བཞག་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་བདེན་ཏེ། མེམས་ཅམ་

པས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་ནས་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 འདོད་ན། བྱེད་ཅག་དབུ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་འགྱུར་པར་འདོད་པ་དག་གིས་
 དེ་བས་འདས་ཏེ་སྐྱུས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལྡ་པའི་རྩྱལ་བཟུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཟླ་
 བའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་ལ་མེད་
 དགག་རི་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །བདག་ཅག་གིས་ཡུང་འདིའི་
 དོན་འདི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་བསྐྱབས་པས།
 གྲུབ་མཐའ་ལྡ་པའི་གཡང་ལ་མཆོང་བར་འགྱུར་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གོ་ལོག་ཏུ་སྐྱུས་པར་མཛོད་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་དབུས་ལ་གནས་པར་
 ཡོངས་མི་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གྱིད་བད་དུ་བྱས་ན་ཡོད་མེད་
 གང་གི་མཐར་མ་ལྟར་བའི་མཐའ་བུའི་གྱི་གནས་ལུགས་གཞི་དབུ་མ་དང་།
 དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་སྟོང་མ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལམ་དབུ་མར་
 འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོ་དེས་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་
 སེལ་བྱས་པས་དེ་ལ་གོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་སོ། །བྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་
 གྱི་ངོས་ནས་བདེན་མེད་ཡིན་པ་དེས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པ་གོགས་སུ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་སྟོ་ལའང་
 ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་སྟོ་བསྟོམས་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་རྩྱལ་ལྟར་
 བསྟོ་གཅིག་གི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ཞིག་མེད་པས་གནས་པར་བྱ་ཡུལ་དང་།
 གནས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དབུ་མ་ཞེས་པའང་མིང་ཅོམ་དུ་སོང་ལ། བདག་ཅག་གིས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་དེ་ཉིད་གཞི་དབུ་
མ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་
བྱེད་པས། དབུས་དང་དབུ་མ་ངོས་ཟིན་མ་ཟིན་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་ལྡན་གཞན་དག་
གིས་དབྱེད་པས་ཤེས་སོ། །བདེན་མེད་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ན། མཐའ་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་
སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་རྣམས་ཟུང་དུ་སྦྱར་ཏེ་དེ་དག་གི་འཛིན་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་བཀག་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དེ་དག་གི་སྤྱིང་གི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་ཚུལ་
དུ་གོ་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཅིག་ཤུས་སྒྲོས་མཐའ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཞིགས་ནས་དབུས་ལ་གནས་པར་འབད་དགོས་ན་ཡང་། བདེན་མེད་
དང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སེལ་མི་རུས་
པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གོགས་སུ་དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་མ་བཤད་དམ།
དེས་ན་ཆོག་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ལ་གནས་དགོས་ཞེས་བརྟན་པས། དེ་
གཉིས་མཐའ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱབས་ཏེ། མ་སྐྱབས་ན་དེ་
དག་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོག་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ལ་གནས་པར་ཡང་ཅི་
ཞིག་དགོས། དེའི་སྤྱིར་ན་བདེན་མེད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་
མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མེད་དགག་གི་སྤྱིང་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྒྲིབ་རུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བྱེད་ཅག་རང་གི་ཁས་སྐྱབས་ལྟར་
ན་ཡ་གྲུལ་མ་ཆང་བའི་སྤྱིར་དབུས་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་སྦྱོས་ཐ་

སྣང་ཏུ་ཡོད་དོན་དམ་ཏུ་མེད་དོ་སྣམ་པ་ནི་དབུས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་པོ་ཉིད་སྣང་ངོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲོས་པར་མ་བྱས་
 མོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་
 བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་ཡིན་ལ། །གཞུང་དེས་དངོས་
 བསྟན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པར་བྱེད་འདོད་ན་ཤེས་
 མདོའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་
 ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་
 ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོང་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྤྱི་ཀྱང་
 དེ་ལས་ལྟག་པར་རྟོགས་མཁན་དགོན་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གིས་ཇི་ལྟར་
 བཀྲལ་བ་ལྟར་མདོ་རང་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་དངོས་སུ་ཡོད་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མཐོན་པོ་སྤྱི་ལྟར་གྱིས་ཉན་
 རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྷ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། སྤྱི་ལྟར་དང་ལྷ་པའི་ཞབས་
 ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས་ལུགས་དེས་མདོན་རྟོགས་
 རྒྱུ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གང་ཡང་མེད་དེ། ཐལ་རང་སུའི་
 ལུགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བོད་སྤྱི་རབས་པ་དག་འདོད་པས་མདོན་རྟོགས་

རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་ན་དེར་སློབ་བྲལ་ཉིད་
རྒྱ་ཆེར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་དགོས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྣ་མ་ལས་གཞན་
པའི་སློབ་པ་ཐུགས་རེ་ཁེགས་པའི་སྣང་ཉིད་ནམ་ཏན་དུ་བསྐྱུབ་པས་སྣ་མ་ལས་
འཕགས་པར་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་འདུག་གྲུབ་ཟིན་ལ།
རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་སློབ་བྲལ་ནི་འདིས་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པའི་
ཐུར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་མར་
བཤད་པའི་དབུས་དེ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་
གང་ཡང་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཐུར་རོ། །བདེན་མེད་དང་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་གཉིས་མིན་
གྱི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་དག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་དབུས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཐུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་པར།
དེ་ཐུར་དངོས་ཡོད་མི་བྱ་ཞིང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་སྐྱངས། །ཀུན་
མཁྱེན་གོ་འཕང་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་བར་དུ་འདུག་ནས་མི་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སློབ་བྲལ་ཀྱང་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་
པར་ཁས་སྐྱང་བས་མཐའ་ལྟ་བུ་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་
བཞི་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་ཅུས་པའི་
ཐུར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པ་ཞེས་དམིགས་གཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་

མེད་པས། སྒྲིམ་འབྲས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཟློན་དེ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་
 བ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་མི་འཛིན་ལ། ཆོག་ཙམ་དུ་མཐའ་
 བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་། ཆོག་དོན་ལ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་རྒྱ་འཆར་གྱི་འགལ་བ་མེད་པར་
 ཤེས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་
 པས་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཆོག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྒྲུབས་འདིར་མ་ཟད། བདག་
 རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ཁས་མ་སྒྲུབས་ཀྱང་དེ་བཞི་ཀ་མིན་པའི་
 གཞི་ལྟ་པར་ཁས་སྒྲུབས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དང་ཐལ་འགྱུར་པས་རྣམ་གྲངས་
 མིན་པ་ཙམ་འདོད་ཟེར་པས་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྒྲུབ་ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པས་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་སོགས་གོང་དུ་སྒྲིས་པ་དེ་ལ་
 ལན་བརྗོད་པ། ཐལ་རང་སྒྲུའི་ལུགས་ལའང་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་མཐའ་བཞི་སྒྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དམིགས་པ་རྣམས་མེ་མེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ཅིག་ཆར་སྒྲུབ་
 མ་རུས་པས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཡུལ་བཀག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་
 ཡང་། མཐའ་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འཛིན་
 མཆོམས་འདི་ལ་གཏུགས་ནས་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་གང་བརྗོད་

ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་
རྒྱུད་ལུལ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་གྱིས་
རྒྱོས་པ་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཏེ།
བདག་ཅག་གིས་ལུགས་འདི་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། འཕགས་པ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསམ་པའི་ས་
ལ་གནས་ནས་ནི། །མཐར་གྱིས་རྣམ་པར་བསམ་བྱས་ཏེ། །བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་སྤངས་ནས། །དེ་ནས་བསམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཐལ་རང་སུའི་གཞུང་ལྟར་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་ཀྱང་མཐར་
སོས་རང་རིག་པའམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུལ་རྒྱོས་པ་ཉི་བར་ནི་པའི་ཚོས་
ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཐེབས་ན་ཐལ་
འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ལང་ག་ཤེགས་ལས། བརྟན་པ་དང་གྲུབ་
མཐའ་གཉིས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོང་པའི་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
དེའི་བྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་
བོར་བྱས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པ་འགོད་པའི་སྒྲོ་
ནས། བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རང་རྒྱུད་པ་བསྒྲུབ་པ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
བའི་ལུགས་སུ་མཛད་ཅིང་དེ་འདྲའི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཁས་ལེན་དང་
བཅས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲུབ་མོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཁས་

ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་བཟུང་བར་མཐར་
 ཐུག་སྒྲིམ་མེད་དུ་བཞེད་ཀྱང་། འོན་དམ་སྒྲིམ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྒྲུབས་པས་
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། འོན་དམ་གཉིས་པོ་གང་ལས་མི་ལེན་ཞེས་འདྲི་ན།
 གཉིས་ཀ་ལས་ལེན་ཞེས་འདོད་དེ། སྒྲིམ་ལ་མཐུན་པའི་འོན་དམ་མཐ་ཀྲམ་
 གངས་པའི་འོན་དམ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དང་པོ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མ་བསྒྲུབས་
 པར། བྱི་མའི་འོན་ལ་འཇུག་མི་རུས་པར་འདོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
 འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་
 ཆེན་གྱི། རྟེན་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དཔུ་མ་རྒྱན། བདེན་གཉིས་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བཤད་པ་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 གཞན་དུ་བཤད་དགོས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་པའི་
 འཆད་ཚུལ་མ་མཁྱེན་ན་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་རིགས། རྟོད་ཀྱིས་
 འོག་ཏུ། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོན་དམ་གཉིས་རེ་
 བརྟན་ཅིང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་དང་། དཔུ་མ་སྤང་བར་ཡང་འོན་དམ་གསུམ་
 རེ་བཤད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ལ་གཉིས་སྤང་འོག་མ་འོག་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་
 མིན་གྱང་འཐད་དེ། རྣམ་གངས་དང་རྣམ་གངས་མིན་པའི་སྒྲེས་སུ་དམ་པ་
 གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤགས་ལ་སྐབས་འོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཤད་
 པ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སུ་ཡོད་པའོ། ཐམས་ཅད་

ཀྱང་བདག་པ་ས་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཁབ་གྱི་མིག་
ལྟར་དོག་པའི་སྒྲོས་གཞུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་འཇལ་བར་དེ་བའི་ཆེས་འབྲུལ་
ལོ་ཞེས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལྟར་ཁབ་མིག་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་གཞུང་ཆེན་འཇལ་བར་མི་
རྣམས་པ་བདེན་ལོ། །ཞེས་བདག་གིས་སྒྲུ་མེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྣམ་གྲངས་
དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་གཅིག་ཁས་སྤངས་ན་གཅིག་འདོར་
དགོས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་འདྲ་ཅི་ཞིག་བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་། བདག་ཅག་
གིས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མཛོག་ས་
དགོས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གཞུང་དེ་དག་ན་
དངོས་སུ་གསལ་བར་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་རྣམས་ལྟར་བའི་
གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་མ་མཐོང་
བའམ། མཐོང་ཀྱང་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པར་སོང་བའི་ཆོག་རང་ལ་རང་གིས་ཅོ་
འདྲི་བར་སོང་ལ། རང་རྒྱུད་པས་བྱི་མ་འདོད་པ་བྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་
པས་ཁས་སྤངས་མེད་ཅེས་པ་དང་། རིགས་པས་བརྟེན་སྤྱད་ན། རང་རྒྱུད་པའི་
ལྷགས་ལ་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཡོད་མཐའ་བཀག་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་། མཐའ་བཞི་
བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་གང་མི་འདོད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཤེས་ཤིང་ཞེས་སྒྲུས་པ།
དོན་དམ་དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་བྱས་པ་ལ་ཅིག་
ཤོས་འདོད་མི་རུང་བའི་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་
པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་

བརྟེན་ནས་སྟུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་རྒྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། སྤང་ཉིད་བག་
 ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་
 མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སྤང་ལོག་
 མ་ལོག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དང་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱང་
 འཐད་པར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲོས་པ་
 ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒྲོས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་མཐའ་དག་དང་
 བྲལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་ཅིང་། ཡུལ་
 ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་རི་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་
 གཉིས་སྤང་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་
 བརྟེན་མཛད་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་གནས་ཚུལ་སྟེ་མེད་ལ་དོན་དམ་དང་། སྤང་
 ཚུལ་ཐ་སྟད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་གནས་
 སྤང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་དང་། མི་
 མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མིང་གིས་
 བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཉི་ཐར་བཟུང་བའི་དབང་དུ་ཡིན་ལ། ལྷགས་འདིའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་མདོ་རྒྱགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལ་འདོན་དམ་གྱི་མིང་འཇུག་

པ་དང་། རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་
པར་གངགས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་ཞེས་མིང་མཐུན་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སོ་སོའི་
ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱེས་ནས་འཆད་མ་ཤེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཁབ་
མིག་ལྟར་དོག་པའི་སྒྲོས་ནམ་མཁའ་གཞལ་བས་འཇལ་རེ་ཟད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་རྣམས་བཏགས་ཞེས་པའང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྣམ་ཡོད་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པ། གཞི་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་
ཡོད་སྟགས་འདྲིལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་
ངེས་པས། ཀུན་བཏུས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་
འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། རྣམ་བཏགས་ལ་འདོད་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ནི་གནས་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་བཤད་ཚུལ་སྣ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་གཞུང་ཆེན་གིས་དངོས་སུ་གསལ་
ན། གཉིས་སྣང་ལོག་མ་ལོག་གི་དོན་དུ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་མི་རྙེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་དུ་ནི། འཇུག་པར། དོན་དམ་གཏན་ལ་
འབེབས་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་འགོགས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ངེས་ཀྱང་
རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་བར་སྒྲེབ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲེབ་ཡོད་པར་
འདོད་ན་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། འཇུག་

པར། དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པ། །རིགས་དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་གྱི་
 སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་
 ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བ། །ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིས། རང་རྒྱད་པས། ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
 དམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་གྲུང་མ་བཟུག་
 བར་ཁས་སྤང་བ་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་རྩུང་ཟད་མེད་ཅེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་
 སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས། རྒྱད་པར་སྐྱུར་བ་དོན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་
 གོ་བདག་ལས་བྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་འདི། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་
 ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
 སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་མཛད་པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱིར་སྐྱེ་
 བ་བཟུག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་
 སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་ཟད། ཐ་

སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིགས་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྟེན་འབྲུང་
གི་སྙད་པ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས། རྣམ་གྲངས་པའི་བདེན་མེད་
ཅམ་ལས་འདས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
སྒྲིལ་བུལ་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོན་པའི་གནད་གྱིས། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱིས་མ་ཞེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་
ཞེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ་
བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བ་གསུམ་
བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་མི་
འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་
པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་གཅོད་པ་ན། བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་
ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདི་གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་རྫས་གྱི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ལ་ཚིག་ཅམ་ཞིག་ལྟག་མར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབ་
པར་མི་རུས་སོ། །ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་

གཉིས་ཆར་རྒྱ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་
 རི་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འདིག་རྟེན་རྒྱ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེན།
 བཤད་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ། །ཆོག་ས་ལ་ལྟོས་
 རྒྱུ་ས་མ་གཟུགས་པ་ཡང་མིན། །རི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་སྟོང་
 ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲེབ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་རྒྱ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 བདེན་པ་གཉིས་སྤང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཆད་པ་འདྲ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་
 བའི་སྤང་བ་ཡིན་ན། ཡོན་ས་མ་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་
 པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་རྒྱ་ཤར་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཐ་སྐད་ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པའི་
 སྒྲོན་ཚུང་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཆེས་འཐད་ཅིང་། རི་
 མེད་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དེས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་འདི་ལྟ་བུ་ཐད་ཀར་མ་རྟོགས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་པར་བརྒྱུང་ནས། གང་
 སྟོང་པ་དེ་ཐ་སྐད་རྒྱ་ཡོད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་སོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར།
 གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་
 མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་
 དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡོན་ས་མ་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྟོགས་པ་འདི་ནི། གཟུགས་

སྟོང་པ་ལོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་
མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་
ཉིད་བཞི་སྟུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་
ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་
ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་
དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་དེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མ་ཁས་རྣམས་གསུངས། ། ཞེས་
དང་། གང་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཅོཾས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་
ཁོན་ས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅོཾས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ན་འཕགས་
པ་རྣམས་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་པའི་
འབྲས་བུ་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུབ་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མ་ཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
ཅིང་གོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་གིང་། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་
སྟོ་རྒྱུད་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །ལྟ་བ་
དེས་ནི་བཏྲ་བུ་བ། །ཉེ་བར་ཞིབ་ཞིམི་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་
ཏེ་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཅོཾས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་

ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དུ་སྤྱབ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་དོ་
 སྒྲམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་རེ་ཞིག་རྟོགས་མ་ལུས་པའི་ངོར། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེས་ནས་མཐར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
 བའང་མེད་དེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱང་མེད། དོན་དམ་པའང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། གཞན་ཡང་བདེན་
 པ་ནི་གཅིག་ཤུ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་འོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དག་གཤམ་པ་རག་ཡོད། གཟུགས་དང་ཆོར་
 བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མདོན་སྒྲམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་
 པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་
 གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདྲ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་རྩུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ། ཞིབ་སྒྲོས་
པ་དང་བུལ་བ། རྒྱུ་འགག་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་
གཅིག་ཤུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་
གཞན་མེད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། མུ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ཤུར། །རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་ཅིའི་
བྱིར་འདོད་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས།
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དག་གྲང་
མཐར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་འདི་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྲང་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་གཞོལ་བར་གསུངས་གིང་། འཇུག་
པར། གང་བྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་
པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་བདེན་པ་གཉིས་རི་ལྟར་འཛོག་སྟུམ་
ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་
དང་གཞན་ལས་སྒྱུ་བ་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔུང་
ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ། །གནས་སྟེང་མ་ཡིན་དེ་གིས་
འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྟོད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔུང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཇི་
སྟེད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་གྱི། ང་ནི་
འཛིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་མི་ཅོད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དེ་ནི། ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་
ངས་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་
ངོ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དུ་སྒྲུང་བ་དེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་དོན་
དམ་པར་ཡོད་མེད་དུ་མ་དཔུང་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་གྲུབ་
བམ་མ་གྲུབ་དཔུང་ན་གང་དུ་འང་གྲུབ་པ་གནས་མི་སྟེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་
བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དཔུང་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་།
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་བརྟག་ཅིང་དཔུང་པས་དེའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཀུན་
དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་པ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པའི་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་
གནས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ནི་ཐབས་ལྷུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་དེ། ཐ་
སྟོད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་

སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་
ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་དང་། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། །
སྟེ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡང་། །ཡོད་མེན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་
ངོ་བོ། །ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཁྱེས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་
ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྟེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་
བྱ་ངན་འདས་པར་གསུངས་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། ལུས་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་
གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །
མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གྱུ་ཆེར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཏེ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོས་བྱལ་མི་འདོད་པར་ད་
རྒྱུར་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་སྟེ་མེད་འབའ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ན།
ཐ་སྟོན་རྒྱུ་བ་བཀག་པས་སྟོང་པ་བྱུང་ཆད་སྟུབ་དགོས་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
རིགས་ཤིང་། ཐལ་རང་གི་དགག་བྱ་ལ་སྒྲ་རགས་བྱེས་པའང་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། །དོན་དམ་པར་མ་དབྱུད་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་ངོར་སྟེ་འགག་ལྟར་སྟུང་
བཅའ་ནི་སྟུང་གྱུང་དོན་དམ་དབྱུད་པའི་རིགས་པས་དགག་མི་རུས་ཏེ། །གལ་
ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཁྱད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། །མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་འདི་རང་རྒྱུད་པས་

ཚད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་གྲང་དེ་ལ་གཞོན་པ་མེད་
དེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཞེས་བཟུང་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
ན་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེ་བ་དཔྱོད་པའི། ཐལ་འགྱུར་
པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་དབྱུང་བཟོན་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །
ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་གྲང་དེ་
འདྲའི་སྐྱེ་མེད་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤང་བ་བསྐྱེ་མེད་ཉིད་
ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གིན་ཏུ་ཡང་རུང་བར་མཐོང་
བ་ནི། རི་སྐྱད་དུ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་
རྟེན་པ་གང་། །མྱད་བྱུང་བས་གྲང་འདི་མྱད་བྱུང་། །འོ་མཆར་བས་གྲང་འདི་
འོ་མཆར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་ནས། ཐ་སྐྱད་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྒྲ་བྲགས་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འདི་ལ་རིན་འབྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲངས་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་པའི་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་སྤང་ན་
ཉེར་བརྟུང་འབྱུང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་རྩོད་པ་
བཀོད་པ་དག་གྲང་བྱུང་རོ། །འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྐྱད་ཚད་
གྲུབ་གཏན་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་ཞེན་འདི་ལ་སྤང་བས་པ་པལ་
མོ་ཆེས་མགོན་གཅིག་ཏུ་བཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལྷགས་ལ་ཐ་སྐྱད་ཚད་གྲུབ་འདོད་པ་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་དགག་པ་མཛད་

ཅིང་། བྱིས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་ཐ་སྟད་ཆོད་གྲུབ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་བཞེད་མོད། རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱི་
ནས། སྤར་གྱི་མཁས་པ་དག་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མེད་
པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་འཛིན་པ་མཐོང་ཡང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་
རུང་རེར་བཟུང་ན་སྒྲིན་ཡོད་པས། གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་སྒྲིས་བུལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སྐོབ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་སོགས་ཐ་སྟད་དཔྱོད་པ་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་
དེ། དེ་ལྟར་ཤན་བྱེད་དགོས་ཤིང་བྱིན་ཆད་ཚུལ་འདི་འཆད་ཤེས་པ་བྱུང་ན་
ཁོ་པོའི་ལེགས་པ་ཤད་འདིའི་མཐུར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ལུགས་
ལ་དབྱད་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟད་དུ་རི་ལྟར་སྤྱང་
བ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མེད་པ། སྤང་བྱ་སྤང་བྱ།
རྒྱུད་འབྲས་བུ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་སོགས་ཐ་སྟད་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་རེས་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྟད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་
པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཅམ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དེས་ཐལ་འགྱུར་
པའི་ལུགས་ཉམས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་མཛེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
དུན་དོན་དམ་མཐའ་བུལ་ལྟར། ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྒྲིས་པ་ཉི་བར་ནི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་

བཞིན་ཐ་སྟོད་དུ་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་ནི་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་ལ་འདིག་
 ཏེན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་རང་ལུགས་
 ལའང་མེད་དུ་མི་རུང་བས། གོང་དུ་འདིག་ཏེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་
 ཡོད་པར་བཞིན་སོགས་ལུང་དངས་པ་ལྟར་དང་། གཞུང་དུ་ཡང་དངོས་ཀྱན་
 ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྣེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འདིན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུད་ཡིག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་
 བས་མཐའ་བཞི་དང་བལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་འདོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས།
 སྤང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྤང་དངས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 བྱི། སྟོད་འཇུག་ཤེར་ལེ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཕྱོག་པའི་རིགས་པ་ནི་སྟོད་བརྟན་པ་དེ་དག་སྒྲོས་པ་
 རྩུགས་རེ་ཞེགས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འདིན་པར་མཐར་གྱིས་མཐའ་
 གཉིས་བསལ་བའི་སྒྲོས་བལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་བྱ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་
 བས་མཐའ་བཞི་བལ་བའི་སྟོང་ཉིད་འདོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་
 པ་མེད་དོ། །

སྤང་ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ་འདི་ལྟར་སྤངས་ཏེ། ཡང་ལྷོ་ཀར། ཐལ་རང་གི་གིང་
 ཏེ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ལ་བྱུང་བར་ཅིའང་མེད་
 ཀྱང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རྩུགས་སྤང་དང་ཆོས་སྟོང་
 སོགས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་མདོ་སོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་

མྱིར། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པས། མི་འདྲ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་
 བྱང་པར་བརྗོད་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲད་གོས་ན་འདུག་པས་ལེན་མེད་པ་
 དང་། ལུགས་མེད་པ་ལས་རྟེན་གཞན་ཚད་མས་བསལ་ལོ། ལེགས་ལྟན་དང་
 རྒྱ་བའི་ཚོད་ཚུལ་ནམས་ཀྱང་གྱིས་པ་འདྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་།
 མཁས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་བྱང་པར་སྤྲས་པ་འདུག་མེད་དུ་ངལ་བར་ཟད་དོ། མདོ་སྤྲལས་
 གཉིས་ཀར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་རེ་བསྟན་ཅིང་སྤྲལས་སྤྲར་
 སློབ་པ་བཞིན་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། ལན་བརྗོད་པ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བྱི་
 རང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སློན་སེམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པར་འདྲ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སློབ་བྲལ་ཀྱང་འདོད་པར་
 འདྲ་བས། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་དེ།
 ཞེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་
 ཏེ་སློབ་བྲལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་ལྟར་ན་ཡང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀས་གཅིག་དུ་བྲལ་
 དང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་སྤྲལ་གྱི་རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་བཀའ་པ་ལ་བྱང་
 མེད་ན་ཅི་ཞེས་གིས་རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་བ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སྤྲོ་བ་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
 བ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགག་བྲལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྤྲར་
 བས། དགག་པ་འདོད་པ་གཞན་ལ་འདུག་ཇི་སྤྱིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ནུམ་རིག་པ་ནུམས་གྱིས་གཞན་དབང་གི་མཐར་
 ཐུག་པའི་ནུམ་ཤེས་གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་
 བཀག་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་མེད་གཉིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ནུམ་
 རིག་པས་ཀྱང་བཀག་ན་དཔུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་
 འཕམ་པ་ནི་ལུགས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལས་ཏེན་གཞན་ཆོད་མས་དངོས་སུ་
 བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྟོགས་སྒྱུའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཐར་པ་ཡང་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་
 ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བརྟོན་ཅིག ལེགས་ལྡན་དང་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་པ་ནི་དགག་བྱེ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་དགོས་མི་དགོས་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་པ་ཆོག་གསལ་
 དང་འབྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསལ་ན། བྱུང་པར་སྒྱུར་དགོས་
 པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་བྱིས་པ་འདྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅེས་སྒྲུ་
 རིགས་གྱི། བདག་ཅག་གིས་བྱུང་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་
 མ་སྒྲུས་སོ། །མཁས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་འདོད་མི་འདོད་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་གྱིས་རི་རྒྱུད་གསུངས་
 པ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དོན་མེད་གྱི་ལམ་བཟ་ཡིན་
 ཏེ། ཐལ་རང་གི་རྩོད་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་མཐར་ཐུག་སྟོས་བུལ་
 ཁས་སྤངས་ཀྱང་། གནས་སྒྲུབས་གྱི་བདེན་གཉིས་བྱེས་ནས་བཤད་པའི་ཁས་
 ལེན་དེ་ལག་ལོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ལོ། །མདོ་སྒྲགས་གཉིས་

ཀར་སོགས་སྒྲིམ་པའི་ལན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ཡང་ཙོད་ཡིག་ཏུ། བྱེད་ཅག་གིས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟའ་
སྡོད་པར་མ་རྒྱས་ཏེ། བདེན་མེད་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མེད་
མཐའ་ཙམ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས། དཔུ་
མ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་བྲལ་ནི་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་ཆེ་བར་མ་སོང་བས་རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསམ་སྒྲུབ་དོ། །མདོར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་མཐའ་
དང་བྲལ་ཚུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲིམ་མཐའ་ལེགས་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་
པས། འདི་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་བཟུག་ཙམ་མ་
ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་བཟུག་ཙམ་མ་
ཡིན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་མ་ལེགས།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཆད་མཐའ་དངོས་དང་། རྟག་མཐའ་
ཤུགས་ལ་ལེགས་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དགོས་ལ། ལུང་རིགས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་དོ། །ཆོས་ཀུན་གཤོད་མ་ནས་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་བརྒྱད་
དང་བྲལ་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཅུང་དང་བྲལ་བ་དང་།
མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ན་
ཆོས་ཀུན་གཞི་དཔུ་མར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་
ལན་བརྗོད་པ། བྱེད་ཅག་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལེགས་པར་བརྟའ་སྡོད་པར་མ་
རྒྱས་ཏེ། བདེན་གཉིས་སྤྱིས་ཏེ་མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་མཐའ་བྲལ་ཙམ་དང་།

དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ནི་མཐའ་བྲལ་ནམ་གངས་མིན་པར་བསམ་ནས་སྒྲུ་
བར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གཉིས་ཐུག་ཏེ་མཐའ་འགོག་ཚུལ་
འདིས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་མི་རུས་ལ། མ་ཁེགས་ན་སྒྲོས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་འདི་ནི་འགོག་རྒྱུའི་སྒྲོས་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་
ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐུབ་ཞིང་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོས་མེད་དང་། དབུ་
མའི་མིང་འདུག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཡུལ་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་སྒྲོ་ཡི་རྣམ་པ་ཞེས་སྒྲུ་འགྱུར་བས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་
ཅན་མཆོན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་གྱང་ཕན་ཚུན་གོ་རུས་པ།
ཡུམ་དང་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཅམ་སྒྲུ་སྒྱུར་གྱང་རུང་
མ་སྒྱུར་གྱང་རུང་རྣམ་གངས་དང་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་སྒྲུ་
འགོག་རྒྱུའི་མཐའ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་རགས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱ་མ་རྣམ་རྟོག་
གི་ཐུ་མ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གནམ་ས་ལྟར་
ཆེ་བ་དེས་ཆོག་གོ། །ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱིང་ཉིད་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་།
ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་རྟག་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གྱང་ཞེས་སྒྲོས་མི་དགོས་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུས་གྱང་འདོད་པའི་བྱིར།
འོན་གྱང་དེ་གཉིས་རེ་རེས་རྟག་ཆད་མི་ཁེགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་འདིས་ཆོག་
འདུག་གི། ཅམ་སྒྲུ་སྒྱུར་རུང་མ་སྒྱུར་རུང་སྐབས་དོན་དབྱེད་བྱ་ལེགས་པར་གྲུབ་

འདུག་གོ། །ཡུལ་ཙན་གྱི་སྤྱོད་ངོས་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་ཆད་མཐའ་
མ་ཁེགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཙག་གིས་
ཀྱང་དེས་ཆད་མཐའ་མི་ཁེགས་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཁོ་ནས་
དབུ་མའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་
ཟིན་པ་འདིར་ཡང་སྒྲོས་མི་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་དངོས་
སྤྱེའེགས་ཤིང་། རྟག་མཐའ་བྱུགས་ལ་ཁེགས་པ་སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་བྱུང་
འདུག་རྒྱ་རྟོགས་ན་དངོས་བྱུགས་སྒྱུར་ཀྱང་བྱུང་ལ་མ་སྒྱུར་ཀྱང་མི་བྱུང་བ་མེད་
དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་དེས་མཐའ་གཉིས་
ཁེགས་ཀྱང་། བྱིད་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་རྒྱ་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ལ་དབྱུང་
པ་འདི་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་ལ་དབྱུང་
པ་སྒྲུབས་སུ་བབ་ཅིང་། སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་བདེན་
པའི་ཡུལ་ཙན་འབའ་ཞིག་རྒྱ་འཛིན་དགོས་པའི་ཐྱིར་རུ། །ཡུང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་
འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཀུན་གདོད་
ནས་སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
བྱུང་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
འདྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་

ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱལ་
བ་དང་རྒྱལ་སྐུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་མ་ཙུ་
བའི་མཆོད་བརྗོད་དུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས།
སྒྲོས་པ་ཉིད་ཞི་ཞི་བརྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དང་།
གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སོགས་ཅི་བཞིན་རྟོགས་ན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་
ཞི་བ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱུར་དགོས་
ན་ཐ་སྟོད་དུ་རྟག་ཆད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་སྒྲེ་འགག་དང་འགོ་
འོང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ལའང་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
སྐྱུར་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ནི་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་
མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལམ་དབུ་
མ། དེས་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། ལྷ་བས། བྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །
གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་གནས་ལུགས་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཁྲི་ཀར།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གཤིས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བུལ་ལ་ངེས་
པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་སོ། །ཁོ་ན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་གནས་
ལུགས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་མ་སྒྲུར་རྒྱུ་ལ་ལ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་
ཐལ་འགྱུར་པས་གཉིས་སྒྲུ་མི་འབྱེད་པ་འགལ་ལ། བྱི་མར་ཉིད་དང་ཙམ་དང་།
ཁོ་ན་སྒྲུ་མ་སྒྱུར་དུ་བརྟེན་པའི་འབྲུག་གི་བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལམ་ལས་འབྲེགས་པའི་གནོད་ཆེ་བའི་ནང་ཉམས་ཐོན་
བ་དང་། ཆོག་སྒྱུར་ལ་མཁའ་པས་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཀྱི་རོལ་བའང་ཡིན་མཆི།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་གཤམས་མེད་པར་
ཁ་དམར་གདགས་པར་ངེ་ལྟར་དོགས། མཁས་པའི་ཚོབ་ཀྱི་ནང་ཆ་རྟོན་པའི་
ཆོག་གི་ཕོ་ཉ་འདི་ཅི་ཕྱིར་མངགས། མཛུབ་མོ་ནང་དུ་ཁྱེད་ལ་རང་བཞིན་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདིར་ཡང་ཡང་རྟོས་གིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། ལན་བརྗོད་
པ། རྒྱ་བས་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེས་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཁྱིད་ལྟར་ན་དཔུ་མ་རང་གི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་རྟོགས་
པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ངེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཁྲི་ཀར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གཤིས་ན་
གནས་ལུགས་མཐའ་བུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་

འདིས་ཁས་སྒྲུང་ས་སོ་ཞེན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཕ་ཚོས་
 རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་མཐའ་བྲལ་ལ་ངེས་པ་མི་སྒྲིལ་དེ་འདྲའི་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མཐའ་བྲལ་ལ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཁས་
 སྒྲུང་བར་འདུག ཚིག་དེས་དབུ་མ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་
 དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་སྟེ། མ་ཁས་པའི་ཟླ་བ་ཀྱི་ནང་ཆ་རྟོན་
 པའི་ཚིག་གི་ཕོ་ཉ་འདི་ཡང་མངགས་མི་རིགས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་མ་
 ཤེས་ན་མཐའ་བྲལ་མི་འགྲུབ་པས་གོ་རིམ་ངེས་སོ་སྒྲུལ་ན། དཔེར་ན་བདེན་
 མེད་མ་རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་དང་འདྲའོ། །
 དེར་མ་ཟད་མཐའ་བཞིན་སྒྲིབ་རིམ་ཅན་དུ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་བཀག་གུང་མཐའ་
 བཞིན་སྒྲིབ་མེད་གྲུབ་པ་དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་རིམ་ཅན་
 དུ་བཀག་ནས་བདག་མེད་བསྐྱབ་དགོས་གུང་། དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་མེད་
 དག་གི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་མེད་དག་གི་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་
 པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཉིད་དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་
 དབབ་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རྒྱལ་ས་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་
 གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ཕྱི་མ་ཉིད་དང་། ཅམ་དང་། ཁོ་ན་སྒྲུལ་
 བརྟེགས་འབྲུག་གོ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིབ་མིང་གང་ལ་སྒྱུར་གུང་
 དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཅམ་སྟེ་ངོས་བཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་བརྗོད་
 འདོད་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ་གཉིས་བརྗོད་པ་ནི་ངོ་མཚར་བ་དང་། བན་ཏན་གྱི་དོན་

ལ་སྒྲོས་སྒྲོ་འཇུག་པར་བརྟེན་གྱི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་ལྟར་བརྟེན་པ་
 འདི་ནི་རང་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་འབྱུགས་པའི་གཞོན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དག་གིས་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འབྱུགས་པོར་བཤད་
 པ་དེ་ཉིད་ནམ་གྱིས་དམིགས་སུ་བའི་དོན་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
 བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེས་མི་བརྟེན་དེ། བདེན་མེད་དང་། སྒྲི་
 མེད་དང་། བདག་མེད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟངས་པ་ཉིད་སོགས་
 ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་སྒྲི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི།
 བདེན་མེད་མེད་དགག་དང་། བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་པ་ལྟར་གོ་རྒྱུ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་། བདེན་པ་མེད་པས་ན་གནས་ལུགས་དམིགས་སུ་མེད་
 པར་གོ་བ་དང་། མེད་དགག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་གོ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་
 སྤྱི་མ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བརྟེན་ཅིན། ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་བདག་གམ་རང་
 གི་ངོ་བོ་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་ལྷོག་གམ་མི་ལྷོག། ལྷོག་ན་
 བདེན་མེད་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེར་ཞེན་ལྷོག་རིགས་ལ། མི་
 ལྷོག་ན། ཆོས་རྒྱམས་གང་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་དུ་བྱིན་ཀྱང་དེར་
 ཞེན་གཅིག་ཀྱང་མི་ལོག་པས་ལམ་དེས་ཆགས་སོགས་ཇི་ལྟར་ལྷོག། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་རྒྱུ་དུ་གོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་ཅན་སྟེང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་

མི་རུང་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བརྟགས་འགོག་པའི་ལམ་དེ་རི་ལྟར་
གོམས་ཀྱང་། ཚེས་དང་གང་ཟག་དང་བདག་དང་གཞན་དུ་དམིགས་པ་ལྟར་
སྐྱེས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཁེགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་མགོ་ཚེན་པའི་གཉེན་པོར་
ཡང་མི་འགྱུར་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེའི་
ཕྱིར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པ་ནི་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡིན་
པས་དེར་ཡང་ཡང་ལྟ་བུ་གི་གཤམ་ཆེའོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། ལྷ་བས། རང་དབང་བའི་རྟག་བདག་དེས་རར་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མི་བྱེད་པས་དེ་མེད་པར་མཐོང་བས་བདག་ལྟ་ཅ་
བ་ནས་འབྱེན་པ་མཚར་ཞེས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་
ཞིང་། འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟོག་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་
པས་བདག་ལྟ་བ། དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཚར། ཞེས་གསུངས་
པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་པར་འགལ་འདུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པོ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་ཁྱོགས་སྒྲར་འཚང་ཀ་མ་བྱས་སམ། དཔེ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་སྒྲུལ་
གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་ཕྱིར་སྒྲུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ལེགས་ཀྱི། སྒྲུལ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྒྲུས་ན། ཀྱི་མ་གཏིང་
ནས་སྟོ་ལངས་པ་དྲག་པོ་ཞིག་དང་ཡང་ཐུད་སྒྲུལ་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་ཕྱིར་
ཞིང་འཛིགས་པས་འཛིགས་པ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་བརྟུང་སྟོང་མ་ཁན་པོ་ཁྱོད་

ཅག་གི་མན་ངག་དེ་ནི། རྟོང་ཆེན་གྱི་ལྷ་ར་གསང་ཆེན་དུ་འདུག་ཅིང་དབལ་
ལྷན་ལྷ་བས་ཀྱང་མ་དགོངས་པས་གཏེར་དུ་སྤྲུམ་པ་གྲུབ་དབང་བསྐྱ་སམ་རྟ་
མའི་མན་ངག་ལྟར་འདོན་པའི་རྒྱུར་བའང་མ་བྱེད་དང་སྤར་ལྟར་འཛིགས་སུ་
དོགས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་མེད་པ་བརྟན་ནས་རྗེས་སུ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྟོན་
ཟེར་ན། རྒྱལ་མེད་པར་བག་པའ་བ་ལ་སྤྲར་ཡང་རྒྱལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
གྱི་ཆོག་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ཞིག་སྤྲུམ་ཏེ་བགས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་རྒྱོད་བར་བྱེད་
པ་བྱེད་ནི་བདེའ་རྒྱོད་པའི་གོང་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བར་
སྤྲད་ཁུལ་གྱི་ཟོའ་ཆེན་ཡང་། དེས་རྒྱལ་བརྟེན་དུ་དངས་པའི་ཡུང་རྒྱལ་སེམས་
གྱི་གཏད་སོར་འཆང་ཞིང་། ཡོད་མེད་དང་སྤང་དོར་གེས་དང་གེས་བྱ་གང་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྤྱིབ་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན། བྱེད་རྒྱ་ནག་ནས་ད་ལྟ་རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱོན་པ་གོར་
མ་ཆག་གོ་ཞེས་སྤྲུམ་པ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། བདག་
མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་རྒྱོད་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་
དོན་དང་དཔེར་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདིའི་ཚུགས་སྤར་འཆང་ཀ་བྱས་པར་
འགྱུར་ཞེས་རྟོན་བརྗོད་པ་འདི་ནི་མཆོན་མོ་ཐུན་ནག་གི་ནང་དུ་ཚུགས་པ་སྤྲད་
པའི་མིས་ཅ་ཅོ་འདོན་པ་ལྟར་རང་མཆང་རྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་སོང་སྟེ། བྱེད་ཅག་
རྟག་ཏུ་འདི་འདྲ་བའི་གནས་ལས་འབུལ་བར་སྤང་ཞིང་། མཉམ་བཞག་རྒྱོས་
བུལ་རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་གེས་

བྱམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཆ་མ་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་འགལ་
 བར་བཟུང་ནས་ཟབ་མིའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་རྣམ་
 ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སོགས་གོ་ལྟོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཞིན་དེ་དུང་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འཆད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་རྫོམ་པའི་ཁེངས་པ་དང་བཅས་
 ཏེ་སྒྲུབ་ནི་ཀྱེ་མ་གཏིང་ནས་སྒྲོལ་ངས་པ་དྲག་པོ་སོགས་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་བཤད་
 པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་དང་
 བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེས། མོང་གི་ཆོགས་བཅད་དག་གིས་དཔེ་
 དོན་གཉིས་ཆར་གྱི་ཐད་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་ཡ་མཚན་
 ཆེ་ལྟེ། གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་བྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་དཔེ་ལྷན་ལ་བཀའ་
 པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་སྒྲུ་ཞིག་གིས་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་མེད་དང་བདེན་
 མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་གྱི་ལུ་གཞན་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་སྒྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ལུ་གཞན་སྒྱུར་
 དོན་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པའི་སྐབས་སྒྲུ་
 ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་ལུ་གཞན་མི་སྒྱུར་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་
 ལེན་ཚུལ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་རྒྱ་དང་མེད་རྒྱའི་
 ཆོས་དེའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ནས་འཆད་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྒྱུར་བར་སྒྱིར་
 ཡོད་མེད་གྱི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་མི་འགོག་གོ། །ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་

ལས་འདས་པ་གནས་ལུགས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་སྒྲོས་པ་
ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ཞི་
བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་སྦྱར་བའི་གནས་ལུགས་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱད་པར་མི་སྦྱར་བ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ཞེས་སྦྱར་
བཀག་ཀྱང་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེས་བདག་མེད་པར་མི་དམིགས་
པ་བསྐྱས་ཀྱང་བདག་ཡོད་དུ་མི་ལྟོག་སྟེ། བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་
དང་བུལ་བའི་སྦྱར་དོ། །སྐབས་དེར་ཡང་བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་བཀག་
ན་བདག་ཡོད་དུ་ལྟོག་པས་བདག་མེད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་འགོག་པ་
ཡིན་དགོས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་དོ། །
སྦྱལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོགས་
གང་དུ་སྦྱལ་ཆད་མས་དམིགས་ན་ཡོད་ཅེས་དང་། མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་མུ་གཞན་སྦྱར་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཞིག་རྣམ་
གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་སྦྱལ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། མེད་ཅེས་བརྟེན་ཀྱི་མུ་གཞན་སྦྱར་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་སྦྱལ་མེད་པ་
ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་ཞེན་དེ་ཡང་མེད་ཅེས་བརྟེན་ཀྱི་མུ་གཞན་མི་སྦྱར་
དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆོད་དོན་དམ་པར་སྦྱལ་མེད་པའང་མེད་ན།

སྐྱུལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་མཁན་དེ་ནི་ཁྱེད་
 ཉིད་ཏུ་ངེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་འགལ་འདུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་པོ་ཡ་མཚན་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་ཞེས་བདེན་མེད་དང་སྐྱུལ་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་
 ཏེ་བསྒྲོག་མི་རིགས་ཞེས་སྐྱེ་བའི་རི་སྒྲན་དུ། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་
 ལྟོང་རོ། །འདི་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞིགས་པས་བདེན་མེད་ཡོངས་གཙོད་ཏུ་
 གྲུབ་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེས་མཚོག་པར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པར་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ལྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་གྲུལ་
 ཏུ་སོང་ནས། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤར་འཆང་ཀ་བྱས་པར་དངོས་སུ་
 གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་སྤྱོད་ན་
 དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཞེས་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ་རྣམས་
 གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་
 བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདག་འཛིན་དེ་
 བསྒྲོག་པའི་ཆེད་ཏུ་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཆོན། དེའི་ངོར་བདག་མེད་པ་ནི་
 གནས་ལུགས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་དོ་སྟེན་ཏུ་སེམས་མོད་ཀྱི། གནས་
 ལུགས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བསྐྱབ་
 ཏུ་མེད་ན་བདག་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་འང་། དེ་ཡང་མི་བདེན་
 པ་རྒྱུན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་པས་ན། དཔེར་ན་མི་ལམ་སུ་

གི་ལ། དེ་མེད་སྒྲུལ་པའི་ནམ་རྟོག་ནི། དེ་ཡོད་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། བོགས་ས་
 ཡིན་དེ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དབང་བཅན་དུ་མ་བྱས་པར་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་གཞལ་ན་བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་ལོག་པའི་
 བདེན་མེད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 ཡོད་མ་མྱོང་ན། བདེན་སྟོང་དེ་ཡང་སྒྲོས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
 པོའི་གཤིས་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་བརྟན་བཅོས་ལས། གལ་
 ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། མི་སྟོང་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་ཉིད། ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་པའི་དོན་བརྟན་པ་ན་དམིགས་པ་ཅན་
 དག་འཛིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་མ་གྲུབ་
 བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་ན་རྣམ་
 རྟོག་གི་སྒྲིབ་ལུལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་ལས་མི་འཕགས་
 པས་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་དང་
 བཅས་པའི་བཤོད་པ་གཅིག་སྤེལ་ལས་ལ་བདུད་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་ཏུ་གང་
 གི་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་མུང་འདས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡེ་སྡོད་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མར། རིགས་ཀྱི་སྤྲེའི་ཚོད་འཛིན་རྣམས་ན་དེ་

ཉེག་ནས་རྒྱམས་ལ་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི་ཅུང་། འོག་པར་འཆད་པ་ནི་མང་།
 བདེན་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ནི་ཅུང་། འོག་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ནི་མང་། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བཀའ་འཛིན་པ་ནི་ཅུང་། བདུད་གྱི་ཚིག་འཛིན་པ་ནི་མང་ངོ་། ཞེས་དང་།
 དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དག་སྒོར་སྤྲིན་པ་ཅན་དག་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་
 བདུས་ནས་སྤྲིན་པ་ཆུང་པ་མང་དུ་བྱེད་དེ། དེས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་མདོ་ག་
 དང་བསྐྱུང་དང་བྱོ་བའི་རོ་མེད་པར་བྱེད་དོ། སྤྲིན་པ་ཅན་དག་དེ་ལྟར་མདོ་
 སྡེ་འདི་སྒྲིག་གམ་འདོན་མོད་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 པའི་དོན་ཟབ་མོ་འདི་མེད་པར་བྱས་གྱི། འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲུབ་ཚིག་དོན་མེད་
 པ་བརྟགས་ནས་འཛིན་ཏེན་པའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་ཏེ་མོར་བར་གཏན་ལ་ཕབ་
 བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་འདི་དག་དུས་སྤྲིན་པ་མར་སྒྲུབ་པ་
 རང་གཞན་སྤྲུལ་གྱིང་དུན་པར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་
 འགལ་པར་སྒྲུ་མི་རུང་ངོ་། ཁོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ཚུལ་རིགས་
 པ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་ཞིག་བདག་བདག་
 མེད་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེན་བདག་མེད་དུ་མ་དམིགས་གྱིང་བདག་ཏུ་དམིགས་
 པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྒྲུབ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་མེད་
 གྱིང་བདག་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འདྲ་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་བྱིར་ངོ་། སྒྲུལ་ཐ་སྤྲད་དུ་
 མེད་པ་ལ་སྒྲུར་ཡང་མེད་པ་འདྲ་མིན་ཞེས་ནམ་ཡང་སྒྲོན་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུལ་

མེད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་པ་འད་དེ་དང་
མཚུངས་ཏེ་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཐ་སྙད་ལ་བསམ་ན་དེ་ལྟར་
འདོད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་དོན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་དགོས་
པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་རྟོག་པས་ཕར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞིག་
མིན་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་
བཙོན་གཞན་དང་མཚུངས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒྱུད་
ཡུལ་དུ་དམིགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བའི་ངོར་མ་དམིགས་པས་གོ་མཚོད་ལ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱིས་དམིགས་
པས་གོ་ཚོད་ནས་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ནམ་ཡང་བསྒྲོག་མི་
རིགས་ན། ལྷ་བས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུ་གད་ལ་སོགས་པའི། །དངོས་པོ་
ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པས། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །
མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་གཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གོ་བསྒྲོག་
ནས། སྒྲོས་བྲལ་ཅིར་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་མཐོང་བ་ལོག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་
ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འདོད་
དགོས་ན། ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་མ་དགོངས་པའི་དོན་འགལ་བར་སྒྲུས་པ་ལ་
ཐར་འདོད་དག་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་
རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་

གྱིས། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྤྱོད་པོ་ཚད་མར་
 རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་
 པ་མེད། ཅིས་དང་། སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་
 ལུག་གཉིད་ལས་སང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་འམ་སྒྲོས་པ་རི་
 ལྟར་མངའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བདག་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་ན། བདག་
 ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་ཡོད་པར་ཚུལ་གང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱས། དེ་
 དག་རྣམས་གཟུང་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར་ཡང་སྤྱོད་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་བྱས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཏུ་
 དབྱོད་ན་དེ་དག་ལ་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཅི་ལ་འགལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་ཁས་བླང་བ། དོན་
 དམ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཁས་མ་བླང་བས་སྤྱོད་མའི་ཁས་ལེན་པ་བསྒྲོག་ནས་བདག་
 ཡོད་ཏུ་ཕྱོག་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མགོ་
 མཉམ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་དབྱོད་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུ་བཞི་བྲལ་ཚུལ་དེ་ཐ་སྙད་ཏུ་སྤྱལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ་གྱུར་
 དགོས་ངེས་སུ་གོ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ལྟར་ན། ཕྱོགས་འདིར་ཚུ་ཡོད་མེད་

དབྱད་པ་ལའང་སྒྱུར་དགོས་ངེས་དེ་འདྲའི་སྒྱུ་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ་ཆུ་ཡོད་མེད་
དང་སྒྱུ་ཡོད་མེད་དབྱད་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱད་པ་
མ་ཡིན་པར་སྒྱུ་ཀྱང་གོ་བཞིན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་སྒྱུ་ལ་མ་གྲགས་
པའི་མཁས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བོ་གསང་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་གྱི་བརྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བརྟོག་དུ་མི་རུང་ཞིང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཤེས་བྱ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་
མེད་དང་སྒྲུང་དོར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་
ལམ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། ལམ་གྱི་གོགས་དང་
གོགས་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུང་དོར་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤིན་
ཏུ་ཤིན་འབྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་མ་འདྲེས་པར་
གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། གནས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་
གཅིག་ཏུ་འཆད་ཤེས་ཀྱི། སྟོས་པའི་སྟོགས་བཟུང་ནས་སྟོས་མེད་སྟོང་བ་དང་།
སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོགས་བཟུང་ནས་སྟོས་པའི་རྣམ་བཞག་ཅི་ཡང་འཆད་མི་ཤེས་
པའི་སྟོགས་རེ་པའི་སྟོ་གོས་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་དོན་ལ་འགལ་
མེད་ཀྱི་སྟོ་གོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེར་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ནག་དག་སྟོང་གིས་ཅི་
ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱབ་བརྟེན་དུ་མདོ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཞེས་

གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱན་ཙམ་ལས། མདོ་སྡེའི་ཡུང་དྲངས་པ་དང་། དེའི་དོན་
 ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་དེང་སང་མི་སྤྲོད་བས། དེ་དང་
 གཞན་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཀྱས་ཏེ། འདྲ་གཞི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཅས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབས་ཡོད་ན། སྤྱིན་སོགས་ཐབས་
 གྱི་ཆ་བཀག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་སྐད་ཏུ་དེང་སང་བཤད་པའི་རྩ་བོས་
 གཏམ་རྒྱན་འདི་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་ཏེ། ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྤྱིན་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཀླན་མཆོག་
 ལྡན་གྱི་སྒོར་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་བཅས་པས་བསྟོད་གཅིག་ལམ་ཇི་བཞིན་
 གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷགས་ངན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲ་བ་འབྱུང་
 མི་རིགས་ལ། ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་
 བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་འགོག་པའི་ནང་བའི་མཁས་པ་སྐུ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །
 གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་ཡུང་སྐྱེས་ཡུང་སྐྱེས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ལོག་
 པར་བཤད་ན་དེས་རྒྱལ་བ་རྟེན་ཏུ་དྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུང་དེ་དག་ལ་ད་ལྟ་གཏན་
 སོ་འཆའ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ལྷགས་སྐྱུ་གལ་འབྱུང་ཏེ། དེས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་མས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན་བསྟན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ན་བཀའ་མ་
 ཡིན་པར་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་དེ་དག་གིས་ཉ་ཤ་གང་གིས་རྒྱབ་རྟེན་ཏུ་

དངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ཏུ་ཤང་གི་ལྷགས་ཡིན་པར་བསམ་སྒྲུང་བས་འདི་འདྲའི་
 སྒྲུབ་པ་ཁ་ནས་འབྱེན་པ་དེ་དག་རང་གི་ཚིག་དེས་ཚིག་གིས་བརྟུང་སྒྲོལ་ཚུལ་དང་།
 དོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པར་བརྟུང་སྒྲུང་
 པའི་གལ་ནས་རང་གིས་རང་ཉིད་བཏོན་པར་སྒྲུང་གི་གཞན་སྤྱིས་ཀྱང་བཏོན་
 པ་མིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་འཇགས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ཚིག་གིས་སྒྲོལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཅིང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཚད་ཏུ་ཤང་གི་ལྷགས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་
 གིས་རང་ཉིད་ལ་སྒྲོལ་བྲལ་གྱི་གོ་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་ཤར་བར་ཟབ་མོའི་དོན་
 ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རང་མཚངས་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ཕོ་ཉ་ཕྱོགས་སུ་བཀྱེ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་
 ནས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
 ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་དོན་ཤོད་མ་བྱེད་པར་ཏུ་ཤང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ཅིང་
 ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་པ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་ལ་གནམ་ས་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆེ་ཡང་དེ་འདྲའི་དོན་
 ལ་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་བྱེན་པར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བྱེད་ནི། རྒྱ་
 གར་ནག་སོགས་ཕྱོགས་གང་ནས་བྱོན་པ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་། བརྗོད་
 པ་དེ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་
 དོན་མཐར་ཐུག་རྣམས་ལ་སྟིགས་འགོ་སྐལ་དཔལ་རྣམས་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་ནས་

མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་གྱིས་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་
 བར་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཤེས་པོ། །སྤྱུ་དབང་བསྐྱ་སྒྱ་བའི་བཀའ་དྲིན་
 གྱིས་རང་ཅག་པོད་འབངས་རྣམས་གྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཇུག་
 ཞིང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་འདི་བྱུང་གི། གཞན་པ་སྤྱ་ཡང་རང་མགོ་
 སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་དམ་པ་མ་
 ཚོག་དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཕྲོ་བ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་།
 གསར་དུ་གཏེར་གྱི་ཚོས་སྐལ་ལ་རེ་བའང་མེད་དེ། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་བཅས་པ་འདི་དག་གིས་མཚོག་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལགས་གྲང་།
 བདག་ཅག་ཏུ་མ་ཟད་སྤྱུ་དབང་དམ་པ་དེ་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་བྱས་པ་
 གཞོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་ཁྲིལ་བསྐྱས་གྱིས་ཟུར་ཟ་པོད་གངས་
 ཅན་པ་སྤྱས་གྲང་སྒྲུ་བར་མི་འོས་སམ་སྒྲུམ་མོ། །

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་དུ་ཞེན་
 བའང་མི་བསྐྱོག་གམ་ཞེན། བྱིད་ཅག་འདི་འདྲ་ལས་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་སྟེ།
 ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མཛོན་
 སྒྲུམ་མོ། །ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསར་བྱ་བ་རྣམས་ལའང་
 གྲགས་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་དྲུ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་
 བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོན་སྒྲུམ་དུ་རྟོགས་ཚད་
 དང་བྲལ་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ། བྱིད་གྱིས་སྒྲུད་པའི་ལུང་།

མུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ནང་ཞེས་ཡང་འཇུག་གིས་མོད། དེ་འདྲའི་འབུམ་
བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དགག་པར་མི་སྒྲོའོ། །འཇུག་པར། སྒོ་མེས་ཡན་
ལག་ཅན་བསྐྱེད་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོ་སོར་
གསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གཉིས་
འདྲུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གང་
ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་རིགས།
དེའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོ་མས་ལས་ཡང་དག་
དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་
པ་དང་། འཇུག་དང་རེས་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་མདོ་སྟེ་སྐྱེད་ཀུན་དགོངས་པ་མཐུན་པ་སྟེ། སྐར་
བྱངས་པ་དང་། བཅོས་མ་བཅོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུལ་པ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། བྱོད་གྱིས་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་དོན་བསྐྱེད་
ན་བདག་མེད་དོ། །ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་མའི་སྒོ་དེ་དང་བྲལ་ན་གནས་ཡུགས་
རྟོགས་པའི་སྒོ་གཞན་མི་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཆོམིང་དང་རིགས་སོགས་སུ་སྒྱུར་བ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འདོན་ནམ་
ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མདོན་སུམ་རྟོགས་དུས་དེ་གཉིས་སུ་འདོན་

པ་མེད་ཅེས་ཡིད་ལ་ཡོད་བཞིན་གསལ་པོར་ཁ་དམར་མ་གདགས་པར་བཤད་
 ཡམ་ཙམ་བྱས་ནས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་ཟེར་གྱང་། ཚད་མས་
 རྟོགས་པ་ཅི་ལ་འགལ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་
 ཚད་མས་རྟོགས་པ་འགལ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡང་མི་འདུག་མོད།
 སྟོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་རྟོགས་ཆེ་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཅི་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུང་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲའི་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ནོ། སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སྲུང་རྟོགས་ཆེ། བདེན་གཉིས་ལས། མེས་སྤང་མེས་སྤང་ལམས་
 གསུམ་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་
 གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་གྱང་། ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ན་བདག་
 མེད་དོ། བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་དོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ནས་དབུས་ལ་གནས་
 པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་ཏུ་གཉིས་
 སྤང་རྒྱུ་པའི་ཆེ་བ་སྒྲོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟུང་མ་
 ཚང་ན་དབུས་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཡོད་དམ་ཟེས་ཅན་ཏུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་
 དེས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་དམིགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དོན་
 འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་བདག་མེད་དང་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་
 སྤང་འཛིན་པ་འདྲེས་ལ། སྤྱིར་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་གཉིས་ཆར་འཇུག་པ་ཡང་
 མི་སྤྲིད་པས་ཁེགས་སོ། ཟིམ་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་

པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་
 བོ་དབུས་ལ་གནས་པའི་དབུམ་པར་རུང་ལ། རྟོག་མེད་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 ཚོ་མི་རུང་བར་སྒྲིབ་གོས་ན་ཉ་ཅང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདེན་མེད་མེད་
 དགག་ཁོ་ན་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟར་པའི་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
 པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདེན་མེད་མེད་དགག་མཐོང་པའི་སྒོ་ཞིག་
 ཡོད་ཅིང་དེ་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་དུ་རྒྱག་མོད། ཡུལ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་པའི་མངོན་
 སུམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་
 པ་མེད་ན་བདེན་མེད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡུལ་བདེན་
 པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ ཅིས་དང་། གང་ལ་སྒྲུབ་བ། གང་
 སྒྲུབ་བ། རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་འོག་
 ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒོ་རང་ངོ་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཤེས་གྱིས་
 དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཟེར་ན། ལྟར་བས་པའི་དམིགས་མེད་དུ་
 བཤད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་འཕེལ་ཤེས་དེ་ལ་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 བར་མ་ཟད། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དབུ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པར་བསྒྲུབ་ལུས་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་

སྤང་དེ་ལྟར་བརྒྱབ་པ་དེ་མདོན་སྤུང་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དང་། གོ་དོན་རྟོགས་དོན་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱད་པའི་ལུང་དྲངས་པ། ལུང་འདི་སྤྱད་ཞེས་རྟོགས་ན་འང་ཞེས་ཡང་འདུག་
སྤར་མར་བྲིས་འདུག་གྱང་བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
སྤར་གཞི་འབྲི་བ་པོས་ནོར་བར་ཟད་དེ་དེ་འདྲ་འགའ་ཟུང་བྲི་ནོར་ཡོད་སྤྱད་
གྱང་། རང་གཞན་སྤྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་གྱང་བྲིས་ནོར་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་མཐའ་
འཇོག་ཏུ་མེད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྒྲིམ་སྤུང་ལག་ཅན་བསྐྱེད་སྤུང་
སྤུང་སྤུང་བསྐྱེད་བྱ་སྤུང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་གྲུབ་ཟེན་བརྒྱབ་མི་དགོས་ལ།
དེས་ན་ཤིང་གཉིས་ཟུང་དུ་འདྲུད་པའི་མེས་ཤིང་གཉིས་བསྐྱེད་སྤུང་པ་དཔེར་
བྱེད་པ་ནི་འོད་སྤྱང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ།
རྒྱན་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། རི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་ཆོག་པའི་མེ་ཞེས་
སྤུང་སྤུང་དང་། ལྟ་བུ་འཇོག་པའི་དུས་སྤུང་། ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མེ་འབྱུང་སྤུང་། །
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤུང་པར་བྱེད། ཅིས་སྤུང་སྤུང་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་
གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དེས་ཤིང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་དཔེར་བྱས་ཀྱི། མེས་
མེ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་ཅིས་མ་བཤད་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ན་རང་མི་བསྐྱེད་
ཅིས་པ་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་མེ་མ་གཏོགས་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་
རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ཅིས་གོ་བར་འདུག་པས་སྤྱོད་པའི་མེས་སྤྱོད་པ་རང་ཉིད་མི་
བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གིས་འཕྱུ་བས་ཆོག་ཅིང་། རང་

གི་ཤེས་པ་གྱི་མེས་པོ་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་བསྐྱེད་པར་གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་
མོངས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱན་སོགས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་དེ་
ཉིད་མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་མདོ་སྒྲགས་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སུས་ཀྱང་གྲུབ་
ཟིན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་གཉིས་སོགས་
གྱི་ལུང་དྲངས་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། སློ་ཡི་མདུན་
ན་མི་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་མེད་ཀྱང་སློ་ཡི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འོན་སྐར་མདུན་དུ་གནས་ལ། བྱིས་མི་གནས་པ་ཞིག་ཏུ་
བལ། གང་ཆེ་ཞེས་དུས་ངོས་བཟུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྐར་ཐོས་
བསམ་གྱི་དུས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུད་ཆད་འབྲེལ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ། དེ་ནས་
ཞེ་ལྟག་གིས་རིམ་གྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟ་
བུ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་སྒྲུབ་
ཤས་ཆེ་བས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ནང་འཛིན་པ་སེམས་
གྱི་སྒྲུབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་གཞན་དབང་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པ་སྟོགས་གཅིག་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཙམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ།
ཐ་མའི་ཆེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཐྱ་མོང་ལོག་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་མེད་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་དང་།

གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཐོས་མེད་པའི་མྱོངས་པ་དག་ལ་ཅི་ཆཡོད། ཁྱིད་ལྟར་ན་
 འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། མདུན་ལྟ་བུར་ཡུལ་མི་གནས་པའི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་བསལ། དམིགས་པ་མེད་པ་རབ་དུ་ཞི། ཞེས་པའི་དགོངས་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག། གང་
 གིས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱེད། ཅེས་བསམ་གཞིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་ཡང་
 མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་མེད་པས་གང་ཞིག་གང་གི་མདུན་དུ་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་བར་འབྱེད། མོ་གཤམ་བུའི་མདུན་དུ་དེའི་རུ་བོ་
 ཡོད་མེད་གྱི་དབྱུང་བ་དེ་ནི་མཁས་གཏམ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གོ། ཁྱིད་ལྟར་ན་
 ཡུལ་ཤེས་ཀྱན་མཐའ་བྲལ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཐུགས་ཀར་བཅུ་
 བར་གསལ་ཏེ། ཆོད་མས་མ་དམིགས་ཤིང་ཆོད་མ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྟེད་པ་བསམས་ཅན་ཐར་འདོད་འོག་ལམ་
 དུ་འཁྲིད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་དང་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་
 གྲང་མེད་པ་འདིག་རྟེན་རྒྱུང་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་སྟེ། མཆིལ་མའི་ཐལ་
 བ་བཞིན་དོར་ཏེ། ས་གོང་མར་ཡོན་ཏན་གྲངས་འཕེལ་བ་ལྟར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་སྒྲུབ་པ་ཉ་གང་བ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཆོན་
 དོན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བེད་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱལ་དབེ་དུག་དང་དགུས་མདོ་དང་བུམས་བསམ་གཏན་ལ་ལབ་ཅིང་། རང་
 བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། ཞེས་པ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་རིགས་

པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཀླུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་བདུན་
མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་པ་དངས་ཏེ་
བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་བསྐྱད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྡེང་བར།
དབག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །
རི་ལྷ་ལུང་ནི་ཐོབ་མི་འཕྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་བས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

དེ་ལ་ལན་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱ་ཡི་དག་སྦྱོང་བསྐྱེས་པོ་དལ་ཅིག་སྟོད་པོར་བཞུགས་
དང་རིམ་གྱིས་བགོ་བར་བྱའོ། །ཁང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་གསུངས་
པའི་གང་ཆོ་ཞེས་དུས་ངོས་བཟུང་བ་ལྷ་ལུང་ཚུལ་དུ་མི་འཆད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
རི་ལྷུང་འཆད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟོ་ཡི་མདུན་
དུ་སྒར་གནས་ལ། ཕྱིས་མི་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་དང་། སྒར་བདེན་འཛིན་ཅན་
ཀྱི་སྟོའི་མདུན་ན་བདེན་གྲུབ་དམིགས་ལུལ་དུ་གནས་ལ། ཕྱིས་བདེན་མེད་
རྟོགས་ཆོ་མི་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ། རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་
པའི་ལྷ་ག་ཆོད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཁས་གཏམ་སྟོན་མེད་པའོ། །
ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷ་ག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུང་
བ་རིམ་གྱིས་སྒྱུང་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ།
གཞན་དབང་རྒྱས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་དག་སེམས་སུས་ཀྱང་

གོ་རིམ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ནམ་བཞག་བྱ་རུང་མོད། ནམ་རིག་
སྐྱེ་བ་ལྟར་ན་བདག་གཉིས་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་
གཞན་དབང་ཉིད་མཛོན་སྐྱེ་དུ་མཐོང་ཆོ། ཕྱོགས་ལྟ་བུའི་དགག་གཞིར་བུམ་
མེད་མཐོང་བ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་རང་རིག་ཀྱང་འདོད་པས་
དེ་ལྟར་སྤྱོད་མོད། ཁྱོད་གིས་ཟེར་བ་འདི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་
ཀྱང་མེད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་
སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ལྟག་མཐོང་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དོན་
ལ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཐ་དད་ལ་ཐ་མི་དད་དུ་སྣང་བ་ལོག་གེས་སུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་དངོས་པོ་དང་། ཡུལ་མེད་དགག་
དངོས་མེད་གཉིས་ནམ་ཡང་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་བཙས་གྱི་སློས་དངོས་
མེད་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཙམ་ལས་ལྟག་པའི་གཉིས་སྣང་མེད་པས་རྟོགས་ཚུལ་
གཞན་མི་སྤྱོད་དེ། གཉིས་སྣང་སྤྱོ་ལོག་པའི་ཆོ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་
དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་ན། ཡང་ན་སློ་བཞིན་དུ་མེད་དགག་ཀྱང་དངོས་པོར་
སྣང་བའོ། ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་སྤྱོད་རྒྱུ་གི་ཐུགས་
ཀར་ཐིམ་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སློ་ཡང་མེད་པས་མཆིལ་
མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་འདོར་དགོས་པ་དང་། ཐར་འདོད་ལོག་ལམ་ལ་འབྲིང་
པའི་སྤྱོད། ཆོས་ཀུན་དང་མཐོང་བ་མཛོན་གྱུར་མེད་པར་འདོད་པས་རྒྱུང་འཁེན་
ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཞེས་གཞན་ལ་བརྗོད་པ་དེ་བྱེད་རང་ལ་འཁོར་བར་འགྱུར་

རོ། །དེས་ན་སྤོའི་མདུན་ན་དངོས་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་གནས་པར་མི་
འདོད་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གང་རུང་ངམ། གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བ་གང་
ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་ལ་འདྲི་ན་ངེ་ལྟར་ཁས་ལེན། དེའི་ཆོ་སྤོ་དེའི་རང་མི་རིག་ལ།
ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་པས་ཡུལ་མེད་དགག་འབའ་
ཞིག་རིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རིག་ན་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་དང་། རིག་ན་དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་སྒྲུང་བ་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་རིག་ཅིང་དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མཛོན་སྒྲུམ་མཐོང་བ་འདི་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་
རྒྱལ་ཚུལ་ཐར་འདོད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འབྱིད་པའི་མཁས་གཉམ་སྒྲོན་མེད་
ཡིན་པར་འདུག་པས། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་བཤད་པའི་
ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཏེ་འདི་ཉིད་བཟུང་
ན་ས་ནས་སར་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྒྱ་བ་ཉ་གང་
བ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་མེད་ཐོབ་པར་གོར་མ་ཆག་པར་འདུག་གོ། དེས་
དངོས་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྒྲུམ་མཐོང་བ་ལར་
ཞོག རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཡུམ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་ཉ་ཅང་སྒྲོས་ན་དུས་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་
ངོར་སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་སྒྲུན་འབྱིན་སྒྲུབ་པར་གོ་བ་ལས་དངོས་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་
དབྱུང་པར་མི་འཛིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞིག་ནས་ཀྱི་མཐུས་གཉིད་

ཐམ་ཐོམ་པའི་སྐབས་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་དོས་མ་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིར་ཡང་
 མི་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ན་ཡང་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱིན་
 པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་
 གང་དུ་འང་མ་ལྟར་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལྷག་
 མཐོང་དང་ཞིག་ནས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གོམས་པས་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུང་
 རུས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་ཡང་གཉིས་སྒྲུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། གཉིས་སྒྲུམ་མེད་
 པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཆེན་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་གྱུར་
 བས་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱོམ་ཡང་མི་མངའ་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་
 པ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་སྒྲུམ་མེད་
 པའི་སྒྲོ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་
 ཞིབ་འཕང་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་
 བའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། སྟོན་གྱིས་འདིར་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལན་
 བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་དུ། ལྟར་སྒྲུང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་
 བེ་འབྲེལ་མེད་བཞད་གང་དེ། །ཞེས་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་པ་འབྲེལ་
 མེད་རང་གིས་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་འདེབས་པ་བཞད་གང་
 གྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བར། འདིར་ཡང་ཕྱོགས་སུ་འོད་དོན་པ་ཕྱོགས་
 ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་ཕ་རོལ་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུས་པའི་སུན་འབྱིན་

བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། འདི་
དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་སྒོ་གོས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། །ཁ་ཏས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །ས་
གཙང་དག་ལ་འབད་དེ་ཕྱི། །ཞེས་པའི་དབེ་དང་མཆུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་
ན་སུན་འབྱོན་དེ་ལ་ལན་རྩུང་ཟད་བསྟན་མ་དགོས་པར་རྣམ་མེད་དུ་སྤང་ངོ་། །
དེའི་སྤྱིར་གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཙན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཅིག་སུ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཚུལ་
དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པས་རིམ་པར་ཞུགས་པ་ལས་གནས་སྐབས་ས་དང་
སའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱབ་པ་ཉིག་པར་
བ་བཞིན་དུ་ས་མཐས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆུངས་པ་མེད་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་
ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པར་གསང་བ་གསུམ་ཀྱི་རྩལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་
བ། ཏྲག་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་ལྟན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤོན་ལས་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་
ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱས་པའི་མཐུས། སྤིད་ཞི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་པས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙན་
ཉི་ཆོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ངོ་ལྟའི་རྒྱན་བྱམས་སོགས་

དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་བགོས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱད་པ་མང་བོས་དག་སྤོང་
 ཞིག་ལས་ཅུང་དག་ཅམ་ཞིག་ཕྱོགས་དུས་རེས་འགའ་བ་ན་གནས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆུངས་པ་
 མེད་པ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་སོགས་
 འབྲས་ཆོས་རྣམས་ཁ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་དག་གིས་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མཆིལ་མའི་
 ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་རྟོག་གའི་ལམ་ལ་སྤྱིང་བོར་བྱེད་པ་ནི། མདོ་ལས།
 སྤྱིང་བོ་ཅན་ཀྱན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་པས་སྤྱིགས་མ་འཛིན་
 པར་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་དུས་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལ་སྐྱ་ཞིག་གིས་དགག་པར་
 སྤོང། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཆོས་དང་རིགས་ཆོགས། ཆད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་
 དགོངས་འགའ་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་བདེ་སླག་ཏུ་རྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ་སོགས་
 ཀྱི་བསྐྱགས་པ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་དག་སྤྱིང་ལུགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་འདོད་
 དག་གི་འཇུག་དོགས་སྤོང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དོན་
 གཉེར་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཞེན་ལྷས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་
 སྐྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་དགོས་སོ། །སྐྱ་འབྱེན་རབ་ནི་
 ལན་གྱིས་བསྐྱོག་མི་རུས། མ་བསྐྱོག་དོགས་པ་སྤྱིང་རུས་དེ་ཡང་འབྲིང་། །
 ལན་མི་དགོས་པ་སྐྱ་འབྱེན་ཐ་ཆད་ཡིན། །པ་རོལ་སྤོ་རུས་བརྟན་ནས་རང་

སངས་ཡལ། ཆོས་ཀྱན་མ་སྐྱེས་ཆུ་ལྷ་བྱ་དང་། ཆོག་རྣམས་བྲག་ཆ་འབྲེ་
ཞེས་གསུངས་བཞིན། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བྲག་ཆའི་སྒྲ་འདི་ཡང་། བན་
གཞོད་མེད་པ་རང་སངས་རང་གོལ་གྱུར། ཞེས་ཀྱང་སྒྲས་སོ། །
སྒྲར་ཡང་ཚུད་ཡིག་རྒྱ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་ནས་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་
པར་འདོད་པ་རྒྱན་སྒྲུང་སྟགས་སྒྲ་རིགས་པ་ལྷས་བཀག་མོད། བྱེད་ཅག་གིས་
སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བཅ་རིག་བྲལ་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སྒྲ་འཕོ་བ་
ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། བརྗོད་པ་བྲག་པོས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རྒྱ་འབད་པར་
རིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སྟགས་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་བརྟན་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སྟགས་
སྒྲ་གྱུར་ན་མ་ལེགས་པས། བྱེད་ཅག་གིས་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་
རྒྱ་སྒྲར་ལེགས་བབད་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་འཛིག་པར་དོགས་སོ། །འདི་སྒྲད་རྒྱ།
བརྟན་པ་རྣམ་ཤེས་ཐུང་པོ་དང་བྲལ་བའི། ལྷག་མར་ལུས་པའི་མིང་དེ་ཅི་ཞེས་
སྒྲོས། ཡེ་ཤེས་རང་མདངས་མཆོན་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། ཡིད་འཕྲོག་བརྟ་
བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས། སྒོ་རྒྱུང་སྒོ་ཡི་འབད་པ་བརྒྱ་ཐག་གིས། ཁོར་འབྲུལ་
ཁོར་བྱ་འཛིང་བྱར་ཆགས་ན་ཡང་། ཀྱན་གསལ་ཀྱན་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པའི་
མིག སྒྲུང་དོར་སྒྲུང་བ་འགལ་བའི་དེ་ཉིད་རིག ཅིས་སྒྲས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་
ལ་ལན་བརྗོད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ལྷག་མེད་རྒྱུང་ལྷ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་
ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གྲུབ་པ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་
འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་བཅ་རིག་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་

སྤྱུལ་ཆད་པ་བདག་ཅག་གི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་སེམས་སེམས་
 བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པར་བཤད་མོད། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་ཀྱང་གཉིས་སྤྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱིས་ཡུལ་གཞལ་ཚུལ་དེ་ལས་ཆེས་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་གིས་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས། ཐ་མལ་
 པའི་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་སྤང་པོ་མེ་བྱེད་ལྟ་བུ་མེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་། དེ་ལས་ཆེས་
 ལྷག་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་མཁྱེན་རྣམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འབུམ་གྱི་སྣང་བས་ཀྱང་འགྲན་
 པར་མི་བཟོད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རྟོགས་ཅིམ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཆིང་བུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོར་བུར་རེ་བ་
 དག་གིས་འབད་པ་བརྒྱ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཅི་སྟོན། སྟོབ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོག་ཅིམ་ལས་དོན་རི་
 བཞིན་ངེས་མི་རྣམས་ལ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རི་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡུལ་ཉི་ཆོ་བ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི། མཐར་
 ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབྱིངས་རིག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་
 ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོས་བཞིན་
 དུ་ཤེས་བྱམ་འདྲེས་པར་གསལ་བ་རྟོག་གི་འོ་སྤྱད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ལྷག་

ཆས་ཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟེན་རྣམ་གྲངས་སྤྱུག་སྤྱངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་
པ་ལྟོག་པར་འདོད་དེ། འཇུག་པ་རང་འགེལ་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱ་པ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟོག་པ་གཉིས་འགལ་
མེད་དུ་གོ་བྱས་ཀྱི། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་མལ་པ་མ་ལོག་ན་བདག་དང་གཞན་
དང་མིན་དང་ནི་བ་སོགས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་སོགས་སྒྲེ་
བ་ཅི་ཞིག་གིས་འགོག་སྟེ། རྒྱུན་བཞི་ཆང་བས་འབྲས་བུ་ལྟོག་བྱེད་མེད་ལ།
དེ་འདྲའི་སྒྲེ་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒླད་ཅིག་ལ་གཞལ་བྱས་
པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
མི་གཡོ་བར་རྟག་ཏུ་མཉམ་བར་བཞག་པ་དག་གྱང་ནི་ལྟར་མིན་དེ་རྒྱབ་བྱེད་
མནའ་ཆུ་བཏུང་བ་ཙམ་དུ་ཟེད་དོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་བར་
བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཐ་མལ་པའི་སེམས་དང་ཆབ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད། དུས་འཁོར་དུ།
ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྒྲུ། ཞེས་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོག་ཅིག་
པ་། ཁྲམ་འབྲུབ་མཁའ་ཡི་རྩོད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྣམས་

ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོ་
 བ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤེལ་ཆོན་སོགས་བཤད་པའི་སྐྱེ་བས་སྟ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 བཞི་ལ་སོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་འདི་སྟེན་སངས་
 རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
 དེ་དག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་འདོགས་དགོས་
 ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིར་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དག་གི་
 མཁྱེན་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་
 ཚུལ་དང་ག་ལ་འདྲ། དེས་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་སམ་སེམས་རགས་པ་
 རྟོག་ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ངོས་མི་ཟིན་ཏེ། སེམས་
 མ་ལོག་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འདྲ་
 བ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་དུ་དེ་མེད་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་རགས་པ་ཞེས་
 བའང་ཅི་ལ་བརྟུན་ཀྱང་དེ་འཐད་ལྟན་དུ་གོ་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་
 རྣམ་ཤེས་བཞི་པོ་གནས་སྐྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་འདོད་དགོས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་མདོ་རྒྱགས་ཀུན་མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་དེ་དག་གནས་སྐྱུར་པའི་
 ཆོ་རྒྱལ་བརྟན་མི་བརྟན་ཞེས་བྱུང་བར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བརྟན་པ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་ཉོན་ཡིད་མཉམ་ཉིད། ཡིད་

སོར་རྟེན། སྒོ་ལྔ་བྱ་གྲུབ། ཀུན་གཞི་ཚུལ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་འབྱུར་བར་
གསུངས་པ། བདག་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་མ་ལེགས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ལེགས་
པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་ལྷོག་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་
ནི་མ་ལེགས་ཏེ་ད་དུང་སེམས་གནས་མ་གྱུར་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ས་བོན་ལྷ་གྱུར་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོན་ལྷ་གྱུར་
གྱུར་པའི་དུས་ན་ས་བོན་འགག་ཅེས་བརྗོད་པ་འཐད་ལ། ས་བོན་མ་འགག་
པར་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་དང་། གསེར་འབྱུར་
གྱི་ཅིས་ལྷགས་གསེར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོན་གསེར་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲུབ་གི་ད་དུང་
ལྷགས་ཡོད་ན་གསེར་དུ་མ་གྱུར་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འི་མིན་དུ་རྟེན་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དེམ་
རིག་བཤམ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སྤྱུ་འཕོ་བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་མ་སོང་
སྟེ། བདག་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་
སྟོང་ཉིད་དུས་གསུམ་དུ་འཕེལ་འབྱེལ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་སྒྲུབ་གི་
བག་ཆགས་ཟད་ཆོ་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་
བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱེད་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་
དབྱིངས་སྤྱུ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སྤྱུ་འཕོ་

བ་ཐེབས་ཟེར་བ་ལྟར་སོང་བས། རྣམ་རྟོག་གི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་སྐར་ལེགས་
 བཤད་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཛིག་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་དེར་ཡང་། རྣམ་ཤེས་རང་མདངས་མཆོན་དཔེའི་གདོས་བཅས་སྒྲ། །
 ཞེས་བསྒྲུར་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །
 གཟུང་འཛིན་ཀྱང་རྟོག་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པ་ལས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོའི་རང་མདངས་ནི། །ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་སྐྱེ་ཉི་མ་བརྒྱ་བའི་དཔལ། །
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་དགའི་སྒྲུང་ངོར་འབད་མེད་སྟོན། །དག་པའི་སྒྲས་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲུང་གཞལ་དགའ་བའི། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་
 བཤ། །རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་
 རོར་མཆོག་ཉིད། །ཐོག་མེད་གོམས་པ་སྤྱིད་པའི་སྒྲག་ཆེན་པོ། །ཟབ་དོན་
 མན་དག་སྒྲུང་བས་རབ་བསལ་ན། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ཡ་མཆོན་སྒྲུང་བ་
 བརྒྱ། །འགལ་མེད་མཐོང་བའི་དགའ་སྟོན་ཅིར་ཡང་ཕྱེན། །བདག་དང་གཞན་
 ཀྱི་ལུགས་ཞེས་ཐ་སྟད་ཅམ། །ཆགས་དང་སྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཅི་བྱ། །
 ཐེག་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཕྲད་དགའ་བས། །རྒྱལ་བཞིན་ནན་ཏན་
 སྤྱིང་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་སྒྲས་སོ། །ཡང་ཕྱོད་ཡིག་ཏུ། །ཡོད་དགོས་པ་
 བདེན་གཉིས་མེད་ཅིང་། མེད་དགོས་པ་ཀྱང་གཞི་དང་རང་རིག་ཡོད་ཟེར་
 བ་ལ། །འོན་ཏན་ཐོས་སྡེ་བས་གྲུང་ཀྱང་གཞི་འདོད་པར་ཐལ། །དེར་གྲགས་
 པའི་ལུང་དུ། རྒྱེད་ཀྱང་ཀྱང་གཞི་ལ་དགའ་བ་ཞེས་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་

གཤམ་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲེར།
ཀུན་གཞི་འདོད་ན་གཟུགས་མེད་དུ་འགོག་སྒྲུམས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་
འདོད་ན་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། མི་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་དུ་རྟེན་ཉེར་ལྟ་དང་ཉེར་དུག་
གི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པས་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་
གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྟོང་པར་འགྱུར་བས་ཡོན་
ཏན་ཁོན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་བདག་སྟོན་པ་ལུང་པོ་ལྟ་ནི་ཁུར་རོ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དྲངས་ནས། འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་
བཤད་པ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཞེས་ཅུ་བ་དྲངས་པས། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་མདོ་
ཕྱི་མའི་སྒྲིས་ཟེན་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ན་དེ་གཞུག་པ་ལྟམ་
དགོངས་སུ་བཤད་པར་འགལ་ལོ། །རང་རིག་གྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་སྟོ་འདོད་ན། །ཞེས་གསུངས་
གིང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཟློང་རྩལ་ལ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་དབུ་མ་
རྒྱན་དུ་འདུག་གསུངས་ལ། གཞན་ཟློང་འདོད་པ་དང་། རང་ཟློང་འདོད་པའི་

ཚུལ་ཡང་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་གྲགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྟོང་དབྱིངས་ཀྱི་ར་རོ་བྱེད་
 མོ་སྟེ། དཔེན་པའི་རི་སྐལ་ཀྱན་དུ་གྲགས་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྤྱོད་པ་ལ་ལན་བརྟོན་པ། ཡོད་དགོས་པ་བདེན་གཉིས་མེད་ཅེས་སྤྱོད་པ།
 མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་
 ལྟན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཤེས་མི་རྣམས་པས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་བརྒྱུད་པར་བཅས་པས་
 གསུངས། མེད་དགོས་པའི་ཀྱན་གཞི་ཟེར་གྲང་། མདོ་དང་སྤྲུགས་པ་ལ་
 མོ་ཆེར་སྣང་བ་མེས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ན་ཀྱན་གཞི་དགོས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་རྒྱུན་
 བརྟན་པ་ཀྱན་གཞི་རི་རྣམས་ཤེས་མེ་ཡོང་ཡོ་ཤེས་སྤྱོད་པ་གནས་གྲུང་པ་ལེགས་པའི་
 རྟོགས་སྤྱོད་པས་མ་གྲུངས་སམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོང་དུ་རང་རིག་མེད་མི་རུང་
 བར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་
 གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་འདོད་ཅེས་མ་སྤྱོད་ཏེ།
 དེ་གཉིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་ཡོད་པ་སྤྱོད་མ་དགོས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་རུང་མ་འདོད་རུང་། དེ་
 གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་གྲང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མི་རྣམས་
 ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱན་
 གཞི་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་པོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་
 ཀྱན་གཞི་མ་བརྟན་པ་མིན་ཞེས་ཤིང་རྟོག་པོ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐེག་

བསྐྱུས་སུ་གསུངས་པ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ། སོ་སོའི་ལུང་ལས་
ཀྱང་། ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་ལུང་ཁུངས་སུ་དངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
ཉན་ཐོས་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁས་ལེན་ན་
ལུང་གིས་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་དགོས་སོ། སྤྱིད་ཅེར་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱེད་
མི་བྱེད་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་
ཏེ་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི་གྲུབ་
ཟིན་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། རྟོན་གསང་ལས་ཞིབ་ཆ་མཛད་པའང་དེ་དང་
འདྲའོ། རྟེན་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་
དད་ཡོད་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ངོར་གྲུབ་པས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་དོན་མེད་དོ། །
རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ནི་རང་རིག་འདོད་པའི་
གཞུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེར། དེ་ལྟར་སྒོ་ལ་སྒོ་འདོད་ན། སྒོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་
པར་གྲུབ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ལུང་དུ་མི་
འགྱུར་རོ། །རང་ཚུང་གཞན་ཚུང་སོགས་དབྱེ་སྟོ་ཅམ་ཡོད་པ་དེར་ཟད་ལ།
མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་གྲགས་ཀྱི་དཔེན་པར་མ་གྲགས་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཅམ་སྟེ། འདི་འདྲ་ཐན་བྱེད་གནོད་བྱེད་ཅིང་ཡང་མི་འགྱུར་པས་མ་
སྟོས་སོ། ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བཀག་
གི་ཐ་སྟོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཅུང་ཡིག་ཏུ། དོན་མེད་པར་གོ་ལོག་གིས་རང་ལུང་པར་མ་ཟད་གཞན་

མུང་དུ་འཇུག་ཏུ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཟེར། ཁྱེད་ཀྱིས་སྡོན་མ་མུང་བ་ཅི་ཞིག་གོ་བུང་། ཁྱེད་རང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་མཁུན་ནམ། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར། བུམ་པ་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་སྟེན་བྱེད་ར་
 འཛིན་པའི་སློབ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ཞིང་། དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱང་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལོངས་ལ།
 སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདྲེས་པའི་རི་མོ་བསྐབས་ཏུ། རྣམ་དག་གྲུབ་མཐའ་
 འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ལ་ལོག་དྲོག་གི་རྟུའི་ཟེགས་མ་འཐོར་བའི་སྒྲིབ་ཁམས་དེ་
 འདྲ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་བསྟན་པ། སྐབས་འདི་ནི། ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ས་པས་ཡོད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 འཛིན་མཆོམས་ཀྱི་གོ་ཚུལ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེའི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
 གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བརྗོད་པ་
 སྐབས་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་འཛིན་དང་པོ་དེ་

སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་པ་ནི་བདེན་ཀྱང་། སྤྱིར་གང་ཟག་
ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པ་མི་རུང་བས་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་
གང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་འདའ་མ་
དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ལྷག་པ་དམིགས་གྱིས་བསལ་ནས་དེ་དང་། དེ་
མ་ཡིན་པའི་ཤིང་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་འདོད་གྱིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་འཛིན་
པ་རྣམས་སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་མིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྷག་འཛིན་ཤིང་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་གང་
ཟག་ཙམ་དང་། གང་ཟག་གཞན་དང་། ང་ཞེས་དམིགས་ནས་དེ་དག་བདེན་
ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གསུམ་ཀར་གོ་རུང་བས། འཛིན་ལྟས་ཞེན་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་
གྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་བདག་འཛིན་རྣམས་ཡིན་ན། གཞན་གཉིས་སྤྱི་
མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་འགོ་ལ། འཛིན་ལྟས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་སྤྱིར་
སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་བསྐྱར་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་འབྲུལ་
འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་མིན་པར་མ་སོང་བ་དེ་སྤྱིར་དུ་
བུམ་སྒྲ་འགྲང་གི་མདུང་ཐུང་གི་དཔེ་ལྟར་སོང་བས་རིགས་པ་གང་བསྟན་ཀྱང་
དེ་ལྟར་ལན་སྟོན་ནུས་སོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེ་ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྲས་བུ་
མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས། དེ་ལྟར་བདག་
འཛིན་གཉིས་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཐད་དང་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་སུ་མཚུངས་ཤིང་། དེ་
དག་རང་གི་ངོ་བོ་དབྱུང་བཟོད་དུ་མེད་པ་གོ་ན་དེར་འཛིན་ལྷག་ཚུལ་བསྟན་

པས། བདག་འཛིན་བྱི་མ་སྒྲ་མའི་གཞི་དང་རྒྱུར་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་
 དགག་བྱ་སྒྲ་རགས་ཀྱང་མེད་པས། རྒྱགས་འདིར་ག་བ་མེད་པར་ཁེགས་
 ཀྱང་ཤིང་མེད་པར་ཁེགས་མི་དགོས་པ་ལྟར་གོ་བས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཐྱིར་བྱོད་རང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་གོ་ལམ་ཞེས་པ་གོ་དགོས་རྒྱའི་
 །ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་མ་འབྲེས་
 པ་སོ་སོར་འདོད་དགོས་ན། བྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་འཛིན་
 པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཡན་ཚུན་འཆོལ་བར་གྱུར་པ་
 དེ་ཅམ་ལ་བསམ་ནས་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟོད་པ་ནི་གནོད་པ་འབབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐལ་བ་འབྲེལ་མེད་བརྟེན་པས་པ་ཅམ་ཞིག་
 རྟེན། བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་
 བསལ་གྱི་བྱུང་བྱེས་ནས་བསམ་ཚུལ་ཐ་དད་པས་སྒྲོན་དེ་དག་མི་འདུག་པར་
 མཐོང་ངོ་། །བདག་ཅག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་
 དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་སྒྲ་རིགས་སོ། །རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་གཞི་བུམ་པ་ལ་སྦྱར་ན་དེར་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་གམ་སྒྲེས་བུ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཐལ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་།
 དྲི་རོ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དང་། མིག་ཤེས་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཡིད་ཤེས་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེས་པ། བདག་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆོས་དང་གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་འཚོལ་ན། བྱེ་བྲག་གི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ནང་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པ་ཅམ་ལས་ཅི་ཡང་གོ་རྒྱ་མི་
སྤང་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་ཁས་སྤང་བའང་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤ་བ་ཤིང་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཤ་བར་ཁས་མ་སྤངས་
བ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་གྱི་ཚེས་དུ་མ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་།
ཚེས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། འདི་
འདྲའི་ཐལ་བ་འདི་ལ་ཐལ་བ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཅམ་
ཡིན་ན་ནི་སློ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བའི་ཁ་ཐལ་ཅམ་ལས་སྤྲུལ་བལྟས་ཀྱང་གོ་རྒྱ་གཞན་
མི་འདུག་ལ། རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་བཟོད་པར་གྱིས་
ཞེས་བ་ལྟར་བཟོད་དགོས་ནའང་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གོ་
ལྟོག་ཏུ་ཁས་འོངས་ལ་ཞེས་བའང་། གོང་གི་རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་སྤང་ངོ་། །སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདྲེས་པའི་རིམ་
བསྐབ་ནས་རྣམ་དག་གྲུབ་མཐའི་འོ་མཚོར་འོག་ཏྟིག་ཁྲག་ཟེགས་འཐོར་བའི་
སྒྲིང་ཁམ་དེ་འདྲ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ་ཞེས་བ་དོན་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་
པོ་དམིགས་ལུལ་དང་འཛིན་སྤངས་གྱི་སློ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་
ངོས་ཟིན་གྱི་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་འཛིན་སྤྲུལ་སྦྱིར་བཏང་
གི་དབང་དུ་ཕྱི་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོགས་རུང་བར་བཤད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་

གི་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོང་ཚུལ་གོ་སྒྲོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། བདེན་འཛིན་ཉོན་
 སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་སོང་བར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཙུ་བར་རི་ལྟར་
 ཁས་ལེན། དེས་ན་སྤར་ནས་བསྐྱབ་ཟིན་པས་སྒྲོན་བརྗོད་དེ་སྤྲད་བཤད་པ་
 འདི་ལུགས་དེ་དག་ལ་བརྗོད་ཅིག འདི་འདྲ་བསམ་པའི་དབང་གིས་དོན་ལ་
 མི་འགལ་བའི་ཁས་ལེན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་
 སོགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ན། དེས་རང་གཞན་ཐུང་བའི་སྒྲོན་ཅི་ཡང་མི་
 བསྐྱེད་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བའི་དོན་ལས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་བྱལ་བ་དང་།
 གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐར་པ་མི་ཐོབ་
 བར་སྐྱུར་འདེབས་ལྟ་བུའི་ཐུང་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆབ་ཆེ་བའི་སྐྱུ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
 ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་ཁམ་ཆེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གང་ཟག་
 གྲང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྲིང་ཁམ་ཆེ་
 མ་དགོས་ཀྱང་། དེ་བས་སྒྲིང་ཁམ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དག་མཐོང་བ་གསོན་ཅིག
 གངས་ཅན་འདི་ན་སྒྲིང་མ་པའི་རྫོགས་ཆེན། བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུག་ཆེན། ས་
 སྐྱ་བའི་ལམ་འབྲས། རྫོགས་པའི་དོ་རྗེའི་ནལ་འབྱོར་སོགས་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་རྩོུ་རྩོུ་འཆང་ནས་འཕགས་ལུལ་གྱི་

པཎ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་དང་བོད་ཀྱི་དམ་པ་དག་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་
དེང་སང་གི་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་མན་ངག་མ་འཆུགས་པས་ལམ་
གྱི་དོད་རྟགས་དང་ཉམས་སྤོང་སྦྱིས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམས་
པར་སྦྱོས་པ་དང་བུལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱོམ་པའི་ཐུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་འདིར་དུ་མེད་བཞིན། དེ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ཤར་གི་ལྟ་བ་དང་། ཚད་ལྡན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མིན་པ་
དང་། བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་སྦྱོབས་པའི་སྒྲིང་ཁམ་ཅན་དུ་མ་
ཞིག་མཐོང་ངོ་། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བུལ་
སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་དགག་རྟོག་
ཅམ་མི་མཁྱེན་པ་ཅང་ཡེ་སྤྱིད་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྒྲིང་ཁམ་ཅན་དག་གིས་གོང་
ལྟར་སྒྲུས་པ་ན། སྦྱོ་བོ་ལལ་མོ་ཆེ་དག་འདི་སྟམ་དུ། ཚད་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་
ཆེན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བསྒྲོམ་བྱར་མ་དགོངས་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་
གསར་པ་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ཡང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་ཐེ་
ཆོམ་སྦྱེ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་དད་པ་སྒྲ་ལྟག་དུ་འཕེལ་བར་མི་
བྱེད་པ་དག་གྲང་མཐོང་བ་རང་བཞིན་འཕྲོས་གཏམ་དུ་བགྱིས་པའོ། །ཡང་
ཚུད་ཡིག་དུ། ཀུན་རྟོག་རྩུབ་ཅིང་སྒྲུ་ཁམ་ཆེ་བས། རིམ་ལྡེ་ལས། སྒྲུང་བ་
དང་ནི་སྟོང་བ་དག་ བྱིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུང་འཇུག་དང་། མདོའི་བདེན་གཉིས་
འདྲ་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་རང་གིས་ཐབས་ཀྱིས་བཅན་ཐབས་སུ་ཤར་བའི་བྱེད་

བར་སྒྲུབ་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་པོ་ཅག་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མེད་
 ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ཅིས་འདོད་ལ། འདིར་བྱང་འཇུག་ཉིད་གསུམ་
 གསུངས་པ་ལས་གཙོ་པོ་དང་། སྒྲུབ་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱད་པར་
 རྣམས་ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཁུངས་སྤྱབ་དག་གི་དགོངས་
 བ་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱིས་སྤྱེ་བ་ལྟར་ཏེ། འདིར་ཉོག་བཤད་ཀྱི་ཉིས་པར་
 དོགས་པས་མ་བྲིས་ལ། བྱོད་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་དང་མདོ་སྒྲགས་
 ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཟེར་ཚད་འདྲ་ན་དེ་དག་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀུན་འདྲ་
 བར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀུན་
 རྫོབ་འདོད། ཅིས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བས་དེ་ལྟར་མི་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོས་པ་མང་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐབས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཟེར་བའང་། བརྒྱད་
 སྟོང་བར། དེ་དག་གི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
 པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡང་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཐེང་ཡང་
 དེ་འདྲ་བས་སྟོན་པ་དང་ཤག་འགྲེད་པར་མི་སྟོལ། །ཁྱེད་རང་སྟུང་དང་མི་བརྟན་
 བར་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་པ་ཞིག་འཆའ་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཚུགས་
 ཟེན་པའི་སྐབས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ལ། འདིག་རྟེན་དབང་
 ལྷག་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྟོལ་གྱི་སྟིང་པོར་བསྐྱུས་ན་ལེགས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་ལུས་
 ཀྱི་མགོན་ཁང་དུ་ཆགས་སྣང་གི་བྱོས་འགྱུར་འབྱུང་སྟེ་ལུས་ངག་གིས་འཆལ་

བར་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་རེས་འགར་སྤྱོད་ཞིང་གཞན་
དུ་སྤྱོད་ཐོབ་ས་ཅིང་འདྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་
ལན་བརྗོད་པ། མང་ཐོས་རིགས་པ་སྣུ་བ་ཁྱོད་གཞན་དུ་འགོ་བའི་ཡུང་རིགས་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བརྗོད་ཀྱི་ཉལ་བཤད་ཏུང་བཅུག་ན་སྤོ་ལྷན་གཞན་
གྱིས་མཐོང་ཆོལ་གས་ཀྱི་དེ་ལས་བསྒྲོག་ན་རུང་མི་མཛེས་སོ། །མདོ་སྤྲུགས་
གཉིས་ཀའི་ལྟ་བུ་ཡང་མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཟུང་འཇུག་
ཡིན་གྱི་ཡ་བྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱིས་
མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་བརྗོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལས་
དབྱེད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཐྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཐྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་དམ་པ་གོང་མ་དག་གི་ལམ་སྤོལ་
ལས་མ་འདས་པར་སྣང་བ་ལ་ཀུན་ཏྱིག་རྒྱབ་དོན་མེད་དོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོན་ཐབས་སུ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྲངས་ཀྱང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་སྣང་བ་ཅི་ལ་འགལ། འགལ་ན་ཁྱེད་ཅག་
སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཟུང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་ལ་གཙོ་བོ་དང་ཚུལ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ཡོད་པ་སྒོས་མ་དགོས་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་
མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁས་ལེན་འདྲ་བར་
བདག་ཅག་གིས་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཐྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འདོག་

ཚུལ་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེས་
ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐབས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་གོ་བ་ནི་བྱེད་རང་གིས་འཁྱོགས་
བཤད་ལས་ངེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ཐབས་
ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཐུར་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡིན་
པས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀས་འཕགས་པར་འདོད་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་
ལ་ཐབས་བྱུང་རྟོགས་པ་ནི་བྱུང་མེད་ཅེས་མ་སྒྲིམ་སོ། །འོན་ཅི་ཞིག་འདྲ་བར་
སྒྲིམ་ཞེན། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀས་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་
པ་རྟོགས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དོན་གཅིག་སྟེ། ཟུང་འཇུག་མིན་ན་སྒྲོས་བྲལ་
མཆོན་ཉིད་པ་མི་སྟིད། ཅེས་སྒྲིམ་པས། ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་མདོ་སྒྲགས་
གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་དེ་སྒྲགས་ལམ་
གྱིས་རྟོགས་ལ་མདོ་ལམ་ནས་མི་རྟོགས་པར་འདོད་ན། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་
དབྱིངས་ལ་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་དེ་ལྟར་མདོ་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རི་
བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། མདོ་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་
པ་མཛོན་སུམ་གཟིགས་པ་དེ་དང་སྒྲགས་ལམ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་
དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མདོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་
པའི་གོ་མ་ཆོད་པར་ཐལ་ཞིང་། མེད་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པ་

ལ་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཅ་བ་འདི་གཅིག་པུ་ལ་ཐུག་པས་ན་སྟོང་
ཚུལ་སོགས་བཤད་ཡམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་ལྔ་ལས་ཟུང་
འཇུག་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་
ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་སྟོམ་ཞིང་
ཉམས་སུ་ལེན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་སྐགས་གྱི་དོན་ཟབ་
མོ་སྟོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མང་དུ་མི་སྒྲུ་ཞེ། མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །མདོ་
སྐགས་གཉིས་ཀས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འབྲུབ་པར་
བརྒྱབ་པ་ལ་སྒྲུ་ཁམ་ཆེས་པ་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོང་ལ་གཟན་པའི་ཆགས་སྟངས་
གི་ཕྱིས་འགྱུར་འབྱུང་ནས་ལུས་རག་གི་འཆལ་སྟོང་སྟོང་གོད་བློ་བ་ནི་ཐིག་
དྲུང་པོར་བཏབ་པས་ཡལ་གཅོད་པ་མ་བཟོད་པར་ཟད་དོ། །

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། ད་ནི་དོན་དམ་སྒྲ་དང་སྟོའི་ཡུལ་མིན་ཟེར་བ་ལ། རང་
ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་བདེན་
བརྟོགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱེད་གྱི་ལྟུ་ཀར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་འབད་པས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འདས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་ལྟུ་ཀར། སྟོང་དང་སྒྲ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྟུ་ཀར།

རྟོགས་བྱ་བ་དེན་གཉིས་རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་འགལ་
ལོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་ལན་བརྟན་པ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ནི་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་
པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་ཚུལ་
ཤན་མ་བྱེད་པར་བབ་ཅོལ་དུ་གྲོལ་པའི་ཆོག་གིས་རང་མཚང་སྟོན་པ་ལ་མ་ཁས་
པ་ཞིག་སྟེ། ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་བྲེལ་བ་མི་འདུག་གི་དུང་དབྱེད་པ་རྟོགས་
དགོས་པར་མ་ངོན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཐལ་ཞེས་
པ་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་འགོད་
མི་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་སྟེའི་ཡུལ་མིན་པར་བརྒྱབ་པ་འགལ་ཞེན། སྒྲུབ་སྟེའི་
ཡུལ་མིན་པར་བརྒྱབ་པའི་སྟོང་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་
པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྟེའི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་ཆོག་གི་རྩོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཟུང་འཛིན་
མེད་པའི་སྟོང་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སྟེའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མིན་བྱེ་བའང་
འདི་དང་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་དེ་ཆོག་གི་བརྟོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་སོ། །དེའི་
ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འདས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོང་དང་སྒྲུབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདི་སྐབས་སྟོང་དང་སྒྲུབ་ནི་

ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཤེས་ཞིན།
སྒོས་དམིགས་པ་དང་སྒྲས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཅིང་གནས་གྱི་པར་
དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཅམ་
ཞིག་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པ་དོན་དམ་
པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་གྱི་ཡུལ་
གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། འདི་སྐབས་སུ་བཤད་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དེས་དོན་དམ་མི་རྟོགས་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་རུང་
སྟེ། གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའི་སྒོ་དེས་དོན་དམ་དངོས་སུ་ནམ་ཡང་རྟོགས་
མི་རུས་སོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུང་ཕྱོགས་ལ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེས་མི་རྟོགས་
ཞེས་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱི་མ་ལྟར་གནས་སྒྲུང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྒོ་
ནས་འཛིག་ཚུལ་དུ་དོན་གྱིས་སོང་བའི་གནད་ཐུ་མོ་མ་ཤེས་པར་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་པའི་མིང་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ཤན་མ་བྱེད་པའི་རྩྭ་དང་པར་སོང་ངོ་། །གཟུང་

འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་པའང་ཡུལ་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་མེད་ཚུལ་རི་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་མི་རུས་པས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒོའི་ཡུལ་མིན་ཚུལ་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཤིང་། གནས་སྣང་མཐུན་མི་མཐུན་ཀྱང་ཆོག་
 ཅམ་གྱིས་གོ་མི་རུས་པས་རི་མིན་དམིགས་པ་ཅན་ནམ་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་
 པའི་སྒོ་ལ་གནས་པ་དེ་མིན་དུ་གནས་སྣང་མི་མཐུན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ནི་གཟུང་
 འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོའི་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེས། ཐོག་མར་ཆོས་ཉིད་དམིགས་
 གུ་མེད་པའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས། མདོ་
 ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གོ་
 རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྟ་འི་
 སུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ལྟས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་
 གུ་མི་འགོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྟ་འི་སུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི།
 ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྦྱེས་པ། མ་འགག་
 པ། སྒྲ་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །
 ལྟ་འི་སུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་

ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་བརྟན་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྟའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བརྟན་
 བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་བརྟན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་
 དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། འདྲུག་འགྲེལ་དུ། དེ་ནི་སྟོན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་
 བརྗོད་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྱིད་མངོན་པར་
 བརྗོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཀྱན་ལས་འདས་པའི་ཟབ་མོད་བག་
 བར་དགའ་བའི་དོན། སྐྱ་དང་ཆོག་གི་ལམ་བུལ་བརྗོད་དུ་མེད། ཅིས་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱ་རྟོག་གིས་རི་བཞིན་མཚོན་མི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་རྟོག་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རྣམས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་
 པའི་རིགས་པས་གནས་ལུགས་བརྗོད་བུལ་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་གྲུས། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། ལྷག་
 པའི་ཚད་མ་གཞན་སྟེ་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྟུང་ནས། བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 བརྟན་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་སྟོན་ཚུལ་མ་མཁུན་པར་ཁོ་བོ་

ཅག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་མིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་པར་ཚུམ། བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་འི་དྲ་བ་ཀྱན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་
 རུང་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་འོག་ཏུ་ཁྱེད་ལྟར་ན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་རྒྱ་མེད་ཅེས་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དེས། སངས་རྒྱས་ལ་སུན་འབྱེན་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་དང་ཤག་འབྱེད་པར་མི་སྒྲོ་བ་ནི་བདེན་ནོ། །དེ་བས་བག་
 རྟོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཇི་མིན་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ཅན་དུ་ལྟུང་བ་དེ་མིན་དུ་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པ་འི་དོན་
 ལ་དགོངས་ནས། སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་འི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་པ་འི་གོ་ཚུལ་ཞིག་
 བྱམ་ཤེས་པར་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་དོན་དམ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་འི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པར་
 རྟོག་གཏེ་སྒྱུད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱབ་པ་འདི་ནི། ཚད་མ་མདོར། གང་
 ཞིག་རྟོག་གཏེ་ལམ་ལས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁྱིད་ན། །ཐུབ་པ་འི་བསྟན་ལས་ཆེར་
 བསྐྱེད་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་འི་དབང་ཕྱག་ཆོས་
 ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་རྟོག་གཏེ་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་འི་
 དོན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཟའ་མོ་འི་དོན་བསྐྱེད་
 པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་འབད་བ་ཚུམ། འོན་ཀྱང་བདེན་

མེད་མེད་དགག་གི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ན་དམིགས་པའི་གནས་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་
པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ནས་བྱེད་ཤ་འཐོན་པའི་རྣམ་འབྱུང་གིས་བདེན་
མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྤྱགས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་
དུ་བྱུང་བའི་དུ་བསྐྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་གིས་སྒྲོས་བྲལ་འདོད་པ་རྣམས་
གྱིས་སྒྲུ་བྱེད་ཡུལ་མིན་པའི་ཡུང་དང་རིགས་པ་ཁས་བླང་གང་བཞོད་པ་སྤྱགས་
སྤར་བྱས་ནས། སྒྲུ་བྱེད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཡུང་དང་རིགས་པ་དང་ལ་རྩལ་གྱི་
ཁས་ལེན་གཞིར་བྱེད་དུ་བཞོད་ནས་འགལ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་ཀྱང་སུན་འབྱེན་
ལྟར་སྤང་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འདའ་སྟེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དམིགས་
པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མི་སྤིང་ལ། སྒྲུ་བྱེད་སྟོན་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་
གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཞེས་སྤྱགས་སྤར་མ་པ་
རྣམས་གྱིས་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་
ཅིང་དོན་འགལ་མེད་དུ་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེན་
གཉིས་འགལ་འདུར་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲིན་ཀ་བརྟེན་པ་ལ་དོན་དམ་སྟོ་
ཅན་དང་། ཀུན་རྟོག་སྟོ་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལ་འང་
མཚུངས་པའི་བྱིར། སུན་འབྱེན་དེ་དག་གིས་སྤར་བས་པའི་ཡུགས་ལ་བ་སྤྱའི་
ཕུ་མོ་གཡོ་བ་ཅམ་དུ་དོན་གྱི་གཞིར་བ་བྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་པོ་
རང་ཉིད་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འགལ་འདུར་མཐོང་པའི་སྟོ་ཡི་འབྲས་རྟགས་

ངོམས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་པོ་འདི་ཁོན་ས་ཁྱོད་གྱིས་
འོག་ཏུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གྱིས་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གྲོ་
དམན་དག་གིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་ཐད་དུ་ལན་རྩེད་ཅན་བརྗོད་
བར་བྱའོ། །

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། རྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མིང་
དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་
བའི་མཐུ་དང་རང་གི་སྒྲོན་གོམས་ལས། །གཞན་དུ། ཞེས་དང་། དངོས་སྟོབས་
རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་མཁས་པའི་ལམ། །མཐོང་ཆེ་ཞེས་སྒྲ་མཚན་ལ་བརྟེན་
པའི་སྒྲོས་མཐོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲས་པ། གྲ་གྲུའི་ལམ་གྱིས་བདེ་
བར་འགོ་བའི་ཡིད། །འོག་རྟོག་གཙང་མོང་འདམ་རྩལ་ལྟལ་བས་བལ། །
འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་ཉམ་ངའི་མཐར་གཟིགས་པའི། །ཚོས་སྒྱུན་ཡངས་
པའི་དྲན་དབང་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བསྒྲུལ་ལོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། ལན་བརྗོད་
པ། སྒྲ་བ་འདི་དང་འོག་ཏུ་སེམས་དང་དག་གི་སྒྱུད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དེ་
ནི་བརྟག་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་
འགྱུར་རྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲས་པ་འདི་གཉིས་
རིགས་པའི་འགོ་ལུལ་གཅིག་པ་ཡིན་རྟེ། དོན་བསྟུས་ན་མིང་དང་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་

དེས་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་རྟོག་
མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་བཏགས་དང་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་
ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཡུལ་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ།
ཡུལ་ལ་དབྱུང་ན་རི་མིན་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་མིན་དུ་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲིལ་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོས་འདི་ཞེས་དམིགས་
སྒྲུལ་ཡོད་པ་རི་མིན་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟག་ན་དབྱུང་བཟོད་མེད་པས་སྒྲུན་སྤྱད་ལུས་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དབྱུང་མི་བཟོད་
པ་དང་རང་མཚན་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟོག་པས་ལར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོལ་ན། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་བསམ་ན་
གིན་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་ལ། རྟགས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བཞིན་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟོང་
ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་
གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ལ་བསམ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེར་
ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲོས་བྲལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་ནམ་རང་གི་
ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་སྒྱུའི་ཆོས་དང་དབྱུང་བཟོད་མི་བཟོད་དང་རྟོག་

པས་གདགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ། རི་ལྟར་གྲོས་
 གྲོ་བདགས་ནས་བརྗོད་ཅུས་ཏེ། བརྗོད་ཅུས་པ་ལ་ནི་བརྗོད་མེད་ཅེས་མི་
 བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་པར་བདགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 པ་དང་། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙམ་མིན་
 དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
 གྲིག་གིས་ལུགས་ནི་གྲོས་མ་བཞག་གི་བར་དུ་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གང་ཞིག་དོན་
 དམ་མཛན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་
 ཅན། དངོས་དངོས་མེད། རང་དང་གཞན། བདེན་མི་བདེན། རྟག་མི་རྟག་
 རྟག་པ་དང་ཆད་པ། བདེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ། གཙང་མི་གཙང་། བདག་བདག་
 མེད། རྟོང་མི་རྟོང་། མཛན་ཉིད་མཛན་གཞི། གཅིག་པ་དང་གཞན། སྦྱེ་བ་
 དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་དག་གིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་
 གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ། འཕགས་
 པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ཙམ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་
 བུའོ་ཞེས་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་གྱིང་དེ་འདྲའི་སྒྲོས་བྲལ་
 དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་

དམ་བཤེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་
ནས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །
ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་དང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཉན་
ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་རྒྱུལ་རིགས་པ་
བརྒྱ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲེན་པར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་བཤེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུལ་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་མེད་པས་སྒྲ་
རྟོག་གིས་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དང་དཔེར་བྱ་བ་སོགས་ལས་
འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་འཇུག་པའི་སྒྲ་རྟོག་མེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་རིགས་དྲི་མ་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས་
གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་འཐད་དོ། །
དེའི་ཐུར་རྒྱལ་པའི་མཐུ་དང་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་
སྒྲོས་མཐོང་བར་བཤད་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་ཀྱིས་འདི་སྐབས་དང་
གོང་གི་ཚིགས་བཅད་བསྐྱེདས་ནས་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འདོན་པར་སྒྲོ་སྟེ།
གང་ཞིག་རྟོག་གོ་ངན་པའི་འུ་ལོན་གྱིས། །བསོད་ནམས་ཟོང་ལ་གཟུགས་པའི་
བག་མེད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོན་པའི་རང་ལམ་བཤེན་པ་གཉིས། །འགལ་

འདྲར་མཐོང་བའི་དྲན་དབང་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་སྒྲུབོ། །
 ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་ཀར། མཁུན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་རི་
 ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་
 བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཅེས་དང་། ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་
 ཟུ། ལྷན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲེབ་ལྟར་སྣང་བ་འགོག་མི་རུས། ཞེས་མི་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་
 དེར་བཀག་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་སྣང་སྟོང་བྱུང་བུ་འཇུག་པ་རི་ལྟར་ཡོད། གང་
 སྣང་བ་གཟུགས་སོགས། གང་ལ་སྣང་བ་སྟོ། རི་ལྟར་སྣང་བ་སྒྲུབ་ལྟར་ཞེས་
 མི་འཆད་ན་སྣང་ཞེས་པ་དོན་མེད་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཞེས་པ་འང་བདེན་
 སྟོང་ལ་བྱེད་ན་སྣང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་འདམ་ཟེར་བ་འགལ་ལ། སྣང་
 སྟོང་བྱུང་འཇུག་དེས་དགག་སྒྲུབ་མ་ཞིག་བས། ཞིག་པོར་འདོད་པ་ཙམ་ཏུ་
 ཟད་དོ། །ད་དུང་མ་ཞིག་པར་སྣང་བས་ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་གྱིས་བཤུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ལན་བརྗོད་པ། མཁུན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་ན་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་སྒྲུས་ཁས་སྒྲུངས། བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཏོས་
 ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མཁུན་པ་ནི་གཞི་ཡི་དུས་སུ་འད་བདེན་གཉིས་བྱུང་
 འཇུག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་ཁོ་ནར་གལ་འགྱུར།
 བདེན་མེད་མེད་དགག་རྟོགས་པའི་སྟོན་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བདེན་

གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་དྲོགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པ་
ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིང་ཙམ་ནི་
ཡན་ཚུན་འདྲེ་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། གཞུང་སོ་སོར་འདོགས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་
མཛད་ཀྱང་། རོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་
འབྱེད་དོ། །ལམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་རོན་དམ་པར་མེད་པ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྒྲོ་ངོར་འཕོག་མི་
ལུས་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་བྱེས་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
སྒྲུང་ནས་གཙོ་བོར་དེ་གཏན་ལ་འབེབ་ཅིས་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་
པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་པའི་རོན་གཏན་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
གྱིས་གོ་ཡོག་ཏུ་སོང་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲུང་ཚུགས་བཀག་པས་སྒྲོང་རྒྱུང་འདྲུལ་
ཞིག་ཏུ་ཁྱོད་རང་གིས་གོ་བས་གོ་ཡོག་དེས་གཞན་ལ་སྒྲུང་སྒྲོང་བྱུང་འདུག་མེད་
པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་མེད་མེད་དགག་ལས་ཀྱང་འདའ་ཟེར་བས།
དེ་འདྲའི་བྱུང་འདུག་དེས་དགག་སྒྲུབ་མ་ཞིག་པས་ཞིག་པོར་འདོད་པ་ཙམ་
དུ་ཐལ་བ་འཁེན་པ་ནི་ངེས་པར་ཁྱོད་རང་གིས་རང་ལ་བཤུང་བར་ཟད་དེ།
གནས་ལུགས་ཉིད་མེད་དགག་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་འདའ་མོད་གྱི། བདེན་མེད་
ཡིན་པ་ལས་འདའ་མི་དགོས་ཤིང་། བདེན་མེད་དང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སྒྲུང་བ་འདྲུ་འབུལ་མེད་པའི་བྱིར་གནས་ལུགས་བྱུང་འདུག་ཏུ་ཅིས་མི་

འགྱུར། སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་སྒྲུབ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡོད་མོད་
 གྱི་སྒྲུབ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཉོགས་པ་བྱུང་སེམས་ནམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་འཆར་བ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་བྱུང་འཇུག་གི་དོ་བོ་བརྗོད་མེད་དོན་གྱི་
 གཤིས་ལ་གནས་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་ལྟུང་
 བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་
 མེད་དགག་བྱུང་ཆད་ཅི་མ་མིན་པར་སྒྲུབ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གམ་ནམ་ཀུན་མཚོག་
 ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། གཞི་ལམ་འབྲས་ལུའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡ་གྲུལ་
 མེད་པའི་ཁ་ཡར་བ་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ལམ་དུས་སུ་མཉམ་བཞག་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་
 པར་འདོད་ཅིང་མེད་དགག་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞེས་ཁས་ལེན་བ་དེ་དག་
 ལ། གཞི་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འདེམ་ཉུང་འབྲ་བས་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་དེ་
 བརྗོད་ཅིག་ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། དོན་དམ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐལ།
 སྒྲེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། ཁྱེ་ཀར། གནས་
 ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོས་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་
 གོ་མྱོང་སྒྲེ་བར་མ་བྱས་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བཞེན་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་མི་སྒྲེ་བས་ཆོགས་སྒྱུར་དུ་ཅི་སྟེ་བསྒྲོམ་པར་མི་
 བྱེད། ཅེས་བཤད་ལ། དཔེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་འགྲིག་ཅིང་། འདིར་མཐའ་
 ཀུན་དང་བྲལ་བས་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཟེར་བའང་རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་ལ། སྒྲོ་

འདོགས་སོག་ཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤར་ཕྱིན་ཟེར་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་གནས་
ཚུལ་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ཞེས་དང་། འཕགས་
བཞིའི་ཡུམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དེ་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་
པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་སྦྱིབ་དང་ཤེས་
སྦྱིབ་སྟོང་བར་བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་བརྗོད་པ། འདི་འདྲའི་ཐལ་བ་
འདི་དག་གིས་རེས་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་
འདི་སྟོད་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་ནས། ཡང་རེས་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའི་
འགལ་འདྲུ་འདི་སྟོད་ཅིག་ཡོད་ཅེས་སུན་འབྱིན་སྦྱས་པ་ནི། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་
ཆོག་ལན་ཅམ་དུ་སྦྱད་འདོད་གཏན་མིན་གྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགལ་
འདྲུ་དེ་ཅམ་དུ་མཐོང་བའི་བརྗོད་པ་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་
མཁས་པའི་མཆང་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མི་གསལ་ཀ་མེད་དུ་འདྲུག་པས་མ་
སྦྱས་ན་ལེགས་ཀྱི་ཡང་ཡང་སྦྱས་པས་ཕ་རོལ་ལ་སུན་འབྱིན་ཅུང་ཟད་མི་རུས་
པས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། རོན་དམ་བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་དེ་སྟེ་འཕགས་
གཉིས་ཀའི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་བདག་ཅག་གིས་ཁས་བླངས་ཏེ། སོ་སྟེ་དབུ་མ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དོན་སྟོའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དེའི་རོ་བོ་མདོན་སུམ་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། སོ་སྟེས་དེ་འདྲའི་སྟོས་བྲལ་ལ་
འཇུག་མི་རུས་པ་ཡིན་ན། བས་ཀྱིས་བོན་དང་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་གྱུ་དཔེ་མི་མཐུན་
པའི་རྒྱ་དང་ཆེད་དུ་བསྒྲིགས་ནས། སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོས་བཅས་དང་

དམིགས་པ་ཅན་འབང་ཞིག་བསྐྱེམས་པས། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་
མེད་སྒྲོམ་བྲལ་འབྱུང་ན། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོགས་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱེམ་པ་སྒྲོན་
སོང་གི་རྒྱ་མེད་པས། ཉམས་ལས་འབྲས་སྒྲེ་བ་ལྟར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ།
རྩོམ་སྒྲིང་འབྲལ་ལས། གོ་ཏ་བ་ཡི་ས་བོན་ལས། ཞེས་སོགས་སྟུར་དངས་
ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་དེས་
པར་འབྱུང་ཏེ། སྒྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་པ་ནི། གོང་
དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དམིགས་མེད་སྒྲོམ་བྲལ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་
ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམིགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པའི་ཡུལ་དུ་ཅིས་མི་འབྱུང་། སྒྲོའི་སྒྲོད་ཡུལ་དང་
རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་བདེན་མེད་མེད་དགག་ཁོན་དང་ཡུལ་ཅན་
ནམ་རྟོག་ཁོན་ཡིན་དགོས་པར་བྱབ་མཐའ་འཆང་བ་ནི། ཡུལ་དམིགས་མེད་
མཐའ་བྲལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
སྒྲོགས་པའི་རང་རྟོགས་དོམས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འོག་གི་ཁས་ལེན་
དངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་བཏབ་མ་དགོས་སོ། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་སྟོང་རྗེ་སོགས་
ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ལོ་རྟོག་སྒྲེ་བ་ལ་རྒྱ་དང་ས་མི་དགོས་པར་སྒྲུ་
བ་ཞིང་བ་ནམས་ཀྱིས་འབྲུབས་ཚོགས་གོ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་འབབ་ཅིང་གཞིལ་བཟུང་བ་ནི།

སྒྲུབ་ཁོ་རང་གིས་བྲངས་པའི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དེ་འགོག་པར་སྒྲུབ་
 རྟེ། སྒྲུབ་ཆེན་པོ་རིང་ནས་ཞེན་པས་རེ་ཞིག་སངས་པའི་ངོ་ཡང་མི་འཆར་
 རོ། །ཞེས་ཟེར། ལན་བརྗོད་པ། བྱོད་ཀྱིས་བཅུད་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་ཤེར་
 འགེལ་དུ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུ་མི་
 ལུས་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུས་ན་དེ་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲོང་ལུས་ཏེ། ཉི་མ་
 ཤར་བས་སུན་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེས་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲོང་བ་ད་དུང་
 གོགས་གཞན་མེད་ན་སྒྲོང་མི་ལུས་ཟེར་ན་ཉི་མས་སུན་པ་མི་སེལ་བ་ལྟར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་པ་ལ་ཕྱུང་བྱོས་ནས་དངོས་ལན་མེད་པར་རྒྱན་ལྟར་བཏབ་པར་ཟེར་
 དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་སྒྲིར་རྗེ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་ཞེས་
 རྒྱ་ཞིག་གིས་གང་ན་ཁས་བྲལ་པ་འདུག ཐབས་ཤེས་ཕན་ཚུན་རྒྱུད་ད་ཀྱིན་
 དུ་ལྷན་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་སྟོན་སོང་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། མདོ་རྒྱན་
 ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྐྱེན་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྒྲུ་བྱེར་དེ་ནི་དམ་པར་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་སྟོན་སོང་མེད་པའི་ཉན་
 ཐོས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མི་འདོད་ལ། བདག་
 མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་

པའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་རིམ་སྒྲོང་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱམས་སུ་ས་དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དུས་དེ་དང་དེའི་
 རོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་བ་ལ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་སྒྲོང་བུས་ཏེ། མི་སྒྲོང་ན་དེའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ལ། ད་
 དུང་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ས་པོན་མ་སྒྲིན་པ་ལྟ་
 སུང་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐབས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་དང་ཚོགས་ནས་
 རྒྱ་མ་ལས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱུར་པས་ས་མོང་མ་མོང་
 མའི་རོས་སྐལ་གྱི་སྤྲང་བྱ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེས་འབྲས་སུ་སྒྲིབ་པ་
 ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་སོགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བདག་ཅག་གིས་རྩུང་ཟད་ཁས་བླང་
 བ་མེད་ཀྱང་། ཉན་རང་ལ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཚོགས་པས་གས་
 པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་སུ་ཚོས་ཀྱལ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། རྟོན་རང་ཞིང་པ་རྣམས་དང་བཅས་
 པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ལམ་ཐམས་
 ཅད་གཞིལ་ཟེར་བས་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་རང་གིས་དྲངས་པ་བཀག་
 རོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པར་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། མི་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཚུལ་
 རྣམས་སྐས་གདངས་ལྟར་བརྟན་པ་ཤེས་ནས་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་དུ་གཞིལ་བར་རྒྱལ་བ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་

གྱིས་གསུངས་པ་དེས། ཀུན་རྫོབ་བཀའ་པར་གོ་བ་དེ་ནི་རིང་ནས་ཞེན་པའི་
སྒྲིཾ་ཚབ་ཆེན་པོ་དེ་ཞིག་སངས་རོ་མི་འཆར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་གྱིན་ཏུ་
ངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྙིང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གཞིལ་ཞེས་སྒྲུས་པས། སྙིང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིཾ་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་ཅམ་ལ་གཞིལ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤར་ནས་ཞེན་པའི་སྙིང་ཉིད་མེད་
དགག་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུས།
གཙུག་པོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཞིན། ལྷ་བས། གང་ཕྱིར་
འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན། བདེན་
མེད་སྒྲོས་བྲལ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྙིང་ཉིད་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་ཐ་
དད་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་དང་
བྲལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་འདྲ་
བ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྙིང་མི་བྱས་
ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་
བ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལ་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་།

རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་
 གྱུན་དང་ཁྱུ་སྐྱུལ་ཡབ་སྐུ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་རབས་པ་ལལ་ཆེ་བས་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤེལ་དང་དཀར་ལས། འོད་སྤྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་། གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲུག་འགྲེལ་
 དུ་ཡང་བྱངས་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ལམ་དུ་གཞོལ་ན་ཡབ་སྐུ་མཇལ་པའི་མདོ་ཡི་ཡུང་དོན་བཀག་ནས་
 ཆད་སྟོང་དུ་སྔོང་བ་ཅང་འདྲུག་གས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཟིགས་
 པའི་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རི་སྟེང་བུ་མཁྱེན་པར་འཛིག་སྟེ་དོ་ཐོ་
 ལ་གཉིས་སྤྱེད་དོ། །

ཡང་ཚུད་ཡིག་ཏུ། རྒྱ་ཀར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་རེ་བཟང་དུ་སྔོང་
 ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་སློ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་ཞེས་དང་། གོང་དུ་
 སེམས་དང་དག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བརྟག་ན་རྣམ་པར་དབེན་པ་
 སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་དབྱུང་བཟོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤིད་དོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྒྲ་དང་སྒྲོས་བརྟག་ན་ཞེས་སྒྲས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་
ཡུལ་མིན་ཟེར་བ་མ་ཚོར་རམ་ཞེས་བཞིན་རས་སྒྲར་ལས་ངན་མོད། མེས་ས་
ཁོང་ནས་འཕྱུངས་པས་སྒྲ་དག་ཟེར་བ་སྒྲེད་དེ་སྒྲའོ། །སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཁས་མ་
སྒྲངས་པའི་འགལ་ཁུར་མ་བཟོད་པའི་སྟེང་དུ། སྒྲར་ཡང་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་ཁས་
མ་སྒྲངས་པའི་འགལ་འདུ་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཐེག་ཆོད་གཅིག་ཀྱང་འགེལ་ཏེ།
ཀྱི་མ་ཀུན་བུ་ལྟ་པའི་ལམ་དུ་བཏང་ན་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་འཛིག་མོད། ད་རེས་
འཛམ་གླིང་གི་མ་ཁས་མི་མ་ཁས་བགང་ཡས་པས་སྤྲིག་ཆེན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་
གོགས་དན་བྱེད་པར་འདུག་པས་མི་སྟོན་སྟུང་ནས་མེས་ས་དཔལ་བསྐྱེད་དེ་
སྒྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གང་གི་མིང་ཡིན་
པ་སྒྲོས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ལུག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ནི་
བལྟ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཅུལ་དུ་འདོན་ཟེར་བ་གང་དུ་སོང་། ཅུ་བར། གཞོད་
པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། །བདག་གི་སྟིང་ལ་ངས་པར་གནས་
འཆའ་ན། ཞེས་པ་ངས་མོད། ཁྱོད་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་འདི་ལྟར་འདོན་
ཏེ། གཞོད་བྱེད་རིགས་པའི་ཚོགས་འཕེལ་མོ་འདྲེ་ཞིག་ ཀྱི་རྟུང་སྟིང་ལ་ནམ་
ཞུགས་ཆ་ཡང་མེད། །དེ་ནི་ཆོ་མཐར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅི། ཞེས་སོམས་
ཤིག་ ཅེས་སྒྲས་པ་ལ། ལན་བརྟན་པ། འོ་འོ་ཇི་སྒྲོད་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བདག་
ཅག་གིས་ཐོས་ན་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་མ་བྱས་དབྱར་རྩ་བཞིན་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། འདི་ལྟར་སྒྲོ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བ་

སྤྱི་ཡོད་འདོད་དགོས་ལ། འདིར་སློ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཉིད་དེ་བརྟག་ན་
 དབེན་ཞེས་སྒྲིམ་པས། སྣང་ཉིད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་སྣང་ཉིད་
 གྱི་སྒྲིམ་བརྗོད་བྱ་དེ་ནི་བདེན་མེད་མེད་དགག་ལ་གོ་ནས་དེ་བརྟག་ན་དབེན་
 པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རི་
 སྣང་དུ་དམིགས་པ་དང་ཁས་ལེན་པ་དང་སྒྲོས་པ་དེ་སྣང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 ས་ལས་མ་འདས་པར་མདོ་སྟེན་རྣམས་གྱིས་བརྟན་དོན་ལྟར་སྒྲོས་བྲལ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟག་ན་ཞེས་དང་། སྣང་
 ཉིད་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་བརྟག་མ་བརྟག་གི་བྱུང་པར་སོགས་དོན་
 མེད་གྱི་དག་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་ལ། སེམས་འཇུག་པའི་བཞིན་རས་སྤྱར་
 ལས་རན་ཞེས་རང་སློའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། དགའ་
 པའི་བཞིན་རས་སྤྱར་བས་རྒྱས་པ་ལས་ཅི་ཞེས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ལེགས་
 པར་བརྟན་ཟེན་པ་ལྟར། སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་མེད་བརྟོགས་པའི་སློ་དེའི་
 སྣང་ཡུལ་ལ་སྒྲུ་དང་ཚིག་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་དབྱེད་པའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྱན་ནས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་
 པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 གོང་དུ་བྱངས་ཟེན་པ་ལྟར་དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོས་དམིགས་
 པ་དང་སྒྲིམ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་ཟེན་པ་ལ། སྒྲོས་ཡུལ་མིན་པའི་སྣང་
 དུ་སྤྱར་ཡང་སྒྲིམ་ཡུལ་མིན་པའི་འགལ་འདུ་སྒྲོས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་ཐེག་ཆད་ཅི་ཞེས་

འགོལ་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་པ་ལྟར་སོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་
 བས་སྒྲོ་བདག་ས་ནས་བཀལ་བའི་ཁྱར་དེ་དག་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲར་བསྐྱམས་
 བར་མཛོད་ཅིག གནས་ལུགས་བཛོད་བྲལ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཐ་སྟད་
 གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་
 སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ནི་དམིགས་པ་
 ཅན་དང་ཁས་ལེན་ཅན་དག་གི་སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མཉམ་བཞག་གི་ལུལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་
 ཁྱད་པར་དབྱེད་དུ་མེད་པར་འཇུག་འགོལ་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་ཟེན་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྟག་
 བ་ཞེས་སྒྱུར་དོན་མེད་དེ། བརྟག་དུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་
 སྒྱུ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་རུས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གྲས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། །
 ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ན་བྱང་བའི། སྒྲུབ་སམ་བཛོད་མེད་ཤེས་རབ་
 ས་རོལ་ཕྱིན། །སོགས་སྒྲུབ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ལུམ་ལ་བསྟོད་པའི་དོན་བཞིན་
 དུ་སྒྲུབ་སམ་བཛོད་བྲལ་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིག་རི་ལྟར་ཡོད། །འོན་ཀྱང་དེ་
 ལྟ་བུའི་དོན་བདག་ཅག་གིས་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མི་རྟོག་པས་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རི་ལྟར་ངེས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བསམ་མ་ཤེས་པར་བྟན་གྱི། སོ་སོ་
 རང་རིག་པས་རྟོགས་སྒྱུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་དུ། རོན་དམ་པ་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་
 འཕགས་གཞན་གྱིས། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཐུན་
 གོ་ཚད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏྲུང་
 ལྟ་བུ་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འང་སུ་ཞིག་གིས་ཡིད་རྟོན་
 སྟམ་ན། དེ་བདེན་མོད་ལྷན་པ་གྲགས་པས་ཀྱང་སྟེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་
 པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་དབག་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལུང་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བདག་
 ཅག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེས་པ་ཅུང་ཟད་སྟེས་ནས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་གྱི། བསམ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བརྗོད་མེད་ཀྱི་
 བདག་འདོད་པ་ལྟར་བྲག་ཆའི་རྗེས་སྒྲོས་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཤམ་
 མདོ་སོགས་བརྗོད་བྲལ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་།
 སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། རང་གི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅན་གྱི་སྒྲོས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དོན་སྟེ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་
 སུན་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །སྟོང་དང་སྒྲའི་ཡུལ་མིན་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་མིན་
 པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་སྒྲར་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེད་མདའ་བར་ཡུལ་

བའི་ཤོག་དྲིལ་དུ། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་སོ་སྤྱེས་དང་པོ་ནས་འཇུག་མི་རུས་
པས། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་རྣམ་
གྲངས་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སུ་ཞེན་ནས། དབྱུང་སྒྲོམ་གྱིས་ཞུགས་
པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མངོན་སུམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་།
དེས་ན་སྒྲོམ་དུ་མ་ཟད་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་འབབས་ན་འད་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་ལྟར་བྱེད་ན། གང་གིས་བཤད་ནས་གང་གིས་ཉན་སུས་གོ་འོན་
ཀྱང་ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་ཡང་བཅུལ་དགོས་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་
འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཉམ་བཞག་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པས་
རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་མཉམ་བཞག་བྱུང་མེད། རྗེས་ཐོབ་ན་
རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དགག་
ཏུ་མེད་པར་འཆར་བས། སོ་སྤྱེ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེས་པར་གནས་ལུགས་ལ་འད་འདོད་དགོས།
དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དེ་ཞིག་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་གིང་། རྣམ་
གྲངས་མིན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཕྱིས་རྩོམ་
གྱི་ནང་ཆོན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་གདམས་པར་གསུངས་པ་འདིས།
དང་སང་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་
མི་བཞེད་པར་གསལ་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་སྤངས་

ཀྱང་། དེ་ཞིག་སྒྲོས་བྲལ་དུ་མ་སོང་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་ཤིང་། གསུང་གཞན་ཅུ་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀ་སོགས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་གསུངས་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་དེས་གནས་ལུགས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་གང་ན་ནས་ལེགས་པར་སོང་ངོ་། །དེ་འབྲའི་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་འབྲུ་འབྲལ་མེད་པར་གོ་ན། དེ་ལ་གོམས་པས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་རང་ཐུགས་གིས་སྒྲེ་བ་འོང་ཞིང་། མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་བཞག་ཅི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་པར་མཐོང་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཡ་གུལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་ནམ་ཡང་མེད་དགག་གི་སྒྲོས་པ་མི་ཞིག་པར་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ལྟ་མགུར་དུ། འཇམ་དབལ་སྟིང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས་ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་ན་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཐོང་ལ་གནས་སྒྲུབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེ་བ་ཡོད་པར་སེམས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ཅི་ཆ། འདི་ན་སུ་ཞིག་ཐུན་བྱ་ལྟ་ལམ་དུ་བཏང་བ་ལས་ཞོག་མི་དག་འ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་

ཅན་དག་གིས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཚོལ་བའི་འབེལ་གཏམ་མཛད་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་སྤར།
འཇམ་དབྱངས་མཁུན་པའི་གཟི་འོད་རྟག་འབར་ཞིང་། །སྤ་ཞིབ་རིགས་པའི་
ངར་ལྗན་སྤྲས་པའི་མཚོན། །བལྟ་བར་བསྐྱལ་བ་གནས་ཚུལ་གསལ་བའི་མིག་།
སྤོང་བའི་སྒྲལ་བར་རིངས་པའི་སྦྱར་བ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་སྦྱར་དེ་གང་གི་
མིང་ཡིན་པ་སྟོས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ལུག་ད་ལྟ་ཉིད་རྒྱ་ལྟག་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། མི་ཆེ་རིལ་པོར་སྤོང་ཉིད་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་ཆེན་
པོ་སྟེགས་གར་ཡོད་མ་འཁོལ་བར། དེད་ཀྱིས་སྒྲ་གོས་པ་མི་སྤྱི་མོད་ཀྱི།
འདོད་ལུག་ཐག་ཚོད་རྒྱ་ཡོད་ན་འདི་ལྟར་སྒྲ་སྟེ། འདིར་གཅིག་རྒྱ་བྲལ་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དབྱད་བཞེད་རྒྱུ་བ་བརྟལ་ཙམ་མ་མཐོང་
བ་དེའི་ཆོ། དབྱད་བཞེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྤོང་རྒྱ་གོ་ནས། དེ་འདྲའི་
སྤོང་བ་དང་སྤྲང་བ་གཉིས་ཐ་དད་ལ་བྲལ་རྒྱ་མ་སོང་བར་སྤྲང་བ་ཉིད་སྤོང་བ།
སྤོང་བ་ཉིད་སྤྲང་བ་སྟེ། སྤྲང་སྤོང་ཟུང་འཇུག་རྒྱ་གོ་བ་དེའི་ཆོ་སྤོང་བ་ཉིད་རྟེན་
འབྱུང་རྒྱ་གར་བ་སོགས་ཐ་སྤྲང་ཅི་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་སྤོང་ཉིད་བཞེསྦྱར་
ཀྱི་དགོངས་པར་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཟུང་འཇུག་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
སྤྱབས་ན། དེའི་དོན་ལ་གོམས་པའི་ཆོན། སྤྲང་ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཅིག་
དང་། སྤོང་ཞེས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་རེས་འཛིག་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཛིན་མ་
དགོས་པར་སྤྲང་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེས་ཏེ། དེའི་ངང་རྒྱ་གོམས་

པའི་མཐུས། སྒྲུང་བ་དང་སྒྲོང་བ་སོགས་སྟོགས་རེ་བའི་དམིགས་པ་དང་ཁས་
ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ། ཁས་ལེན་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདུག་གོ་སྒྲུམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་རྩུ་ཡོད་
པ་འདི་ཙམ་ཞིག་མྱོང་བ་དེ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་མཆོན་རྒྱས་ཀྱི། སྟོས་བྲལ་རྗེས་
མཐུན་པ་མྱོང་ཚུལ་ནི་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་མི་རུས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
བརྗོད་མིན་སྟོན་ཅིག་སྟེས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་ཆེན་སོགས་
སྟགས་ཀྱི་མན་ངག་ཐེབས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྲངས་
བརྒྱུས་ལས་བདག་ལྟ་བུ་ཆོག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་དབྱེད་
པ་གཙོ་བོར་བྱེད་བརྒྱུས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འདུག་གོང་ན་མདོ་ཙམ་སྟོས་པ་དེས་སྟོས་བྲལ་གྱི་འདུག་དོགས་ཙམ་མཆོན་
རྒྱས་ལ། དེ་འདྲའི་གོ་མྱོང་ཐ་མོ་ཙམ་སྟེས་པའི་དུས་ན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་
དད་པའི་ཚུལ་དུ་དབྱེད་པའི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བདེན་མེད་ལ་
ངེས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བར་མཐོང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་
ཁོན་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ངོ་། །བདག་ཅག་གིས་ནི་ཚུལ་འདི་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་གོ་སྟེ། སྒྲུང་བ་རྟོན་འབྱུང་བསྟུ་
བམེད་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། རི་སྤྱིད་སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། ཏ་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། ཁམ་ཞིག་
ངེས་འཛིན་མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ། རྟོན་འབྲེལ་མི་བསྟུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་

ནས། །དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འདྲིའི་སྒྲུང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིག་ན། །དེ་ཆོ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་
རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རམ་ཞིག་སྒྲུང་སྒྲུང་དེས་འདྲི་
གི་ཚུལ་དུ་འདྲིའི་མ་དགོས་པར། བདེན་གཉིས་ཡེ་ནས་འདུ་འབུལ་མེད་པའི་
གནད་ཀྱིས། རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་ནས།
ཟུང་འབྱུག་མཐའ་བུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དེས་ཤེས་སྒྲེས་ཏེ། རྟོང་མི་རྟོང་
སོགས་དམིགས་པའི་གནད་སེའི་ཡུལ་གྱི་འདྲིའི་སྒྲུང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་
སྒྲོས་བུལ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ལྷ་ལུ་གོ་ན་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
བས་ལྷ་ག་པོར་དབྱུང་དུ་མེད་དེ་གནས་ལུགས་ཟུང་འབྱུག་གི་དོན་གོ་བ་ཡིན་
པས། དེའི་རང་དུ་གོམས་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲན་པར་འགྱུར་བ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གོར་མ་ཆག་སྒྲུབ་དུ་སེམས་ཀྱང་། དེ་ལྷ་ར་བཤད་པ་ལ་
དེར་སང་རྗེའི་བརྒྱུད་འདྲིའི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་འཁྱོགས་བཤད་ཀྱིས་རྗེའི་
དགོངས་པ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་དགག་པ་མང་དུ་བྱུང་
བས་རྗེའི་བརྒྱུད་འདྲིའི་དག་གིས་རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་མི་མཁྱེན་པར་གཞན་
ཞིག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་པས་འོན་ཏེ་ལྷ་ར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
ཁྱེད་ལས་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དང་
རྗེ་སྤྱི་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་ར་འདྲིའི་པ་དེ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
གསང་མཛོད་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞན་དག་སྤྱིའི་གཉེར་ཁ་བ་ཙམ་དུ་སོང་ཀྱང་
དེ་ལྷ་ར་ཤེས་མཁན་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རང་བཞིན་མེད་

པའི་རྟེན་འབྱུང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་ཞེན་ནས་བསྐྱེམ་
 པས་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། རེ་ཞིག་ཅེས་པའི་ནམ་བཙད་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་དང་། ནམ་གྲངས་
 མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་མཚན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་
 གྱིས་ཤེས་རུས་མོད་ཀྱང་དམ་པ་མཚོག་དེའི་གསུང་གི་ལུང་ནམས་མང་དུ་མ་
 སྒྲོས་ཏེ། ཁབ་མགར་གྱི་བྱིམ་དུ་ཁབ་བཙོང་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྗེའི་ཕྱིས་ཅོམ་ནམས་སུ་མདོ་སྡེ་ནམས་གྱི་དངོས་བརྟན་གྱི་
 དོན་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མ་སྒྲུས་པར་དང་པོ་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་མི་བྱ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅམ་གྱི་རང་དུ་འབྱམས་ཀྱང་དེས་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས། བདེན་མེད་གྱི་འཛིན་སྤངས་
 དགོས་པར་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བདག་
 ཅག་གིས་ཀྱང་འདོད་དེ། མདོ་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲེ་བ་ལ་དབྱུང་
 པ་རྫོགས་དགོས་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བརྫོད་བྲལ་གྱི་ཆོག་ཅམ་ལ་སྒྲོའི་རྟེན་བཙས་
 བས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་མཐའ་བཞེ་བྲལ་ཚུལ་གྱི་ངེས་ཤེས་མ་སྒྲུས་
 པར་མཐའ་བཞེ་བཀག་པའི་དགག་རྟོག་ཅམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གནས་
 ལུགས་ནི་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲི་དཀའ་བས་དེ་ཅམ་གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 གོ་ཅི་ཡང་མི་ཆོད་དེ། རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་

ཀྱང་། ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་སྟོང་བ་ལྟར་ཆད་བ། ཚིག་ཏུ་ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་
 ཞེས་སྒྲུ་ཡང་། །བྲལ་གཞི་མི་ཤེས་སྟོང་ཅེའི་ལྟ་བ་ཅན། །བརྟན་བ་འདི་ལས་
 བྱེ་རོལ་གྱུར་བའི་བྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡིད་ཅན་ཐལ་བས་བྱུགས་པར་རུང་། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་མཐའ་བྲལ་བར་སྐྱད་ཀྱང་མཐའ་འཛིན་ལ་གནས་
 བ་དེ་ལས། དེགས་པས་དབྱད་པས་བདེན་མེད་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་དང་ཐ་སྐྱད་
 གྱི་སྒྲུང་བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོ་ན། །གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 རུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ཆོད་ཏེ་ཤང་གི་
 ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་དག་སྟོང་དེས་སྒྲིན་དཀར་ནག་གང་ཡང་ནམ་མཁའ་
 ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཅོམ་མེར་བཞག་པ་དེ་ཁོན་ལས་
 ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མི་དགོས་པའི་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཏུ་བཤད་
 ཅིས་སྟར་གྱི་དཔེ་རྣམས་སུ་སྒྲུང་བས། དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་གནས་ལུགས་ལ་
 ངེས་ཤེས་སྟེ་མི་རུས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ན་ཡང་། །ཞེས་
 སྟགས་ཀྱི་ལུང་དོན་བཞིན། ཏེ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་བཀག་ནས།
 རང་ལུགས་ལ་དབྱད་པས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ནས་མཐར་སྟོས་བྲལ་
 རུས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོམ་ཅིམ་གསུམ་ཏུ་གསལ་བ་
 ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འཕགས་ལུལ་བཅ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མའི་
 སྟོམ་ཅིམ་ཆོད་ལྟན་འདི་སྟེད་ཅིག་པོད་ཏུ་བཞགས་པ་འདི་དག་དབུ་མའི་སྟོམ་
 ཚུལ་མཁྱེན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང་དམ་པའི་མན་ངག་ཉིད་ཏུ་འདོད་

དགོས་པར་མངོན་ནོ། །དང་སང་ནི་སྒྲིམ་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་པམ་ཆོད་ཏེ་ཤང་
གི་ལྷགས་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཆད་ལྟོ་ཞེས་ཟེར་གྲང་། ཏེ་ཤང་གིས་
ཅིར་ཡང་འཛིན་པར་མི་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱིན་གྲང་ཆད་ལྟོ་ཞེས་བརྗོད་
བཤོད་མེད་དེ། ཆད་ལྟོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་འདེབས་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་དུ་ངེས་ལ། ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཆད་པར་
ལྟོ། དེའི་སྤྱིར་ཏེ་ཤང་གི་ལྷགས་དེ་ལ་ཆད་ལྟོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྟོ་བའི་ཐད་
ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱིན་སོགས་
ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཆད་ལྟོར་བཏགས་
བ་ཡིན་གྲང་དང་སང་འཛིན་མེད་ལ་ཆད་ལྟོར་བརྗོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆད་
ལྟོ་ཁོར་འཇུག་པའི་ཐོས་ཟིན་མི་སྤང་ན། ཆད་ལྟོ་ཡིན་མིན་ག་ལ་ཤེས། སྤྱིས་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་གིས་བདེན་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་ལྟོ་ཞེས་ཆོལ་
གྲང་། བདེན་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཆད་ལྟོའི་སྒྲིམ་ཅུང་ཟད་མེད་གྲང་། ཐ་སྤྱད་
དབྱུང་བཟོད་མེད་པ་ལ་བདེན་སྒྲིམ་ཏུ་མ་གོ་བར་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་བཀག་
པའི་བདེན་མེད་དང་དེ་ལ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཟུང་ན་གནས་ལྷགས་
ནི་སྤྱོད་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བའི་ཆད་ལྟོར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་དབྱུང་པས་བྱངས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
ལྷགས་གོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱངས་ཏེ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་

ལ་ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དང་ཆད་ལྟའི་དྲི་ཙམ་ག་ལ་བྱོ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་
 མི་འཛིན་ཆད་ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཟུང་
 འཛིན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཐུབ་
 ཡང་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདེར་ཐལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་སྒོམ་པའི་
 གྲུབ་འབྲས་སུ་དབུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བར་སྤྲོན་དེ་ལས་འགལ་འདུ་ཆེ་བའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷགས་
 ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་སུ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞག་
 ཐབས་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་ལ། བཞག་ཐབས་དེའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།
 དཔལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་སར་ཏའི་དོ་ཏ་སྟོང་པོ་རྩེ་རྩེའི་སྒྲུ་ལས། བསམ་
 དང་བསམ་བྱ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་སུ། བསམ་མེད་བྱ་ཆུང་ཚུལ་དུ་གནས་བྱ་
 ཞིང་། སྤྲོ་མའི་ལུང་ལ་བསྒྲིམ་སྟེ་རབ་འབད་ན། །ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་འབྱུང་
 བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་
 པོས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། འཇུག་པ་
 རྣམ་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་ནས་
 བརྟན་པའི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་། ཆོགས་བསགས་པ། མཚན་མ་ནི་མི་མཐུན་

རྩོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་
 ལ་མཚན་མར་ཞེན་པ་སྤང་བ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་པ་ཡང་དག་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་མེད་ལ་གནས་པ། དེ་ལས་མཉམ་རྗེས་སྤང་
 མེད་དང་སྤང་བ་ཅས་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཡན་ཡོན། གོང་
 ན་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཆོས་སྐྱུ་ཐོབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་
 ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་
 བཞིར་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་བ་
 དང་འགག་པར་ཡོངས་སུ་བྱུར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་
 ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྐད་ཏུ་མེད་པའི་སྒྱུར་འདེབས་དང་རྣམ་པ་ལྟའི་
 གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའང་རྣམ་པ་ལྟས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 རྒྱུ་བ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་བཞིན་བསྟན་ཏུ་མེད་པས། དེའི་མི་མཐུན་རྩོགས་དགག་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བུལ་བའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་
 མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་བྱིར་གསུངས་པ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་
 འདས། །ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོའི་དོན། །མཛོན་རྟགས་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །
 སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ནི།
 འཛིན་རྟེན་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སྟེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་མི་

བྱེད་པ་ཙམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །
ཅིང་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྟོག་དབྱེད་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་པར་
ཞིབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྟོམས་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གམ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཏན་མེད་པའི་
མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་
བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་འམ་
བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཀུན་
མཁྱེན་གཉིས་པས་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་
ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་མེད་ཀྱི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་བོས་མི་རྟོག་པ་དང་མི་
མཚུངས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་བོས་ཀྱང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན་གྱི། དེ་
མིན་པར་འཛིན་པ་ཅན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
གསུངས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་དེའི་ཁྱད་པར་ནི། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
དང་། སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤིང་ཞིར་མི་གནས་པ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་ཁྱད་

པར་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལྟ་ནི། རྣམ་
 རྟོག་མངོན་དུ་རྒྱ་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་
 ལྟར་བ་དང་། སྦྱིབ་པ་གཉིས་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 སྦྱོང་ཞིང་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པས་གཞུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་རིམ་པར་སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་
 གསུངས་པས་ན། མི་དམིགས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཏེ་ཤར་
 གི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྦྱང་བོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་བྱས་ཕྱོགས་པས་ཆོས་སྣང་གི་ལས་ཆཅན་པོ་ཆེ་རེ་བསགས་མ་
 དགོས་ཅིམ་ཐུང་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་རྟོག་ལས།
 པར་ནས་སྦྱེས་ཀྱིས། མེད་གཏེན་གཞུགས་ཅན་ལ་ཡི་ཆོག་གིས་དེད་གྱི་སྒོ་གོས་
 མ་བསྐྱར་ཅིག ཅེས་སྦྱས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་སྤྲོ་མ་གོང་མའི་གསུང་དང་
 མན་ངག་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་
 བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟོག་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་

ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་། བ་སྐྱེའི་ཅེ་མོ་གཡོ་བ་ཙམ་གྱི་སོམ་ཉི་ཡང་
 བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། མེད་དགག་གི་སྟེང་ནས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་
 ཡོད་ཀྱི། སྒྲོས་བྲལ་ཉོག་ས་ནས་མེད་དགག་དུ་མར་ལྷུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན། ཟེར་བ་གང་དུ་སོང་ཞེས་
 ཟེར་བ་གང་དུ་འང་མ་སོང་སྟེ། ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །གཞན་
 ལ་འདི་སོམས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་དེ་ནི་ཉིད་རང་གིས་བྱུགས་བསམ་ཡང་
 ཡང་མཛད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་འབུལ་ན་དགེས་པར་བཞེས་སུ་གསོལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་
 རོ། །འགོ་ཀུན་སྟོང་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེ་ཡི་སྒྲུབ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་འང་གནད་
 དུ་སྒྲིན་དཀའ་བ། །དེ་ལ་སྟོས་ན་གདོན་གཞན་ཅིས་མེད་སྟུང་། སྤྱིད་པའི་
 བདེ་འཕྱོར་ཀུན་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི། །རྒྱ་ཕྱིར་ཆེ་མཐའི་བདེ་བ་སུ་ལ་འང་
 དཀའ། །སྒྲ་མའི་མན་རག་བདུད་རྩིའི་བཅུད་འབྱུང་བ། །འགའ་ཞིག་བདེ་
 བས་བདེ་བར་འགོ་ཞེས་གསུམ། །བདེ་འམ་སྟུག་ཀྱང་ཐོག་པ་མཚོག་གི་ལམ། །
 ཡིད་ཆེས་དད་པས་སྟོང་ལ་རབ་བརྒྱུད་ན། །འཇམ་པའི་དབྱུངས་སོགས་སྒྲས་
 བཅས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི། །བྱུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གོར་མ་ཆག །ཨ་ཉོ་
 སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་སྟོང་རྗེའི་སེམས། །ཐན་རྩྭ་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་
 སྟུང་བས། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་ལང་ཚོ་བགྲས་རྒྱུད་དང་། །བྲལ་བའི་གོ་
 འཕང་འགོ་འདིས་རྟེན་སྟུང་ཅིག །ཅེས་ཀྱང་སྒྲས་སོ། །

ཡང་ཅོད་ཡིག་ཏུ། འོག་ཏུ། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅོད་སྟོང་། རྗོད་བྱེད་ཐེག་
ཆེན་ལ་ཅོད་སྟོང་ཞེས་བྲིས་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་
ཞིག་བྱ་ཞེས་ཅོད་བ་ལ། བྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་གང་ན་ཡོད་ཁས་
ལེན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྒྲིས་སམ། བྱོགས་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཀས་བདེན་བ་ཅི་
རིགས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་གསུངས་མོད། བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒོ་མེད་
བར་གྲོལ་ཟེར་བས་བྱོད་རང་གྲུབ་མཐའ་ཡུང་གསུམ་བའི་ཁྱིལ་རིགས་ལམ་
བདུད་ཅིས་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱིལ་ཀར་ཤར་མདོར་སྟོང་ཉིད་བཤད་ཟེར་ཏེ་ཤར་མདོ་སྒྲ་མིན་བར་གསལ་
ལ། ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་
སྟོན་བར་གྱུར་ན་ཟེར་བ་ཅུ་བ་བསྐྱར་མ་རུས་བར་གསལ་ཏེ། འགལ་འབྲུལ་
མཐའ་ཡས་བ་སྒྲ་ཞིག་གིས་འགོད་བར་རུས་ཏེ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོན་ཏོ། །འདི་
རྒྱད་ཏུ། དྲངས་བྱེད་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་རྣམ་རིག་བས། རྟོག་བའི་བྱི་མ་
གཞན་དུ་ཆོལ་མ་གྱུར། འོན་གསལ་ཆོག་གི་མེ་ལོང་དག་བ་ལ། རྣམ་དཔྱོད་
པོར་གྱིས་སྟོངས་འབྲུལ་རིམ་བྱིས། །ཡ་གྲུལ་པོར་བའི་བྱུང་འཇུག་དབུ་མ་
ཆེ། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་གྱི་ཐུལ། །སུན་འབྱེན་རིགས་
བའི་སྒྲ་ཆོགས་བཟོ་བོ་ཡིས། །མོ་གཤམ་སྒྲ་ཡི་ལྷུ་མ་དུ་དེང་སྒྲེལ་ལོ། །ཞེས་
སྒྲས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་བསྟན་བ། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅོད་སྟོང་
སོགས་བསྟན་བའི་རྒྱབས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་

ཞིག་བྱ་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སློབ་པ་ན་
ཡོད་པའི་ཁུངས་མ་ཚོད་ནས་ཁས་ལེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཁུངས་ཚོད་ནས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་དབྱིངས་ལ་
སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་འདྲའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་མ་བྱུང་
དེར་སང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མར་ཁས་འཆིབ་དག་ཀྱང་སྒྲག་ནས་སྤངས་
ཏེ་སྤྱོད་པ་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལ། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་
ཉིད་ཅི་ཡིན་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་ལན་འདེབས་པར་ཡང་
རི་ལྟར་འགྱུར། དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དམིགས་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲུའི་ཡུལ་མིན་ན། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སློབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་
འགྱུར་ཡང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མྱོས་སྟོན་ལས། དོན་དམ་པར་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། སྤང་
བའོ། བསྒྲུམ་པའོ། མདོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་
གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་
གྱི་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་
དེ་དོན་དམ་པ་མདོན་སུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡུལ་འདྲིའི་དཔེ་དམ་དམིགས་པར་
གྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་གི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པའི་བྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བྱ་བ་ཁས་སྤངས་

ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པར་གཞན་སྟོང་མེད་གཏི་ང་རོ་སྒྲོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཅི་རིགས་མཐོང་བས་གོ་ལ་བར་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་མེད་ཀྱང་དམིགས་མེད་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་མེད་ན་མི་གོ་ལ་བར་འདོད་པས་དེ་ཅག་རིགས་ལམ་ལུང་སུམ་པར་ཁྲི་འདོན་མི་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་ལུང་གསུམ་པའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་མཛོད་ཅིག་ཤར་མདོ་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་དེས་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་གྱི། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོ་དུ་མ་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་མཛད་པས་དཔེ་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲུབ་པོར་འདོད་དོ། །ཅུ་བར། དམིགས་པས་ལུང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བསྐྱར་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། དམིགས་པས་ལུང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གོ་ལ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །སྒྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ན། བདག་ཅག་གི་གཞུང་གང་དུ་འང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་ཅུང་། སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་བུས་ལ། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ཀྱང་མཐར་བདེན་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ལ་གོ་བུས་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་དོན་དེ། རྒྱལ་བ་

ཀུན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་དེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་
 ལྟར་སྤོང་ཉིད་རང་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་འདུ་གཤམ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་
 ཅན་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་མི་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་
 དབྱིངས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡ་གུལ་མ་ཚང་བའི་དོན་གང་ཡང་མི་
 འདུག་ཅིང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་མ་ཞིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐ་མལ་བ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཚོན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ལྟར་རྟོག་གའི་སྒོས་རྩུང་
 ཟད་ཀྱང་བསྐྱོད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་ན། བྱེད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་དེ་དག་ནི་
 བྱེད་རང་གི་ཆོག་མཐུན་བཅད་ཀྱི་དོན་ལྟར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡོད་མ་སྟོང་ན་དེའི་
 ལུས་ཞིག་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་བཟོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་
 སུན་འབྱིན་དེས་ཀྱང་རྩུང་ཟད་གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་གསལ་ཡོ། །གཞན་དག་
 བདེ་མེད་འདོད་ནས་སྒྱུར་པའི་ངག་ །དུག་ཅན་ཟས་བཞིན་རང་གཞན་ཀུན་
 ལ་གཞོད། །ཕན་པའི་སེམས་གྱིས་ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ །རི་ལྟར་གྱུར་
 ཀྱང་ནད་ལ་བཀྱ་སྒྲན་བཞིན། །ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
 དང་། །བསྟན་འགྲོར་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། །ཞེན་ལྟ་སྤངས་
 བས་ཚུལ་བཞིན་བརྗོད་པ་རྣམས། །དུག་གསུམ་མེད་པའི་དགོ་རྩ་བཟང་དང་
 ལྟན། །རྩ་བ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལེགས་
 བསྟར་ན། །དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་ཡི། །དགའ་སྟོན་ཉམས་
 པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲས་སོ། །ཡང་རྩོད་ཡིག་དུ། གཉིས་

པ་ནི། ལྷོང་ཉིད་ལུང་གིས་བསྟན་ཀྱང་གོ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར།
 བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཉིད། །སྤུལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ལུས།
 ཞེས་གསུངས་ལ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་ངས་ནི་བདུད་
 ཅིའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་དབྱེའོ། ཞེས་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོན་
 བཙུགས་སུ། སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་མོན་སྤྱད་ལས་འདས་པའི་བར་
 ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པར་ཐལ། ལྷོང་ཉིད་སྟོན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤར་མདོར། ལྷོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་
 པས་བསྟན་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞིང་།
 དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གཉིས་སྟོན་
 པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བས། ལྷོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་གེས་པར་
 གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གེས་རྒྱ་མེད་དེ། ངེས་དོན་རྒྱས་བརྗོད་མི་ལུས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲིག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅུ་གེས་སུ། རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། དམ་
 པ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཆོན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དུ། རྒྱ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ་ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲང་ངེས་
 རྒྱ་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟས། ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་
 ལ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་གྱུར་པ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་
 བར་བརྗོད། ཅིས་དང་རྒྱད་སྟར། ཟབ་མོ་ཕྱ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཞེས་
 དང་། གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་

རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །བདེ་གསེགས་སྡིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་
 ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། དེ་བཞིན་བརྗོད་བ་རགས་བ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར། རྣམ་པ་རྒྱག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། །
 འཇུག་པ་སྤྱོད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། འཇུག་
 པ་རྣམ་པ་རྒྱག་གིས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མཚན་
 ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྗོད་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དུ་མ་གྱུང་
 བསྒྲིགས་ཏེ་བཤད་པར་སྟོན་ཡང་རེ་ཞིག་མ་སྟོས། མདོར་ན་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་དང་།
 དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ཅུང་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་བརྗོད་པ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། བདུད་
 ཅི་རྩ་བུའི་ཆོས་གཞན་ལ་ལུང་གིས་བསྟན་ཀྱང་གོ་དགའ་བར་གསུང་རྒྱུ་དེ་
 བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་མེད་མེད་དགག་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་
 དང་། ཚངས་དབང་གིས་བསྐྱེད་ནས། བདུད་ཅི་འདི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་དབྱེའི་ཞེས་
 གསུངས་པ་འང་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཡིན་ན་ལས་སྤྱོད་པར་འཇུག་
 ཀྱང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བུལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས། །
 བདུད་ཅི་འདི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར། །སྤྱོད་པ་སྟན་ཀྱང་གཞན་
 ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། མི་སྤྱོད་ནགས་འདབས་གནས་པར་བྱ་བ་སྟུམ། ཆོག་བུལ་
 དག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་
 འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་རབ་གྲོལ་བ། །མཆོག་རབ་དོ་མཚར་ཆེ་བ་

སྟེ་མཐོང་བར་དགའ། །སྤྱི་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འབྱུང་མེད་
པ། །དེ་ཕྱིར་ལན་མཛད་བཅེ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་འདི། །སེམས་ཅན་
ཚོགས་སྤྱི་ཤེས་སྒྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུང་བར་མཛད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
གནས་ལ་དགའ་ཞིང་ཡུལ་རྣམས་འདོད། །འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་མཁས་
སྤྱོད་མོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་
དེ། །དེས་ན་འཛིན་རྟོག་དག་དང་ཅོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་
དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཟབ་མོ་དཔག་པར་དགའ་
བ་ཞེས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ནི་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་མཐོང་འོག་མ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།
དབུ་མར་སྐྱ་བ་དག་ཀྱང་ད་ལྟ་མི་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་འདིས་དངོས་སུ་མཚོན་
པར་བྱས་སོ། །མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་ཡིས། །
དེ་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་
ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅིས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། བྱ་
ཕྱིར་ཐོབ་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །ཚོས་
ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིན་རྟོག་པའི། །བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་གོང་འོག་དུ་སྒྲོས་པའི་སྤྱོད་འབྱེན་དེ་དག་གི་
སྒྲོགས་སྤྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བཙུན་འདུག་པ་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས་རིང་དུ་བསྐྱལ་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟོན་པ་སྤྱོད་དོན་

གང་ན་ཡོད་དེ་གཞོན་ཚོ་ལ་དགོས་པར་སྒྲུང་ན་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅུས།
 དགོན་བརྟེན་གསལ་སྤྲོད་སྤྲོད། སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་
 གྱི་བར་དུ་ཚིག་གཅིག་མ་གསུངས་ཞེས་པ་སྒྲུང་ཇི་བཞིན་པར་བཤམ། རྟོང་ཉིད་
 རྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྒྲུང་ཅིང་སྤྱོད་ཆེ་ཆེ་ཅག་གིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 རྟོང་ཉིད་བརྟན་པ་ཡོད་པར་འདོད་གྱི། རྟོང་ཉིད་བརྟན་པ་མེད་ཅེས་མ་
 རྟོན་སོ། ། རྒྱ་ཇི་བཞིན་ཞེས་པ་བརྟན་དུ་ཚིག་གཅིག་མ་གསུངས་པ་ལ་གོ་
 བ། རྟོང་ཉིད་མ་བརྟན་གྱང་ཀྱན་རྫོབ་བརྟན་པ་ཡོད་ན་ཅི་ཞིག་འགལ། དེས་
 བ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚེས་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་ན་ཚིག་གཅིག་བརྟན་
 དུ་མ་གསུངས་པ་ག་ལ་སྤྱིད། དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞེན། དམིགས་མེད་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲོད་པ་དང་། གང་རྟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
 བརྟན་པ་མི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་དྲངས་
 པའི་མདོ་ཡི་ཡུང་གིས་གསལ་བར་བརྟན་ལ། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཚིག་གཅིག་མ་
 གསུངས་ཤེས་སྒྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་ཚིག་གཅིག་མ་སྒྲུས་པར་
 འགྱུར་བ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐལ་ལོ། །ཤེས་མདོས་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་
 རྒྱུ་ཆེར་བརྟན་པས་མདོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོར་འདོད་པ་སྒྲུར་ཡང་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །དྲང་ངེས་གྱི་མདོ་ཀྱན་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སྤྲོད་པ་བདག་ཅག་གི་
 ཡུགས་ལ་མེད་དེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་རྟོན་པ་དེ་དག་ངེས་དོན་
 གྱི་མདོ་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་རྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་མདོ་འདི་

ཉིད་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། རི་
སྤྱོད་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་དོན་དུ་འགྱུར་བར་གོང་གི་མདོ་
ལུང་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་ཅེས་
སྒྲ་བ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པས་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་གང་ན་ཡོད་ཀྱི་ཅུད་མ་ཚོད་པར་སྤྱན་
འབྱེན་སྤྱུ་ལ་བརྟུན། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དེས་དོན་
ཡིན་ན། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་པོ་བྱུང་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལས་གཞན་
པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོན་ཅམ་དུ་
མ་ཟད་ཏུ་ཤར་གྱི་ལུགས་སྤྱུ་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དངོས་དངོས་མེད་
ཐ་སྟོང་དུ་སྤྱོད་ཚད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགོག་པར་
བདེན་གྲུབ་ཁོན་བཀག་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྒྲ་
ཚོགས་སྤྱུ་སྒྲ་བའི་གཉིས་སྒྲ་བ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གྲུལ་
བས་གསུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། གཟུང་འཛིན་ཡོད་པ་ཉིད་སྟོང་དོན་མཐུན་དང་།
གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ལོག་ཤེས་སྤྱུ་ཐལ་བས་དོན་དམ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་
པའི་སྟོང་ལུལ་ཡིན་ཞེས་པའང་ཚིག་ཅམ་དུ་སོང་བས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཟླ་བས་སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་
རྒྱ་མེད་ཅེས་སྤྱུས་ཀྱང་མ་སྒྲིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྒྲིས་བརྟུན་
མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ན། འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཁས་པ་ལས་

ཞོག་ རྟོག་གའི་གཞུང་ལ་སློ་གསལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་མི་འོས་པ་སློ་
 ཅིང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་མི་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་འདི་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་བརྟེན་འདོད་ཀྱིས་བརྟེན་རྣམས་
 བཤུ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། རང་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱས་དངོས་
 གྱུ་བརྟེན་མི་རྣམས་ཏེ། རང་མཚན་སྐྱས་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
 དངོས་སུ་བརྟེན་མི་རྣམས་པར། རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་བཤད་དེ། ཚད་མ་མདོར།
 རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྟད་ཀྱིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་གྱིར། ཞེས་དང་། ཟུང་
 པར་རྣམས་ལ་སྐྱུ་དག་ནི། །འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྐྱུ་ལ་
 རྟོག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན། །མདོམ་སུམ་དོན་ལ་འཇུག་མི་བྱེད། །ཅིས་སོགས་
 གྱུ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱས་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྟེན་ན་སྐྱུ་སྤྱི་
 ཡུལ་དུ་དོན་དེ་དག་མདོམ་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་ཅིས་
 བརྟེན་པས་སྟོང་ཉིད་མདོམ་སུམ་རྟོགས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ཡང་
 མ་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟེན་ལ་སྟོན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན། །
 མདོམ་སུམ་དོན་ལ་འདྲིན་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། དབང་པོ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །
 གཞན་དག་ཅམ་གྱིས་སྤང་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་
 ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་ལ་དངོས་དང་

ཞེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྤྱར་ནས་ཕྱ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་མིང་དང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་སུ་རུང་བ་ཐ་སྟོན་སྤྱི་ཡི་འགོ་ལྷགས་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་པ་ལ་བསམ་ན། རང་མཚན་གྱི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲིཊ་གི་ཡུལ་མིན་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ན། དེ་ཐ་སྟོན་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་འགོ་ལྷགས་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གཏི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟོག་གཏི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་སོགས་དངོས་པོ་དང་། མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའོམ། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེར་དམིགས་གིང་བརྗོད་རུས་པ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་དོན་གནས་ལྷགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི། དངོས་དངོས་མེད་དམ་དགག་སྒྲུབ་གྱི་མཐའ་གང་རུང་ངམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་དུ་འང་བརྟག་པ་དང་བརྗོད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སོགས་གྱི་མིང་གི་སྒོ་ནས་

དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྤང་སྟོང་གང་རུང་དེའི་སྤྱོད་གསུ་
མ་ལྟར་བ་སོགས་མདོར་ན་དགག་བ་དང་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་
ཆོས་ལ་དཔྱོད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཆམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཁ་ནས་ཆོག་ཏུ་འབྱིན་ཏེ་
བརྗོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཞིན་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་མེད་པ་མ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་
ནམས་སུ་ལྟག་མཐོང་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྦྱིར་རང་དང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་
ལ་དཔྱོད་པ་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་གནས་ལུགས་
དམིགས་མེད་བརྗོད་བྲལ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་དོན་སྦྱིའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། བསྟན་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་
ཐྱི་མ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཅིང་སྟོང་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐ་
སྟོན་གྱང་བྱར་རུང་ངོ་། །མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཆེན་དེ་འདྲའི་བརྗོད་བྲལ་
གྱི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱད་དུ་ངེས་
དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ལས་ཇི་སྟེད་གསུངས་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེད་དང་ཆོག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྦྱིའི་
ཚུལ་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་གྱང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་
བྱ་བའི་དོན་དམ་ལ་མཐའ་དང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་བསྐྱབ་
པ་དང་བརྗོད་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཐྱིར་ན་བརྗོད་མེད་དུ་
གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་ནས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་ཐུ་

ཡོད་མེད་དང་། རོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་
 སུའོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་ཡོད་མེད་ནོར་ནས་གཞན་ལ་བརྟལ་བ་ནི་གཞན་ལུགས་
 ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་རང་གི་སྒོ་གྲོས་གྱི་རང་མཛེད་
 བརྟན་པ་དགོད་བྱོ་བའི་ཚུལ་དུ་སོང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་བསམ་མེད་རྟོག་མེད་སྒྲིམ་མེད་ཅེས་བརྟན་པའི་ཆོ།
 བརྗོད་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་མེད་ཅེས་ཁ་ནས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བསམ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་མེད་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་མེད་དུ་སྒྲིམ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན། བརྗོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རྣམ་བཅད་དང་གཞན་
 གེལ་ལ་ཡང་གོ་བ་ཚུལ་བཞིན་མི་སྒྲུབ། ཆོག་དེ་དག་གིས་བརྟན་དོན་གོ་བ་
 ག་ལ་སྤྱིད་དེ། སོར་མའི་ཕྱི་མོས་སྒྲིམ་པ་བརྟན་པ་ན་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་ལྟ་བུར་སོར་
 ཕྱི་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། བྱེད་རང་གིས་འོག་ཏུ། བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 ཉིད་བཤད་ག་ལ་རྒྱས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟར། དེས་དོན་སྤྱོད་ཉིད་མཐའ་བུལ་དང་
 བརྗོད་བུལ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ན་ཡོད་མཁྱེན་པར་སྤྱོད་ཉིད་
 བཤད་ག་ལ་རྒྱས་ཏེ་ཆོག་དེ་ནི་བདེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་བྱུ་མཚོག་
 སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་ཅིང་། དེས་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་བརྟན་པའི་
 དང་དོན་ཡང་ཤེས་ཤིང་། བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྟན་རྫོད་

བྱེད་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་པ་
 ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་
 བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཤིང་།
 དེ་ལ་འང་སྒྱི་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་རགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་
 རོ་བོ་མདོན་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ཐ་བ་དང་། ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དང་།
 དེའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དུག་གིས་བཤད་པ་
 རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དོན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་སོང་པའི་ཕྱིར་
 བ། རྩོད་ཡིག་གཤོང་ལཱ་འི་སྒྲུ་དབྱངས་སྒྲུ་གཞན་ལ་སྒྲུ་འབྱིན་གྱི་ཆེད་དུ་
 དངས་པའི་ལུང་། རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞེན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ལ་སོ་
 སོར་ལན་བྱང་བྱང་གྲུང་བསྟན་མ་དགོས་པར་བདག་ཅག་གི་ལུགས་དག་བྱེད་
 དུ་སོང་ནས་གཞུང་དེ་དག་གིས་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་མདོས་བསྟན་དོན་བརྗོད་
 དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་ཚོགས་གི་སྒྲོ་ནས་
 བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་
 ཉིད་གཞན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་བ། ཐ་སྙད་དུ་ཚོགས་གིས་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་
 དང་མཐོང་བ་སོགས་གང་ཡང་མ་བཀག་པར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འགལ་
 མེད་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་

དོན་མཐར་ཐུག་མ་གཤིས་པར་གྱུང་བསྐྱེགས་ནས་འཆད་དུ་མེད་དོ། །ཡང་ཁྱེད་
ཀྱིས། མདོར་ན་རྒྱུད་བླ་མ་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་
ཅུང་ཡང་མ་གཤིས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་མ་གཤིས་ཞེས་བྲིས་པ་
ན། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་བླ་མས། རྩོམ་ཞེས་གནས་བརྒྱན་བསྟན་པ་དང་། རིགས་
ཚོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་ངེས་དོན་བསྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།
སྒྲུབ་པ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ངེས་དོན་བསྟན་
དུ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྟུན་དེ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ངེས་དོན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཞིག་དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་གཞུང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་ལེགས་པར་གཤིས་གིང་།
གཞན་ཚོས་དབྱིངས་དམིགས་པ་ཅན་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ན། མེད་དགག་
ཅུང་ལ། གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྲུང་བ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་པའི་རིགས་སམ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མི་རུང་བས་དེ་གཤིས་པར་ཡང་མི་རུང་
ལ། རྒྱ་དང་ཡེ་གཤིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར་བླ་མའི་མིང་དོན་ཡང་མ་གཤིས་པར་སེམས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དབུ་མའི་དོན་ཡིན་ན། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་
མེད་དགག་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཞིགས་པའི་དབུ་མའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
མིང་དོན་ཡང་ཡང་དག་པར་གཤིས་པར་དཀའ་ཞེས་བརྟུན་དོ། །

ཡང་ཅོད་ཡིག་རིགས་པའི་གཟི་འབར་དུ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཞག་དེ་ཀུན་ཀུན་
 རྫོང་དུ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲུབ་བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཀུན་རྫོང་དུ་
 ཡོད་པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་ཅག་གིས་སྒྲུས་པས། དེ་ལྟ་ན་དེས་
 སྒྲིན་སྒྲོང་མི་རྣམས་ཞེས་ཁོ་ཤོ་ཅག་སྒྲུའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལན་བཏབ་པ་སྒྲུབ་པས་པ་ལལ་མོ་ཆེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་
 པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་ཅིས་འདྲེར།
 བྱི་རབས་པ་ལལ་གྱིས་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ལ། དོན་དམ་པར་
 མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་ཟེར། བདག་ཅག་གིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མི་སྒྲུ་
 རྟེ། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་གོ་མི་ཆོད། དོན་དམ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་གོ་ཆོད་ལ་
 ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་
 གཉིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་འཆར་པའི་གོ་
 རྒྱལ་ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །དེའི་བྱིར་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
 ཞེས་ནམ་ཡང་མ་སྒྲུས་པས་སྒྲིན་སྒྲོང་ཅི་སྟེ་མི་རྣམས། གཞན་ཡང་བསྐྱས་ཆོན་
 སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ཆེས་ན། འདི་ལྟར་
 རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། གཏན་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་བྱུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་
 གཞི་བྱུབ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་མེད་དུ་

གཞལ་བྱ་དེ་རི་བོང་གི་རྩ་མིན་ན་རི་བོང་རྩའི་རྒྱ་དོན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་
མེད་དུ་གཞལ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྒྱུས་པ་གིན་ཏུ་མང་ཡང་དགོས་
པ་རྒྱུར་བས་བཞག་ལ། ཚུལ་དེས་གཞལ་བས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་ན་ཐ་སྟང་
དུ་རི་བོང་རྩ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་མེད་པའི་ཚོས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
ངོ་། །དེས་ན་སྒྱིར་རང་ཤན་མ་བྱེད་པར་ཆོག་གི་འཛིན་མཚམས་ཅམ་གྱིས་
གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་ཆོག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་གོ་བ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཆོག་
ལ་ཁྱོན་པར་མི་བྱའོ། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་ན་དེ་མཐའ་
ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་དོན་གིས་ཡུལ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས། འདོད་
ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་འགལ་ལ། ཡུལ་མིན་ན་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ངོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་
ཟེར་བ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་
པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད། དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྣམ་བཞག་
རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །རྣམ་དབྱེད་ཀུན་
གསལ་མེ་ཡོང་དག་པའི་ངོར། །ཡོད་འཕྲོག་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབུམས་
གྲས་ཀྱང་། །ཡི་གེའི་ལམ་དུ་སྟག་པ་ངལ་བ་ཡི། །དཀའ་ཐུབ་བརྟེན་པའི་
བརྩོན་པ་འདིར་སྤངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བསྟགས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ལན་

ལེགས་པར་སྒྲས་པ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཐའ་
 ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
 རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་བྲལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན། དམིགས་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །སྒྲ་རྟོག་
 གི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་ལ་ལེགས་པས་དམིགས་མེད་
 ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་
 རྒྱུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྒྱིར་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་རོ་བཤད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
 ལ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲ་འབྱེན་གྱི་ལན་བསྟན་མ་དགོས་སོ། །མཐའ་
 གང་དུའང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ན་
 མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་
 དམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་ཉི་བར་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་དམིགས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཡོད་དམ་ཞེན། དམིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་པའི་
 སྒྲ་རྟོག་ནི་ཡོད་དེ། དམིགས་མེད་དང་སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 མིང་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གང་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ།
 གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གཟུང་འཛིན་མ་བསྟན་པ་དང་། བདེན་

མེད་ཅེས་པའི་སྒྲིམ་བདེན་གྲུབ་མ་བརྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བརྟན་དོན་རི་
བཞིན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྒྲི་
རྟོག་གི་འཇུག་ཡུལ་མེད་ལ། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་ཅི་ཞིག་བརྟོན་ཅིང་
སྒྲིམ་ཅི་ཞིག་ཏུ་རྟོག་བརྟོན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་དུ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོག་གིས་དངོས་
སུ་མཆོན་མི་རུས་པར་གསུངས་གྲང་། ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་
སྒྲི་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའམ་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཚུལ་སྤར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བརྟན་བཅས་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་དོན་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་སྒྲི་རྟོག་
ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པའི་
མཐའ་གང་རུང་ལ་ཞེན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རི་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
བྱུག་རྒྱའི་མདོ་ལས། མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། །བྱིས་པ་གང་
ཡིན་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་བཅིངས། །ཞེས་དང་སྟོང་ཉིད་མ་སྦྱིས་སུས་གྲང་བྱས་
མ་ཡིན། མ་མཐོང་འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་གནས་བདག་ཅག་
སྟོང་ཉིད་ལེགས་བསྐྱབ་ཅེས། །འཛེར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་པོ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་མཐའ་བྲལ་སྦྱོས་པ་
མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ན། མདོ་དེ་ལས། རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སྒྲིམ་པ་དེ། །གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་
 ཆོས་མེད་དེ། །གང་ཕྱིར་འདི་མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྟོག་ཅན་དག་
 གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ། །དེ་ལྟར་དཔྱོད་པས་སྤྲུག་པསྤུལ་ཞི་མི་འགྱུར། །
 ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་
 མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །མཁས་པ་
 དབུས་ལ་འང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྒྲ་དང་ཆོག་གི་ལམ་
 གྲལ་བརྗོད་དུ་མེད། །ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་
 གྲལ་བྱ་ཆུལ་མཆོག་རྣམ་རིག་ན། །དེ་ཡི་སྒྲོབས་པ་དག་གྲང་མི་ཟད་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཞེན་དང་སྤང་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་མི་
 བྱ་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
 ལུང་བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་
 ལྷ་ཁྱེད་གའི་བརྟན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་ཆུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་ལུང་དང་རིགས་པའི་འཐད་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་ཞི་སྒོ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ། །སྤྲོད་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་མཐའ་བྲལ་གྱི།
 །དོན་ལ་ཡོད་ཆེས་ཅུང་ཟད་རྟོད་པ་ཡང་། །བྲམ་མ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་
 སས་ཀྱི། །ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱུབས་ཉིད་དུ་ངེས་གྱུར་ཅིང་། །རང་རྫོང་མེད་
 པར་ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་གཏམ། །འདི་ཡང་སྐལ་བ་བྱུང་སྐྱེ་བོའི་དཔལ་
 དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲས་སོ། །

ཡང་སྒོ་བཟང་རབ་གསལ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདི་སྐད་དྲུ། འདི་ལྟར་སྒྲོང་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོག་ཡུར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་རྒྱུད་འཕེན་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཁས་མ་སྒྲུངས་
 སོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་བསལ་བར་
 ཐལ། བརྒྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་དྲུ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་
 རྒྱ་མངའ་བ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། །ཅིས་སོགས་སྟེ་བདུན་མདོ་
 དང་བཅས་པ་ལས་བཞུལ་ལོ། །རྒྱན་དྲུ། བདུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །
 ཞེས་སོགས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་རྟེན་དང་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱེད་ཅག་གི་སྒྲོང་
 ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་བརྒྱབ་པས་མ་བསྒོམ་པར་སངས་རྒྱ་བར་དེས་སོ། །
 སྒྲོར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་ཁྱེད་ཅག་གི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་མ་
 རུད་པར་གསལ་ལོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཟབ་མོའི་
 ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅིས་དང་། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྟེ་བའི། ཞེས་དང་།
 ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྣམ་མཁུན་
 སོགས་སྒྲིམ་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ག་ལ་ཤེས།
 རྣམ་པར་དམིགས་པས་རྫོགས་ཚུལ་རྣམས་མ་བསམ་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲིབ་པར་
 དེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ལ་ལན་ཁྱད་ཁྱད་བརྗོད་པ། སྒྲོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་
 གིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་

ཐེབས་པས་འདིར་ཡང་བཤད་མ་དགོས་ལ། གཞན་ལུགས་རྒྱུ་འཕེན་པ་
 ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་དོ་ཞེས་ལུགས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་བརྗོད་འདོད་དྲག་པོས། རྩལ་
 པ་རྒྱུ་འཕེན་པས་ཤེས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཁས་མ་བླངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་
 ལ་བརྟགས་ན། རྒྱུ་འཕེན་པས་རྗེས་དཔག་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། མངོན་
 རྒྱུ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྲོག་གྱུར་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པས།
 རྩལ་པ་རི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ།
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་རྩལ་པ་དེས་པ་ནི་མོ་གཤམ་སུ་དང་དེའི་ལྷ་མ་མེའི་རྩལ་
 པ་ཤེས་པ་ལྟར་སོང་བས་མཆོང་དྲགས་པས་ཡན་ལག་ཆག་པའི་དཔེ་དང་
 མཆུངས་པར་སོང་ངོ་། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆད་མས་མ་བསལ་བར་
 འདོད་དེ། དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་དཔྱོད་
 པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱུ་མངའ་བ་
 ཞེས་པའི་ཟབ་མོ་སྐྱོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ནི། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱུ་མངའ་བ། ཞེས་
 དང་། གདུལ་བྱ་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐར་
 འདོད་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟན་བཅོམ་ལྟན་ཆད་མ་ཉིད། །
 ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་རི་བཞིན་འཆད་ལུས་པས་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་
 ལམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་རིང་དུ་མ་བརྟལ་ཏོ། །བརྟེན་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་
སོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་བྱས་པའམ། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་རུང་གང་ལྟར་ཀྱང་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་
འདས་སོ། །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་པ་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་བླང་དོར་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་
ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་
འདོད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་སྐབས་སུ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པས་མ་བསྒྲོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་བྱིས་ཟིན་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མས་ངག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་
དང་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་
བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བསྒྲོམ་ཚུལ་མ་ཆུད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་
པོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བར་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་

བཞག་གི་རྣམ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ནི་གྱི་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། བཅུ་ལྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་ན་བདག་
 ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་གནས་ཤིང་། དམིགས་
 པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དམིགས་པ་མེད་པར་
 མ་སོང་བའི་ཕྱིར་གང་དུ་འང་མ་རྒྱུད་པར་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་སྦྱར་
 བས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ།
 ཡུལ་ཅན་དམིགས་ཞེན་གྱིས་མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲའི་
 སྦྱར་བ་དེ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་འགལ་མེད་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་དང་གཏིང་
 དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་
 ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་
 དང་། སྦྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་མཐའ་བུལ་
 ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དག་གིས་ངེས་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་
 པོ་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་ཤིང་། དམིགས་པ་ཅན་ལ་སྒྲོ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་དང་བུལ་བའི་
 ཟབ་མོ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཞེས་སྒྲོས་མི་དཔོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །
 ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། སྦྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་དང་སྦྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། ཐབས་མཁས་

པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན། མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་
པོ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཆོས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བ་སྟོད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ཡིན་མི་
ཤེས་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་མེད་
དོན་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གང་
གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་
མཚོག་ཅེས་པ་ལྟར་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མཐའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་འགག་པ་འགག་མེད་ལ་སྦྱར་བ་
གཉིས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལོ་མས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐབས་
ཀྱི་དུས་མིན་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
ཟབ་པ། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལྟར་ན་སྦྱབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱོན་སྟགས་
སྦྱབ་པ་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཐོང་
བའམ་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་
དམ་པར་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་
དུ་སྦྱོད་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལའང་དེའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
བསྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་
གཉིས་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པར་ཐོབ་
པ་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོགས་གཉིས་

རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་སྟེ། འདི་དག་མཐའ་
 བྲལ་དུ་མ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲིན་ཞིང་གཞན་དག་གིས་
 རྩོད་པའི་གནས་སུ་བྱས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་སྒོ་ལྟན་དག་ལ་ཅི་ཡང་གཞོད་མི་རུས་
 སོ། །དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྒྲེ་ཞེས་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ་ཚུལ་
 སོགས་ལྟར་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁུན་
 སོགས་སྒྲིམ་ཀྱང་གཞི་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ག་ལ་ཤེས་ཏེ། དམིགས་མེད་མ་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །ཡུལ་ཅན་སྒོ་ཡི་རྣམ་པ་དམིགས་
 པས་རྫོགས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་པས་མས་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་
 བྲལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་གིས་རྫོགས་པར་
 ཤེས་སོ། །

ཡང་རྩོད་ཡིག་ཏུ། དུ་མ་འཇུག་པར། གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་། སྒོ་ཡང་
 ལྟག་ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།
 མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་མི་རུང་། །དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱལ་བསྟན་
 རིབ་ཞེས། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་ཚུད་ཅིང་། །ཞེས་
 དང་། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཤད་ག་ལ་རུས། འདི་
 བེ་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་བྱུགས་སུ་རྩད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་གི་ཐུགས་སུ་འད་ཆུད་རྒྱ་མེད་ཟེར་དགོས་ལ། འདི་ག་རྟེན་
མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སར་བགོད་ཤོག། ཅིས་ཐུགས་སྦྱོན་
གནང་བ་ལ་སངས་རྒྱ་བར་ཐུགས་བྲེལ་མེད་བ་རེ་ཞིག་བརྗོག་འདོད་ཀྱང་།
རྟོགས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་རྟོགས་པར་སྦྱོན་ཞེས་གསུང་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། ལྷན་
པ། རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་གཞལ་མེད་ལྟ་ཡི་གནས། ལྟལ་བཟང་འཆི་
མེད་རོལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། རྒྱལ་པོ་ད་རུའི་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་བརྒྱས། །
གཞིག་པའི་ཀུན་རྟོག་རི་མོ་དེར་འདིར་སྤྱན། རྣམ་དག་གཟིགས་པའི་སྒྲ་
ཚོགས་ལུལ་གྱི་དངོས། མཁའ་དབྱིངས་རྒྱ་སྒྱུར་སོན་པ་དེ་ཡི་ཚོ། མཁུན་
གཏེར་འོད་ཟེར་སྟོང་གིས་གསལ་བྱས་པས། དཔྱོད་ལྡན་སྒོ་གོས་པརྟོ་འཇུ་
ཞིང་བཤད། །རབ་འབྱམས་གཞུང་མང་བཅུགས་པའི་གྲི་ལ་ཤ། རྣམ་དཔྱོད་
རྩལ་གྱིས་གཡོ་བའི་འཕྲོག་བྱེད་དབང་། རིགས་ལམ་འཕྱུལ་གྱིས་རྩེན་པའི་
སྒྲིམ་གར་གྱིས། རྒྱལ་པོ་རི་དྲུགས་བསད་པའི་གཟན་ལ་རོལ། རིས་མེད་
མཁས་དང་གྲུབ་པའི་མཁའ་མྱིང་ཚོགས། ཅི་བདེར་རོལ་པའི་དུས་སྟོན་འདི་
ན་བསྟར། ལྷ་ཞིབ་སྒོ་ཡི་རོ་འཛིན་འདིར་རྒྱུངས་ལ། རྩོད་རིགས་དུས་སྟོན་
དར་བའི་རྒྱ་དབྱངས་སྒྲོགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་མཚར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་
པའོ། ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་འདི་སྐབས་སུ་གང་བཤད་པ་དག་ལ་ལན་གྱི་
རྣམ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་མ་དགོས་པས་མཐའ་བྲལ་སྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་

སྤྱི་འདུས་ལས་རབ་གསལ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་བརྟེན་མ་དགོས་པ་
 བྱི་ཡ་མཚན་ནོ། །ཉམས་མཚར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ལ། ཉམས་མཚར་ཙམ་དུ་
 བརྟག་པ་ཅུང་ཟད་གཅིག་བརྟེན་ན། མཐའ་དབྱིངས་ཚུ་སྒྲུབ་སོན་ཞེས་པ་
 འདི་ཅི་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཆར་ཚུ་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་བབ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ།
 བཅའ་མཐའི་པད་མོར་སོན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་མིང་མཐའི་ཡི་གེ་བྱིས་ནས་རྣམ་དབྱེ་
 སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཞིག་ཐུ་མི་སོགས་བོད་ཀྱི་བརྟེན་སྤྱིང་མཐའ་པོ་མཐའས་པའི་
 ལུགས་ལས་མ་མཐོང་སྟེ་འོག་ཀྱང་མ་མཐོང་བྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཉམས་
 ཉིད་བརྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཐའས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འདྲ་སྒྲུབ་ཚུལ་
 ཙམ་ལ་འདྲ་རྟོག་ཆེན་མཛད་པ་ཞིག་ལགས་པས་དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་བརྟེན་སྤྱིང་
 པའི་གཞུང་ཞིག་གཟིགས་པ་འདྲ་སྒྲུབ་མོ། །གཞན་ཚིགས་བཅད་དེ་དག་གི་
 དོན་དང་། ཐོག་མར་། དྲི་མེད་ཆོས་ཚུལ་སྤྱིང་པོ་འོན་ཆེན་ཁམས། སྤྱིང་ན་
 མཛོན་མཐོ་བརྟན་བརྟེན་གངས་ཀྱི་རིར། སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་
 ཚུལ་རྟོགས་ཤིང་། མང་ཐོས་གཞུང་ཡི་རལ་པ་སྤྱིང་སྤྱིང་འཕྱང་། རིགས་
 པའི་མཆེ་བ་འབར་པའི་མཚོན་ཆ་དཀྱིགས། སྤྱིང་འབྱེན་སྤྱིང་འབྱེན་གཞི་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ། འོག་རྟོག་ལ་མོ་བརྟེན་པའི་གྲག་ཙམ་གྱིས། འཛིགས་
 མེད་ངར་སྤྱིང་གཞི་ལྷའི་དབྱིངས་འདི་སྤྱིང་གས། འཛིགས་དབྱིངས་མཆོན་པའི་
 གཟི་འོད་རྟག་འབར་ཞིང་། སྤྱིང་ཞིབ་རིགས་པའི་ངར་ལྷན་སྤྱིང་པའི་མཚོན་། །
 བཟླ་བར་བརྟེན་པ་གནས་ཚུལ་གསལ་པའི་མིག་ལྷེད་པའི་སྤྱིང་བར་རིངས་

བའི་སྒྱུར་བ་བརྟེན། །གང་ཞིག་རྟོག་གོ་ངན་པའི་བུ་ལོན་གྱིས། །བསོད་ནམས་
ཟོང་ལ་གཟུན་པའི་བག་མེད་པ། །མི་བཟུང་ཉམ་ངའི་གཡང་སར་ཆས་པ་ལ། །
ལས་མཐའ་གསལ་བ་རིགས་པའི་མེ་ལོང་སྒྲིན། །ཕྱོགས་ལྗང་གཏོན་གྱིས་
བརྒྱམས་པར་ཆ་མེད་ཀྱང་། །སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་སྒྲུན་ཡངས་
ཤིང་། །བསྟན་པའི་ཉམས་ལ་རྟོགས་ཆེན་བཤེས་གཉེན་འབུམ། །བཀྲལ་
ཞིང་བརྟག་པར་དབང་པོའི་དྲང་ཐིག་མཛོད། །ཅིས་སྒྲོས་པ་ལྟར། །ལན་དང་
ལན་གྱི་བྱུང་པར་རྒྱམས་ལ་སྒྲོ་ལྟན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་དབྱུང་ནས་
གོང་སྒྲོས་ཆོགས་བཅད་ལྷ་བྱེད་དག་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷོག་
ཕྱོགས་སྒྲུ་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ལས། །ཆོགས་བཅད་ཅི་འདྲར་སྒྲུས་
པ་ལ་ལན་དེ་འདྲ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་རང་བསྟོད་གཞན་སྟོད་གྱིས་བྱང་མེམས་སྟོམ་
པའི་སྐྱར་གསལ་འགྲོལ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཟད་འབད་པ་མི་རྩོམ་སྟེ། །ཁོང་གིས་སྟར།
མདོ་རྒྱན་ལས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མདོན་སུམ་སྒྲུན། །བསྟན་པ་དག་ཀྱང་
སྒྲུང་བར་མཛད། །ཅིས་དང་། །ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས། །དེ་ལྟ་འདྲེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོན་དབྱུང་པར་བྱ་
བའི་རིགས། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བར་ཡང་། །མདོན་པས་སྟོག་ལྟ་སྒྲུངས་པ་
དང་། །སུན་མོང་གི་མང་ཐོས་དང་། །གལ་གཟུང་བ་དང་། །གཞུང་གཞུག་པ་
ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་།
རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པར། །ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲུང་བར་བྱ་

ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་འད་བརྟག་པར་བྱ་ན་གཞན་
 ཅི་སྒྲོམ། །འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། དམ་ཚཱ་ལ་ལྷུལ་དང་མ་ལྷུལ་བ། །
 རྒྱུ་བ་གཏན་གྱི་གོས་ཡིན་པས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པ་ལ། །སྤང་
 ཞེས་སྒྲུབ་རང་སྒྱུན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིང་སྒྲོབས་གཞིག་བྲལ་གྱི་
 གོ་ཆ་བརྟན་པོ་བགོས་ཏེ། །ཕས་ཚོལ་ལྷ་མིན་འཛོམས་པའི་ལུང་རིགས་དོ་
 རྗེའི་མཚོན་ཆ་འབྲུམ་དུ་བསྟར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྟོགས་འདི་
 མིག་ཅན་གྱ་ཚོམ་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་རིགས་ལམ་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་རང་ཚིག་སྤྱི་
 ཕྱི་འགལ་པའི་ལྗོངས་གྱིས་གཟུང་ཏེ་སྤྱི་ཕྱི་ལྷགས་པ་ཐེས་པ་སྤྱི་ཏེའི་ཕྱི་ལྷ་བྱ་
 ལ་མཛོན་སྒྲོམ་གྱིས་གཞུང་བཟང་སྒྱུན་གྱི་དབྱངས་སྤྱོད་པའི་དུག་ཆུས་སྒྲོམ་
 པ་འཇུ་མི་ཕམ་ཞེས་པའི་ཤེར་རྟེན་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིར་པོ་མེད་ཅིང་སྒྲོན་
 མ་མང་པོའི་ཟེར་སྒྲོམ་ཉིག་པོར་བྱིས་པ་དགག་འོས་སུ་མི་ཆེ་མོད་ཅེས་རྒྱན་
 སྤྱི་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་བརྒྱལ་བརྟགས་མཛད་པ་ནི་དེ་ལྟར་
 ལགས་ཏེ། དེ་ལ་ལན་དུ་བཞུགས་པ་འདིའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱར་ཡང་སོང་
 ཞིང་། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྒྲུབ་རང་སྒྱུན་ཡིན། །
 ཞེས་དང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་འདིར་ཡང་ལེགས་པར་ཆང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྩོད་ཡིག་དེའི་སྤྱི་མཐོང་འཕྲོས་སུ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་
 ལུང་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་དམ་པ་དེ་ཉིད། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཁོན་ར་
 དེས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་

དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེལ་དང་
བཅས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ། གདམས་ངག་ཏུ་འབྱེད་བ་ནི་ངོ་
འབྲོམ་ཡབ་སྐུས་གྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ་དུ་ངེས་ཤིང་ལྟ་སྒྲོམ་སྟོན་པ་གང་ནས་
ཀྱང་བཀའ་གདམས་པར་མིང་དོན་མཐུན་ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་
བྲལ་བར། ཆ་རེ་རེ་ནས་ཚུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱི་མདོ་
རྒྱད་དང་གཏུགས་ཤིང་མིང་བརྒྱ་ཙམ་ཡང་དེ་ལས་མི་འདེའ་བར་མཛད་ཅིང་།
ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་དང་མི་བསྟུན་པར་བསྟུན་རྒྱུ་དང་འགོ་བ་ལ་ཡན་པའི་
དམིགས་སྒྲུ་ཁོ་ན་ལྟར་བྲུངས་པས་འདུལ་བྲིམས་གཙང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་
སྡེ་དུ་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པས་ས་སྡེ་དང་བྱུང་ཅིང་དད་ལྡན་གྱིས་བསོད་
ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་འོས་པ་འདི་མདོན་སྐུ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་མཉམ་པར་གྱུར་ན་གང་གིས་གང་ལ་ཐུག་བྱ།
དེ་ལྟར་དགོས་པའང་། སྟོན་པ་ཉིད་ནས་བྱིས་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་
དེ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དགོས་ཏེ།
མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྟག་པའི་ཆད་མ་
གཞན་སྒྲུ་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བརྗོད་ལ་
ལན་ནི་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རོ་བོ་རྗེ་དང་བརྟ་
ཀ་ར་མ་གཅིག་ལབ་སྟོན་སོགས་གྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་
ཉིད་ནས་ངོ་འབྲོམ་ཡབ་སྐུས་གྱི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཙང་ནང་གཙང་བརྟའི་སྐབས་

ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་འཆང་བ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
 བོ་ཆེ་སྤྱི་ཡི་གཞི་དང་སྟོན་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས་གཙོ་བོར་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་
 བཤད་སྒྲུབ་ལ་ཅུལ་དུ་བཏོན། བར་སྒྲགས་བྱ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསང་
 ཆོས་སུ་མཛད་པས་འཕགས་ལུལ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
 བ་དང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པས། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པས་རྒྱད་
 བསྐྱམས་པའི་གང་ཟག་དུར་སྒྲིག་འཆང་བ་ས་ཡི་སྟེང་བྱུང་བའི་ལྟ་དང་བཅས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་བ་
 དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟའི་དགོངས་དོན་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ནས་
 དངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཀྱི་ཐ་གྱུར་ཆད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་འཆང་
 ཚོད་ཚོམ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་བྱུང་བའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་སྡེ་འཕེལ་བ་དང་། ཐ་ན་དགོན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་གཙང་ཞིང་སྟོན་
 ལུལ་བདེ་ལ་ཐོས་བསམ་བ་དག་ལ་དགའ་བའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅན་མང་
 ཞིང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསོས་སྟོ་ཡང་བཟང་བའི་སྟོན་ལས་ལ་སྟོན་གཞན་
 སུས་ཀྱང་འགྲལ་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྐས་འཇམ་དཔལ་སྟོང་བོས་བགྲང་
 ཡས་པའི་བསྐྱལ་བའི་སྟོན་ནས་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་བལྟར་ཡོད་པས་ཐེ་ཆོམ་དང་བུལ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྟེར་ད་དུང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་མཐའི་བར་དུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་
 བོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་ངོ་བོ་སྟོན་དང་

ཐོལ་ཆོག་མེད་པར་སྡིང་ནས་སྒྲོན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སུ་ཞིག་མི་དགའ་བ་དེ་ནི་ཕྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་གྱུར་
ཀྱང་ནག་པོའི་རྩ་ལག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་
ངན་རང་རྒྱད་ལ་མི་འབྱུང་བ་དང་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅན་དུ་འགྱུར་
བར་སྒྲོན་པ་ལགས་སོ། །

ཡང་ཙོང་ཡིག་གི་གོང་གི་འཕྲོས་སུ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེང་དུས་སྟིགས་མའི་
ལུན་སྒྱུག་དག་ཏུ་འཐིབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཞིང་ཙོང་པའི་རྩ་བ་
ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤིས་གོ་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་
གཏམ་རྒྱ་ཆེར་བགྱིད་པ་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་གྱུར་པ་གཟུར་གནས་
ནམ་དཔྱོད་ཅན་ནམས་ཡི་རངས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱལ་གཞན་ནས་རེ་བའི་མཁས་སྒྲོམ་གྱིས། །
སྡིང་བཤད་འདྲེ་ཤར་ལུབ་ཏུ་སྒྲུད་གཏོང་ཚུལ། །མཐོང་ཆེ་ཟག་བཅས་སྤྱད་པོ་
འོད་སྒྲུ་བུ། །གྲོལ་པའི་གསང་ཆེན་རྟེན་མའི་བྱད་པར་ཆོས། །ཞེས་བསྒྲགས་
པ་ལུ་ཏྲའི་ཕྱེ་ལྟར་མ་སོང་བར་ཉམས་སུ་བཞེས་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། ཡང་
གསང་ལོ་རྒྱས་སུ། སྒྲགས་གསང་རྟེན་མཐའ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་བཞེད་
ལྟར་མ་འདྲེས་པར་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མཁས་པ་མཁྱུ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་
སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུ་ཏྲིག་གི་སྤང་བ་ཡིད་ཆེས་
དད་པའི་མཁྱལ་རྒྱན་དུ་མངོས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་བདག་

གིས་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་སྒྲུལ་ནས། འདི་ནི་དོན་
 ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་བཅུ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
 བའི་གདམས་པ་ཡིད་ཆེས་དད་པས་རྒྱན་དུ་འཆང་འོས་པས་ངེས་པར་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་། འདི་ཕྱོགས་པ་ཕལ་ཆེར་དུས་དབང་གིས་རང་ལུགས་
 གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་ལའང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བས་རང་
 ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བརྟེན་པའི་ཡིག་ཆ་ཕྱན་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རང་
 ལུགས་ཀྱིས་སོང་བས་ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལུགས་ཅུང་
 ཟད་མ་རངས་པར་ཚུད་པའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་བར་སོང་བ་ལ། སྤང་ཞུགས་ཀྱིས་
 མིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཆོད་ཀྱི་བརྒྱལ་ལན་
 ཉི་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་སྤར་ནས་བྱིས་ཤིང་དེ་རྗེས་ཀྱི་ཚོད་ཡིག་བྱུང་བ་རྣམས་
 ལ་ཚོད་ཡིག་འདིར་བརྟེན་པའི་གནད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་གཅིག་ཀྱང་མི་
 འདུག་མོད། དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལན་བཏབ་ན་ཁོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་དོགས་
 བས་ལན་མ་ཐེབས་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་གོད་མེད་པར་ཤེས་ནས་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བཞུགས་པར་འདོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཞན་དག་གིས་བསྒྲུལ་བའི་
 རྒྱུན་བྱས་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་སྤྲོའི་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་འབེལ་བའི་བྱིར་རིགས་
 པའི་ལམ་ནས་གནད་རྣམས་ཅུང་ཟད་བརྟེན་པར་བྱས་པ་འདིས་ཆོས་སྤྱན་
 དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་བའི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཤེས་ཀྱང་། གཞན་དུ་ན། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་པར། དོན་གྱི་གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་

ཁྱབ་སེམས་དབང་དགེ་བའི་སྤྲུགས་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་དང་བཅད་པར་མི་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། སོ་སོའི་ལུགས་ཤེས་པར་འདོད་པས་
 སྒྲ་བར་བགྱིས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་བཀག་པ་ལྟར་འགྲོ་ཞིང་།
 དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་། སློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བ་དག་གིས་དགག་པའི་
 རྩོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་རྩོལ་གྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་
 དང་མཐུན་པར་མི་བརྟེན་ཀ་མེད་ཀྱི་གནད་བརྟེན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་
 ཀྱང་ཆགས་སྣང་གི་བསམ་པས་གང་བྱུང་སྒྲུབ་དང་། ལམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་
 པས་གཞན་གྱི་གཞུང་བཏུས་ནས་བཅུམ་མོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིན་
 རུང་མིན་རུང་ཞེན་ལྟས་འཇུས་ནས་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དང་། བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཚིག་ཙམ་
 མམ་རང་སློས་གཏིང་མ་དཔོགས་པའི་དོན་གྱ་ཚོམ་དུ་འཆད་པ་སོགས་མདོར་
 ཅན་གྱ་ཆེ་ཆུང་། དོན་ཡོད་མེད། རིགས་ལམ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དཀྱིས། ལམས་པས་ཡང་དག་རབ་སྦྱར་
 བའི། །ངག་ནི་ངག་གི་འདོད་འཇོར་བཤད། །དེ་ཉིད་ཉེས་པར་སྦྱར་ན་སྒྲུབ། །
 སྦྱར་པོ་བ་ལང་ཉིད་རྫོང་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམས་པ་དག་གིས་མ་
 འདེས་པར་འབྱེད་ལུས་ཤིང་། སྒྱེ་པོའི་སློའི་འཆར་སྒྲོ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལ་རིགས་
 སམ་མི་རིགས་ཀྱང་ཁོ་བམེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་གནད་
 གང་དུ་སྟེགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ཐོས་

པས་སྟིགས་མའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེར་སྒོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་དགོས་པ་མེད་
 པ་དང་། བྱེད་པར་སྟིགས་དུས་སུ་ཆེ་མུང་ཁིང་ནད་མང་པ་དང་། བྱེད་བྱས་རང་
 སྟོན་ནས་ཀྱང་བྱིས་སུ་ནད་ཆེན་པོས་མནར་བ་དྲགས་པ་དང་། ཀྱུན་དང་ཐུན་
 མོང་དུ་གྱུར་པ་ཆ་བའི་ཆད་པ་ཉིན་བཞིན་འཕྲོག་ཅིང་། འཆི་བས་མདུན་ན་
 བསྐྱུག་པ་སོགས་སྒྲོ་བ་ཆེར་བདོ་ཁིང་། རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་རི་རྩེར་བྱོགས་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་ནག་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲོས་སྐབས་དྲག་ཏུ་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་
 འདི་ན། གསར་རྟིང་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་གོང་མའི་གདམས་པ་བཞིན་
 རུང་ཟད་རེ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འཁོལ་བ་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་སྟིང་པོར་འདུག་སྟམ་དུ་
 བསམ་པ་ནི་འཕྲོས་གདམ་བབ་ལྷུས་དྲང་པོར་སྒྲས་པ་ལགས། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྒྲ་ཁིབ་རིགས་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་གོས་འཕེལ་སྤྲད་དུ། །འཕེལ་
 གདམ་མཛད་པ་འང་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་མཁས་ཕྱིར། །ཆོགས་ཤུགས་ཙམ་
 ལ་མི་དག་འརྱུང་ཟད་མེད། །བཀའ་པའི་ཆོག་རྣམས་བརྗོད་པ་རྩུབ་ཆེལ་དུ། །
 སོང་ཡང་རྩུབ་མའི་འདུ་གཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ལམ་ནམ་མཁའ་ཡངས་
 པའི་ཐུགས་དབུས་སྟ། །ཀྱུན་རྟོག་སྒྲིན་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་འཆེལ། །སྒྲར་
 ཡང་རྩྱུང་ཡིག་ལས་གོང་གི་འཕྲོས་སྟ། །ཀྱུན་ཏུ་དག་བའི་བདེན་པ་བདར་བའི་
 སྟན་ཆོག་གིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དྲང་སྟོང་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་གིས་པ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ནི། །གཞན་དག་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཏང་
 བ་དག་སྒྲོང་གི་རྩལ་དང་མཐུན་ཁིང་མང་ཐོས་བསྐྱབ་ལྟན་དག་གི་སྟོན་པ་འང་

འབྲས་བུར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་
མེ་ཏོག་གི་བླ་རེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྲེས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནམས་ནི་ཚོག་
དང་དོན་གྱི་ཉམས་འགྱུར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སློ་ལྡན་དགའ་
བ་འཕེལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་གྱང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་པས་མ་
བྲིས་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱན་
ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྒྲིམ་པ། དྲང་ཕྱོགས་མཁས་པའི་བྱ་མཚོག་རྣམ་མང་གི། རལ་པའི་
ཅོད་པན་ཅེ་མོར་ལེགས་མཚོད་པ། འགྲན་མེད་སྒྲ་པའི་སང་གོ་ཚེན་པོ་ཞེས། །
གྲགས་པའི་བ་དན་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁྱོད། རྒྱུས་སྒྱུང་སློ་གོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
ཆེ་ཞིང་། བླ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བས། རབ་འབྱམས་གཞུང་
ལུགས་སྟོང་གི་ཁྱ་བོ་ཡང་། རྣམ་དཔྱོད་ཏུ་བ་ཀྱིས་རྒྱ་དུ་ཅིག་དངས་ནས་སུ། །
ཐོགས་མེད་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། ཚོས་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
པ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི། ཁོན་ཏན་འབྲས་བཟང་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཡི་རངས་
སྒྲ་པའི་མེ་ཏོག་ལེགས་འཐོར་ཞིང་། སློ་བཟང་མཁྱེན་པའི་མེ་ཡོང་གཙང་
མ་ལ། རྣམ་སྟོང་སྒྲ་མ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་འབུམ། མ་འདྲེས་རབ་
གསལ་ཐབས་མཁས་བཅེ་པའི་འབྲུལ། ཅིར་ཡང་བརྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན་ཁྱོད། རིང་དུ་འཚོག་ཞེས་བདེ་བའི་དཔལ་འཕེལ་ཞིང་། རོན་གཉིས་
ལྟན་གྱུ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མིང་ལ། ཡོངས་སུ་དབང་བའི་གོ་འཕང་མཚོག་གྱུ་བ་

པར། རྫོན་པའི་འབྲས་ཐུངོན་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག ། འུ་ཅག་སྒྲེ་ཀུན་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས། རྒྱི་བོས་བསྟན་བྱས་ཀྱལ་པའི་རང་ལམ་ལ། ལྷ་
 རྒྱུད་མཐུན་ཅིང་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་གྱུར་ཏེ། བསྟན་དང་འགྲོ་པའི་དོན་ཆེན་
 རྒྱལ་པར་ཤོག ཅེས་པར་སྐུབས་ཀྱི་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 རྒྱས་ནས། ། ༡ སྤར་ཡང་གནས་སྐུབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི། དེང་སང་རྒྱལ་བསྟན་སྤང་བ་ཤ་པའི་སྐུབས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་
 གི་དཀའ་པའི་གནད། ཚུལ་བཞིན་རིགས་པས་དབྱེད་པ་སྒྲོས་ནམས་ལ། །
 གྲུས་བཅས་འཕེལ་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་འདི་དག ། སྤང་ཞུགས་ཀུན་རྟོག་ངན་
 པས་མ་བསྐྱད་པར། རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འཕེལ་མྱིར་གྲིས་པ་འདི། །
 ཆགས་སྤང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱོ་གོས་སྤང་བ་འཕེལ་པའི་
 རྒྱུར་གྱུར་ཅིག རིས་མེད་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། བསྟན་ལ་འཆེ་
 པའི་ནག་ཚོགས་སྒྲ་སྒྲོ་སོགས། མིང་ཅམ་མེད་པར་ཞིན་ས་འགྲོ་བ་ཀུན། །
 བདེ་སྦྱིད་ཆོས་ལྷན་དཔལ་ལ་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་སྐས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྟོད་གཅིག་ལམ། རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན། རྒྱུ་པའི་
 སེང་གིས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་ཞིང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤང་བ་མཁའ་བྱུང་སྤེལ་
 གྱུར་ཅིག ། དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་ཀའི་ལང་ཆོ་ཅན། རྫིང་ལ་མཚུངས་
 མེད་བདེ་སྦྱིར་གཞོན་ཅུའི་གཟུགས། དྲན་པས་ཡིད་ཀྱི་ལུན་པ་རྣམ་སེལ་བ། །
 དེ་ཡིས་དག་ལོགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པར་མཛོད། རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་རྒྱལ་

སྤྱི་ཆེན་མས་དང་། །ལྟ་དང་དྲང་སྤྱོད་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཆོག་ས། །ཀུན་
གྱིས་བདེན་གསུང་སེང་གའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། །ལྟན་ཅིག་གིས་པའི་མེ་ཉླ་
ཆར་འབེབས་མཛོད། །ཅེས་བརྒྱལ་ལན་མདོར་བསྐྱས་རིགས་ལམ་རབ་
གསལ་ཟབ་མའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཅུང་ལན་
སོགས་འདི་འདྲའི་རིགས་བཏང་སྒྲུལ་སྤྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཉེ་ཆར་ཀམ་
ཐོག་སི་རྟ་སྤྱལ་པའི་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མགོ་ལོག་གླིང་སྤྱལ་པའི་སྒྲ་རྣམ་
གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་རབ་ལན་འདི་ཉིད་བྱི་དགོས་
ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་པ་ལྟོག་རྟུ་མ་བརྟུབ་ནས། འགྲུ་ཆུ་ཁམས་པའི་
རུས་གྱི་ཡ་གྲུལ་འཇུ་ཞེས་སྤྱུ་གསལ་པའི་མི་ཡི་རིགས་སྤྱུ་སྤྱེས་ཤིང་། གསང་
སྤྱུ་གསལ་སྤྱིང་མའི་ཆོས་གྱི་གྲུལ་མཐར་འཁོད་པའི་རྟོག་གོ་བ། མི་ལམ་འཇམ་
དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་ལམ། རིག་བྱེད་གྱི་བཏགས་མིང་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་
པའི་རང་མདངས་མཚོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་ཞེས་བྱ་བས། རབ་བྱུང་བཙོ་
ལྷ་པའི་ནང་ཆོན་མཛེས་བྱེད་ཆུ་མོ་ཡོས་གྱི་གནམ་ལོ་གར་པའི་ས་ག་ལྷ་པའི་
དམར་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ལྷ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། འདུ་ཡོང་དང་ལུས་ཁམས་
རྟོགས་པ་སོགས་གྱི་རྟེན་ལས་ཆ་དྲག་གིས་བྱི་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཞག་བཙོ་བརྒྱད་
གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེའི་ཐུན་ཚོད་གྱི་ཆ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ནར་མར་བྱིས་ནས། སྟོན་
གྱི་ལྷ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་བརྒྱད། རེས་གཟུང་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་མ་དང་། རྒྱ་
རྒྱར་ཉི་མའི་ལྷ་ལྷན་ཅེ་བ་བཀྲ་གིས་པའི་སྒྲོལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་

དྲོའི་ཆ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་
སློ་གོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡངས་པའི་སྒྲོམ་བརྩོན་སྡེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་ཀྱན་བཟང་དཔལ་
ལྷན་གྱིས་བགྱིས་པ་འདི་ཉིད་བཟུན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་
ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པར་གྱུར་ཅིག། བསྟན་མཛུ་ལོ། །

༄༅། །མཁས་མཆོག་སློ་བཟང་རབ་གསལ་ནས་སྤུལ་པའི་བླ་ཤོག་ ཆོས་
འབྱོར་སློན་གྱི་སྤང་བོ་འབྲིགས་པའི་གྲོང་། །ཁམས་ཞེས་གྲགས་པའི་གསེར་
ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གྲགས་སྟན་ལྷ་ཡི་ར་ཆེན་ལྷིང་བ་ཅན། །ངེས་དོན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡིད་རེ་དགལ། །ཀྱན་རྟོག་ཅ་སྤྱར་མཆེད་པའི་མེ་ལྷག་
གིས། །རེགས་པའི་ཉེས་ལྷུང་སྒྲིང་ནས་འཆག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་ལྷ་རྩམ་
སློན་དཀར་སླ་རེ་འདི། །གང་སྐྱུ་ས་འཛིན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་བྲེས། །ཞེས་
སྤུལ་པའི་ལན་དུ་སྤུལ་པ། །གང་འདིར་ཤེས་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་དང་། །
ཟུར་དུ་ཆོགས་བཅད་ཟུང་དང་ལྷ་གོས་བཅས། །ཤིང་སྐུལ་ལྷ་ཆོས་བཟང་ལ་
ལེགས་འབྱོར་སློ། །རྟོག་གའི་ཚུལ་འཛིན་རྟོག་གའི་ལས་འདས་པའི། །ཟབ་
མའི་ཆོས་སྟུན་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུང་། །ཆམ་རྟོག་རྒྱབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པའི་རྟོག་གའི་པ། །གང་དེས་ཟོལ་མེད་བླ་མཆེད་འདི་ལྟར་གསོལ། །མཁའ་
རབ་འོད་ཟེར་དྲ་བས་རབ་མཛེས་པ། །ཁྱིད་ཐུགས་དྲངས་གསལ་ནམ་མཁའ་
རྟོགས་མེད་ལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་བླ་བ་མ་དགོས་ཀྱང་། །དུས་ཀྱི་
མཐར་སྐྱེས་བྱིས་པ་བདག་ལྷ་ལུས། །མ་བརྟག་སྤྱོད་བགཞན་པ་མང་པོའི་རྒྱུད། །

འབྲུག་ས་བཅས་ཡུར་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱི་བ་མེད་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་རྒྱར་ཡུར་ཅེས། སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་གྱིས་མཐུན་འབྲུར་མཛོད། །རང་རྒྱུད་ཉེས་པའི་དྲི་མ་སྦྱང་བའི་སྦྱང། །རབ་དཀར་ལྟ་རྒྱས་བ་དན་མཛེས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ལར་བྱེན་མདོ་དང་མདོ་གཞན་བཅས། །ཤིང་སྦྱལ་བླ་ཆེས་དགེ་བར་ཕུལ་བ་ལགས། ། ༥ ། མཁས་མཚོག་སྟོ་བཟང་རབ་གསལ་མདུན་ཕུལ་རྒྱ་རྒྱུ་མཛོད། །ཁ་མོ་མཆོད་ལྟོ་ཡེ། མཁས་དབང་གི་གསུང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་གནང་འཁྱོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །གསུང་བཟང་དོན་བཟང་མཇལ་འདོད་སྦྱེས་ནས་ལན་གཉིས་ཞིབ་བལྟས་ཀྱི་དན་རྟགས་མཚར་ཁྱུ་ཙམ་ལས་ལན་གཞན་མེད་ལགས། །རྗེ་སྤྱི་མར་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པ། ཉིད་ཀྱི་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་མིས་ཁ་ཉེན་འགོག་ཆེད་ག་ལ་ཡིན། །ལྟ་བུ་མེད་སྒྲ་རབས་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིམ་ཚོས་སྒྲ་བཀའ་སྦྱལ་བ་གཉིས་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟོན་མི་རུས་པས། དེ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་བཅུད་ཀྱང་རྗེ་སྤྱི་མ་བཀའ་བར་མི་འབྲུར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞེན་མི་མཐུན་པར་བཅུད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཀའ་བ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ནི་མཐར་ཐུག་དགོད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལས་ལུང་ཙམ་སྒྲུབས་སྒྲུ་མི་འབྲུར་བ་བདེན་ནོ། །འདི་དྲང་པོ་ཆོལ་མེད་ཀྱི་དག་ཡིན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལུང་རྣམས་ཏ་ཤང་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་བྱེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་

ཏ་ཤང་གི་ཚྱོགས་སུ་བརྒྱན་པ་ལྟ་ན་ཅི་མི་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་གསུངས་མངའ་བ་ལ་སྤྱོད་པ། གངས་ཅན་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱུང་
 ཚད་ལོགས་བཤད་ཆེ་ལ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན་པ་དང་། མི་མང་བའི་གྲ་སའི་
 ཁྱོད་དུ་བསྐྱད་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་ལ། གཞན་རྒྱུད་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་
 དུས་རེ་འགར་ངེས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་མོད། ལྷགས་
 ཆབ་བྱན་པའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས་རྣམ་པའི་དག་
 སྤང་བྱའོ། །ཟབ་དོན་དང་མི་རྟག་པར་ཁྱོད་བ་ཐོན་པས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཡིག་
 ཆ་མི་རྩོམ་པ་དམ་པ་གཞན་ལ་ཐལ་མ་ཆེས་ན་བདག་ལ་འོས་པའི་གསུངས་
 རེད། སེམས་དང་བདག་འཛིན་ཀྱེན་བཞི་ལས་སྒྲུས་ཀྱང་། ཀྱེན་བཞིའི་ནང་
 ན་སེམས་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་སེམས་མེད་སེམས་ཅན་སོགས་མི་སྲིད་ལ། དེ་
 བཞིན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྒྱིར་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱན་གྱིས་འདུག་ཀྱང་། བདག་
 འཛིན་གཉིས་པོ་ལྟ་ན་ཅིག་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འདུག་པ་མིན་པར།
 རྒྱ་མའི་ཆེ་བྱི་མ་མེད་པ་སྲིད་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྲས་ཏེ། ལུས་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་
 རྒྱ་མ་འཛིན་ངེས་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡང་། འདི་ཡི་སྤྱོད་འབྱེན་གྱི་
 ཆེར་མ་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་འབད་པ་མི་རྩོམ་སྟེ་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་གྱི་ཁམས་
 འདུས་ཞི་བའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ། །སྒྲོང་ཆེན་པའི་གསུངས་ཆོགས་བཅད་དེའི་
 དོན་ཚྱོགས་མ་གོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་མི་འདུག་པས་དགག་པ་མཛད་ཅུང་སྤྱོད་
 ཡང་ཤེས་རབ་རྒྱུར་བའི་མཛོན་རྟགས་ཙམ་ལས་སྒྲོན་ག་ལ་མངའ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

ཚུལ་འདིར། ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་མིང་བསྟུ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་འབྱིས་
ནས་རྣམ་དབྱེ་སྒྱར་བར་འགྲིགས། འ་མ་གཏོགས་པའི་རྗེས་འབྲུག་གཞན་
ལ་མ་འགྲིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཕྱག་འཆོལ། ཆོར་ཕྱག་འཆོལ། དག་འདྲུ་
ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་དང་། སྒྲུང་ལ་ཞོན་བ་ལ་སྒྲུང་ཞོན། གྲི་གྲུག་གིས་བཅད་བ་
ལ་གྲི་གྲུར་བཅད་ཅེས་བ་ལ་སོགས་བ་བཞིན་ནོ། །དུས་འཁོར་བསྟུས་རྒྱུད་
དུས་ལ་ཞོན་པའི་རྒྱལ་བཅག་ནས་དོན་ལ་རྟོན་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་སོགས་བསྟོལ་
ཏེ་རྒྱ་ཉམས་བ་ལྟར་མཛད་པར་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རྣམ་མཁའི་པརྟོར་སོན་ཞེས་
མི་གསུངས་པར་འོ་བརྒྱལ་མཛད་བ་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མཆི། ཅམ་རང་
སྒྱུར་ཡོད་དར་ན་འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཨ་ཀྱང་དོན་གོ་ན་
ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཅམ་ལ་འཆེལ་བས་ཅི་བྱ། ཅམ་སྒྲུ་ལས་འཕྲོས་ནས་
རྗོགས་ལྟན་གྱི་དུས་དེ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་འཕང་བའི་དག་
འདིར་རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་ཚུལ་གསུངས་རུང་། ཞེ་འདོད་དང་བརྗོད་ཚུལ་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལྟག་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་རྒྱར་སོང་། བསམ་མེད་གཉིས་
མེད་སོགས་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལམ་བདེན་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དོན་མ་
འཆོལ། སོ་སྒྲེ་ལ་རྟོག་གི་བས་ཁྱབ་བ་ལྟར་གསུངས་བ་ལ། ས་མཚམས་
དམན་པའི་རྟོག་གི་དང་། སྒྲུབ་མཐའི་རྟོག་གི་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་མཁས་བ་
དག་གིས་མཛད་བ་ལྟར་ཆ་ཕྱེད་དགོས་པར་སྤང་། ཉ་ཤང་གི་གཞུང་ཡོད་ཅེས་
སྤྱིར་ལན་གཉིས་དེའི་དགོངས་རྗོགས་ལྟ་བུར་མ་བསྟུལ་ཀྱང་། དེ་དག་

སྤང་ཡང་ཐོས། ད་ལྟ་གཞུང་དེ་དག་མཐོང་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལ། ཆོས་
 གྲུལ་བཀའ་བཅན་པས་ཡིན་གསུངས། སྤང་རྒྱས་བཞི་བཅུ་ཉི་གུངས་འདྲེན་
 བཞི་བཅུ་གསུམ་མིན་གསུངས་ཀྱང་། བཞི་བཅུ་གསུམ་གྱང་སྤྱོད་མི་གདའ་
 བ་ཡིག་ཆོགས་སུ་འཆོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་རྒྱུད་པས་གུངས་བགྱང་བར་རྩོ་
 མ་ཐོགས་པ་ཐུགས་དགུས་པའི་རྟེན་མཛོད། སྤྱིར་བདག་ལྟ་དང་དེ་དང་ལྟ་ན་
 ཅིག་པའི་རྩོངས་ཆགས་སོགས་ལའང་། ལྟ་ཅིག་འབྱུང་གང་པམ་རྒྱུན་འབྲས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཆུངས་ལྟན་དུ་བྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་
 ཏེ་ཐམས་དང་སྤྱང་བྱ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའི་སྤང་མང་པོ་བཤད་རུང་
 མོད། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་མི་སྤང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རིག་
 གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པར་རྣམ་གུངས་
 སྤང་ཆོགས་ཆད་མེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྤྱོད་ཅུས་པ་ནི་ལྟག་ལྟས་
 རྩིས་བཟུང་ཅན་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་གྱིས་དཀའ་བ་སྤྱོད་མ་དགོས།
 བདག་ནི་སོ་སྤྱོད་འདྲ་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཞན་ལགས་པས། ཤེས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷང་
 ལ། མི་ཤེས་རྒྱ་ཆད་མེད་པས། ལྷང་ཟད་ཤེས་པར་བྱུང་ན་ཁོ་རྒྱུལ་དང་། མི་
 ཤེས་པ་བྱུང་བར་དགེས་རྒྱུལ་མཛོད་པ་འདྲ་ཡང་། བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་
 གཉེན་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་བཟུང་བ་ལོས་ཡིན། དོན་རྒྱུད་
 རྩོད་ལུས་དེ་ཙམ་ལ། དོན་ཆེ་བ་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཆོས་གྱི་

དབྱིངས་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེ་གཟིགས་
ངོར་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་སྤང་བུ་དཀར་ནག་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུགས་
སྤེལ་ལྟར་སྤང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དབྱིངས་སྒྲིམ་བུལ་འབའ་
ཞིག་དེ་གཟིགས་པ་ལ་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཐ་སྤྲད་སྒྲིན་མེད་ཐོབ། བདེན་
གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་
ཡིན་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤར་ཡང་བདེན་
གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བྱི་
མ་སྤངས་པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་ཞེས་ཞལ་བཞེས་
མཛད་པ་ལ་འཐད་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྤར་བས་པའི་བདེན་གཉིས་བྱང་
འབྲུག་གམ་དབྱེར་མེད་ལ་ལན་བརྗོད་བརྒྱམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སྤྲོད་མེད་གཤོ། །
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་སྤོམ་ཡང་
མི་མངའ་བར་ཁས་སྤང་ནས། སྤར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྤང་ཅན་དང་།
དོན་དམ་གཉིས་སྤང་མེད་པ་བྱང་ཚུགས་དང་། རྟོག་རྟོག་མེད་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་
སོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཆལ་ཆལ་སྤྲོས་པ་དངོས་འགལ་མིན་ན་འགལ་
བཞེས་པ་གཞན་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོད་པས་གཞན་ལ་འགལ་བརྗོད་དོན་མེད་
དོ། །མངཉ་བམ་མི་སྒྲོ་སྒྲེ་བདེན་མེད་མེད་དགག་སྤྲོད་པ་བྱུང་ཆད་དང་། བདེན་
མེད་སྒྲིམ་བུལ་རྣམ་ཀུན་མཚུགས་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ཉིད་བྱུང་བྱེས་ན་ནོར་སོ་བྱུང་བྱང་།

མེད་དོ། །ཁོང་མཆར་གཏམ་ལ་དབྱེས་ཚུལ་མཛད་པས། རོན་དུ་མེད་པའི་
 གུལ་མགོར་བ་ཞུགས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་མཆར་ཞུས། བྱེད་ནི་ཆོག་གི་
 རྟོག་ཆེན་མཛད་པ་འདི་འདྲའི་ཐུགས་དམ་ལ་སྐྱེ་ཆེ་རིལ་པོར་བརྩོན་པ་མི་སྟོང་
 པའི་གྲོག་པ་པ་ཡ་མཆོན་ཅན་ཞིག་ལེགས་པས། རོན་དུ་མེད་པའི་ཆོགས་
 དབུས་དེར་སྐྱབ་དངས་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བྲི་ལ་བ་ཞུགས་སུ་
 གསོལ་ཞིང་། མེད་དགག་སྟོང་རྒྱུད་གི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོར་བར་མཛད་
 པ་ལ། མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྟོང་འབུལ་བྲི་འབུལ་ཐུལ་བར་དབྱེས་
 པར་བཞེས་ཤིག་ བརྗོད་མེད་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གསུངས་
 པ། ཁས་ལེན་འགའི་ཚུལ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་སྒྲུས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་།
 ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་རང་ཆོག་གིས་བསལ། སྒྲོས་དེ་
 རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བཤད་པས་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ། རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བརྗོད་མི་རུང་བར་འཁྲིས་ན། ལུ་རམ་དང་ལན་ལྟེ་རོ་རྩུང་བ་སོགས་དེ་འདྲ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་ཆེས། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་རོན་ལ་རྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་
 བ་ནི་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་མེད་དུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅོད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་རང་ཞིའོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་སྒྲོས་ཆོས་ལྟེ་ལྟེ་ཤེས་པ་མ་སྒྲོས་ཐབས་ཆག་ཅི་ཡོད། ཡོད་ན་སྒྲོ་ལྟེ་
 ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པས་ད་དུང་བྱེད་གྱིས་སྒྲོས་པ་དེ་

བས་མང་བ་ལུས་ཡོད་པ། བྱིས་པ་གསར་བས་ཤེས་ནུས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཀན་པོས་
ལྷ་ཅི་སྟོན། ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་བྲ་བཟང་བར་གསུངས་
པ་ཅམ་མོ། བྱིས་སྐས་ཆད་མས་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་སྦྱིར་ངེས་ཀྱང་། རྒྱུ་
འཕེན་པས་ལྟོག་གྱུར་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱར་ཡིན་པ་སྦྱིར་ངེས་ནུས་པ་
དཀའ་ཉེ། རྗེས་དཔག་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་། སྦྱ་བ་ཕལ་ཆེར་བསམ་
པའི་འཛིན་ལུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ད་དྲུང་ནན་གྱིས་བསྒྲུབ་ན་སྦྱོན་
མེད་ཅམ་བརྗོད་རྒྱས་དབུལ་བ་མཁས་པའི་ཞལ་ལ་མེད་དོ། རྟོང་ཉིད་ལ་
ཆད་མཐའ་སེལ་ནུས་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་མེད་དགག་འདི་
སྤར་ལག་རྒྱུར་པ་ཡིན་པས་ཆད་མཐའ་འགོག་པའི་ནུས་པ་བྱིས་མཆོས་ཀུན་
རྗོབ་ཆང་ལ་སྟོང་དགོས་པས་ཉ་ཅང་བསེར་ཞད་ཆེ་བ་གཡར་ཆ་བ་ཡིན་ཀྱང་།
ཉིད་རྣམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཏད་ཡུལ་འདི་བྱིས་སུ་གནས་གྱུར་ནས་རང་དབང་
གིས་ཆད་མཐའ་སེལ་པའི་གོ་ཆོད་པོར་གྱུར་པ་ལ་ངེད་ཆོ་ཡང་སྤང་བ་སྟོ། ལ་
མཆར་རྩེད་མོ་ལགས་ཏེ། རྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་གོ་ཞིང་བདེན་
གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་རྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མཐའ་སེལ་བར་ཐེ་ཆོམ་ག་ལ་ཡོད། ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་
དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་སྦྱིར་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལྟར་ན། ཀུན་རྗོབ་
ཏུ་ཡོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཡོད་གོ་ཆོད་པའམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་
པའི་ཡོད་ཚུལ་ཐུང་གསུམ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བཅུལ། དེ་བཞིན་དོན་དམ་

མེད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རམ། གཞན་དུ་གོ་མི་ཆོད་ཚུལ་བརྟག། བྱང་
 བར་མ་སྐྱར་བའི་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་སྒྱིར་ཐ་སྟོན་དུ་གོ་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མེད་གོ་མ་ཆོད་ན་དེ་འདྲར་བྱ། དེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་
 པས་མེད་གོ་ཆོད་ན། དེ་ལས་གཞན་དོན་དམ་དུ་མེད་ལ་མེད་གོ་ཆོད་པ་གྲུ་
 ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་གང་དུ་གཞོན་བཅའ་བར་བྱ། ཐབ་ཀར་ཐོ་བས་བརྟུང་
 བའི་འོ་བརྒྱལ་མཛད་ཞོར་འདི་ལ་མཁུན་པའི་སྒྱུན་ཟུར་ཅམ་གཟིགས་རྒྱ་བྱུང་
 བ་ལེགས། ཨ་མཛར་ཁུ་བ་དེ་ཅམ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་
 བཤད་ན་ཆོག་ཅམ་ལ་འཆེལ་མི་དགོས་ཏེ་དོན་འདྲ་བར་འབབ་པོ། །འདིར་
 སྒྲས་པ། སྒྲ་བའི་སྒྲ་ང་ཆེན་རིགས་པའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །མང་ཐོས་སྒྲ་ཞག་
 རིང་དུ་རྒྱུང་བ་ལ། །ཉམས་རྒྱུང་སྒྲོ་དམན་སྒྲེལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །ཆོད་པ་བྱས་པའི་
 ཁོངས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །དགོས་མེད་སྒྲ་འཆལ་མང་པོ་སྒྱིར་ཡང་བསྐྱམ། །
 མཁུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ཟེར་སྒྲོ་སྒྲ་གསལ། །སྒྲ་དབང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་
 རྣམས་སྒྲ་ལ་བ་བཟང་། །སྒྲེ་གཞན་ཡང་དག་ཆོས་བགྲོས་ཆོས་འཛིན་ཤོག །
 སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏུན་ཁུང་དུ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏུན་ཁུང་ཡིས། །བདག་
 འཛིན་རྣམ་རྟོག་བརྟུང་བྱེད་པའི། །གཏུན་བརྟུང་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཐབ་ཁུང་དུ། །ཀྱུན་མོངས་སྒྲིབ་པའི་བྱང་གིང་ཀྱུན། །
 ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མེས་བསྐྱེད་པའི། །སྐྱེད་བྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །
 ཆགས་སྤང་ཆ་གང་འཐབ་པ་ལ། །ཐབས་ཤེས་སྒྲན་ཀྱི་སྒྱོར་བ་ཡིས། །ཟུག་

རྒྱུད་ནས་འབྱེན་བྱེད་པའི། རྣམ་པ་མཚོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །དཔེན་པ་
 བསྟེན་པ་དོན་ལྡན་ཞིང་། རྣམ་གཡེངས་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱིད་མེད། ཞིགནས་
 ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འཇུག། རྒྱུ་བ་བཙོན་མཚོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །ཐ་སྙད་
 ཚོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །དོན་ལ་མཁས་པས་དབྱུད་ན་འགལ་
 མེད་མཐོང་། །དགོངས་པའི་ཚུ་བོ་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་རྩ། །འདྲེས་པར་གྱུར་ན་
 ཚོད་མེད་ཐམས་ཅད་བདེ། །བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། །
 མཐུན་པའི་རག་གིས་ཚོས་མཐུན་འབེལ་གཏམ་གྱིང་། །རྟོག་པའི་རྒྱབས་ནི་
 ཞིགནས་རྒྱ་མཚོ་དྲངས། མཁུན་གཉིས་འོད་གསལ་ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་
 གྱུར་ཅིག །ཅིས་པའང་ཀུ་ས་ལི་ཨ་ཇི་ཏའམ་མིང་གཞན་སྒྲིལ་རྒྱུ་གསལ་
 པས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོའོ། །
 ༥ ཞི་སྒྲིལ། དཀར་ཚོས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་ཚངས་པ་ལྷས། །བསེལ་
 རྒྱུངས་དག་མཚན་ཐོག་མའི་སྒོ་བྲིས་ཏེ། །ཐུགས་བསྐྱེད་སྒྱུ་རངས་ཐོ་ཉས་
 འགྲུགས་པའི་མགོན། །བཅ་གྲུབ་ནམ་མཁའི་གྲང་པོས་ཐོགས་བྱུང་པས། །
 སྤྱིད་འགོའི་གདུང་བ་རྒྱུད་ནས་འབྱེན་པ་དང་། །ལན་བདེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱབས་
 ཐེང་གིས་མཛེས་ཤིང་། །བྲལ་སྤྱིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །ལེགས་
 གསུངས་རིན་ཆེན་ཚུ་གཏེར་མཚོག་ཏུ་སྤྱིན། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་
 མའི་ཁང་བཟང་དུ། །མང་ཐོས་ལུང་གི་གཟི་འོད་འབར་བ་དང་། །གཟུངས་
 སྒོ་བས་ཏིང་འཛིན་འཕྱོར་བའི་གདེང་ཀ་ཅན། །གསར་རྟིང་མཁས་གྲུབ་གྱུ་

དབང་རིམ་པར་བྱོན། །ཉན་བཤད་སུམ་ཅེན་དབང་པོའི་དགའ་ཚལ་ན། །
 བསྐྱབ་གསུམ་ཅུ་བ་བརྟན་པའི་དཔག་བསམ་གྱིང་། །ཀྱན་ལན་འདོད་དགུ་
 སྒྱུན་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། །དྲི་མེད་ལྟ་སྤྱབ་མཐོན་པོའི་ཁོ་ལག་རྫོགས། །དེང་
 དུས་རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མ་རུབ་རིར་བྱོགས། །བསྟན་འཛིན་པལ་ཆེར་ཞི་བའི་
 དབྱིངས་སུ་གཟིམས། །འབྲུལ་རྟོག་མཚན་མོའི་ཕུན་པར་སྤྱོད་པ་ཡི། །འབྲུང་
 པོའི་བྱ་ཚོགས་འགལ་འདྲའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག། །དེ་བྱིར་སྐྱས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི། །སྒྲི་གཟུགས་གཉིས་པ་རྫོགས་འདྲའི་མི་ཡུམ་པ། །ལེགས་བཤད་
 འབྲུལ་གྱི་བུམ་བཟང་གེ་ཏ་ཀར། །ཟབ་གནད་བདུད་ཅིའི་དག་བྱེད་སྤེལ་བ་
 ལ། །ཡས་སྒོལ་སྤང་པོའི་འདུ་བ་མང་བྱུང་ཡང་། །སྤྱོགས་འཐེན་གྱ་གྱའི་
 བསྒྲོད་ལ་མི་དགུས་གྱིང་། །གཟུར་གནས་རིགས་ལམ་དྲང་ཐིག་གཙོར་མཛད་
 པའི། །སྤྱོ་བཟང་རུབ་གསལ་མཚོག་ལ་སྤྱིར་བ་ཡི། །རྩུལ་འདི་སྤང་བས་
 ལྷགས་མིན་ཚོས་ཀྱི་གཏམ། །དཔལ་ལྡན་རྩེ་བའི་བཞེད་སྒོལ་གེ་ལ་གཤམ། །
 ལྟར་རིགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པའི་ང་ལ། །འཛིགས་མེད་སྤྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་
 རྣམ་དབྱེད་ལྟན། །སྤྱི་རབས་སྐལ་བཟང་འགྲོ་བའི་སྤྱོ་གོས་ཀྱི། །དགའ་སྟོན་
 འདབ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ཁུར་འཛིན་ཅིང་། །འགྲོ་ཀྱན་རྫོངས་ཕུན་དབྱིས་འབྱིན་
 ཉི་མ་ལྟར། །ལེགས་བཤད་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགོངས་ནས། །ཀླུ་
 ཟུང་མང་བྱུང་སྤྱལ། །མཚན། །ཚུས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི། །རང་ལུགས་འཛིན་
 བཟོད་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཐུལ། །བསྐྱབ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཡོངས་གཏོར་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུམ་འབུམ།

སྟོན་མཆོད། དགོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ། །སྒྲེས་མཆོག་བྱང་དེས་ཆོས་སྒྲིན་མཆོག་བསྒྲུན་
པའི། །རབ་དཀར་དགོ་པའི་སྒྲིན་ལས་བྱང་པའི་ཆར། །རྒྱལ་བསྟན་དཔྱིད་
ཀྱི་དཔལ་མོ་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །རྟག་རྟ་མི་རྩལ་ཆེས་བཀྲའི་གསོས་སྒྱུར་ཏེ། །
ཕན་བདེའི་འབྱོར་ཆོག་ས་འགོ་ལ་སྒྲིན་སྒྱུར་ཅིག། །དེ་འཛིན་ཀུན་གྱང་སྒྲོག་སལ་
འདུལ་བྲིམས་གཙང་། །མི་མཐུན་མིང་ཡང་མི་རྟོད་བྱམས་པའི་ཐུགས། །
བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་རྟག་གཞིལ་ནས། །སྒྲ་ཆེ་མི་འཁྱུར་བསྐྱལ་
བརྒྱར་བརྟན་སྒྱུར་ཅིག། །འགོ་ཀུན་གནས་སྐབས་རྩོགས་ལྡན་འབྱོར་བཡིས། །
ཉེར་འཆོ་ཆོག་ས་གཉིས་བསྒྲུབ་ལ་མི་གཡེལ་བར། །བརྩོན་བས་སྤངས་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་རང་གཞན་གྱི། །དོན་གཉིས་ལྟན་སྒྱུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག། །
ཅེས་སྒྲུབ་བྱང་འདི་ཉིད་སྒྲ་མ་ཞིང་སྒྲིང་གིས་བསྒྲུལ་ངོར་དགོ་རྩུལ་གཟུན་མ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲག་བྲིས་བཅིས་པ་
དགོ་ལེགས་འཕེལ། །སྐར་མདྲ་ལོ། །

ཡི་གེའི་ཕྱེད་རྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འབྲས་
བགོམས་གྱུར་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་འདོན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་སློབ་ཁྲིམས། ཆོས་དབྱེད་ས་ཉི་མ།
གཙུག་ལྗོངས་པ། གང་བསམ་ལྟོན་གྲུབ། སློན་ལམ་རྒྱུ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོན་མ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོང་འཕུལ།
ཁྱེད་ཀྱི་པ། གཞུགས་པོར་ལྟ། ཡེགས་བཤད་རྒྱུ་མཚོ།
ཡིག་སྒྲིག་པ། དེ་སྒྲོང་འཛིགས་མེད་བཤད་རྒྱུ་པ།
ཞིབ་འཕེབས་པ། གར་དབང།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཞུགས་པ། ཡིག་སྒྲིག་མཚོ་ཆུང་།

༥ རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ལ་པའི་སྒྲིག་ཐུག་མེ་ཡམ་རྩེ། ཟབ་ཀྱིས་ལུང་རྟོགས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ལྷན་པར་བླ་མེད་མ་ལྟུང་བརྟན་བདག་པོར། མཉམ་མེད་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོར་གྲུས་བས་འདུད།

སྒྲིག་སྐྱོས་འགྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཇལ་གསུང་མེ་ཡམ་མགོན་པོའི་མཚོན་ཐོས་ཀྱིས།

དགེ་སྒྲོལ་སྒྲུབ་ཆབ་བསིལ་བཞིན་ཡང་ཡང་བརྟག་སྒྲ། ལྷ་ལ་ལྟན་སྒྲེ་པོའི་ཚོགས་སྒྲུ་ལེགས་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ།

དཔར་བརྟན་བཀྲིས་པའི་རྣམ་དག་ར་དག་བདད། འདི་ཚོན་རྒྱལ་གསུམ་པས་ཀྱི་པའི་དག་ཚོགས་ཀྱིས།

མཐའ་ཡས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབ་སྒྲུག་ཀྱིས་སྒྲུར་བྱང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྩོགས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེད་ཀྱི་རང་ལ་ལོག་པའི་ལྷ་སྐལ། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་མཚོའི་བྱབ་བདག་

བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཇལ་སྤོལ་སྒྲི་པོར་བྱངས་ཏེ། ལྷ་གཤམས་བསྐྱེད་དཀར་

པོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་བརྟན་ཞུས་པ་འདི་ས་འཛམ་གླིང་གོ་

ལའི་སྐྱེད་འདིར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་པ་གྲུ་བྱུ་བའི་བརྟན་པ་འཛམ་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྐྱེད་བལྟར་

རྒྱས་ཤིང། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲེ་པོ་ཀུན་གྱིས།

བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ཐུག་མཁས་པ་ཚུན་བཟང་ཐུག་ལྷ་སྐྱོམ་སྐྱོད་ཐུག་སོག། ལེགས་ཐུག་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པའི་

སྐྱོན་འདུན་བཅས་ལུལ་རྩུས་སྐྱེ་མ་ཀུན་བཟང་གཞན་པན་སྒོ་གྲོས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཕམ་རྩུལ་ཁྱིམ་ས་

མཐར་ཐུན་ནས་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷ་གས་རྟག་ཡོའི་བྱུང་དཔར་ལྷ་ལས་བབ་པའི་ཚོས་བཟང་

ལ་འཛམ་གླིང་གར་ཐོག་མཚོ་གླིང་གྲེ་ལན་ནས་སྒྲེལ་བདག་པོ། ॥ སཏྲ་མདྲ་ལོ། ॥

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྒྲིན་རུ་འབུལ་རྒྱ་ལས། ཚོར་རྒྱར་མེ་ཚོག་བདག་པོར་ས་འཇགས་ལུ། ॥

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།།

ངན་སོང་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་བོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔེའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་བྱིས་པའོ། །

སམ་མཁྱིལ། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དུ་སྤྱུལ།

༥ སྤར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འཇུག་སྒྱུར་མཁན།
 ཐུའི་ཆན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག
 སྤར་སྐྱོན་བྱེད་ལུང་ཐུའི་ཆན།

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第二十冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚེས་སྤྱི་ནུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བརྒྱུ་རམི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ཀྱི།

3000 copies; January 2011

TI570

TI570